

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in octo libros physicorum Aristotelis - Cod. Ettenheim-Münster 192

Aristoteles

[S.l.], 1629-1630

Liber secundus physicorum

[urn:nbn:de:bsz:31-116321](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116321)

LIBER SE
CVNDVS
PHYSICORVM

PROOEMIUM BREVE

In nomine Domini Amen. Ens nate hnt propria et causas
et ex cogitacione earum pundeat unius cuius rei p
facta cogitacione, ideo postquam hnt egerat in p. lib.
de propriis entis natis incipit modo in ha. 20. lib.
agere de causis illis q supra proprium euerat utique
influan

influentia ut dicta e supra. Et postquam Artes in
 primo lib: consideraverat propria entis natus quasi
 in esse rei, incipit modo de illis agere in ratione sci,
 bilis, vel in ratione sub Qua, nempe natura; a qua
 res sunt natus, ideo in primis tradit de ratione natura
 et postea omni causam naturam tam intrinsecam
 quam extrinsecam.

Continet a. pro se liber q. lupita. in quo
 traditur de ratione natura in natus et artificiales.
 et primum quod differencia inter illas.

In 2. capite explicat differencia que inter naturam natura
 et scientias mathematicas.

In 3. primum q. genera eorum.

In 4. 5. et 6. explicatur quod sit casus et fortuna
 et ad quid genus eorum revocentur.

In 7. cap: ostenditur sufficientia deus eorum
 in 4. genera.

In 8. declaratur agere naturam per finem.

In 9. Ostenditur unde omnia necessitas in rebus
 naturis. p.

QVAEST.

QVAESTIO PRIMA
DE NATURA ET ARTE

Dubium Primum.

Quid sit Natura?

Notandum est Artem in j. cap: tractare de,
nisi onem aliquam entium, sc: p^{er} se sunt natura
quosdam arte factitia. Natura vocat^{ur} Artes illa
q^{ae} ab ipsa natura hnt esse. Arte factitia vero q^{ae} a
causa extrinseca sc: ab arte hnt esse. ut n. g.
ignis est ens nat^{ur}e; statua vero est ens artificia
ale q^{ae} p^{er} h^{oc} q^{od} artem qua^m natura hnt esse.
Et

Et dicitur Artes. hanc esse distinctam inter ontia
natura et artificialia, quia natura habeat intra
se principium sui motus quo moueantur, non uero
artificialia, quia hinc ab extrinseco hinc mouentur.
Post haec ponit Artes definitio naturae quae sic fit.

Natura est principium et causa
motus et quietis eius in quo est.
primo et per se, et ^{non} solum accidens.

Definitio
Naturae.

Explicatur definitio. Dicitur in primis natura principium,
per quam partem quoniam cum motu alio, & quod
eius natura hinc esse, ut cum prius uel u.g. Adhuc
uero quod sit causa, per quam partem hinc natura
a prius, nam licet motus tam a natura quam a prius
natura procedat, tu prius sicut fortiter non ens,
ita uero in fluxu aliquo hinc non potest, quia tu
natura hinc et ideo sit natura quod sit principium et causa motus
&c. Adhuc alia parata se: motus et quietis, ut de.
notaret ut respicit: cuius natura debeat esse causa, nam
hoc cuius sit natura causa, nihil a aliis quam motus et
quietis. Adhuc se parata, eius in quo est, quod quia de,
clarat qualis debeat esse motus eius natura causa

Explicatur definitio.
ly natura principium.

ly causa.

ly motus et quietis.

ly in quo est.

Et hanc

PRIMA
ARTE
MUN.
Natura
cap. Aristotele
P. de motu
natura
hinc natura
et quod
et quod
et quod

ly primò.

ly per se, et non
per accidens.

Et hanc partem nunc hinc explicamus, sed nec
illam explicamus in Johanne angustino, ubi dicimus
an motus sit primus motus in interioribus et imanen-
tibus, vel et transiens et exterioribus. Et quod nunc
sit causa motus primus; ut denotet naturam non
esse utrumque, eandem motus et primus, sed primus
et radicalis, ut quod, non ut, quod: si n. natura
est primus et causa motus illius estis in quo est ipsa
natura, nec natura est in ipso ente nati quod movetur
ut quod, et operatur natura. nec est illud quod movetur aliquid,
sed pars eius de qua vere dicitur quod sit in toto et quod
sit primus quod, Et per hanc partem excluduntur
alia propria pars et instrumenta alia motus, ut n. y. gra,
vitas in lapide, levitas in igne, et potentia propria
loco motiva aëris, et alia potentia quod est sunt propria
motus, non prima et radicalia, sed sunt pars et instru-
mentalia; unde non venit ipsius definitio natura, licet
ut hinc loquitur hinc (propter hanc partem naturam)
Ultima pars est, ly per se, et non per accidens,
per quam partem illam intelligi, quod esse primus
radicalis motus non veniat natura quocumque mo-
do, sed per se, et non per accidens. et quod partem
natura

naa distinguit ab arte q abigto q accidens fo-
 let epe pnyum mdy eig in quo e ipsa ars, ut
 qto mdy sanct se ipm; q ex pte hie docet
 stus sequentibz verbis. Contringit abigto q alijs
 medreg fit sibi ipm caa sanitatis, d hie pnyum
 sanitatis e in eo, hie tu e q accidens, non n.
 sanas in qtu medreg, sed in qtu infirmo. elideo
 pnyum talis sanitatis non e a naa q pntit epe
 pnyum q se, et non q accidens mdy illij entis
 in quo e tale pnyum, q non quent medicina
 reg; alteri arti, et hanc circa doctrina stus.

Antiqua a. p pnamy arya e pnamy sctie
 Lang intelligat p dicitu defio, ni dero oportet
 quatuor aliter nomen naa accipi solent.

Pro quo sciendu e naam nane hie et accipi.
 in primis accipit p qceptu pnyo unij cury on.
 hie, siue fit ens reale, siue raso. unde solemy p
 dicere talem epe naam entis raso, p raso, vel
 negare. 2o sumit q vera q ditate et e pna rei, 3o
 sume dicimy depem epe creatm, q explicit naam
 rei. 3o accipit naa p tota collectione, siue uni, 3o
 negitate om creaturam, unde solemy dicere
 aliqd epe in rem naa; 4o Pro ordine eam natium, 4o

Naam acceptio
 multiplex.

Pro conceptu
 pnyo.

Pro pna rei.

Pro tota uniuers.
 sitate om creat.

quare

Pignatinitate 50.
ab Etymologia,
nonnullis?

Nate nullis
placiter sumit

quare solum dicitur talium esse exidere in m^o n^o
ante casu nato solum se sumptus. 50. sumit
nata q^o naturitate sine generat^o in ventru, et
hanc acceptio e in ab^o etymologia n^ois, nam a^o
du a nascendo, quasi vel nascitura; et q^o gene,
rao in ventru e a proprio intrinseco, hinc deni,
nate e nomen nate ad s^o solum primum intrinse,
in motu, et n^oam s^o accepta desiniunt sic h^o
tes.

Sciendum e ultra, nate et n^ois modis acci,
1. pi; q^o sumit q^o eo q^o opponit s^o nullis. hinc
solum dicitur aliq^o esse nate, q^o fit ab agente na,
2. ti. re accipit q^o eo q^o fit sine consilio, et sic no,
caus^o op^ois nate o^ota vegetativa et sensitiva.
quales op^ois sunt n. g. nutritio et augmentad.
3. 3° accipit nate, q^o illo q^o accipit opponit velum,
basio, q^o pot fieri et non fieri. et hinc eto castus, q^o
nate fit debet minuta ad rem; q^o accipit nate
q^o illo, q^o opponit artificia ali; sed h^o de supra.

Contra desinem et eiq^o explicatam Obi. 1°.
desio nate et q^o ea q^o sunt pri^ora desini to, q^o
non e

non e bona. q̄m̄ patet, q̄a partes defis
debent saltem nāa antecū ere definsū. p̄r
ans. hoc defis dōq̄ motu et q̄etom, sed hoc
duo non sunt priora ipsa nāa. q̄o p̄sens de,
fis non dōq̄ priora ipso definsū. m. patet ex
ipsa defis. p̄r or. motu et q̄es sunt esty nāa
sed eis esty posterior sua cāa, q̄o motu et q̄es.
non sunt priora nāa.

R. Negō ans. Ad p̄bena negalis ma. Nam
defis p̄sens non dōq̄ motu et q̄etom, sed dōq̄
q̄ hoc q̄e est p̄p̄m motu et q̄etis; est nō p̄m,
p̄m motu et q̄etis non e esty nāa, sed e de esty
illiy, et esty defis ista erit esty, ut laty nāa.
n. g. si definsū hō q̄ visibile, definsū definsū,
dūre, q̄a definsū q̄ aliy posterior, at si defis
nāa hō q̄ hoc q̄e est p̄p̄m nō r̄cūle à quo
cūq̄ visibitas definsū esty, ita quoy si sicat
ens nāa e quōd movet et q̄esit, non erit defis esty.
si nō q̄e diceret, ens nāa esty illud q̄ hō p̄p̄m
inter se mōtū et q̄etis q̄o et q̄ se. talis defis
nāa ens nāa esty. /

Ex

Ex hac felicitate colliges desinere naturam supra positam
esse optem & per brevitatem. Oratio explicans in naturam
& iusta essentia et intima et desinere essentia, sed talis et
desinere praesens. ergo erit essentia. pro m. esse proprium rationis,
causa motus non querit naturam rationis alicuius accidentis, quia
accidentia sunt propria propria motus, non a radicalia
et prima. ergo esse proprium radicale motus querit
naturam rationis propriae iustitiae et essentiae. Contra hoc ratio.
Ergo nate ut sic, essentia in probat esse proprium rationis,
le quod, motus interni, quia ut supra dicitur de
otto physica, idem est ens nate et ens mobile. ergo id
et quod essentia constituit in esse rationis nate, illi nate
et essentia esse proprium radicale quo motus. tunc ultra,
sed ens nate essentia iustitiae tale quod naturam ut naturam
et, ergo nate essentia in probat et sic proprium rationis,
le quo motus. et essentia iustitiae desinere erit essentia.
Contra hoc tu in statu. Nam hinc desinere ta
forma rationis tu in statu et naturam et formam, sed nate
et forma non sunt essentia proprium motus et quod. ergo
dicta desinere non erit essentia. m. essentia. pro m. nate
ex sua essentia tu hinc esse primam formam, et forma quod
ex sua essentia tu hinc esse quod sic motus primam iustitiae. ergo
essentia formae et nate tu desinere ex ordine ut se

in unum

in vicem, q̄ ordo ut supra diximus a transcendens,
 talis. Contra arystm. P̄ta estia sunt prima in
 omni re, q̄a nihil prius e qua sua estia, sed esse
 proprium estenti prius e qua esse proprium motu
 q̄o hanc descriptio q̄ dicit q̄ proprium motu q̄ e posterioris
 non d̄ alia q̄ p̄ta estia. et q̄pter p̄d̄icta descriptio non
 est estia, sed descriptiva sui. p̄ter m. q̄a om̄i nate
 prius h̄t esse qua q̄ moueat. q̄o proprium estenti prius
 e, qua proprium motu. R. Condo ma. et nego
 m. ad placem dicit. q̄ licet māa et forma s̄m
 unam r̄em ester habeant illu respectu trans
 substantialem in se in uicem tu q̄ tu istu repres
 tu in etuduat et ester q̄ s̄m proprium radicale
 que, motu; q̄ nate licet s̄m una r̄em non ex
 plicat s̄m r̄em propriu motu, tu illud est
 ester in etuduat. Ad Conf. R. Quid nate realiter
 et identice loq̄to s̄m proprium estenti; non tu s̄m
 in r̄e nate ut sic, q̄a ut talis s̄m explicat
 proprium motu et q̄tis. et hāc ip̄i in prima linea
 tali se q̄p̄dit et q̄pter esse proprium radicale motu
 quent nate ut talis e primo, et e p̄ter illu
 estia primo. Unde si uelimus loq̄ s̄m de māa
 non e p̄ter prius qua q̄ s̄m proprium radicale
 motu. Quare ad arystm R. Condo ma. et
 et

et diffinitio magis: primum et primum in natura realiter
legitimo modo. scilicet in seipso explicito
natura. nego in. -:

Quis eris eo. contra naturam deservens. Natura rei
et eius scilicet. sed primum motus non est scilicet,
sed accidens. pro falso et quod natura sit primum mo-
tus, m. patet. pro m. si primum motus esset sub-
stantia, sequeretur, quod scilicet esset immediate operativa;
hoc autem falsum in creaturis, ut supra diximus. pro
et id ex quo scilicet. pro m. quod scilicet creata sunt
potestas supradictas ad efficiendas operas. pro non est
immediate operativa, alias supplerent istas
potestas supradictas. Contra aristotem. Si natura
esset scilicet, tunc nihil esset dictum de se, hoc
autem non conceditur. pro sequetur. Omnis scilicet
est ens absolute. sed natura non est ens absolute
cum definitur per motum, vel per ordinem ad illum.
pro natura non est scilicet. His ad ea quod in seipso
scilicet non debet ad primum accidens fieri in seipso
accidens primum scilicet. pro deservens ista invidiosa
est.

R. Arto. pro ma. et diffinitio m. primum radicale
et remota, nego in. primum et instrumentale, nego in. -:
Eodem

Eodem modo distinguas p[ro]prietatem unius extrinsecam
 habemus in omnia sensitiva, q[ui]a p[ro]prietatem remota
 et radicale sensitiva, p[ro]prietatem vero sensitiva
 sup[er] ad data e[st] p[ro]prietatem p[ro]ximam et instrumentalem,
 et ita q[ui]a omnia definit, q[ui]a sit p[ro]prietatem quo mox,
 minus, sentimus, et intelligimus, ut intelligi de
 p[ro]prietate remota et radicali. Ad Cens. negativis
 m. Ad p[ro]prietatem dicit. Quod p[ro]prietatem max[ime] sit in,
 completa, bene pot[est] dicere respectu transcendens,
 saltem ad aliud, et q[ui]a q[ui]d relativum p[ro]prietatem dicit, ut
 patet in exatibus resp[ect]u dicit; et in si q[ui]a et
 p[ro]prietatem resp[ect]u sua ca[us]a. Quare licet max[ime] na[m]q[ue]
 sit definita q[ui]a ordinem ad motu, ille tu[ta] ordo
 non e[st] p[ro]prietatem, sed t[er]m[in]u[m] p[ro]prietatem et bene
 pot[est] rep[er]iri in ente absoluto p[ro]prietatem. Ad id q[ui]a
 licet. Ad id q[ui]a p[ro]prietatem p[ro]prietatem alij[us] na[m]q[ue] bene
 pot[est] definita q[ui]a ordinem ad alij[us] accidens h[ab]ere
 ad suu[m] t[er]m[in]u[m] et ad aequale complementu[m].

Obiectis 30. Contra jam Punitam. Caa
 nitum sic in h[ab]ere p[ro]prietatem. 30 p[ro]prietatem alij[us]
 p[ro]prietatem si: p[ro]prietatem, si q[ui]a p[ro]prietatem si dicitur in de,
 ke h[ab]ere, h[ab]ere nitum aut, q[ui]a aut in h[ab]ere p[ro]prietatem
 nitum.

R.

Pl. Caam ad di. primum, ad remouenda primum
q. non sunt cae, ut primum; q. si ut sit primum, non
tu e caa motu, ut patet, non q. sup. hinc by primum
qa licet caa includat illud, tu fuerit primum hinc
illud q. ad det supra primum se influxu.

Obiectis q. Contra primum ram. Quis e primum,
sed primum non sit q. se, sed tu p. accidens. q. non
non sit epe primum q. se q. etis. Consi. m. ab argu.
q. Motu et q. es sunt duo contraria, sed non
e. primum contrarium. q. non non e. primum motu
et q. etis, sumendo ista duo copulatiue. m. patet.

pt. m. n. ha. differt n. a. ab agente utro, q. ha
q. ut in utroq. q. hanc om. ut patet in h. q. ut e. age
leber. q. ut idem et. amare et velle. q. m. n. a.
Insuf. et eadem res non sit epe caa q. hanc om., e. p.
n. a. n. a., si causat motu et q. etis. Consi. m. ab argu.

20. Si illa posita sunt copulatiue, seq. q. in oi
ante in quo e. n. a. debet epe motu et q. etis. hoc a.
e. factu. q. pt. m. Ca. e. ex n. a., et tu in q. a. u. l.
tu regit q. es, neq. repit ut nullo attendendo eam
causa uni uerbi, qa ille motu eadem circularis
ex se e. q. etis. demile soly tuu. q. l. by n. a. q.
mouet

mouet et in lth natam, qd naa non hie primum
motu.

R. Arto distictio m. Inuenit qdam p'cipue q
diut carentiam motu a primis, q' ad m. p'ubiuit
p'sistentiam et mansiorem in p'fectione rei nati
delita acq'uita q' motu, rege m. Ad Conf: rege,
ho m. s'ra distinctione s' adu. motu. et q' q'
ut diut q' manebit in terminis, non s'nt q'hamia, s'nt
p'p'rii unu ordinat ad aliud h'gu mediu ad l'oz
m'ru. Alii s'nt m. vera q' de q'ote uolenta,
qua u. g. lapis delin'et s'ntu, non a. de q'ote nati
h'ue n. non q'hamia motu, s'nt p'p'rii respicit
tam h'gu p'fectione sua et complementu.

Ad rem Conf: s'nt quidam illam partem,
(C) non q'ra s'ntu a copulatiue, s'nt di s'ra u'ra,
ua, ita ut s'nt s'nt, naa e primum motu uel q'ote.
s'nt male. Inde s'nt e illam partem s'nti cor
pulatiue non q'dem q' na s'nti re'p'it n' q'ly, naa,
h'ueat q'ra primum utriq' q', d'ausu e' h'ia n' h'ia q'
n' h'ia moueat, ut a h'ia q' h'ia s'ntu, et aliud q'
n' h'ia q' s'ntu, ut s'nt s'nti. s'nt s'ntu e
q' q' h'ia q' d' q' h'ia motu re'p'it in re'ly n' h'ia
q' s'ntu

pedat à nati hujus pignora, ita ut si ubi q. ens nate
moneat et q. fecit succedente, nati in illo fil. pignum
moby et q. etis. Si vero solus q. fecit vel solus moneat
tatis q. et moby pedat à nati. cuius rei clarum exphm
habemus in d. p. a. r. q. p. se se h. t. a. r. e. q. u. o. n. i. n. i.
m. g. f. e. h. m. y. l. o. c. a. m. o. v. e. m. u. r. e. t. n. i. l. l. i. g. i. t. m. y. u. i. u. y.
d. e. f. i. s. f. e. u. s. y. n. e. u. t. e. q. q. h. i. l. o. l. o. a. n. d. a. f. i. l. p. i. g. n. u. m. o. m. h. a. m.
o. p. a. m. u. m. a. h. i. a. s. p. l. a. n. t. a. s. e. t. l. o. c. a. s. n. o. n. h. r. e. u. t. a. i. u. m.
q. f. a. t. u. r. e. S. e. d. f. e. u. s. y. l. e. q. u. b. i. u. m. y. r. e. q. u. i. s. f. e. n. y.
f. a. h. i. o. n. i. l. l. e. c. t. i. o. a. u. t. m. o. b. y. l. o. c. a. l. i. s. t. u. m. a. b. o. i. a.
d. e. h. e. a. t. p. e. d. e. r. e. h. u. j. u. s. à. p. i. g. n. a. s. E. t. f. i. e. t. d. e. b. e. t. n. i. s.
l. l. i. g. i. f. e. q. n. a. t. u. n. e. n. f. o. l. u. s. f. i. t. p. i. g. n. u. m. m. o. b. y. f. u. l. e. t.
q. e. t. i. s. q. u. a. m. u. i. s. a. l. i. q. u. o. t. u. t. r. u. m. y. n. o. n. r. e. q. u. i. s. a. l. i. q. u. o. t.
n. i. e. e. n. t. e. n. a. t. i. C. i. r. c. a. m. e. t. r. a. f. a. c. i. e. n. d. u. m. e. q. q. i. l. l. u. s.
n. o. n. i. n. t. e. l. l. i. g. a. t. q. u. e. r. u. m. y. n. u. t. a. t. u. s. q. u. a. l. i. s. n. i. j. r. e. q. u. i. s.
n. i. A. n. g. e. l. i. s. e. t. n. i. a. l. i. i. s. r. e. l. y. S. e. d. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. e. r. a. n. u.
l. a. s. p. h. y. s. i. c. a. f. u. n. d. a. f. u. e. r. u. t. n. i. s. t. a. n. t. a. n. c. a. s. f. u. n. d. a. f. u. e.
c. e. p. s. i. m. a. P. o. p. h. e. t. h. i. c. q. u. i. a. n. q. u. e. s. i. l. l. a. q. u. a. n. t. u. l. t. i. m. i.
f. u. n. t. e. a. l. i. s. p. e. r. t. u. l. t. i. m. u. m. d. i. e. m. i. n. d. i. i. j. f. i. l. f. u. t. u. r. a. i. n. s. u.
f. i. s. n. a. t. i. s. S. e. d. d. e. h. e. e. n. i. l. l. i. b. d. e. c. o. l. u. P. h. i. l. o. s.
o. r. d. i. c. a. n. d. u. q. f. i. i. l. l. a. e. r. i. t. n. a. t. i. s. i. p. s. i. m. a. t. e. a. n. t. e. n. u. l. t. i. m.
h. i. l. l. r. e. l. u. s. S. e. d. i. n. t. o. t. o. g. l. o. b. o. t. e. r. r. a. s. t. a. n. t. u. t. a. l. i. q. q. h. i. c. e. t.
f. o. l. u. m.

Item se totum non maneat, movetur tu totum partes
 uno stantem sola terra levaret. Iuxta oppositas
 motus hinc ipsa alij quorundam nate, non eodem achi.
 manifeste patitur. /

Obiicit 50. Contra h. omnis in quo e.
 Ignis calcificans aquam & purpuram nate calid.
 factio, & vere a motu purpurae, et tu non origi
 ni quocumque ignis, sed in alio, & sic parata hinc
 nate ad m. hinc. Item in ventibus & nate
 generare sibi simile. sed tunc generant non mo,
 nent sed movent alia, hinc, non causant aliquid
 nate in se sed alia. & sic nate non a purpura
 motu origi in quo e. ignis nate.

Ad hoc arguere velut explicatum illis dicitur
 an nate motu in dicitur profici intelligi ut motu
 inter nos in manens vel et externum & transiens, qualis
 & calcificatio aquae r. ignis. Quidam dicunt
 qd ita dicitur nate motu intelligi ut nate
 factum externum et transiens quia in hinc
 et immanente, sed dicitur hinc in hinc ut intelligi.
 si tu primario de motu immanente, tu ut hinc patet
 nate

Haec est prima motus interni illius entis in
quo est ipsa natura; cuius ratio hanc esse fecit;
nam alius quilibet eam efficiens aliquid motu vel si
potest dici natura et tunc nabet esse factum in quibus et hoc
proprie pars quae desit natura non invenit et tunc
s. melius: ex parte ponit hanc in hoc natura et
potestiam quae potest fieri propria transmutant alia.
natura vero sit propria mutans existens in eo tunc
in quo est ipsa natura. Et tunc nabet hanc. Quia
forma actus non est ex eo natura quae generat aliquid actus
sed actus quae eam motu existens in ipsa actus
s. nutritionis et augmentatio. Est itaque sensus huius
optimi cuius quae natura further ostendit in esse natura
parte quae hanc quae sit propria motu interni et immanem
hoc ablato quocumque alio motu externo. Tamen
dum tunc quae motu transmutatis dicantur motus quae esse
quod ipsa natura et sunt quae quasi aliquid formata
non spectant ad illa. Unde ad argumentum quod hanc
ignis dicat propria natura caliditas cuius sunt aliter
motu transmutatis, tunc respicitur motu non hanc parte
natura natura. sed tunc est natura propria quae per se quae sit
et sic est propria motu interni est illa et natura efficiens alia
et exire

et exiit a se ^{georbari} ~~est~~ ^{q' curant} ~~pro~~ aut: q' huc
de re universimade. ^{legimus} ./.

Principes 6. Contra retymas gravitas.
Quid g'nerit rei jo q' uenit p' se. alq' g'nerit p' se
non g'nerit p' acci deus, go sufficit utel una parta
ni de se posita ex arte istis h'ly; ./.
A. Quid h'ly p' se, nondicet p'prium motu uting,

g'nerit nate exiter et intrin sic, sed rae sui
fructu: nam forte aliq' p'prium g'nerit abruui
exiter, non tu rae sui, sicut h'ra g'nerit exiter
expe ut uenit g'nerit h'le. non ya ho fructu p'prium
quid dicit gradum ratione h' h'ly, sed p'prium gradum
supiorem autis; sic et fa nate p'prium radicae
le motu, ni quo differat a p'prium p'prium, rae posita
a parita p'prium; g'nerit uenit h'ra nate g'nerit
ipri ut uenit, sed fructu et rae sui p'prium g'nerit
dum nate g'nerit, h'ra additua h'ly, per se.
Ex quo uenit h'ra h'ly p'prium acci deus, non p'prium et
frustra additua, fa fructu explicat nate exiter
g'nerit q' p'prium motu ad distinguerit nate
ab arte ut infra h'ly deo deo sumus
explicatur ./.
Principes 7a.

Qui dicitur. Deus et humanitas sunt eadem
motus et quies, et tu non sunt natura; ergo definitio natura
generatur aliter a definitio. pro dicitur. Et in principio de
Deo rursus certum, nam cum ipse sit in ens, non
e eadem de ens, et ergo motus. De humanitate
vel toto composito, dicitur e forma qd sit eadem motus
et quies, non eadem ut quies, bene tu ut quies, ergo.
R. Deum esse eadem eadem motus et quies et omni
ens creati, huiusmodi auctor omni rem; non tu
causatur motus vel quies eo modo, quia natura, quia natura
tu proprio motus ens eadem in quo e qd modo partem
gibitibus; hoc a. Sed non competit. Ad id qd dicitur
de humanitate; dicitur qd non sit natura qd sit huius
definitio, licet sit vocari natura, sumendo naturam
qd essentia et quies. Ad argutum dicitur ergo, humanitas,
solum, aut alia quam unum, forma totalem non
esse vere et proprie naturam; quia natura non e proprio motus
vel quies, sed tu ut quies, ut explicatur e in dicitur.
Denique totum compositum e qd ex natura resultans,
et ergo non potest dici natura, sed potest ens nature.

Quares.

QUARES hinc utrum motus positus in desce
 nsa comprehendat et sub se motu in desce
 et accidentalem, et an non inuentia habeat
 propriam sui motus. R^o q^o quod motus positus
 in desce nra comprehendat sub se tam natem
 qua motu. Hoc est q^{uod} Aligned p^{er} tu rae.
 1° Motus per que defini^{ti}o nra est motus nec tu
 ortu a forma, sed et a ma^{te}, atq^{ue} ma^{te} est in differens
 ex se ad q^{uod} uenit libet motu, imo nullu^m dat motu
 uidentu^m reg^u ma^{te} licet sit mo^{te} len^{te} resp^{ect} forma,
 q^{uod} motu positu^m in desce nra comprehendit et mo^{te}
 tu mo^{te} len^{te}. P^{er} 20. Est mobile et est nate
 idem sunt. Sed est mobile comprehendit sub
 se est est motu mobilia sine moueant nate,
 sine uolente. q^{uod} motu in desce nra positu^m p^{er} h^{oc}
 et q^{uod} motu uolente. Con^{tra} m^o. Quia nullu^m
 dat motu q^{uod} ad nate non habeat propriu^m nate,
 est propriu^m in p^{ro} est motu. q^{uod} d^{icit} motu
 q^{uod} d^{icit} a nra. p^{er} q^{uod} q^{uod} nra est propriu^m
 nate motu, sine sit actum, sine propriu^m.
 R^o ad 2° q^{uod} p^{er} h^{oc} q^{uod} nate motu intelligit
 et motu accidentalis et non tu p^{er} h^{oc};
 Et sup^{er}:

Et supponimus duplicem motum; accidentalem, et
substantivum. Substantivus est, nunc ille qui terminatur in
substantivum, ut generus in g. et motus substantivus;

Accidentalio vero est ille, qui terminatur ad accidentem
aliquod, ut alter raso et motus accidentalis, et de hoc
alibi. Per modum dicitur enim. Nam non tu

Primum motus substantivus, sed et accidentalis. ergo
nunc motus in dicitur nunc proprius, non tu intelligitur
motus substantivus, sed et accidentalis. quia patet
per alios. Sicut in quo recipitur motus accidentalis
et materia forma; et et active dicitur in forma,
sed materia et forma sunt nunc. ergo nunc proprium
sunt activum quia proprium motus accidentalis.

R. Ad istum. Quod non inveniatur habentur per
primum activum primum et instrumentale per motus,
nunc a primo et radicale. Per hoc. si ignis in g.
habet primum activum radicale per motus, oportet inveniatur
sed hoc est falsum. ergo et id ex quo. per sequenda.
illud nunc inveniatur quod active se movet a sua
forma substantivum in principio radicali. ergo sequenda
autem. Sed Invenitur. A quo ergo ponitur effectus,
ne propter motus gravium et levium. R. A

gener.

generante p[ro]nci, non p[er] actiōem p[er] se, sed
 rām transfactā. P[ro]p[ter] h[oc] h[ic] q[ui] generans
 illi tribuit genitō s[ed] id q[ui] p[er] d[omi]nare ad sua
 p[ro]ficiētiā nātū, s[ed] motu deorsu m. g. in lapide
 et motu sursum in igne et id q[ui] p[er] h[ab]e d[omi]nare p[er]ueni,
 vult ad sua p[ro]ficiētiā nātū, q[ui] h[ab]ebunt h[oc]
 à generante. M. patet. n. e. certā, q[ui] lapis p[er]
 motu deorsu multū p[ro]ficiat et p[ro]ficiat in centro,
 h[ic] p[er] motu suo termino. q[ui]. Quid a. non fiat
 p[er] actiōem p[er] se, patet, q[ui] q[ui] n[on] n[on] lapis
 mouet deorsu, et ignis sursum, h[ic] generans
 non amplius e[st], q[ui] non p[er]uenit motu p[er] actiōem
 p[ro]ficiētiā, s[ed] transfactū. P[ro]p[ter] a. i[n]stru
 instrumentale q[ui] non inuenitur mouent, e[st] gra
 uitas et leuitas. Quid p[ro]p[ter]. Quid si non h[ab]et
 tale p[ro]p[ter] multū p[er] a. p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]
 actiōem q[ui] mouerent corpa in a[er]e multū,
 h[ic] a. e[st] absurdu. q[ui]. s[ed] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter]. nam dato q[ui]
 generans non amplius p[er] si q[ui] non h[ab]et
 aliquod p[ro]p[ter] fallu instrumentale actiōem
 nihil p[er] a. p[ro]p[ter] q[ui] q[ui] error et ad talium
 motum, cum nec generans p[er] ut p[ro]p[ter]

minimè, nec ipsa hinc aliquid ut actus generaret
ad hanc motum. Contra jam dictum e sequens
arguitur. Motus quem definit non e motus puer,
mies a proprio intrinsece rei q' mouet, sed eis
motus pueniens a proprio extrinseco e natus. qd
motus peditus n' dicitur natus, non comprehendit
fuisse motum n' leuiter, sed suu nectur. p'ro
m. qd in hoc differunt natus ab arte factis alijs,
q' motus natiuum puenit a proprio intrinseco;
artificia alia a. ab extrinseco, scilicet ab arte.
dicitur et natus definit quatenus natus. qd ut a
proprio motus natus e natus n' dicitur. *¶*

Dicitur m. eis motus pueniens a proprio n',
tr'inseco n' mouet, e natus resp: illis q' se hnt
ut proprio p'prium hnt talis motus, qd n' resp:
totis compositi, ex proprio acti uo et passiuo,
nego m. talis n' motus resp: totis s' n' quo
subiectat e n' leuiter, qd e p'ra n' n' n' n' n'
grauis p'prium, q' n' d'at forma. quare motus
n' leuiter lapidis hnt n' ipso lapide de proprio
p'prium nate sic n' n' q' de se e n' n'

differens

differeus ad quem cuius motum .s. s. s.

Dubium Secundum.

Utrum Materia prima, For=
ma substantialis materia=
lis, et Anima rationalis pro=
priè et simpliciter sint Natura?

Conclusio Prima.

Materia vere et simpliciter e natura.

Contra eam et pte pte ex arte diuidente nam
in form et non form. hoc e in maam et forma. pte
et contra rae. Maam a pte pte et caa maly et qe ho
eiy in quate be. pte e vere et pte rae. geyna
patet a depe ad elefinitu. ans pte. nam maly pte,
eiy ficut recipit in toto composito ut in sto totali
quod, ita et recipit in maam huy in sto quo;

et

Et sicut habet mater esse primum sicut non supponens
 aliud, ita et hinc quod sit primo et per rationem recipi,
 sicut motum per hunc. 3o et primum de materia motu
 et gestis. Confirmatio arguitur. Tunc compositum
 hinc ut hinc mater entis natus vere existat ex duobus,
 scilicet materia partialibus, sed haec duo mater non potest
 esse aliud aliud quam mater et forma. 3o mater
 est vere mater. In parte. nam hoc u.g. in linea
 entis natus est quod compositum. 3o ut sic debet hinc
 partes ex quibus componatur.

Conclusio Secunda

Forma substantialis materiae vere est propria
 et materia.

triplex generis
 formarum.

- Hae Certe et e eisdem inter Auctores Antiqua a.
 philosophi serendone, triplex esse generis formarum subs-
 tantium matuum. Nam aliquae sunt propriae sen-
 sentiendi et uiuendi, ut sunt formae animalium.
2. Aliae uero formae solum dant uiuere, uel sunt
 propriae uiuendi tantum, ut u.g. formae plantarum.
 3. 3o sunt aliae uero formae quae uel tribuant com-
 positae esse specifice substantiae, quae tamen multae sunt,
 dum ex supra dictis communi causis, ut u.g.
 materiae inanimatae, u.g. quae sunt, forma ignis,
 lapidis,

lapidibus, et aqua &c. et de Erty istis formis in
 belligis lentis in quo et forme pte rae. formas
 futuri mali quoniam defio nra. go erit vere et
 p pnie nra. gyna patet. pte aut. in pnie for,
 ma futuri mali e pnie et caa motu de qe
 eig entis in quo e. forma ydem vegetativa e
 caa motu nutritionis et accretionis. forma sensu
 hinc e caa motu p pnie et aliam sensuum
 et forma in animatae sunt caa motu sensu
 vel desu non activa su p pnie. Josi for,
 ma futuri mali e caa huiusmodi motuum
 go et pte et non pte acci deo. Josi q vere et
 p pnie sit nra.

Conclusio Tertia

Anima rationalis quatenus rationalis est vere et p pnie nra.
 Hoc lentis e qtra simplicium, Abb: et alios. videtur
 D. Th. et pte nra go. Anima rationalis pte sum ultim
 gradu velq actum e, quatenus rationalis, e vera et nra
 forma hinc. go e vera nra. ans e certa pte forte,
 ut patet ex consilio lateranensi sub Leone x.
 pban pte nra. Anima rationalis, quatenus rationalis, gstituit
 hanc pte distin ctu ab aliis ani malibz. go e vera
 et nra forma illiz gyna patet. Quia Josi

hinc

hinc in ratione entis naturalis non potest generari per naturam
abstractam in materia vel abstrahendo a materia.
ergo requiritur materia in forma. et ergo anima rationalis est natura
nata forma hinc. Ita vero sequitur per. natura proprie
est de materia et forma; sed ut probatur, anima est forma
nata hinc, ergo et ens vere natura.

Per Conto 20. Anima, quae talis, est propria motus
sui in quo est ergo et per se. Ergo ut sit vere natura.
sequitur patet. per. anima est per gradum rationis,
libertatis et propriam ad motum, nisi, fletus, locutionis;
sed hi motus sunt nati hinc, ut hinc, et et sunt
in ipso. ergo proficiunt ab anima rationali per ultimum per
gradum, non potest ab eo proficere per gradum vere,
satis aut suspensum. ergo. et hoc, ut patet, non
venit anima per accidens, sed per se ergo in proprio
radicali. ergo est vere propria natura.

Per Conto 20. Artes in istis libris de anima agit
ex professo de anima rationali ut a propria intellectibus
dependentibus aphantasmate, ergo agit de illa ut
a intellectibus et natis, sed libri de anima sunt per
quia pars propria natis, ergo sentit Artes quidem
anima rationalis ut talis, per se spectare ad propriam naturam;

ergo

go fita mentem Atque sua ratio qua talis, e vere
naa. Vtrum vero sua ratio in statu separato habe,
at nam naa, videlicet infra in solutio argytra.

Verum istis suppositis QUARE Vtrum
de maã et forma dicat naa univoce, vel analogi-
cè?

Hinc quæritur Quidam, Naam tunc dicitur
analogicè de maã et forma. Sed non placent.
Unde Quidam cum Rubro tunc. Quod naa dicat
univoce de maã et forma, est tu modo quo aliq
ptt rebz in completis univoce convenire. licet n. ta,
his univoce non sit perfecta et stricta, qualis ve,
pnt in generalitè resp. suam spem, pnt tunc suo
modo univoce, et ptt hoc naa. Tunc aliq ptt
univoce de suis inferiori bz gto quærit æqua,
titer logicè et non ptt de uno naa alteri. Sed
naa quærit æqualiter maã et forma ptt logi,
eam qd dicitur, et non ptt de maã naa forme.
go naa dicit univoce de maã et forma. sicut
supra dicitur de proprio. M. patet ex logica.
ptt m. naa naa existit in hoc, qd sit propriè et caa
metu et actis qz in quo e. Et: Sed hæc naa quæ,
nit tam maã quã forma, et non quærit maã
naa

ræ formas; q̄a māa st̄a se e p̄cipū p̄cipū
quo, et eāa māa m̄t̄y, et nō q̄ formā. q̄o m. vera.

Obiectis q̄o Contra Jām Centū. Māa
nō ē p̄cipū et eāa m̄t̄y et q̄e h̄is 8: q̄o nō ē
nāa. ḡignā p̄t̄b. p̄t̄r aū. s̄i māa e p̄t̄b eāa m̄t̄y,
e p̄t̄b ubiq̄ eāa māa, s̄d hoc d̄ic̄i n̄eḡt. q̄o. p̄t̄r m.
eāa māa m̄t̄y e st̄a illiq̄, s̄d māa nō ē st̄a
m̄t̄y, s̄d totūm cōp̄os̄itū r̄cip̄it m̄t̄y. q̄o.

Confirmatur arḡt̄m q̄o ex Arte d̄ic̄i. s̄t̄s.
m̄t̄a. c. q̄. Vbi cōvertit nāam unū formā, et
d̄ic̄it eē nāam e p̄t̄b formā, et eē formā nāam,
et ad d̄it, nāam nō ē p̄t̄b nāam, n̄i s̄i n̄i q̄ t̄n
e r̄ceptaculū formā. q̄o st̄a d̄ic̄i nāa st̄a
s̄e nō ē nāa.

Confirm̄ q̄o. In artificialib̄ sola formā ē
ars. q̄o in nāt̄y sola formā erit nāa. ḡignā p̄t̄b
ā p̄cip̄itate.

R. Arḡt̄o. n̄ḡt̄o aū. Ad p̄t̄am ḡades m.
et n̄ḡt̄o m. Ad p̄t̄am h̄m̄y ḡades m. et d̄ist̄in̄
ḡades m. māa nō ē st̄a q̄uo m̄t̄y, n̄ḡt̄o m. nō
ē st̄a q̄uo, ḡades m. nāam st̄a q̄uo, m̄t̄y, e
i p̄t̄u totūm cōp̄os̄itū, ad nāam u. t̄n p̄t̄b q̄.

st̄

sit form quo, moty, maam qd e form quo moty, et
 aites non consistit in compositione ex his natio
 quo ad qre, vel principiu exendi qre. sed tribuit
 et illi in genere casu motis quod casu nate sit form
 quod moty, et hec sufficit ad ratiu nate. Nec na,
 ut si dicas, maam multa hie influxu in motu,
 et qre non ope caam moty, qa caa addit
 supra principiu influxu aliqre. ad hec n. d. r
 maam hie sunt influxu mater in motu in gre
 panti, unde nihil gra nes. Ad iam Confir.
 q. Negto q Artes absolute querat ratiu cum
 forma, cum in eis dem loas ex pro se dicat,
 maam qre vere ratiu absq ulla parita
 dmi nente, vel dicenda q qa forma hie pfecti,
 ori modo ratiu nate fo. q motu principij acti
 licet non form, sed plura q; ideo ratiu Artes q
 q forma explicamta Ad ratiu Confir. q.
 Condo aut d negto q ratiu. quia ars est pfecte
 accedens, et ideo form illij ddt qre pfecta, et non p
 qre ars. sed nate hoc non petit, sed tm dicit sub
 form influentem in motu unde bene possumy
 qcedere in natey form form qua forma qre
 vere ratiu. in arte finali ty a. non licet
 dicit.

dicere q' ipse s'c'm sit ars. /.

Obicies 20. Si man' e' p'et' n'ra tunc null' d'z
vel mot' violent' hoc a. ope fact' e'z. q' d'z. q' d'z
id e'z quo s'c'h. p'et' m. Ille e' mot' n'at' et non
violent' q' e' s'c'm inclinacem n'rae, s'c't' o'is mot' e'
e' s'c'm inclinacem man'. q' si man' e' n'ra o'is
mot' e'it n'at' et non violent'. Confirmat'.
Illud e' n'ra p'et' q' differt n'ate ab artificiali,
s'c't' n'ate d'f'ert ab artificiali p' solam formam, et
non p' manum; q' sola forma e'it n'ra, et non
man'. M. p'et' p'et' m. nam n'ate et artificiali
h'nt eandem manum, q'a eadem man' q' e' in ligno
manet et in statua, vel se amas, q' h'c duo non
distinguent' p' manum. /.

R. Arg' dist'cto m. null' mot' e' p'et' vio,
lent' resp: man' ut s'c'i, q' d'z ma. resp: man'
q' ut redupli' cabria' s'c't' s'c't' tali forma. n'ra m.
q'a n'ra forma e' p'et' p'ra p'ra compos'it', h'nc
talis mot' s'c't' violent' absolute; si q' man' q' s'
d'z p'et' e' s'c't' tali vel tali forma s'c't'it', tunc
si aut redupli' e' s'c't'at ad s'c't'um forma et com'
positi, ita et p'et' e' p'et' inclinacem ad bonum s'c't'it';

et ideo rep. illig^{ut} si qd dicitur, ut dicit motu
ille violentu, qd e gra natura huius compositi.

Ad Cens: Q. negat m. Ad glauem negalis aut.
Nam ars habet qd sto maam ram, vel totu com,
positu, naa uero qd forma, huius qd sto maam jam
nudam; unde licet maam s maneat sub artifici,
ali ut stur quo; non tu ut stur quid; et ideo
negt recipe in se orbem, nisi sit affata aliqua
forma. /.

Principes 30. Contra ram Centem. De

rae naae e se primum passim motu, sed forma
substantia in inuentibus non e primum passim sed actus
suum, qd negt dicitur naa. pto m. Ex huius 2. pty:
e. 7. ubi dicitur dicitur non e se naam qd non e primum
passim motu. qd de rae naae e qd sit primum
passim. Pto eadem m. rae. qd primum passim
suum et actum sunt duo contraria. qd requerit
eidem qd uenire. qd si naa e primum passim,
non potest e se ^{actum} primum. Cens. naa e debet
minata ad unum, sed forma substantia in inuentibus
natura debet minata ad unum. qd non e naa.
m. paret. pto m. nam dicitur stur ultimum suum
gradum.

gradu sicut q. sicut primum actum motu hinc
nomis motu. q. non sunt debet in actu ad unum
P. Neg. M. Quia non in inuentibus in actu,
dicit utrumq. sicut q. hinc materia et forma. in
non inuentibus in actu hinc sicut primum primum;
unde non ad se abstractum a proprio actu et per
suo. Ad jam gratiam dices. Ideo autem excludit,
si primum a non actu, q. non sit in actu quodam
effectu primo habens primum effectum et actum
motu, concedit in proprio primum, ideo non sit hinc
non, q. inuentibus utrumq. debent includere, et
defectu unigeny tale inuentibus defuit q. et
nate. Quare cum neg. sit in actu. et alia pro,
pro hinc habeant act. motu neg. hinc non actu.
sunt et alia non ob quas neg. excludit a
non actu. Ad quidem gratiam M. non neg. M.
non n. sunt duo gratia quorum unum excludit
alterum. cuius rei scriptum habemus in potius in,
manenter excludit, q. sunt propria pro act.
et neg. suum gratiam. non eundem actu
excludit, pro effectum q. non ut illa et in se
recipiunt

recipiunt & sic agito patitur. et licet per se
 las formalitates. Simile est primum act. et
 primum quod venit nunc per se in se in meam
 et forma. et hae me nunc ut se, primum ab
 strahit a primum act. et primum: et ut se tu dicit
 esse primum meum et. et sic sic sit primum: sic, act.
 quare diximus primum meam esse simpliciter
 nam. Ad Consp. R. Illud cor axioma se.
 nunc e determinata ad unum, ut verificet fact
 esse quod nunc non habeat indistinctam et libertate
 et electione in suis motibus. Et est ego forma
 potestas habentur in se meum, quia a illis non
 habet eam electione et indistinctam ad motus
 natus. Est itaque nunc in modo operanti datur,
 minata ad unum, non vero ad unum motu ignis
 n. nuncis motu hinc, calefactione se: et a se
 primum, quia tu non hinc indistinctam in modo primum,
 renitit istos motus nuncis dicit agens nate. nunc n.
 ignis primum se calefacere et non calefacere,
 sicut angelus potest velle et non velle, sed se cale,
 facit et se movet primum, nisi aliquid in primum
 cursum nunc.

Thucides

Hii cū q̄o. De dīa rāe contra zām Contem.
Omnis nāa uelā fōm uel in fōr, fōm dīuīem
dātum ab hīc, fō dīa rāe non ē fōm ut pabē,
q̄o non ē māa; neq̄. et ē in fō. q̄o nullo pabē
ent nāa. nū. q̄us ad rāe pabē pōr. forma q̄
ē in fō uel in māa, ē matē, fō dīa rāe non
ē forma matē ut dīxi m̄y fupra. q̄o non erit
in māa. Confm̄. ar̄gum̄ forma q̄ ē nāa non
pōt ā māa fepari, fō dīa rāe fōm fidem
Cath. pōt ā māa fepari. q̄o non erit nāa. pōr M.
nāa ē p̄m̄m̄ moty corporoi et p̄hīcī. q̄o id
q̄ ē nāa non pōt ā māa fepari. dīc̄ pabē. pōr q̄yā.
moty p̄hīcī ē matē, fō talis moty neq̄ q̄ ē fīne
māa, q̄o id p̄m̄m̄ hūdy moty, non pōt pōt fepari
ā māa. q̄o dīa rāe cūm pōt fepari ā māa non
erit p̄m̄m̄ moty p̄hīcī, fō hūc alīcūm̄ nū. ut dīc̄
in alīcū.

P̄. Hīc nū. q̄us ad rāe pabē. Est nū. dīa rāe
in māa hūdy ar̄gū fūctōis illīy. Ad nū. p̄m̄m̄ nū.
negatōis M. Ad hūc nū. ut alīcūm̄ forma dī. cūp̄ nū,
hūc pabē q̄m̄ fīcī et q̄ fīcī pōt dēpendēre ā māa
quod

quod certe dicitur rati non quoniam. quare anima
 ratis in bonis et est rati non est forma substantia
 matris, si est forma ex. ut satis ex dictis liquet
 Ad Censur: regalis in ad in magnam dices,
 animam ratis separabam a matre & ut fructus et
 precise considerat in statu separato, non esse naturam,
 et ideo ut sic spectare ad metaphysicam. Potest
 tu anima ratis in illo statu dici natura, quia manet
 in illa & sit proprie activum radicale motu phisici
 tu fructus quatenus in illo statu tu est ut operatio
 spirituales et abtingit quasi ordinem substantie,
 et in separabam, non est natura. Quatenus tu in illo
 statu retinet & ut pars hanc, et ad componendum
 dum hanc et iter ordinata, hinc est & adhuc
 sit dici natura.

Olivio 59 Forma que natura est educta de
 potentia matris, sed anima ratis, non est educta de
 potentia matris. 50 non est natura. M. pro matre tu
 ducit & naturam, si est forma artificialis tu
 ducit & naturam... ab natura tu ducit educendo
 de potentia matris. 50 forma que natura est educta de
 potentia matris.

BX

R. Nihil m. ad p̄tatem dices ad hoc ut aliquid
dicat nā non rēri q̄ sita entitatem p̄dneat a
nā, s̄o sufficit q̄ aliquo modo attingat ab a.
gente nati. unde cum aīa ratis p̄ generatiōem
natem attingat q̄ se: generans unit illa cum
nā, hinc sufficit q̄ dicat nā. De formis nūc
antef. ritalit̄e magna dignitas, q̄a sunt nat̄,
de nūc fore.

Obricis b. Opus aīa ratis q̄na sicut sunt
intellectu et volitio, s̄o ista opus non sunt ratis
q̄o aīa ratis q̄na talis nā nā. p̄t̄ m. opus
p̄ditis sunt corā Deo et Angelis, s̄o non sunt
natis et p̄hycā. Confirmat arḡtu. aīa ratis
q̄na talis ē libera et indifferens. nā nō ē
debita m̄ nāta ad unū. s̄o aīa ratis nō ē nā.

R. m. distigto, non sunt nates q̄o ad entitatem
et sita se p̄uise considerate, concedo m. non sunt
nates quatenus dependentē exercēt a p̄hōm q̄mate
et m̄a, sensibili aliisq̄ potius sensibiliis, nego m. licet s̄o
volitio et intellectio considerate nūc, vel ut nūc q̄ndres,
non sint actiones p̄hycā et nates s̄o aīa p̄p̄ritua,
les m̄ quatenus exercēt ab aīa dependentē a sen.

liby

sicut per se habet bene prout dicitur nates. Sed Contra.
 Ex hoc sequitur quod ratio sicut ultimum gradum ad hunc
 non sit natura. prout sequetur. quia natura ut sit dicitur esse
 causa motus non tamen quae ad modum aliquem fuerit
 quae ad substantiam est, quod si anima ratio est tamen causa alii,
 cuius motus respicitur in istis actionibus scilicet dependens,
 tunc a natura vel sensu non erit vere natura respicitur.
 habet actionem. prout dicitur. quia ars saltandi est tamen
 generum aliius modi respicitur in saltandi, et quia non
 causat ipsam substantiam motus vel saltandi, ideo non
 est natura. quod similiter si anima ratio est tamen causa
 aliius respicitur in volitione, et non quae ad
 substantiam eius non erit vere natura sicut sicut ultimum
 gradum. **¶** Negato sequetur. ad quod dicitur quod dicitur
 dicitur dicitur distinguitur quod sequens. quod si anima ratio
 fuerit tamen causa aliius motus respicitur, non erit
 natura, quod dicitur quod sequens; si tamen causa aliius
 motus ita ut et sub tali modo generat ad substantiam
 substantiam actus, non erit natura neque generum.
 Ex quo et patet ad quod dicitur, ideo natura non
 tamen natura quia quod dicitur tamen substantiam motus illius causa,
 ut

ut patet in arte saltandi q non e eam fututa
illius modi, sed tu modo regit in illo. Unde alius
e an fututa actus q esse ut spiritualis e, oriaf
ab ira aut nra e, et alius an eadem fututa
et spiritualitas affectat tu tali modo oriaf ab
ira ut hnt nra nra, ita ut ira fit ista nra
considerata non tu nra in modo illius, sed
et in fututa et spirituali factum, primum n.
non e nra, alias in illis et nra q ut
exercent in statu spiritus orient ut ira fututa
ut nra e, q fututa hnt actum sp e spiritus
in a. nra e, et ideo libenter qurung.

Ad Conf: illud axioma tu esse nra dices
de nra qut e in fututa aliquo in affecto, nra.
q ut qut dicitur in omni modo nra sicut et
alia cetera dicitur de nra. q ut ad nra de ptra
omni. q q fit boni: generatis. q quid depen.
dentur q debent q nra a nra. hae n. oia no
qut dicitur in nra nra ut hi, sed ptra sunt
qdam in qut dicitur ad a qly libera hnt
omni nra.

Archiep

Thicies ultimo contra id quod diximus nam
 dici univocè de materia et forma. Quod non est Thicies
 non potest fundare aliquam rationem univocam, sed
 materia non est species, ergo neque fundare rationem univocam
 in parte. patet per M. ut aliquid sit fundamentum univocum
 vocatis, debet habere duplicem conceptum; scilicet unum
 per modum partem, alterum per modum distinctum; sed hoc non
 reperitur in materia, ergo.

Confirmat. Materia tamen
 habet et formam et sit causa motus. ergo materia non dicitur
 univocè de materia et forma. contra patet. patet
 autem. materia gravis non inclinatur ad motum descensum
 nisi quia est informata forma gravis. ergo materia fit
 et forma et sit causa motus.

R. Sicut dicitur M. quod non est species non potest fundare
 rationem univocam, strictam et rigorosam. quod
 in. minus stricta est ampla, negat M. contra in.
 negat contra. Ad quod dicitur, quod et in materia
 quod formam duplicem et conceptum, una de
 terminatam; altera determinabilem; et quod
 licet non sit sufficiens ad exhibitionem
 sui per se. ergo sunt conceptus quorum partem
 multas supplementes ad actum per se sunt.

Sunt

fund tu suffi ciens ad hoc ut sit aliq. de illis
uni voce pot. can. Ad Conf. St. neg. om.
māa n. cum sit cāa realiter distincta a forma
non hnt dependētē a forma sūi influen. matem,
sicut ad plāum negalis quā māa grauis nullo modo
gerrat ad motu decem nisi q. formam. sūl
gravis q. sit in formata tali forma gerrat in ter
ad motu sequentem formā; nam māa sit se
e. indifferens ad quem unq. motu, unde sit
q. in grā cāa matie gerrat sit se ad om
motu, et ideo negatur e. q. māa careat oprio
influen., uel q. dependens sit a forma. in suo
grā.

Dubium Tertium.
Utrum Ars possit efficere
opera naturæ; et quomodo
natura distinguatur ab
arte. Et quid sit Magia? †

Concl:

Conclusio Prima

Ars non potest per se et per veram efficientiam
 producere opa nat̄a.
 Hinc lentis et Artis hinc capi. et d. Th. ibidem,
 aliter q̄ p̄m̄m et p̄m̄m r̄e. Nam ars vel facit opa
 nat̄a p̄ se et p̄m̄m virtute, vel solum effective in s̄m,
 mentaliter, atq̄ neutru horu pot̄ dici. q̄o ars nullo
 modo per se pot̄ efficere opa nat̄a. in p̄m̄m quo ad p̄m̄
 se. q̄ non pot̄ facere opa nat̄a inq̄m r̄a efficiens
 p̄m̄m p̄m̄m, q̄o opa nat̄a vel sunt facta, vel ac-
 cidentia nat̄a. sed neutru horu q̄m̄m in arte
 nec sunt vel et virtualiter, q̄o sunt plane
 abstriḡ linea et ordinis. q̄o. Quo ad r̄m p̄m̄m et.
 si ars quiveret effective instrumentabiliter ad
 opa nat̄a, id fieret q̄o nat̄a uteret illa inq̄m vir-
 tute instrumentaria p̄m̄m utiq̄ calore vel
 p̄m̄m ignis, sed nat̄a non utit̄ nisi virtute,
 p̄m̄m instrumentaria nat̄a. q̄o non concurrunt in-
 strumentaliter ad opa nat̄a p̄m̄m. nisi instrumentaria d̄t
 esse eisdem ordinis cum r̄a p̄m̄m p̄m̄m, quales
 non e ars r̄e nat̄a, et q̄o nisi instrumentaria
 p̄m̄m

hitt

bitte se p mēdū nātis p pmetāto vōpī. Intoto ngen,
his q̄ illam, ut patet nē calue vōpī. nigris. hoc a non
conq̄chit anti q̄o. l.

Conclusio Secunda.

Licet ars non p̄t perse et p̄ usam efficiē,
hām p̄ducere opa nātis, potest tū ad ea con,
currere hācū conditio sine qua non, op̄tis
candō se. actiua p̄cipuis.

Hac tēta eis nātis Aut. et p̄tr experētia
quēdāmana, in mediāna quae op̄tis candō actiua
p̄cipuis causat Janitabum; et et pulli p̄nt gene,
rari q̄ op̄tis candō aliquem lapidam calidom ad
ora galina, et sic q̄ in dēstricam et ardem fru,
manā excludunt pulli abege nātis in cubae
galina et hoc res p̄tm se dōpū. s. p.

Conclusio Tertia.

Ars et nātā distinguunt inter se multiplicitatē.
Hac tēta eis p̄tr rātē. Nam ars nēl Janitā
q̄ halitū interno existente in mētū, nēl p̄ ipso
estū arteficiō; nēl q̄ forma dōny, nēl seamni;
Sed ars p̄tm ubraney, acceptiōnem distinguē

a nāt

NB Ars generandi
pullos suis in
cubae galinae.

Ars distinguē
a nātā duplter.

Pro halitū in,
tōno in mētū. 1.
Pro ipso estū. 2.

a naa. go. pter m. quo ad p. si n. an. sumat
 p. habitum intimo, factis gradat. distingui a naa. in p. i.
 anis ga naa. it. spe. qd. corporeu. in. gra. caa. factis,
 sine p. stea. habeat gradu. corporeitatis. similiter
 sine eni. neutro, sui. habitus. ille. existens. in. meta.
 a. lity. finitatis. go. distingui. a. naa. m. p. ter
 ga. naa. ab. et. spe. caa. motu. p. hys. q. tunc. p. p. re. v. p. f.
 in. recipit. loq. to. in. gra. caa. factis. Secunde
 naa. a. fut. ita; ars. vero. sumpta. p. habitum. intellectu.
 ab. p. ter. a. accidens; et. q. p. ter. non. facit. unu.
 ens. p. e. unu. alio; sicut. naa. go. naa. e. p. p. p. a.
 et. caa. motu. quo. ad. fut. itum. sig. ars. vero. non.
 ga. ars. vel. nullo. modo. generat. ad. motu; vel. ad. fut. itum.
 in. a. caa. motu. tunc. quo. ad. aliq. motu. q. p. t. u.
 in. p. p. o. q. ut. patet. in. arte. cant. anti. et. saltandi.
 Sunt. in. sup. alie. dist. ita. inter. entia. natia. et. arte.
 scilicet. q. entia. natia. habeant. p. p. p. m. in. t. m. f. e.
 cu. sui. motu. actu. vel. passivum. entia. vero. arte.
 si. uilia. carent. tali. p. p. p. o; et. hae. dist. ita. colligit. ex
 s. th. 2. q. 1. art. 1. ubi. sic. arg. tur. entia. na.
 tia. p. t. q. d. uere. p. b. i. finit. ita. n. g. h. e. p. d. u. it. h. o. r. e. m.
 ignis. ignem. arte. finit. ita. vero. h. o. r. e. non. h. u. t. go.
 in. nat. ity. dat. p. p. p. m. in. t. m. f. e. m. a. r. y; in. arte. f. i.
 a. n. t. i. l. y.

ciatily vero non. et hec ipse supra gestat. vos n.
arteficialis n.g. cathedra, nullu hnt motu in ta.
li figura originatu, et quem unq habeat mo,
turu, illu snt tali figura hnt pt. n.g. si qd ex
mirdi ligno efformaret aliquam statua, illamq
sub terra foderet, talis statua non pderet
aliam statua, sed tno oriet lignu. ex quo satis
patet artificialia non hnt propria in hnt
motu. Differunt et entia nata ab artificiali
quoniam ees pariter entis natis sunt a natura, pariter
vero rei artificialis non ees sunt ab arte, quia
n. sunt a natura, quodam ab arte, ut patet in domo,
vel cathedra. Differunt ultra, quod forma
inducta per artem non sequatur virtutem artis,
hanc, virtutem pducendi aliam forma simile.
sicut forma nates pducit per alios certis gra.
quoniam virtutem pducendi alius similes, ut fer.,
magnis pducit, ut aliam similem formam
ligno in hnt. Et hic in festi natura ope
simpliciter pfectorem arte, licet ars sit qd,
sit dei pfectior ipsa natura. in pnt. quia ars
accidens existit, natura vero substantia. sed patet
semper

semper simpliciter loquitur et perfectior quo unquam
 accedente. ergo natura est simpliciter perfectior
 arte. pro idem est. Natura est finis artis. ergo natura
 est simpliciter perfectior arte. quoniam pro; quasi
 nis semper et perfectior vis quod ordinatur ad illam. aut
 vero patet. nam tanto excellentior est ars quanto
 magis nisi tunc naturam; quod vero an sit quod
 sit perfectior natura. pro; quia accidentia sunt per
 fectiones et ornamenta putatur. ergo sunt quod
 sunt perfectiora illa, non vero simpliciter.
 et sit huc est intelligitur illud esse doctrinam
 ars perficit naturam.

Conclusio Quarta \ddagger
 Magia univocaliter accepta sit
 definitio, et aliter sic potest definiti.

Magia est ars seu facultas in creata Definitio
Magiae.
 et non supranaturali, mira quaedam et infor-
 mita efficiens, quorum ratio coram hominum
 sensum et capere superat. p.

Hanc sententiam fuisse explicat Aronius lib. 4. c. 22.

Etiam tibi 2. de superstitione cap. 15. et alij.

Divinitus

Divisio Magiae
In Natam et
Humanam.
Et in Diabolica
cam et Super
stitionem.

Magia quae fit
execrabilis?
pro Testimonio.

Species Magiae
sunt quinque.
Praestigiatonia

Divinatoria.

Dividitur a. cetero in Magiam natam, et hu-
manam. In Diabolicam, et Superstitiosam.
Humana est quae industria humana comparat.
Diabolica est quae pacto facto vel expreso cum
Dumone facto ritibus, et hanc appellationem
solum, Magiam Nigram solum gerimus;
eamque a Zoroastre primo inventam dicunt;
quae summe abominabilis et eorum oculis Dei
execrabilis; ideoque damnata est a Domino Deo
exodi, 22. ubi dicitur. Maleficos ne patiatis Vi-
vere. et damnata et prohibita sunt iure ci-
vili quae canonice.

Sunt a. 5. huiusmodi magiae maxime species.
Ia dicitur Praestigiatonia quae ludibria quaedam oculis pro-
nit remque aliter apparere facit quae sicut u-
git galma in die arborea trahit, cum tra huius
men trahat. ut cum quae in die decorare rusti-
um um curru et fano quae in integri postea
sistunt.!

Ia dicitur Divinatoria. quae occulta quaedam et ab-
soluta, et futura manifestant, ut filii falsa astro-
nomiam

nomiam somniam obseruata .f.

3a de Venefica q uerbis et signis miras quos, elum esse p dicit, ut fit p incantat .f.

Venefica.

qa uocat Camulistica Hebraeis uisitata .f.

5ate Negromantia q metus excitat et impu, bit et de occultis q eos rephensa redit.

Si q ex pto sunt q ter ritus s. dictas facile po, temut ad eos reuocari.

Naturalis magia dicitur in Phycum et Mathematica. Phycum est q fit q apli caem actiuom ad passiuu, ut quando nimirum tempore in solito p ducunt maturi fructu. Mathematica est quae ex sola uer mathematicam notitia opus. u. g. pto uoy certis numeris creditur alteri ab alio ex pncipiis mathematicis contra opinionem figty. Item pto ex delitis mensura pendem et librae stutus erca, uel lapideas saltant. Quid uero magia natis distinguunt i diabolica non ita faci, le pt dignosci. Nam pducere uarios esse, imo fa, cere et miracula cum fit gra gratis data, pnt cuiusq, hui communi cari; nihil enim q tu tradi sicut aliqna signa a dispu quenda magium diabolici, a nati.

Magia natis di= uisat in Phycum et Mathematica:

Im fradi:

Indicia cog
noscendi
Im

Im Indicium. Si quidam circumstantia inutilis ad
ponendum officium adhibeat, ut, n. q. q. debeat fieri
sub certo numero cautelam aut aliam rem.
Vel cum certo corpore fit, ita q. debeat stare, vel
falsare huc vel illo modo. Item si adhibeat
verba quidam ignota. Circumstantia tunc sunt
ut certis stellis ac siderum generis, non solum
fugitiosa, quod n. dant dies criticos ut medici
noscunt, dant et huius et horam dixerunt inter
intervalla in quibus certis officii ponunt, hinc lan-
ta nocte in significatione anni maduatur circa
meridiem vel medium noctis, vel sub eis defectu.
Sic et quidam flores aut radices certo anni
sunt, aut circa ortum solis debent fieri, non solum
videt fugitiosum, cum certo sit nomen esse in,
fluoq. siderum in herbas et radices.

Im

Im Indicium e. Ito alios applicat eorum
ad officium ponendum in loco ita remota in proprio,
ut sit vera pithiam sapientum opinione in,
postea sit, eorum in tam remota parte parte
in, tunc talis officii censendus est diabolicus.

Et huiusmodi

Et huiusmodi e. Vnguentum illud famulatum quod
Latini vocant Vulnerarium. Quod illudam
gladio, quo factum e. curat, et illud sanare
licet vulnerat, multis militibus distet.

3m Iudicium e. Ito constat aliquo esse
a caa nati p duci non posse; et in sup con-
emittit aliquo civ cum sanctis nona frudens
illu a bono spm pvenire non posse, tunc talis
est habendy e p suspitioso. ut si qz pmittat
sua caa vera reproba stultia, quod nisi fiat
idem reprobum.

3m.

Sunt et alia quaedam iudicia q p nunc iudicio
Doctore Virum retingunt.

Effectus natus ut cognoscat p. Si caa sig iud,
celus a Deo Viris fructus vel viri dicitur illu
gimere. Si posita tali caa intra sphaeram
activitatis pphitit city repositis semp talis est sequat.
et caa applicat a tali q non sit suspitiosus de vene,
ficio. Quod si dubium sit, an talis est a caa nati
p veniat eo q non ystet nobis om vires. nunc ta,
tem est g hinc aut, tunc reusendū a pphitit illu
spe a caa nati, qz cum nes vires natus laticat

Est natus
q mto cognos-
cat.

non e

non e cur nos illu offeru uirily nraa negomy.
regi et sine receptate ad miracula fugiendu
aut malo Angeli adhibendu. qd pt qdman
ex illo S. Augst. lib. 17. de ciuitate Dei cap. 29.
Vbi miracula qd dnm narrant, inter qd fuit ho
q q hilitu suo ita alienabat a suis sensibz ut
morbu crederet, nro et ad motu igne ferroy,
eandente nihil plane sentiret. Huius uero qd
dabat quoties uolebat et similia.

Si a. qdlibet salum offeru ex eadone uires nraa
nisi ad sit magna opacitas sanctitas, uel alia
uirtus suadeant illu esse a Deo uel Angelo
bono, hunc sine dubio esse ueri supstibitoy.
Licet et uerba adhibita sint sacratissima; non
uic simili nro salum uerbum qualis e com
q ab Ecclia adhiberi solent; ut fuit candela
benedicta, aqua lustralis, Agni Dei; ista n. hnt
efficaciam quanda sup noctem a dno pp pmissi
sionem factam Ecclie. Vnum uero aliq
ex gra diuina mira aliqua faciat, hoc e quid
aduertenda.

Signa cognosca
endi miracula.

i. jo An opus supra nraa uires factu sit uerum
aut

vel tu p[ro]p[ri]a t[er]ra. 20. An sit utile. 2
 30. An sit cau[m] magni momenti; et in illo spec[ie] 33.
 def honor Dei, vel pot[er]it[is] temperate aliq[ui]s suem.
 Item an op[er]ans p[re]sena sit honesta inter et bonom
 omni. An et in modo op[er]anti adhibeant[ur] rigo,
 la verba et instrumenta q[ue]dam incepta, ut sunt
 funes vel annuli ex p[ro]bitate, unguis vel
 p[er]ili feminam.

Qua vi h[ic] sit. Quibus modis t[er]ra d[omi]nionem
 ep[iscop]i magica efficiat. D[omi]n[us] p[ro]p[ri]a p[ri]m[us] mo[do] quibus modis
 d[omi]n[us] id videt[ur] facere: p[er] p[ro]p[ri]am p[ro]bitatem p[er]o.
 t[er]ra motiva, res p[er]i: celeritate monendo,
 rep[er]tando cauffendo. qua r[ati]o p[er]it q[ue] metu
 localem form[am] aliq[ui]s, q[ue] metu p[er]it. p[er]i exiit
 mentes, t[er]rae motu, tempe[ra]tes, conglom[er]a
 rando nubes in aere easq[ue] cellulando, ut an,
 d[omi]n[us] tonitrua, p[er]i et magna celeritate res
 p[er]trahit o[mn]ia, quas p[ro]p[ri]a it[er]u[m] asprentur
 red dit, h[ic] r[ati]o et fuit ambulare. H[ic] h[ic]
 leg, d[omi]n[us] r[ati]o p[er]it p[er]it. 1.

In hunc finem narrat d[omi]n[us] anno 1546.

Margaritam

Margaritam Estringentem ex ventri dolerit
ita rubumisju ut ventris mole tota faciem
tegeret et in circumferentia 20. palmos excedere
videret. Audiebant a circumstantibus lectu
gallum cantu, gallinam coacitationes, ansem
stropitu, latratu canu, balatu onicu, porcon
grunitu, bovm moxity, equonim himnity, cum
haec tra nihil aliud spectat q. na. prostrigita. Do.
monu. ab ipsa matre luci ca. excitata.

Operatur 20. mediate applicando activa p. se
linis, quam ipse nim. p. se. h. g. u. n. t. u. q. u. a.
h. e. i. e. s. u. n. d. e. s. e. p. t. d. o. c. u. m. e. n. e. m. p. r. o. p. t. e. n. e. r. a. m. i.
vacula facere q. a. p. o. s. s. u. l. a. u. t. n. i. s. t. r. u. t. e. m. d. i. v. i. n. a.
n. e. q. u. e. t. p. t. n. e. r. e. h. e. i. e. s. i. n. l. e. s. t. i. a. s. n. e. r. t. u. e. e. t. n. i. s. t. r. u. t. e.
i. n. h. e. i. e. s. s. e. d. h. u. i. n. e. r. s. i. m. e. d. e. d. e. c. i. p. i. t. i. t. l. e. s.
o. r. a. m. a. l. i. q. u. o. s. o. l. e. t. i. t. l. e. a. t. i. n. a. l. c. o. r. p. o. s. i. n. s. t. i. t. u. e.
n. e. l. i. p. s. e. r. e. s. u. m. p. t. o. l. u. g. i. n. e. l. a. t. t. e. n. i. g. l. e. s. t. i. a. c. o. r. p. o.
n. e. l. e. t. o. x. a. e. r. e. f. o. r. m. a. t. o. f. a. l. s. i. a. a. g. i. t. q. h. e. i. e. s. a. b.
a. l. i. o. m. i. s. e. r. o. f. e. r. t. e. d. o. r. m. i. e. n. t. e. p. p. e. t. r. a. n. i. A. l. i. q. u. o.
n. e. r. e. e. t. i. p. s. i. s. h. e. r. t. y. g. l. e. r. a. m. e. x. u. n. i. a. s. i. n. d. i. c. a. l.

Aliq. b.

Aligite vero effigiem belluae ex aere factam
 applicat, et membra membris quo ad fieri pot
 accommodat, quo in capite nimirum non e q foris in
 me Maji et Sagae vere et realiter famientibus
 in membris q in ferino corpore ictum exasperat.
 nam circumiecty uer facile cedit, et uulnq
 uero corpi instigiq. absente a uero corpore Dia,
 toly in absentiu corpe eam partem uel membr
 q in ferino corpore e famiata q, debny ab ipso
 miro expte confir real De isthis quidam
 Qui una cum filio robusto in quodam hospis
 ho pp fraudem hospite de soluenda computat
 queni re non peterat quare multis citro uelhy,
 uerbis pccatis in mensam pecunio ad abrit;
 mulier faya ab uentem in sepeq uirnis negat
 reditu ad aedes, rusticy ueniens ad nauim in flumio morate,
 neqz eam fame coacta a ripa depellere. capu
 tres duosq milites uocat in aruatiu p mittit
 luo mercedis larga computatur laborant
 itaqz eos strenue su frustra tandem uney
 nullis ystio eos ex nauis deserunt furena

qbg

q̄ly expositis in sentina apparuit ingens turbo oculis
cintillanti bus q̄ munit quem unq̄ militū in gutture
percutit in aquam p̄icit natanti reliq̄ multa vul-
nera infligunt, et ecce repente navis soluit laty tali
eventu rusticus adiutores suos in idem ex quo recesser-
at reducit hospitium, et invenit hospitam ipsam
in locis vulneratam et p̄fossam in q̄ly lufonem lac-
serant expirasse, quam tū nec pedem extra demit-
tulisse ancilla iure iurando affirmavit. Et iste e-
modus inimici generis humani quo miserrime
plurimos deludit et in eternam gravissimorum
suppliciorum damnationem deturbat atq̄ p̄cipitat.

Pro fine huius naturae non esse denegandum mag-
nam vim et mirabilem lapidibus, herbis, metallis.
ex q̄ly aliq̄to magna et coram oculis hominū
mirabilia p̄cedunt; et sic q̄ magicam naturam mul-
ta fieri p̄nt, q̄ videndi by herbis impostha videtur.
Ceterum huc magia naturae q̄ nimia curio-
sitate cautiissime et tractanda maxē à juve-
nibz ne rem naturam admiranda vanitate de-
lectati ad magicam nigram albo lecta pulvis
miseri

miseri deueniant et cum p[ro]uidentis salutis curio
 sicut deus p[ro]nas sine fine duraturus.

Principio jo Contra iam centum. Ars e
 principum et eam mety et getis &c. jo q[ue] illam bene
 put fieri entia natura, et y[er]tor non differet à nat[ur]a
 quona[m] p[ro]bet. p[ro]t[er] o[mn]i[um]. si sunt n. y. duo corpa unu[m]
 s[ub]iecte planu[m] et altum s[ph]ericu[m] sine rotundum
 et utru[m]q[ue] aequali impetu p[ro]uincit, tunc corpa
 rotundum uel s[ph]ericu[m] felocit[er] mouebit, mo
 et longit[er] s[ph]eratu[m] q[ue] curat; s[ed] tunc exceptu[m] in
 motum in h[ab]it corpa s[ph]ericu[m] à nat[ur]a, q[ue] natura
 ut sup[er]u[er]is sunt u[er]u[m] ualia in utroq[ue] corpa. jo
 habet ab arte. jo ars e principum et eam mety &c.
Confirmat ar[te]m. Ars saluandi n. y. uel cau[er]e,
 t[er]u[m] e principum motu; jo idem quid antea.

R[ati]o Ex dictis h[ab]it t[er]u[m] q[ue] eam aliter
 modi re[gi]m in motu; et figura illa s[ph]erica
 arteficiu[m] h[ab]it se q[ue] modu[m] q[ue] ditionis resp[icit]:
 felocitatis re[gi]m in motu; q[ue] felocitas uel in
 sumulis dicitur e modu[m] t[er]u[m]. et hec p[ro]bet in
 s[ph]eratu[m] ex[em]p[lo]. O[mn]i[um] q[ue] n[on]is n. y. mouebit
 super

siq. aquas non p. venit à forma illa novis arte,
ficiatis, si n. talis forma opel. in ma. ferrea
minime inveniret. Ergo aquas. Est t. talis sic
quia p. p. de caa, ut novis falody moveat.
et ex hoc patet ad arg. H. Conf. mat. m.
R. Artem salutaris vel cantuari non causat
inhibere quo ad putredinem, sed t. quo ad aliq. m.
modum.

Uti dicitur in Magi vel Sapientes Aegypti
honi ut legi Exodi. fecerunt coram Pharaone
veros serpentes p. artem magicam. Sed
serpens e. nem. eius nate. Ergo p. artem p. ut
fieri op. nate. Conf. mat. arg. per
artem chymicam p. fieri nem. aurum, et et nem.
argentum ex g. in ratione aliam metallum facta
ad calore ignis. Ergo p. artem p. p. d. nem. eius
nate.

R. Arg. Serpentes q. dem illos veros fuisse
s. arte Diaboli factos; non q. d. armen eos
effecerit effectum in fluendo. Sed hoc fuit q.
aliqua semina collecta q. d. b. b. h. u. m.
putrefacientij

putrefaciendi Virgas Magom et eas in ferrum,
 res querendi. Unde applicatis istis ferris,
 nity bene potuit pichy offy in lucem p̄dore.

¶ et ex supra dictis Sunti Lulio. Illis ferris
 quibus in brevisimo tempore gratia in diabolo
 fuisse appetatus, ita ut viderent de novo facti.
 Utroque solutio colligitur ex dictis. Ad Consp̄r.

¶ Per artum chymicam bene posse fieri ve-
 rum aurum, non quod illa ars effectum albis
 gal substantiam naturam aurii; Sed quae approbat
 aurum passivis. Popent eodem hinc multa de
 archimura in mundum adduci gal sufficiat
 nobis scire non esse impossibile quod alijs depra-
 hendat monopolia certa et illa delicto hinc soli
 excoquenda exponat et sic per balnem in rem,
 tionem artificialem faciat verum aurum.

Est eodem prohibita vendere aurum factum
 et archimura, hec tamen id est quasi impossibile
 sit posse fieri verum aurum et artum chymicam,
 sed quae plerumque fuit aurum falsum. et ceteris
 istis et huiusmodi arti operam navant reges
 et principes gravissime decipere solent.

et patet

ut patet ex illa extra uiganti
Spondent quias non exhibent pauperes Archi,
mista.

Obi uis ultimo Legitur quod Statua facta
a Dadales am balauerint et locuta fuerint,
legis quoy q Norimbergae aquila obuiam
notauerit Carolo V. a curia usq ad portam.
Sed haec oia facta. sunt q artem, qo an pt
facere opa nat.

R. 70. Pet illis moty non fuisse uers; ut
factos esse mediante aliqua cao nati ibidem
in chusa. ut patet in herolegio, quod ex uiganti
deno sibi arteficiis applicati glimus moty.

Vel R. 70. Illis moty q ceptis a Diabolo
qui pt localiter mouere corpora; mo applicam,
de actura passivis pt medio motu causare so,
tum in aere similem uoci humanae et arti,
culabus. 1.

15. Decemb;

QUEST:

QVÆSTIO
 SECVNDÆ
 DE CAVSIS INCOM-
 MVNI # ~~~~~

Dubium Primum.

Quid sit Causa
 in communi; et
 Quotuplex? ♪

Solent

Acceptio Cae
multiplex.

10. a. quod h. e.

20. a. efficiendo
vere causat;
sibi dissimil.

Solent hinc aliqui multa tradere de exist. cae,
an se: in rem nat. deq. vere aliqua cae. Sed q. haec
q. stio ipa ex p. quotidiana q. stat, ideo fugi eam
struitas, Ingnacaneu. in di. caning. Quare q. stio
rehta an e. ad q. stionem, quid e. cae accedendu.
Et videndum. Quam sit q. stio de p. cae in eoi.
Antequam a. hoc fiat opponenda sunt nonnullae
acceptioes cae. Accipitur 10. causa coisimie,
pro omni eo a quo aliud q. mitomay q. dicit et
habet epe; in qua acceptioe cae convertitur cum
proprio; et haec acceptio colligitur a. h. e. 2. m. l. a. c. r.
lex: 11. Ut p. m. natem caam appellat; hinc acceptio,
nec et meminil. t. Th. j. p. 7. 33. a. j. ubi loquitur hali
acceptioe dmi fuisse usus graces Q. D. Cognuitus
de reb. divinis in q. ly ap. se bant p. m. epe caam
fatis et p. m. et talia epe caam ep. s. Verum haec
acceptio e. valde in p. p. a. et ea non debent uti
in divinis.

Accipit cae 20. Strictissime sc. tunc p. es quod
vere efficiendo causat. Unde St. August. in hoc
sensu vel acceptioe lib. 83. q. st. ait. Omnis cae
efficiens e. Plato illam et sic accepit, q. d. ap. p. m. it
efficiens et caam in nullo differre; sed haec acceptio
nimis stricta e.

30. Accipit caa medi quasi modo, p ulsi: com,
 prohiuit multata q. gra caru, et p solo re
 positio q. fua spe com unicat alteri um degen,
 deubia quidam, ut laly infra. Et sic caa non
 conuertit cum proprio nec requis in diuiniis; et
 pta hanc ultima caa acceptioem, pedit jo
 gran Tibuli in praefati Dub. q. unig explicat fit,

Conclusio Prima

Caam in ea se fit ppter defini.

Causa est ad quam sequitur esse
 alterius.

Hanc defini hinc id est Th. hic lib: 2. phy: lec.
 10. Et eam et tradidit opus: 32. ubi dicit. Caam
 q. id ad unig esse sequitur aliud. Praedicta d. q. res
 in idem coincidunt. et conter recipiunt a Thomist:
 idem q. a nobis sunt acceptanda et explicanda.

Dicitur in primis Caam q. id ad unig esse,
 p que partium fect, com caam dbe hie alig
 esse a quo, hinc a proprio influente sequitur
 esse. Cum n. esse debeat a caa pcedere, illi in ipsa
 caa proprii aliquid esse; hie a. esse caa, duplex
 e. Vnu phycum. hie uere existens in rem natura.

Aliud

30 Sumit caa
 p q. illas ge-
 nentib caam,
 de qua hie.

Defio Causae.

Alia defio
 Causae.

Explicat defio

Ly esse in defio
 duplex.
 Phycum.

Epe in intentione
le.

Alind nunc e spe intentionale sine fitu appi
hauriorem, et hanc parata fitu utruq; ope com,
phrudat, nam vis ita debet hae aliq; ope, vel
phyuum, ut eua efficiens mater et fructus. Vel
in approuhensione intq, ut eua finalis q; sapit,
sine eat, habens tui ope in approuhensione intq
et nondu existens in rem nua, ut patet apte
in somitate, q; hinc eua finalis, mouit infirmu
ad recipienda pharmaca, licet ipsa nondu exi,
stat realiter et phyce in rem nua. Et de hoc loquitur
infra.

Ly sequitur.

Et parata e ly seq. quare ut in lullias nota
dupli iter pepe nua ex alio seq. primo modo
q; phyuum influxu ita ut nua in aliu influat
qua nua signis influat in aliu a qna, et sic de
religis euis. Et modo qd aliqd ex altero seq
per solam ysynum logicam. ut qto dicitur qd
hoc e et aliud est. Ad hoc qd aut aliqua res sit
eua alteri non sufficit ysynum logica, sed q
intraf bene ex altero, sed patet q; unu in altero
influat phyce et realiter. ut in y. logice seq. ydem
bua. filij e. qd pta. non tu seq. y filij sit eua
patris, licet bene sequat qd pto filio spe pta,
et per

et per hoc in ratione causa excludit primatū q̄ non
 h̄t talem influentia realem et phycum.
 Verū ad rāem causā non sufficit quod habeat
 influentia realem, sed talem q̄ inferat depen.
 dentiam alterius ab illo quod influat; nam
 alias propter aeternitatis optime iure potest dici causa filij
 cum habeat rem et realem influentia in illa
 communicando illi tota sua essentia et perfectio.
 Quare q̄ lex sequitur, in teligi debet sequenda
 phycū cum quādam de p̄ndētia unig ab
 altero, ita ut influentia phycū ad rāem causā
 sit talis conditio, ut medio illo eo res cum,
 facta vere de p̄ndētia est q̄ propria et rigorosam
 de p̄ndētia, q̄ de p̄ndētia cum in diuinitis
 non recipit neg, ut nunquā sit admittenda eo
 q̄ imperfectiorem in reducat, illo nunquā causā
 in diuinitis admitti d̄t. Ad hoc a. ut talis in
 fluxus sit talis conditio et mediante ille
 inueniat vera de p̄ndētia vero phycū illud
 esse q̄ causā q̄ se ip̄ influat et commū cū, sit ad
 minus numerū distinctū ab illo esse q̄ in ea,
 dum causā unig rāe potest esse ista. Quia sicut
 Deū quā q̄ a se et ab aliis plūm
 independens

in dependens, habent q non in se igitur in fluxu
ab alio in se igitur hinc, vel numero distincto.
ides q ha ratiō hinc in dependens hinc non e cur
una prona pcedat ab alia, qd utraq te prus
eigdem ratiō e spria. ita dependens q opponit
independens habet ex in sua qm in se igitur in
fluxu alterius q hinc spria hinc vel numero
sattem distinctam. d p hanc ratiō in se
eā addita e illa parca, Aliter, vel q se alio,
ny. Per qm partem dicitur q e p dicitur q se
Iner sy a eā, sattem in iner sa numero spria,
quid nāc observanda in eā efficientib,
quare licet p in divisione sit primum in fluxu
in tritu, non tū e eā tritu, qd sat hinc
eandem numero spria unū pte. Pch qd
ad ratiō eā quod ad illa sequit utrius,
vel q se alterius. Vbi notat q ly Aliter, dicit.
It Iner sitatem in nāa e spria, d non tū
Iner sitatem suppositi. Quare Theodori
non admittunt in divisione tritu q se aliter in
pte, bene tū aliter. Quis eā quid hinc expō
Jusl D. Th: j. p. 4. 33. a. j. ad p. Vbi sic ait.

Vnde

Vnde hec nomen cāa, videlicet in partibus universi-
 tatum fortiter et deprimendum ab aliis quibus altero
 quā nec in partibus nomen propriū in extym. cāa
 generaliter quod inveniuntur distincta inter cāa et ut
 unius cāa sit aliquo affectione aut virtute.
 Ex quibus colligitur deprimendum a D. Th. a frigida cāa opti-
 me explicare nāam cāa se. aliter influentem quod dicitur
 sicut inferius deprimendum. nam unum aut eādem cāa
 ad quā sepe esse alterius, vel ad unius esse sepe
 aliud, ut sepe nec de quatuordecim generationibus
 sed de generatione quod influentem in colligitur. cum vero
 addit esse alterius vel aliud, denotat quod tale
 esse debet esse specificiter vel numerice distinc-
 tum.

Alii alias adducunt deprimendum quod nobis vobis non
 placeat. quia sic se habet. Cāa est proprium influens
 per se in extym. ut proprium penitus generis,
 influentem denotat solum influentem, quod et cāa per aeg-
 cidem venit, quod tunc a rāe cāa separantur, deinde
 per se; addit et ut in extym, ut excludantur personae
 diuinae, quānam una ydem influentem in altera,
 non tunc in extym. Vnde haec deprimendum non est
 exacta, nec rem captivum debet, quia quod

Pater

Pr in Jini nro non in fluat in tritu hunc in
efflu, e qdem non, ha tr non pto ex depe caa,
ut debet pbari. Juleo n. Pr non influit in tr,
limum hunc in efflu, qd Pr non e caa tritij, q
aero Pr non fit caa tritij ex depe caa pbari de,
bebat offendendo illam ostens Pr non posse que,
nre. Explicat ha magis qrendo, ubi Pr fit
proprie influit q se in nerbo Jine in tritium
Pr sic epe. Si item qrah, quare qo nre caa illig?
Pr quia non influit ut in efflu. Sed tunc nrofy
qremy qda qo influit ut in efflu, ut videamy
an Pr aternis talis mody influit qd dicitur?
Ex quo Jeph q illa exao q explicat, qd fit influit
ut in efflu, fit vera et legitima depe caa. Et am,
phig hoc ipm credit; nam idem e q se influit,
et non ut in efflu, q per se influit et hunc
caam, qo Jense qd de depe orit, caa caproqne q
se influit hunc caam, q depe ut pte de nu,
galoria, et non fit explicat qd fit caa influit
aut emanatio qua caa in rae caa ysti hunc.
et fit distinguat ab principio qd dicitur qd hunc
nre influit et dicitur, tr caa dicitur nre.
Alii aliam dicitur assignant, dicentes caam
qpe id e qua aliq dependet.

Verum

Verum hanc defectu et non satisfacti, quia explicare
 oportet quod sit ille modus in fluxu, et petat depre-
 dentur ali qua et quare il ad op. facti ad pro-
 vident, non et sufficiat ad dependendum, quod
 dicta non explicat non est sufficiens. Et hinc
 ubi est defectus S. Th. inter eos et se opti manu
 et recte explicare naturam causae. 1.

Conclusio Secunda.

Quatuor sunt tunc causarum genera.
 scilicet: causa materialis, formalis, efficiens et fini-
 talis.

Haec sententia docet expresse Aristoteles hoc loco v. 3.
 et S. Th. ibidem. et e contra inter eos plures
 licet ab eis non. Nam Stoici solum efficiens
 tunc vera causam asserbant, ut testatur Sen-
 tentia: 8. epist. 66. Reliqua autem quae ad effectum generantur
 sunt non tam causas quam conditiones tunc ap-
 pellabantur. Alii tunc causam finalem ponebant.
 Alii solum causam praeam assignabant, cum alij
 addiderunt efficiens, et alij formam, ita ut
 tria essent eorum genera. Sed reliquis affis
 sentis.

Ob hoc tunc una cum nullis alijs sensibus
 quam

quum q̄ dicitur causa facta ab arte in materiam
fructem, efficientem, et finalem sit alia unata,
ita ut nec plures nec pauciores causas debeant esse
signari, sed ad has q̄ voluerit esse si q̄ sunt
sunt revocari. Haec r̄. Quia q̄ sit,
duas tunc causas intrinsecas hinc potest, scilicet potentiam
ex qua fit, et actum p̄ quem habet esse; nam
propter potentiam et actum nihil intrinsecum potest esse,
cogitare, et potentiam vocamus causam materiam,
actum vero causam fructem. Propter has duas
intrinsecas causas, videlicet et eius natae suavitatis
extrinsecas efficiente scilicet in qua fit, quia nihil
potest provenire seipsum, causa vero efficiens non
casu, neque temere agit, aliam non sponte
agere neque ordinem; quare necesse est ad
aliquem sibi finem persistere et sit quasi proprius
in quem dirigat eius operatio, et unum quod fit,
et sic habet quatuor causas scilicet finalem; et
propter has duas extrinsecas causas alia q̄ ita
sit vera ut ad unam vel alteram ex his reduci
non potest, et sic habet esse causam generalem
a quibus nulla auferri licebit.

Hanc

Hanc rationem claris proponit his verbis alig. Com.
 posita natura non pot fieri ex nihilo, cum q uires
 naa ex nihilo nihil fiat, ut cetero dicunt phisici,
 go fuerit ex aliquo supposito; sed hic q ita pua,
 supponit et ex quo fuerit, e maan. go iam dat
 caa matris. Tunc ultra. Maan te pura ptra sube
 iectura nulla ex se habens ptem, neq; aliq com,
 plementi futute, q ta hnt composita natura, go
 iam pter maam quodendum e aliqd, q compleat
 et triuat certam ptem compositi nati; huc a.
 non pot esse ubiud q nra forma, go riam erit ad,
 mittenda caa fructus. deinde nulla res pot seip-
 sam pducere aut efficere, alias pter autem
 epit, q manifeste implicat, go riam pter cam
 matrem et fructum, id vero caa efficiens ubi
 mitti, q compositu illud pducit. Tunc ultra,
 ee efficiens nisi casu et temere agat, id est opari
 ppter aliquu finem q ipsum ad opandiu alliciat.
 go ont quodenda caa fructus; et ultra hanc
 quatuor nihil aliud deseri pot ad hoc,
 ut fiat uno nate q niter oia exha e nrae
 compositi et ppter in pluribz cais dependet,
 et go

Caamatis.

Caamfructus.

CaamEfficiens.

Caamrationis.

in matrem
 la quatuor
 hanc a.
 q q fuerit
 ad qd fil
 e. ptra
 pte; non
 in pte e,
 matrem
 dicitur
 matrem
 q nihil
 non
 ubi
 qd
 pprop
 no fuerit
 ipi; et
 ptra
 huc riam
 genera
 hanc

et go nulla alia causa pro dictis prohibenda
est.

Olii visus contra defensionem causa. Defensio
causa assignata quoniam alteri a definito. go non
a legitima. quoniam potest. pro aut. di. ita defensio
quoniam privatur, sed potest non e causa. go com,
potest alteri a definito. M. pro. Ad privatum
sequi generatur, go privatur quoniam defensio causa.
imo ad punctum sequi linea, et ha. punctum non
e causa, go defensio quoniam alteri a definito. Item
ad opus Privi in divinis sequi opus Tertii, ob ad
opus Privi et Tertii, sequi opus S. S. Sancti, go defensio
quoniam alteri a definito.

R. Negato aut. ad potestatem negalis M. ad eum
potestatem iterum dices in xta expli. causa supra a
notis factam, circa illa peritur, sequi q.
punctum in bellig. de sequela phisica quoniam veni et
realem influentiam cum dependentia vera, quante
influentiam non habet privatur, imo privatur exclu.
Dicitur per ultima punctum privatur defensio se: opus
alteri; go ad privatum sequitur sequi fin al,
teny

ling, non a se alterius, sed p[ro]p[ri]e et o[mn]i[um] f[ra]ctio
loq[ue]nt[ur]; q[uo]d p[ri]m[us] f[ra]ctio loq[ue]nt[ur] non e[st] p[ro]p[ri]a
p[ro]p[ri]e s[ed] e[st] c[on]s[er]v[ati]o in s[er]v[ati]o in s[er]v[ati]o
f[ra]ctio.

Contra hanc s[er]v[ati]o[m] dicitur. [^] p[ri]m[us] p[ri]m[us]
p[ri]m[us] et i[n]t[er]i[us] g[en]er[ati]o. q[uo]d g[en]er[ati]o p[ri]m[us]
a c[on]s[er]v[ati]o ill[is] g[en]er[ati]o p[ri]m[us] p[ri]m[us] g[en]er[ati]o
dicit o[mn]i[um] t[er]m[in]o[m] s[er]v[ati]o[m] ad p[ri]m[us] g[en]er[ati]o,
et p[ri]m[us] i[n]t[er]i[us] d[er]i[va]t[ur] e[st] p[ri]m[us] g[en]er[ati]o.
q[uo]d g[en]er[ati]o h[ab]e[re]t e[st] i[n] t[er]m[in]o[m] s[er]v[ati]o[m]
d[er]i[va]t[ur] a p[ri]m[us].

R. Q[uo]d licet g[en]er[ati]o d[er]i[va]t[ur] i[n] t[er]m[in]o[m],
e[st] a p[ri]m[us] t[er]m[in]o[m] a t[er]m[in]o[m] a quo, t[er]m[in]o[m] q[uo]d p[ri]m[us],
n[on] i[n]fl[ui]t uere p[ri]m[us], cum sit p[ri]m[us]
p[ri]m[us] n[on] e[st] t[er]m[in]o[m], t[er]m[in]o[m] e[st] q[uo]d n[on] p[ri]m[us] d[er]i[va]t[ur]
t[er]m[in]o[m] g[en]er[ati]o, licet p[ri]m[us] d[er]i[va]t[ur] p[ri]m[us] t[er]m[in]o[m].

Ad alteru[m] uero q[uo]d i[n] s[er]v[ati]o[m] d[er]i[va]t[ur] p[ri]m[us].
Q[uo]d ad p[ri]m[us] n[on] s[er]v[ati]o[m] t[er]m[in]o[m] s[er]v[ati]o[m] p[ri]m[us],
e[st] q[uo]d uere e[st] uere i[n] s[er]v[ati]o[m] i[n] t[er]m[in]o[m], s[ed] t[er]m[in]o[m]
p[ri]m[us] p[ri]m[us] a quo; et sic p[ri]m[us] t[er]m[in]o[m] p[ri]m[us]
t[er]m[in]o[m], n[on] uere e[st].

Ad istu[m] q[uo]d dicitur de p[ri]m[us] t[er]m[in]o[m],
R.

R. Quid licet pro aternis licet influat in
fructum vere, ad ope Dni, sequat ope filij;
in Pr non e caa filij in diuinis, qd ad ope illij,
non sequit ope alterij, vel potij non sequit aliud,
qa eademe numeru spua eadem e in spiritu Pr
et terho. Neg. refert si dicas, qd pr comuni
et qd ope personale filio, qd tunc quasi spua
fructu ab ope personali pns qd oppositione relationam
qa inter utrumq. qd adhuc Pr orit vera caa
filij. R. n. quid licet illud ope personale
non sit fructus hominum generatio sine comuni,
caus diuinae, sed ope natu; iam vero ad uera
dependam et causalitatem qd ex term. fructu
deprendam pntij, ut hominum fructus comuni caus,
sed ppter fil spua vel numeru e ab ipsa caa
distin ety qd in diuinis non gtingit, sed de
huc latij in maia de Trinitate. 1.

Obicies 20. Desio caa e ualde offan
ra et n uelut magnu agrocum, sed huc duo
sunt qd Reges bene desio. qd desio d. th. nota bene.

m.

non putat, pro m. Per illud huius sequi, si non melius ex,
 phical vel aliqd aliud accidat, non denotat illa spuria,
 ho grecoho phycu, de qua supra. Et illud uestu
 qd e picipu in depe pchita, e dffurru et aquocai
 subactu. d qd tota depe erit dffurra, et non
 parua naties aquocaiem.

R. Quod licet illud uestu sequi, ptra se non magis
 figat sequela phycu, qua aliam quam unam
 sequela, tu ut depe nra sit bona suffiat ut illud
 uestu sequi, cetero apud doctores in dffurra de
 sequela phycu, et in tali sensu cir uniferat,
 nra et cum modo ille sequela phycu sine
 f influen phycu sit nra nobis.

Contra tam contentu Obicis po
 Probando qd non sint qd eam generem, sed pnam,
 aera. forma e epy generatis cum q eam od ucal
 de pcha maas. qd neq epe caa illiy. qd ptra.
 ano putat. qd repugant idem epe caam et
 epy simul et semel; et qd totu forma non pro
 bent epe caa resp. generatis cum q illa pducas
 et fiat; et qd totu et non ent caa illiy compo.
 sibi; qd q non y currit ad fieri alicuius rei,
 non

nam generat et ad spe illig.

R. Certe aut et negotiis: ad pbatem disting.
ans. Solem non ut spe caa et vlti sicut eandem
vorem, et in eodem gre caa, quod uno. sicut
vires jam vorem et sicut in diverso gre caa, negotiis;
unde forma fructus quatenus actus et q. n. execu.
breve sit per generatam, hbt vorem effectus, ut n. g.
et fructus hominum generatis a natura per se intentus hbt
vorem caa finalis. et uterque dano sicut compositus,
sicut, et et ipm generat et caa fructus illig; q. ut
sicut terminus a quem generatis.

Obiectis r. Caa debet esse perfectior sua
esset, sed materia non perfectior toto composito,
immo nec forma, si sumat singillatim et sicut se.
ergo materia non caa compositi naturalis. M. parte,
hbt infra. n. p. r. t. hunc includit ipsa materia
et aliquid amplius. ergo compositum a quo effectus, quoniam
materia.

R. Pote dupliciter considerari. 1o sicut esse
quod habet praesentem a materia, vel a forma. 2o
ut considerari sicut esse, quod generat ab utroque
cais

caus. simul acceptis, non quilibet causa datur ope
 aliq. q. se primo, q. altera non communicat; nam
 materia tribuit ope materiam; forma, ope finem. Hoc
 supposito. *Pr.* Transfertur. *M.* si q. causa debeat ope
 aequae perfecta vel perfectior et suo effectu; et tunc
 distinctio quae in. *m.* sed materia non est perfectior solo
 composito, si tota composita fuerit tota illud
 ope q. parte q. se in parte operatur, nego *m.* in n. tanta
 habet materiam perfectior, q. tamen habet ipsa composita.
 si tota fuerit tota illud ope, q. habet ab eodem causa
 ad illud generantibus, q. redi *m.* Ad rationem vero
 causa huiusmodi q. sit aequae perfecta vel perfectior
 tota illud ope parte, q. erit suo effectu. Et hoc
 habet potestatem et in aliam q. dicitur de forma. *p.*

Obi *cris* 3°. Finis et forma coincidunt
 inter se. q. huiusmodi duo non ystinent distincta ubi
 gra causa. q. *tr.* *ans.* forma generati n. g. equi,
 et finis generantis. q. finis et forma erunt
 eorum et idem.

Pr. Distinctio *ans.* finis et forma coincidunt
 materiam, q. *tr.* *ans.* In alia nego *ans.*
 Quia si

ga se fructus summus semper hinc dicitur me,
dum causarum forma n. geniti in qtu sat
spe specifi in actuanda maam exercet mu,
ney caa fructus, et in qtu exercet solum causa,
libatam pibet tota sua entitatem. Ut vero
intendit a generante fructus Inym finis, sic
habet rāem caa finalis, et solum causalitate
finalis si exercet non credo se ipsa, vel pben,
de sua totam entitatem sed tra causat in qtu
hnt spe in apprehensione, saltem in mente Au.
terio nāe q cā agentia natia dirigit in fine
sua natem.

Plures qō ad operandū vpe plura qm
cāam qm q. Instrumentū ē vera cā
cum illo mediente vera frāt ubiq; et
tu nōne una ex pchis q, qō rāem dabunt
plura qm cāam. M. patet qtu m. si qst
vna ex illis q. mixta qst cā efficiens, sed hoc
nōne. qō. M. patet qtu m. Cā efficiens ē
ad a quo qō nācipit mēty p hūcy, ut dicem
infra; sed ab instrumento non qō nācipit
mēty p hūcy, sed rō. qō instrumentū nō
erit.

ent caa efficiens.

Q. Certe m. et nego m. saltem reducitur ad plures dies. Quid instrumentu reducatur ad eam efficientem. ad in pugnatum nego m. ad eiq platur Q. cum distinctiue.

Caa efficiens principalis d. q. directo definit eil a quo po incipit motu, quod m. Caa efficiens instrumentalis q. tra reducitur in p. sed ad eam efficiens, nego m. Si in neg po nihil referre q. instrumentu non general epe id a quo po incipit epe motu, licet haec sit defectu caa efficiens, q. ibi tra definit directe principalis efficiens, et ex cui reduc hinc raa caa yuenit, non e. nece po ut tam ex arte illi defectu accendat. Cui aut de q. licet ab instrumentu non primo oriat motu q. tunc adhuc tra defectu caa efficiens potest ipi saltem aliquo modo adaptari quia causa efficiens, et instrumentu habet se p. modo unius caa, ino motu qua opus instrumentu, e. motu caa principalis, et instrumentu yuenit differt virtutem illa a quo primo incipit motu.

Rii.

Obiectio 50. Item scire e causa illius, sed non e
causa finis nec matris, nec efficiens, nec finalis,
go non erunt tria q. causa generata. M. patet. p. m.
imprimis q. non sit causa matris neq. finis patet
qa causa matris et finis est spe intrinseca suo
effici; atq. hoc est plene extrinsecum scire cum
aliquid non existat in rem natura, et tunc vere dicitur
de ipso scire. go non e causa finis neq. matris.
Quid nunc sit causa efficiens patet. Nam scire e
aliquid e ens ratio, sed ens ratio nihil potest causare
realiter. go scire ut sit non e causa efficiens
scire. R. ego dicitur causa terminalis quod patet.
Quia nullius rei forma propria scire se sumptim
pendet a fine, sicut neq. ab efficienti, qa
haec dua causa non respiciunt effectus, nisi vel
quatenus actu producant, vel quatenus produci,
habet sunt q. duo non spectant ad effectum rei
sed potius eam q. separant sicuti proprietates
quodam.

R. Obiecta scire spe causas finis illam
non eodem extrinsecum intrinsecas sed extrinsecas
Ingenitum mensurantes quodam eas extrinsecum

mensurantes

mensurantes neq. alij. Sedul q. oia sciamus
non quoniam deo caa fructus infra a signata
ab arte q. ibi dem caa fructus non sumit
in tota sui amplitudine ut dicemus ibi dem.

Oia res s. p. d. a. vel exemplar e
cau rem, et ab illo eff. dependent ita ut si
non adpet non pot. g. h. in rem nat., et
tu ceptur vel adora, neq. e caa matris neq.
fructus, neq. efficiens neq. finalis. q. p. n. e. n. d. i.
erit s. g. e. n. y. caa. m. p. t. i. n. i. m. i. s. y. non fit
cau matris nec fructus patet, q. caa matris
et fructus componunt res intrinsece, ut patet
in h. o. i. e. y. intrinsece y. h. i. t. u. r. ex ma. ad fer.
ma, sed idora non componit intrinsece
et non fit plane extra illu. q. idora vel.
ceptus non est cau matris neq. fructus.

Quid neq. fit cau efficiens p. r. q. n. i. a. n. e. n.
e. p. r. o. p. r. i. u. m. a. l. i. c. u. i. q. m. o. t. u. ut patet in exem.
plan. externo, atq. cau efficiens est spe.
p. r. o. p. r. i. u. m. a. l. i. c. u. i. q. m. o. t. u. q. ceptus nec e cau
efficiens. Neq. ceptus e cau finalis. q. n. i. a.
eff. n. e. m. p. r. i. d. a. a. m. y. s. u. l. g. u. b. i. y. i. d. a. e. a.

© pp

et per effectum quod intenditur. quod idcirco non sunt causa
finalis, quia finis est cuius gratia fit aliquid.

R. Pro nunc exemplare per causam finitum
est non eodem modo finitum sed extrinsecum.

Et ut veniamus ad causam finalem et efficientem
vel intra agentes de causa finitum talis dicemus.

Quod si gratia argueret si admittitur causa finitum
extrinsecum quod iam videtur s. causam generem.

quod si causa finitum subditur in causam finitum
intrinsicam et extrinsecam; atque haec et gratia

continetur supra facta. quod est felicitas Sabu.

R. Hugo sequens. Quia illa dicitur causa
in quod generem causam finitum dicitur in mem-

bra sunt in forma distincta, ita quod membra dicitur
dentibus sunt partes atomae quod est a quo dicitur

dentibus in hunc et leonem, sed et dicitur similes
si qua dicitur dicitur generis aliquid in partes subal-

ternas. quod est dicitur in membris in sensibile
et in insensibile in qua dicitur, membra

dicitur dentibus item quod dicitur in alias partes
videtur et causa efficiens quod unum membrum dicitur

dentibus dicitur in causam efficientem primam et gratiam,
universa

univocam et aequivoam; et sic et sit diu di cau,
 fa formalis, si in causam extrinsecam et intrinsecam;
 quare unum dicitur et eadem sunt spe illam
 qd dat spe rei, by dare spe, abstracta hinc ab hoc
 quod a dare illud intrinsece sine extrinsece
 et de hoc ratio infra.

Dubium Secundum.

An omnis Causa sit
 perfectior et prior suo
 effectu?

Pro resolutione huius dubij Notandum causas
 spe in duplici distra. Quaedam sunt intrinsecae
 Quaedam extrinsecae. Intrinsecae dicitur quae
 naturam et unitatem esse ingrediuntur et in ipso
 met manent. Extrinsecae sunt quae quidem

per

per realem influxum concurrunt ad constitutionem
eff, non tñ in gradumq̄ illum sicut propriam en-
tiam. Sed manent extra tales causas sunt
efficiens et finalis.

Notm 20. Effectum aliquem posse comparari
vel cum eiq̄ causis simul sumptis tam cum
extrinsecis quam intrinsecis. Vel cum eis seorsim
acceptis si eff comparat cum eiq̄ tam intrin-
secis quam extrinsecis quam intrinsecis
simul; sic certum ē, eff non posse excedere
ōes suas causas in perfectione. Et sic cāa adaequa-
te sumpta et absolute perfectior ē suo effi
quod sic patet. Effectus nihil habet perfectionis q̄
non participant à causis. go qualibet effectus
recepta in effi ē et further et omnineuter in causis.
go oēs cāa simul sumptae erunt aequalis perfectio-
nis cum illo imo maioris; q̄a inter q̄. cāam grā
ā q̄bz effi habet dependentiam invenit etiam 20q̄
q̄cā perfectissima infinite excedens quemlibet
effi; non ē go in presentia perfectione de effi q̄ ut
comparat cum eiq̄ causis simul sumptis; sic n. patet
q̄ eas in perfectione excedere nequeat. Restat go q̄o
de causis seorsim acceptis an quilibet cāa sit suo effi perfectior.
Notm

Nam si materia sine forma non habet esse compositum
sed et respectu forme factus illam scilicet sustentando
sicut et forma non habet esse compositi nature
sed et respectu materiae eam scilicet informando et in certa
specie cognoscendo huius praesentatis sit.

Conclusio Prima

Materia sine forma materiae non est perfectior suo
esse sine considerari in ordine ad compositum sine in
ordine ad formam physica.

Contra et apta. Immo pro quia totum claudit aliquam
perfectiorem et entitatem quam materia non claudit
nam totum propter materiam dicitur forma et unionem
et insuper et ens completum. ergo materia materiae est imperfectior
perfectior suo esse respectu totius compositi. pro et quod
ad formam. Nam licet materia sustentet formam et
hac ratione exerceat causalitatem materiam in illa, tamen
absolute quod non excedit illam in perfectione quia forma
est actus et perfectio materiae. ergo materia non est perfectior forma
quod est eius esse.

Sed quia an materia non sit perfectior composito quod
derivato situm illud esse perfectior quod a materia non partitur
patet non a situm omnia quae includit. Ex quod si
considerata sunt aequalis perfectionis quia illud esse perfectior
inhibet aliud quam materia pro ut subsistat unioni. Atque
totum haec esse et etiam in toto. ergo composito. ergo

Concl:

stabilium
opiam en
caas Jud
comparari
in unum
neis forim
in intrin
patis
exculere
ad dagna
e esse
tionis q
e perfectio
in esse
alis perfectio
caam qm
hanciam de
generalit
esse qd
isic h. qd
Resub qd
huc esse perfectio
Natu

Conclusio Secunda

Causa finis fecerim considerata solum se non est
perfectior toto composito, et tunc perfectior materia in quam
exercet suam causalitatem finem.

2a pars tenetis patet ex dictis. prima vero pars patet.

Totum propter formam includit perfectior materiam quam tunc non
includit. ergo forma non erit perfectior ipso toto. Deinde
ut supra dictum est, totum est ens completum; forma vero
substantia solum se est ens incompletum, quia ex propria natura est
nata ad constituendum unum ens quod se cum suo composito.

Sed quia res circa hanc rem, an materia et forma simul
sumpta sint perfectiores toto composito, quia de ipsis eadem
intrinsecis fecerim acceptis non videtur tanta distantia.

Materia et forma posse accipi simul dupliciter. Primum ut
maius simul absque ulla tunc unione. Et tunc accipi simul
cum unione. Hoc ergo supposito. Si forma et materia
sumantur simul absque unione tunc, tunc non sunt perfectiores,
res toto composito absolute et simpliciter loquendo. quod patet.

quia totum propter materiam et formam solum est habet perfectionem
est perfectior unione. Et aequalis entitas modalis se:
et quod aliqua perfectio. hanc autem non habet materia et forma
ut supponitur ex materia et forma si acceptas non superant
totum in perfectione.

si vero materia et forma sumantur per unum
unita sicut sunt aequalis perfectionis cum toto composito. Entitas
tunc et simpliciter loquendo, licet solum aliquid sunt sicut perfectiores,
res ipso toto se: solum. Illam dependentiam quam habet ab eis.

Pro hoc dictum est. Est non habet aliunde perfectiorem aliquam finem
sine entitate nisi ab eis eadem quod quibus intrinsece consistit.
Sed materia et forma ut substantia aut unum: intrinsece consistunt toto
composito: ergo totum non excedit eis in perfectione, alias excederet
illas

illas aliquid eo quod aliquid habet a quo et procedunt talis effectus
suis in effectuione

Pro idem ratio. totum non distinguitur a partibus eius ut
unitis nisi tunc ratio ratiocinata habet quod simpliciter
legit totum non excedit illas aliquid eo quod aliquid habet. pars
res unitas, neque partes materiae simpliciter excedat totum.
sed erunt aliquae effectus cum ut sit realiter legit aqua,
his entibus, ut supra probata est.

Conclusio Tertia.

Causa efficiens non semper est effectus suo effectus, sed quibus,
est imperfectior quibus instrumentalis; aliquid vero aequalis
effectus quibus causa efficiens uniuersa, interdum uero
est effectus quibus aequalis.

Nota causas esse instrumentales et principales. prout alia
et uniuersa alia aequalis. pro in pars. Causa instrumentalis ut talis
non attingit omnia uirtute effectus, sed quod eleniam a propriis agen-
te ut patet in terra. pro causa instrumentalis imperfectior suo effectus alias
non habet ut principalis agente. ita patet pro. Causa uniuersa
est illa quod non est effectus eiusdem ratio cum ea et effectus eiusdem effectus
tionis. pro aequalis effectus cum suo effectus.

Conclusio Quarta.

Causa finalis aliquid est simpliciter effectus suo effectus. aliquid imperfectior.
aliquid aequalis effectus. pro tanto. Nam causa finalis est

aliquid effectus resp. animi non. aliquid aliquid boni quibus. sed deus
et effectus. pro est effectus effectus quibus cat in quibus causa finalis. pro pro.
Nam res in materia aliquid aliquid nobilissimas in fine ignobilium.
et in effectus. ut uig. quod stultus prebit a quibus numeros. tunc aliquid
boni in fine malum cedunt et nequius. pro finis imperfectior effectus.
pro pars pro. Aliquid exemplamus quibus ut generaliter. sed in
hoc casu finis est aequalis effectus effectus cum suo effectus. pro pro pars uera.
pro Dub. Qu. ut in non. Duplicem esse prioritate. aliam in quibus;
alia a quo. aliquid est prioritate in quibus, quod in illo priori, in
quo propprimus ad aliquid uere et sine illo, et hoc prioritas est prioritas effectus.
et hoc prioritate Adam est prior Abel. Et Noe est prior Moyse.

Prioritas

Prioritas vero à quo. q̄ prioritas nāa vel causa,
 litatis est se prioritas independētia. Unde illud
 à quo aliud in aliquo gr̄e cāa dependet est spe
 prius, et id q̄ ab alio se dependet est posterior licet
 utrumq̄ sit in eodem instanti huius; se sp̄ia est
 prior suo oppositely prioritate se: à quo; d̄ p̄m
 hanc prioritatem non licet arguere hoc modo. a ē
 prius nāa b. q̄o in illo priori a ē prius b. sed ill
 hoc modo in se, q̄o b. pendet ab a. et non a
 ab b. Et p̄cedit p̄m p̄m de utray prioritate
 q̄ cuius refertur sit

Conclusio Quinta.

Omnis cāa causans actu ē prior nāa
 vel prioritate à quo suo effectu, non in
 prioritate in quo vel huius.

Dicitur in textu cāam actu causantem,
 vel quod idem ē in actu s̄o consideratu spe
 priorem nāa suo effectu, q̄o si cāa nāa est,
 etiens vel finalis accipiat non ut actu causal
 sed p̄ut huius p̄tens causare vel in actu s̄o
 sic

fit actus esse debet q. causa saltem efficiens et fina,
 his quod ad esse, et fit prior illo prioritate in
 quo ut apte patet in generante resp. geniti
 et in acty caro efficiuntly.

• Per se pars centis. Prioritas a quo vel nā
 et prioritas inolependentia, sed causa non pen,
 del a quo esse ut talis. go om causa causans
 actu prior sine esse prioritate nā vel a
 quo. toty distingy patet ex dictis supra.

• Pars centis pars pte. Tunc aliqua causa actu
 causat go actu aliter influit, sed non pot
 actualiter influere, nisi fit et aliquid in illo
 instanti in q. influat. go cum hoc nihil fit
 aliud quo esty ab illa dimanans scilicet q. causa
 actu causans et esty illiy requirit esse simul
 debent in eodem instanti hinc.

• Alii eis go q. haec. Totum compositum
 resp. scilicet formae nulla includit p. hinc.
 go totum non est p. hinc forma scilicet
 accepta. q. quia patet. pte aut. totum hinc forma
 tm includit materiam, sed materia non est p. hinc
 sed

Sed quibus eam et origo omni imperfectio.
in forma quae simpliciter erit et perfectior
sola composito. Confirmat. Creatura
eo sunt magis perfecta quo magis Deo
sunt similes, sed forma a simpliciter Deo
qua composita. 2o forma erit perfectior sola
composito. m. p. forma sola et acty. compo.
situm a. h. ad inacta p. etiam sed Deo et
simpliciter acty carens et potentialitate
2o forma erit magis similis Deo.

R. Verum spe materiae spe radium mult.
tota imperfectio, quae est imperfectio provenit
ex aliqua potentialitate et indigentia quae
motu recipit in materia, habet in materia aliqua,
tunc perfectio, et n. entitas p. etiam habens
p. etiam etiam et acty entitativum, unde
bene pot. dici quod rae illius compositum excedat
formam imperfectio, et licet forma sit perfect.
et et simpliciter qua sola composita sit
tunc, in non in forma et composita sit in-
perfectio

effectus illi quia in toto compositi claudunt sola
 entitas forma, et effectus tota sui perfectio,
 et ultra huc addit compositum aliud aliud.
 quare cum tota forma perfectio sit in toto, et
 in sui perfectio non addat, sed et tunc totum
 esse effectus quod forma. Ad confirm: P.
 Cuncto m. et rego m. Quia licet forma sub-
 to tota sit actus, tamen non habet modum et pen-
 se complete, quia ex prima natura sub-
 incompleta; unde quamvis actus subsistens
 se, vel sub-stantialem completa sit finis.
 hoc deo quia composita natura, non tamen sub-
 incompleta, cuius ratio est ista, quia quod ex
 excellentissimo in actu purissimo quod deus, non
 utitur esse actu, sed actum sub-stantialem
 non ut nullo modo indigeat altero ut sit
 habens. cum et pen-tem pleni sub-stantialem et in
 hoc compositum magis affirmat deus quod
 forma. Illud non habet esse sub-stantialem completum
 et simpliciter rationem sub-stantialem.

Obicies 20.

Pluribus 20. Ex D. Th. Qui dicit effectum
semper hunc effectum esse in sua causa quia in se
presertim si ^{terme} causa sit de causa efficiente. go. causa
efficientis semper erit effectus suus effectus. quod est
confutatur ex D. Augusti. lib. 83. q. 9. ubi ait
Omne quod fit ei a quo fit, par esse non potest. go.
Item Aug. causa semper erit effectus effectus et non,
quia illi equalis.

R. D. Thoma debere intelligi de causa esse
efficienti fructus quod ut hic dicitur esse alteri, vel
quod ut ab ipso aliquid dependat sic in causa esse
effectus suus effectus, ut latius dicitur de sancto Hieronymo
hinc citato. Non tamen loquitur D. Th. de causa
causatione quae derivata ut citatur explicantur
eius interpretibus. Ad Confutatur ex S. Aug.

R. Eodem modo, nam quod effectus sunt esse equalis,
his suae causa quod ad omnia non nunc, quod ad
nunc omnia causa hinc hanc excellentiam supra
effectus ut effectus ab illa dependat et non vero
illa ab effectus.

Obicies

Item cum 30. Contra id qd dicitur in 3. Contra,
 Sape est supral sua autem tam univoca
 quae ex vocantur. Et contra dicitur quod ad
 aliquas partes est falsa. Quod ad eam
 univoca est omnia. nam hoc qd est univoca
 habens diversum in genere et est frimū nā,
 intellectū, generalis aliquid hōiem qd est in
 genere aliusq. dōnis naturalit multū supral.
 Et cōtra univoca non est semper aequalis
 effectibus cum suo effectu. Est idem de cōtra
 aequalis; nam ex asino generat aliquid
 multū, quō accedit ad equam, sed effectus
 est aut multū, quā asinus. Et cōtra equa
 non est effectus suo effectu. Contra idem.
 Sed et cōtra generat aliquid mures et rōas
 aliāq. autē in partibus Inym rōas equare
 ut patet, et tū habia autē ex cōtra in q.
 factōne idem et vōra intellectū qd hōt gra.
 In mōra qd est altioris ordinis quā qd hōt
 alii gradū nam intellectū. Et idem qd autē.
 Et. Negit autē. Ad plura vices,
 Quod

liat effe
 quā in se
 ubi. go cōtra
 quod et
 ubi aut
 in qd. go
 ad nōm,
 licitū qd
 hōm, aut
 cōtra
 ubi dicitur
 de cōtra
 explicand
 ex S. Aug
 t. p. rōas
 et. qd ad
 hōt supral
 ex nōm
 Obiis

Quid igitur haec generaliter dicitur se ipsam
proferri quoad metrum et alia dicitur natura
hoc est quod quasi per accidens, quod sua ratio est
et medietate a se, et sic aliquid tribuit illi
melioem metrum et alia dicitur natura. Quod
si aliquid a turpi hunc generis pulcher,
et cum meliori organum dicitur, haec enim
et quod sit aliam eam simul unam hanc
generantur. Unde ex proprietate loci, et soli,
aut ex benigno systeme aperitur. et et ex pecu-
niam influat tui, ex quo patet eadem
non non semper et ex se per se
offit sibi aequalem in proferri modo que
ad fructu. Ad id quod dicitur de mulo.

Q. Illud non est proferri in eam
natura quod a se et aqua. Q. Illud
dicitur ut autem natura supplet in quod
casu defectum eam igitur non apparet alia
eum particulare. Ad rem dicitur.

Q. Solem et autem eam qui nuntium non
est eam proferri proferri in se proferri
si fructu

si fuerit lex velimus de necessitate in qtu
 hnt gradu nra, et sic non mi m y rta
 nientia mi pcta fupent uolte et uolatio
 erga; d illud pmiu pte agens in unig
 mibute p ueniat erga uolatio nientis
 alig se uel Angelis a p i stens, uel ipse
 dy q mouet erga uolatio ad p ueritue
 fimi hnt offerunt. Sed de hoc utili labig.
 Plicies qo contra uult: Lud. Gusa
 Statuit emm eam uel actu conpantem epe
 porem nra p i s t u. Caa et conpantem
 fud e t t f u i u e t u t r i u s, f u t r e l a t i u u f u i u e
 f i m u l n r a. q o c a a e r i t p m e r n r a f u e s t u
 m. p a t e d. p t r m. T o t u m o p e e a a e n i a d m e
 e a d e s t u, q a c a a u t e a a, p m e o s t u m b e l l i,
 e i n e y b. q o c a a e t c o n p a n t e f u e s t u f u i u e
 f i m u l n r a.

Q. Calyria laum pope dupliciter ac,
 eipr. qo mather, si: q illa uel q e e a a, r e
 f u i t u r q u t a d f e r t i s s u m r e l a t i u m q d b a t e m

hac

haec supponit. *Q. Dicitur m. matter*
causa m. finititer concludit m. Ad partem
eodem modo distinguas omnes, de qua finititer
accepta non e. matter falsum. Et licet
causa actus causans nequeat intelligi sine
aliquo effectu tu ex hoc non sequitur quod sint
simul nata; nam ut supra diximus materia
non potest intelligi aliter ordine ad formam
substantiam, et tunc causa illius est prior illa in
genere causa mater. Ex quo patet quod conditio
illa si quod non potest cognosci causa sine
effectu finititer non arguit relationem quod tatem,
sed bene potest esse illa sine prius nata
vel a quo.

Obiicit ultimo. Omne quod est prius
nata quia aliud potest nati ab eo separari
quod si materia et forma sunt prius nata quia
composita cum quod causa illius poterunt nati
ab eo separari et in rem nata quod manere, hoc
est falsum. quia substantia acriter eadem cum
materia

man ut forma. pte auo. prietas nara
 ut dixi me supra, et prioritas independen
 stria, sed quia ab alio non dependens
 bene pot ab eo natter separari. go q. a priy
 nam quae aliud, poterit natter ab illo
 separari.

¶. Noto auo. Hic placet quod m. et
 isthuc m. Omne quod est independens
 ab alio exy modo, pot ab illo natter separari
 quod m. Quia independens saltem
 in alijs gre, et dependens in alio
 pot separari ab illo nego m. Unde licet man
 et forma sint priores toto composito. et non
 dependant ab illo in gre ead fructus et
 matris, sunt tñ postiores illo, et dependen
 tes ab eodem in gre ead efficientis.
 ga ipsa non ponuntur ex se, sed ad productionem
 totij compositi. Et ad conseruationem illij
 seruantur. Et hoc semper nunt hnt in formis
 materialij. De aia n. ratio abis e rāo. q. hnt
 n. illa pte seruari et de facto seruent de
 structo toto composito.

Dub:

Dubium Tertium.

Per quid causet Cau=
sa materialis; et quæ
sit eius causalitas;
et quis sit effectus illius?

Notandum non est. Utrum in causa materiali,
vel materia sit aliqua vis ad cauendum, et utrum
hanc vim ab ipso in actu redigat, hoc n. unanimi
opinionis philosophi admittunt. Sed tunc. Et per
quod materia aut causa materialis constituit potentius vel in
actu suo ad cauendum. /.

20. petiti

2° petit per q^o q^ostatur causans non tunc in actu
 posito et 2°, quod querere q^o sit illud quod etc.
 rae unig^o tractu cae, et ha^o aliis verbis q^o sunt alij
 q^onam sit causalitas ma^o. Cognita a. o^o caus.
 salitate, recte petit quis sit eij esse, ha^o q^ontate sit

Conclusio Prima

Materia prima non constituitur per
 se vel in actu 2° ad causandum
 per alij accidens sibi supradictu,
 sed & talis per nudam et puram suam enti-
 tatem substantialem.

Hae^o tanto in def^o Artis 2° phy: et 2°. th: 2. p. 9.
 76. a. 7. Et e^o e^ois in l^o Thom^o 1°: eam q^o defendit
 Rubio tract: 2. de caa^o mati. et alij eijdem Societ:
 P^o tanto unica rae. Ma^o 2° h^o rae^o caa^o
 in actu 2° s^otu^o q^o h^o potentialitatem vel
 p^otiam ad recipiendas formas p^otes, sed p^oti
 ma^o 2° ad recipiendas formas p^otes non
 dist^o p^o ubiq^o entitate et sp^oia, sed e^o p^ona
 eij entita^o p^otes. 2° ma^o 2° non q^ostatur
 caa^o in actu 2° per accidens alij supradicti,
 sed & p^onam entitatem substantialem - in p^ota,
 q^o caa^o ma^o, ut infra dicemus, in h^o e^o
 aliud

Catitas qd?

aliquid quam receptio formae, vel unius ut se
tenet ex parte materiae, atq; ad recipiendum tunc
petit qd sit forma vel aliqua potentia habens vim
ad recipiendam formam, et qd potest sustentare
illam, sive generationem. qd materia in se habet rationem
causae in actu qd, forma qd habet potentiam ad recipi-
endas formas. n. lateptavimus supra;
pote tunc breviter iterum. Si potentia materiae in qua
habet ad recipiendas formas est distincta a
essentia eius entitate, tunc quomodo an est substantia
vel accidens, atq; neutrum horum potest dici. gener-
ans. p. m. que ad p. m. Si n. est substantia
est vel materia, vel forma, vel compositum. atq;
forma contrarias nihil ex illis est. qd. p. m.
qa substantia a se qualiter dicitur ab se et aliis
substantiis, in materia, forma et compositum inquam
in tres entitates exhaerentes dicitur. qd si
potentia materiae est substantia, est vel materia vel forma
vel compositum. n. p. m. imprimis non est forma,
qa ex hypothese potentia ad recipiendam for-
mam. Neq; est ipsum compositum, aliter non
constitueret compositum qa idem constitueret

scripsit

seipm. neq; et unum forma pot facere unum
 ens per se; neq; ut contrarij volunt; q; ipso
 man. qo non est substantia; aut certe si a substantia,
 est ipsa entitas substantie man. pte m. qno
 ad em. se. quid man petra non sit acci deus,
 inter motam petram et actu ill esse pper,
 ho, maxe qo ex petra et actu sit unum ens
 per se, sed actus quem petra man respicit
 a substantia, licet incompleta, nimirum forma
 substantis. qo et petra man ill esse substantia; et
 plane si petra man et pot acci deus, non pot
 facere cum forma substantis unum ens p se, ut
 late habemus lib. 10. phys. tract. de man p. m.
 dley; et pot esse p m. p m. generatis substantis, q;
 in sua sunt absurda. qo petra man esse subs
 tta non destructa, sed p pva illij, et qo man
 ja hlt raem cao in actu qo p p piam et
 pura entitatem substantem, et sic habemus per
 quid man constituit in actu qo causans,
 vel potens causare, q; erat p m. q; sita in
 titulo d. 11. p. 1.

Antequa

Unio qd fit?

Antequam ad rem puncta aueramus notum.
Unionem proprie legitur nihil esse aliud, quam
coniunctionem sine compositione duarum rem
et quae una composita efficiat. unio ergo spectat
ad rem compositam in re totius huiusmodi
fructus illius, sicut in alba neque esse vel gigni
aliqua albedine, sic nec composita potest gigni
sine unione, et gignitur unio a de extra com-
posita; quod patet. Quia sicut album est effectus
fructus albedinis; ita composita est effectus fructus
unionis, quia effectus fructus compositionis et compo-
sitionum a qua de nominatur, sed unio nihil est
aliud quam compositio, ut dicitur. ergo composita
sicut fructus legitur et effectus fructus unionis.
Construitur haec dicitur per se: quia unio fit de extra
composita huiusmodi neque partium unitarum. Si uero
unio non est de illius extra. ergo est extra illius etiam.
demonstrare existere talium etiam sine unione,
rogo, quomodo potest illa extra? si est sola anima
et corpus. ergo ratio existit sola extra B. Petri.
quia eius anima et corpus sunt, ergo ratio est B.
Petri sicut fuit ante m. d. c. annos quod cum

Culabat

Calabat^{ab} enim Chri^o in d^oris, huc a. e. fal^o.
 go unio spectat ad s^opram compositi.

Constat 20. Compositi tu et unio tu sunt
 unio etidem, sed unio e de s^opra unio. go
 et erit de s^opra compositi .p.

Notm 20. Caeliter aliquid caa nihil spe
 aliud quam illam r^oem et ontitatem r^oe
 cuius influat actu in s^opru et a quo de neminat
 actu causans. Per quia go nichil qd sit illud
 q q ma^o g^oitibus causans in actu jo restat
 in q re non id q q g^oitibus actu et in exercitio
 causans et influens in s^opra hoc n. duo uelut
 distincta sunt. Pro cuius intell^oga factm. Man
 nen s^opo tu caam resp. totiq. compositi; sed
 et resp. forma quod et laty infra ostendit.
 Et hac r^oe ma^o non tu exercet caelitem in
 ipm totum sed et in forma futstem q p^otr.
 Caa e a qua aliqd per se pendet, sed a ma^o
 pendet non tu compositum subte, sed et ipsa
 forma tam ma^ois qua spiritalis licet
 diuersimode. go ma^o non tu h^ol^o q^oem caa
 resp. compositi, sed et resp. forma m. patet
 ex dictis. nam in rei ueritate legit, caa nihil
 e aliud qua id a quo s^opra p se pendet
 licet

hinc hanc defio non fit bona adeo. in pte.
imprimis q a maā pendeat compositū,
& certum, qd compositū claudit & pter
maam et formā inq̄m partes sui q̄stituti-
nas. q̄o pendet q̄ se ab illis.

Quod vero et forma dependeat q̄ se a
maā pte facile de formis materialibus
aduenit de pte maā. Nam tales formae
pendent a maā in fieri et p̄feruari, ut
dictum est supra. q̄o maā erit vere cā
resp. talium formarū. ut vero q̄ maā sit cū
formam spirituales pte. qd tales formae
dependent a maā quo ad unionem et infer,
maam. q̄o maā erit ^{cā} forma resp. illam.

Demig; id ipse pte dimitter de cetero formis.
Causitas maā q̄stitū in re susceptione
formae. sed maā non tū recipit formas
mater, sed et spirituales. q̄o resp. om̄ habe-
bit rāem cā. q̄m̄to a. caet formā et
compositū p̄tēbit in fca.

Notā e 3tio. Causalitatem maā p̄te
dupl̄iter sumi. q̄o in fieri. 2o in facto
esse; Causitas in fieri se illa rāe q̄ qua
actu

actu generit ad fieri tam forma qua com-
positi. Causalitas vero in facto spe e il-
lus qua generit actu ad forma et materiam
et transacta generit. hinc probatur per

Conclusio Secunda

Causalitas materiae iam in fieri e generatio
recepta in igna materia. Causalitas a.
in facto spe e unio substantis pro ut se
tenet ex parte materiae.

Hae certe in def. D. Th. et Avicenna per
quo ad utramque partem. Illa e causalitas
materiae in fieri q qua actualiter generit
ad suum effectum in fieri; sed q generit
receptam in se generit ad suum effectum in
fieri, q generatio ut recepta in materia erit
eig causalitas in fieri.

2a Conclusio pars per hoc modo. Illa e cau-
salitas materiae in facto spe q manet trans-
acto fieri, et q qua materia se comunicat
forma et ipsi composito, sed unio substantis
materiae cum forma manet transacto fieri,
et q illam se comunicat forma et scilicet
composito. ergo unio substantis e causalitas
materiae in facto spe.

Concl:

Conclusio Tertia
Effectus matris non tunc est compositum
sed etiam forma substantis.

Hanc sententiam sequitur clare ex dictis et patet.
Matris non tunc exercet causam in compositum
tunc illud componendo, sed et in forma
illam recipiendo. quod non tunc totum com-
positum sed et forma substantis erit effectus matris
modo in fra explicando. quod nota patet,
et ante quod ex dictis. quod hinc usque deservite.

Circa hanc sententiam et nomen matris proprie dicitur,
formale considerari in primis respectu: forma eam
recipiendo et limitando. et respectu: compositi illi
hinc constituto et sic hanc rationem potest dici causa; dicitur
de matris esse forma, vel forma esse effectus
matris, sensus non est quoniam causa est propria entitate
formae et matris; de hinc tunc est non est, sed
quod generaliter ad illud fieri et esse hinc est illa suspen-
dendo et limitando. nam forma extra matrem
considerata habet quandam illimitatam et indefinitam
ad informandum quoniam enim matrem, dicitur
sensu hinc sententia.

Pluribus p.

Obiectes jo Contra dicta. Causa efficiens gstris
 huius causa in actu primo ppterias, vel alia accidentis,
 huius supra dicta. go et causa mater vel mater gstris,
 huius causa in actu jo q accidentis alig, supra dicta
 et non q ppteriam entitatem. gstris pater. pter
 ans. uti dicitur qd casus efficientes creatas,
 nam huius gstris pter ad ambulandum, non
 q ppteriam entitatem sustinet, sed q ppteriam
 ppteriam, et et huius pter in dicit q ppteriam
 in ppteriam supra dicta qd accidentis qd am pter,
 huius ad ppteriam qualitatis. et dicitur de
 igne q gstris causa huius vel ppteriam alig
 ignis q calore qd gstris huius nem accidentis
 supra dicta huius ppteriam ignis.

R. Contra ans quo ad casus efficientes creatas
 de qd huius supra. De causa n. efficiente in materia,
 huius qd huius dicitur certum q per huius ppteriam
 entitatem huius tam ppteriam casu. (si huius ppteriam
 et ad mittenda in ppteriam casu) qd actu
 causans. negat huius ppteriam; in. disparitas
 disjuncta ex ppteriam nra in nra et efficientis
 nam. mater ut sit causa in actu jo sufficit
 q habeat ppteriam ad recipiendam formam

ga

quia causas illius vel actualis eius causas si
 ita liceat loqui, nihil est aliud quam actualis
 receptio formae substantiae; et haec ratio magis sufficit
 contra oppositum quam in actu pro propria existentia
 quia ut supra probavimus potentia magis non
 distinguitur ab ipsa existentia et opera illius. At vero
 causa efficiens licet existat et in actu primo
 vel potens esse quod propria existentiam radicaliter
 et remota quia saltem operans rem creatam sunt
 propria radicalia operum, tamen quia ad operandum
 non sufficit opera vel forma substantiae, hinc ab
 Autore naturae sunt suspensae quaedam potentiae vel
 accidentia inderivable quibus creatae sunt
 actu operari et producere effectus in genere causa efficiens
 ontis et de his loquitur in propria agentibus de causa efficiens.

Obiicit tamen Causa id quod diximus scilicet
 causalitatem magis in fieri esse generatam
 vel eductam de potentia magis. Causa autem
 cuius causa magis in fieri quod magis
 debet illa in fieri officere, sed generatam
 fieri eductam non in fieri a fieri magis iam
 quod generatam non est causa magis in fieri
 magis in fieri esse. Magis certa pro magis generatam
 fieri eductam est operans accidentis, sed nullum
 accidens

accidens in hunc finem afficit naturam jam factam
 hunc compositum ut sentit Dr. Th. qd generatio non
 mediante afficit naturam factam compositum.

Constat. Caritas mea resp. forma qd durat
 in composito quando in illud persistit, sed generatio
 sine actu eductiva non manet quibus compar-
 fito sed mea evanescit. qd resp. spe caritas
 mea. M. p. m. qd durat. Quia forma matris
 dependet in propria ontitate et quod servat in mea
 qd semper debet persistere caritas mea quam
 in forma matris in illa. p. m. qd durat.
 qd illa dependentia fundat in caritate mea. qd
 quando in manet dependens, tam diu et permanet
 bit caritas.

R. Certe M. et resp. m. nam generatio sine
 actu eductiva de se in mea, attingit naturam
 jam et illam afficit in hunc finem licet non hunc
 hunc in ad equatur, sed hunc coram
 enim unum, transmutatis, imo ut dicitur in actu
 eductiva et et generatio a huius natura, qd trans-
 mutet matrem transferendo quasi illa a non spe ad esse,
 non pot. a. dicit mutari naturam per hunc in se aliud
 et hunc recipit in hunc finem rae cuius dicitur mutata.
 et hunc nihil a alio fructus legit de fieri forma
 quam generatio ut accepta in mea sine passiva
 accepta

acceptu. ad p[ro]p[ri]etatem in quibus m. et d[ist]i[n]ctio m.
de accidentibus & manentibus vera e[st]. De transi-
entibus factis. quare accidentibus & generantibus
sunt e[ss]e et d[ist]i[n]ctio. Et licet ut verum sit q[uo]d
compositum q[uo]d se ip[s]o generat, t[ame]n neganda non e[st]
q[uo]d materia aliquo modo in transi[en]te officiat
q[uo]d generantem cum q[uo]d illa dicitur in transi[en]te mu-
tata et hoc satis e[st] q[uo]d generatio dicitur cativa
materia in fieri. Ad confirmacionem d[ist]i[n]ctio
m. caritas materia resp[icit] forma in facto esse
p[er] durat quod m. in fieri nego m. Ad
p[ro]p[ri]etatem huius dicitur verum esse forma materiam p[er]
dependere a materia tam in fieri qua in q[ui]etate
man[et], t[ame]n non s[ed] q[uo]d caritas materia in fieri p[er]
debeat durare; immo cum fieri sine generantibus
transi[en]tibus potius s[ed] cativa illa in fieri et
debet evanescere. Ratio a. quare unio
non pot[est] esse causa factus materia in fieri, sed
generatio; ut a signum ista; quia unio non
debet esse in se d[ist]i[n]ctio iam s[ed] in se; non prius
et esse qua unio; forma a. p[er] se fit, ut pos-
sib[ile] habet esse in fieri non e[st] abso[lu]te. q[uo]d
p[ro]p[ri]etate negat unio materia. Ex his patet q[uo]d gene-
ratio ut tenet se ex parte materia sit cativa illi
cum nihil aliud pot[est] rep[er]iri ratione unio dicitur
actu

actu influere.

Obiectis 30. Causitas dicit ordinem
transfere utalium ad sua caam, sed generatio
non respicit transfere utaliter maam. go
neq. spe sig. catitas. Ma certa. p. m. ga
generatio actio respicit qu. p. m. go non
maam. Confirmat arg. h. Per unionem
sp. d. l. forma a maam. go unio a catitas maam
ans. patet. p. m. g. q. a. id. r. u. e. u. i. g. a. b. i. g. e.
ab altero dependet ut catitas sig.

R. Lente m. et neq. m. nam generatio d. actio
eductiva respicit et transfere utaliter maam,
ga generatio d. actio eductiva non p. m. spe neq.
concipi sine aliquo s. b. o. q. s. m. nihila ab illis
qua maam. Ad Confir: R. D. s. h. g. t. o. ans. Per
unionem dependet forma a maam in facto
spe g. e. d. o. ans. in fieri nego ans. Et eodem
modo d. s. h. i. n. g. u. e. s. q. s. e. q. u. e. n. s. go unio a cati-
tas maam in facto spe, g. e. d. o. g. e. g. n. a. m. in
fieri, nego g. e. g. n. a. m.

Dubium Quartum.

Quom:

Quomodo Unio ut se tenet ex parte m̄ae, sit Causalitas illig?

Tria munera
m̄ae.

Sentia 7.

Pro tituli intelliga notm. quod ex vi unionis m̄ae. tria
munera exerceat. 1o recipit actu formā, ol sic cat illa
in gr̄e c̄aematis. 2o. Limitat formā. 3o. Constituit
compositū. In quo dubiū ē, an unio sitm̄ oīs istas hos
r̄as, vel sitm̄ unam, vel sitm̄ alteram sit causalitas m̄ae.
1a. In hoc go dubi: q. fuit sentia. 1a. et Am̄ com̄e 6. m̄d.
trahit: 2. ol aliorū q̄ferentū causalitatem m̄ae esse unionem
s̄tm̄ q. per eam actu q̄stituit compositū; vel quatenus
q. eam vis q̄positiva el q̄stitutiva m̄ae retinet ad actum
2o. resp: compositū. 2a sentia statuit unionem esse causalitatem
m̄ae quatenus mediante illa actu recipit formā, vel q.
ut actualis receptio formae; non vero quatenus
mediante constituit totum compositum.

2a. 3a sentia asserit duplicem esse in m̄ae. eam,
causalitatem. Una causalitas dicitur Primaria
altera causalitas vero dicitur Secundaria.

Causalitatem vero secundariam dicit esse in ordine
ad compositū. quod ad s̄tm̄ hanc opinionem

Sentia nostra. q̄re esse secundariā m̄ae. q̄ta tandem sentia
statuit causalitatem m̄ae esse unionem s̄tm̄ illū
quatenus illa 3a munera supra relata exerceat
s̄tm̄ has s̄tm̄ varias sentias q̄ nes sentiam
sequentes dicit statuit sentes.

Con:

208
Conclusio Prima.

Materia prima non actu causat per suam
nudam entitatem vel quod idem est.

Catitas materiae non est pura eius substantia
his entitas.

Haece sententia tenet propter ad dicta supra de
unione inter materiam et formam ubi dixi materiam
non uniri immediate forma perfecti
et sua entitatem sed per unionem vel per medium
finitum supra additum.

Pro sententia vero. Si catitas materiae esset pura en-
titas et esset illi sequeret et semper actu causas
vel hoc a. e. Involuntarius. ergo et id ex quo sequitur
pro sequela. materia semper habet suam entitatem et
essentiam ergo non potest non semper actu causare. in pro.
Si semper actu caret secundum suam entitatem semper esse
sicut quicquid et unita univocis formae. Quod
pro, quia non est materiae ratio quare sit unita
cum illa quae cum altera forma cum sit
sua entitatem sit in differens ad recipiendam
quamlibet formam. ergo catitas materiae non est
ipsa entitas et esset illi. Hanc sententiam
hic probant Thomae et alii lib. 7. phys. dist.
6. quaest. 2. in deum ibi idem. Concl:

Conclusio Secunda.

Sentia 2^a Avicenna et etiam 2^a est falsa.
p^{ro} 2° 2° r^{ati}o, et iam supra infirmata. Forma
matis p^{ro} se pendet a materia p^{ro} ad esse, alias
non esset mat^{er}ia, et forma p^{ro} se pendet a materia
sunt autem r^{ati}o, sicut et depend^{er}entia a materia
quo ad unionem et informacionem. 2° materia
vera causa mat^{er}ie, illam quo ad fieri et esse,
istam vero quo ad informacionem et unionem.
2° patet. p^{ro} 2° 2° r^{ati}o. q^{uia} causa in re ipsa in
sibi et aliud quia id a quo aliud dependet.
2° si forma substantie dependet a materia, materia
erit vera causa illius. Deinde compositum
nate intrinsic^{er}e et esset p^{ro} se a materia. 2°
pendet ab illa. 2° materia vera causa mat^{er}ie in his.
p^{ro} 2° 2° r^{ati}o. q^{uia} depend^{er}entia actualis unius ab
alio, sensu et p^{ro} se 2° q^{uia} unita cum caritate.

Conclusio Tertia.

Sentia tertia loco adducta licet habeat
aliquam p^{ro} babilitatem t^{er}o satis gravem in
currit diff^{er}entiam. Unde sic gravem arguit.
Compositum non pot^{est} esse secundario
materia

matre. go nec catitas qua in se habet in illud
 potest ope catitas secundaria. ysequa ghat
 pte ans. Illud quid e offg secundarij nunqua
 p se primo intendit a naa ex in p pna cati.
 tatis; sed maā recipiens forma non intendit
 p se primo et ultimo talem receptionem.
 sed pte respicit illud totum go compositu
 primario et p se, et receptionem forma huius
 mediu. go totu erit offg primarij maā. pte
 m. Nam id q per se primo intendit catitas
 agentis, ut altitij caā ex in sua, in nulli
 biliter e offg primarij illij. m. nec pte go.
 Omnis pars per se primo intendit instituire suu
 totu et illi uniu. sed maā e pars estis compo
 siti. go p se primo petit uniu totu composito.
 pte eadem m. pte. Quia ides maā recipit for
 ma ut cum ea pot gstituire composito, cum
 et hu in composito habeat maā ope, go totu
 non e offg secundarij maā; sed primarij et
 primo intenty ex in p pna catitatis.....

NB. Hucusq; Doumb.
 Anni Dñe Incar.
 nōis j. b. 29...

Conclusio Quarta.

Sententia q statuit unionem ope catitatis
 maā p ut ex in illij tria munera exer,
 et ptabilis e et pte defendij si loquar
 de

de materia fulgurant.
Hanc sententiam in defectu inter Thomam: licet sonant,
nam Contraig fit 5. met. q. 5. cond. 2. Antiqua a. p. t.
Natura tria munera supra relata non diffingni
realiter inter se, quam petant tres distinctas reali-
tes entitates, sed materia cunctas entitates legitime
una et eadem, triplex tamen fructus, habetque eadem
entitas tres illas res fructus inadaequatas, non
tamen disparatas, sed unum ordine quodam, quod po-
tente una cunctum fructus adaequata exhibuit.
quod est, a ratione receptiva formae. Quae Limitatio
eiusdem. Quae Constitutio compositi. Et
itaque duas potiores res sunt quaevis una et medi-
um ad unum. Et hae res optime intelligi potest quod
ista tres res unam quod exhibuit. nam ut dicitur Th.
doct. ubi unum est pro alio, ubi tamen unum. Unde
et sicut ista sententia bene dicitur, est adaequa-
tum materiae spei compositi, non quod dicitur sicut
Anni carmine et aliter, quod pro sententia referunt;
Sed quia tota cunctitas materiae, vel sententia directio
et primarie usque: totum est in ordine ad illud.
Quare nihil minus materiae in compositi in se habet has
tres res; nam materia non aliter componit totum
quam sustinendo et limitando formam, et sicut
superius totum compositi.

Deinde

Deinde de sermone q. limitatio formae. q. dicitur in hoc
 se: q. forma sublimitatis sicut se q. dicitur a fine
 quae abstracta, non magis postulat hanc per-
 hensionem materiae, quam illa, et ideo non magis pe-
 tit ut ordinat hanc quam illud ordinatur, sicut
 quae ordinatur hinc forma quae dicitur infinita,
 sicut, vel materia aliis quae infinita; q. infinita
 tas nihil aliud quam quaedam illimitatio. q. dicitur
 forma unius materiae, tunc infinitas vel illimitata
 est terminata et limitata. Nam illa forma q.
 antea poterat informare quae libet portione
 materiae, sicut erat sicut se, tunc si semel recipiat
 et uniat cum hac unius portione materiae, non potest
 tra se extendere, neque aliam portione informare,
 materiae, hinc q. dicitur

Proinde a sufficienti portione enumeratae.
 nam materia non tunc ea resp. totum q. dicitur
 legit; neq. tunc resp. formam ut probatur. q. dicitur
 est materiae sicut dicitur rationem. se: in
 q. dicitur ex unius materiae recipit formam et q. dicitur
 tunc composita, tunc ultra, sed hinc ipso q. dicitur
 materiae materia unius recipit formam limitatam
 et terminat omni limitatam et infinitatam
 ut patet ex ultimo supra notabilis, pagina nulla, folio nigro. q. dicitur.

go forma ut sic limitata e effo ma. go et nno
illa ftr q dicit limitatōe forma orit et catitas
illiy. Dixi mō in Cente si loquat de maā sub,
lunari; nam si forma sit de maā in eā, p ut
de maā caelesti et sublunari, resp: om forma,
rum predicta sentia acce unde quay vera.
et contra eam sic argter.

Nam maā cali recipiēdo forma caelestem
non limitat illa. go unio ftr quā limitat for,
maā aplitudinem nō ē catitas maā in eā
ftr itam qfideratē. qyuo patet. p tr ans.
forma caelestis n. g. solis ftr se nō ē indiffe,
rens ad quamcunq partionem maā in for,
mandū. go maā recipiens illa non limitat
eiy infmitatem. qyuo p tr. nam ex hoc maā
sublunaris limitat suā forma; qā talis forma
qtr ē ex se, ē indifferens ad quamcunq par,
tionem maā in feruanda. ans a. p tr. Si
forma solis n. g. e p tr indifferens ad quācunq
maā. go quocunq maā p tr recipere illam
qā nō ē maior rō ex parte forma quā
ex parte maā. go corpa caelestia e p tr cor,
ruptibilia. qyuo nō ē falsa. go et ans. p tr

211
pro ista sequela. nam ideo corpora sublunaria sunt
corruptibilia quia materia eorum potest recipere quantitatem
formam, et quodlibet forma potest informare quantitatem,
portionem materiae. ergo si forma caelestis esset in se
formans ad quamcumque materiam corpora caelestia essent
sunt corruptibilia.

Restat ergo videndum quod sit causalitas materiae in
comuni per unius resolutionem sit

Conclusio Quinta

Causalitas materiae in eorum essentia consistit
sicut in unione, quatenus ex unius illius materiae
recipit forma et constituit compositum.
Limitatio vero formae habet se tunc ut quod
consequens ipsam receptionem.

Haec sententia differt a quarta in hoc. quia quarta
sententia volebat penetrare unum esse eorum materiae
essentia sit rationem rationem. Nunc vero sententia tunc
dicit unum esse esse eorum materiae in eorum essentia
sit rationem rationem. Ultima vero pars
nostra sententiae exprimit se docet sonum et meta:
9.5. cont. 2. Et manet nostra sententia probata ex
dictis. Nam quod causalitas materiae, sit unio

in qm

in qtu ex vi illius recipit formam et constituit eam,
positum, patet tunc ex leute quodenti, tunc ex
in pugna pro et contra sententia. Quod a limitatu
formae non praestat ad eam sicut quatuor calitatis
maae in eam, patet ex notabili invidiato pice,
dente. Si ergo tu vellet dicere formam calitatem
solum aliquo modo limitatam, ut quatuor recipit in
maae, talis potest fieri quatuor sententiam, et illa de
fendere. Tamen quod dicta sententia non ex-
plicat calitatem maae in eam, sed potest tunc maae
sublunario, ideo non placet.

Obiicitur ergo contra dicta. Maae est
causa intrinseca, ergo calitas illius erit tunc resp:
illius, quod intrinsece constituit. Tunc ultra.
Sed maae tunc intrinsece constituit compositum
et non formam - ergo nunc erit calitas maae quae,
longe ex vi illius quae constituit compositum
et non qualem recipit formam.

Rx. ergo distingo ans. Maae est causa intrinseca
resp: unigenitum, et hoc nego ans. resp: et hoc
ultimati

ultimati et potissimi q̄e compositum, atq̄
 eia alia ordinant, quib̄ aut. et hunc negalis
 sequuntur. **R.** 20 conto aut. et negto gsynam.
 qa maā non dr eāa intrinseca quasi in gradibus
 ipsam ontitatem inigunt, etq̄; sed dr eāa intrinseca
 seca qa nul intrinsece recipit forma in se, vel qa
 intrat totum compositū illud, intrinsece gstituit.

Obiectio 20. Maā ja e prima potia go huc
 erit eāa resp: sui atq̄; sed atq̄; eiq̄e sola forma
 go sola forma erit etq̄; illij. et ḡpter catitā
 maā ḡstet ḡstet in unione quatenus ex in
 illij recipit forma. **Confirmap.** Si maā dr et
 q̄el. et eāa resp: compositi ram huc duplicem
 catitā atq̄; huc factū. go atq̄; ex quo seq̄t.
 p̄ter m. nam alias maā q̄el duplex eāa q̄ tu
 nullḡ p̄ter huc; sequela ḡstat, nam una eā,
 utatū huc maā resp: formā, et alia resp: com
 positi. Quod a q̄el duplex eāa p̄ter. Quia
 eāa multiplicat ad multiplicatū catitū,
 go si maā huc duplicem catitū erit duplex
 eāa.

R. Certo aut. et negto gsynam. Quia potia
 maā non huc in ordine ad suā actam f̄r
 et in

et tunc dicitur ad lectum qd componit uno respectu
actum si forma vel eam potest consistere lectum.
et nihil absurdum est dicere ipsum compositum ex
quodam actu materiae. Ad lectum: Ad lectum sequitur:
haberet duplicem catitatem inadaequata et partia
lem. quod sequitur: ad aequata et totaliter. neque
sequitur: 30. est duplex causa negatis quod sequitur: 30.
ad duplicem causam requiritur duplex catitatis totalis,
tis et ad aequata.

Obicitur 30. ad partem univocam materiae cum
forma esse catitatem eius primariam. ex unione
materiae cum forma resultat lectum comp: 30. unio
inter materiae et forma quod supponit ante ipsum lectum.
partem contra. nam id ex quo aliquid resultat est
supponit vel praedecedit illud quod ab eo resultat.
hinc ultra; atque in illo priori in quo materia univocam
forma est vere unio materiae cum illa. 30. et illi
vere catitatis materiae. 30. primaria catitatis materiae
est unio respectu formae. Confirmat arguitur. Nam
forma per se 30. est se dante et praebendo. 30. et
materia per se 30. catitatis recipiendi et patiendi. aut
patet. partem contra. nam si ens ad actum praebet
se dare; ita ad partem praebet recipere; sed
materia non recipit lectum sed hanc formam. 30.
catitatis

catitas sua primaria erit in ordine ad forma
 R. Argto et simul confirmat unam distinctionem
 scilicet dupliciter posse aliquam catitatem vel aliquam
 esse esse primariam. 1o quia ex duobus rationibus in ad,
 signatis quod in eadem catitate recipiuntur abinet
 primam locum sua originis. 2o quia ipsa forma
 primaria intendit. Catitas ergo sua respectu formae
 est primaria sua originis, quia si: inter illos rationes
 in adsequatas quod in eadem catitate sua recipi
 unt, abinet finem locum. non vero est primaria
 quia si: 1o et se intendit, vel quia si: est
 primaria et principia in intentione sua,
 cum hoc tu fatendum est. Quia facta collatione
 inter has duas in adsequatas et partiales
 rationes in eadem catitate reglas catitatem suam
 fuerit ut in ordine ad totum esse potissima
 et principia. quia licet utraque sit de intentione sua
 quia potest se recipit forma et totum, tu catitas
 suam subordinat catiti respectu totum, si autem cum
 quod intendit duas finis inter se subordinatos
 hinc licet sit quod libet 1o intendit in suo ordine
 tu nullus est pro alium. Ita et licet dicitur in quod totum
 quia suam recipit forma vel totum esse potest quod hinc,
 re compositum.

Olii: 2o.

Obiicies 40. Contra ult: contentem in qua dicitur
mag limitatam formam non habere ad conceptum
systematis materiae in eo. Et quia quod materia mea
diante unione recipit formam limitatam et coar-
ctatam. 1o forma ut sit limitata est et hoc illic
ans pro forma n. antequam recipiat in materia
habet quendam infinitatem et illimitatam. 2o
quod postea recipit terminatam et infinitam et
limitatam et ampliatam ut supra dicitur. 3o unio
formae quae limitatam formam est et materiae
materiae.

R. Ex dictis una destructio; si n. arguatur
loquatur de materia sublimari recipi: formae sub-
limari, n. et ans. si a. loquatur de forma et
materia in eo, pro ut de sublimari et calidi,
factum est ans: nam materia ut sit in sua causa
abstracta à limitate et soluta dicit receptionem
formae et distributionem compositi. Probatum
adhuc non videtur, n. huius locum habet in forma
sublimari, ut et apte factum est D.D. Complutens.
hinc dicitur q. 4. 2. num: 10. Et.

An vero limitatio formae sublimariis spectet
ad systema conceptus materiae quae ex oritur materia in
illam, an vero sit aliquid quod regens vel repul-
ans

Sane ex im pfectione reru sublum arin sub: e.
 Cui Dubiu R. Si man sublum aris qd dicitur
 fructus ut talis, si: id q amissibiliter recipit
 formas, et q ut forma eam amissibiliter in
 formant sic in catitem sig ad assignata opter
 spectat p dicitu limitat. Nam si oia fide,
 aut q man sublum aris exercet in suo gre
 sa forma non pot non recipit p dicitu limi
 tas. go catitas man sublum aris ad assignate
 sumpta claudet opter p dicitu limitatem
 quamvis et dicitur q limitate formas spectat
 ad catitem man sublum aris hinc utiqd qse,
 quens sig im pfectione vel ipm modu reru
 p dicitu formas. m,

Dubium Quintum.

Per quid forma consti=
 tuatur causans in actu
 primo

primo; et quæ sit cau-
salitas illius. Et utrum
effectus primarij formæ et
mãæ distinguantur reali-
ter ab illis. ?

Conclusio Prima 3.
Forma constituitur causans in actu pri-
mo; siue habet vim ad causandum
p suam p̄p̄iam entitatem et nō p̄ aliq̄ sup̄additū.
Hæc conclusio facile colligi pot̄ ex dictis p̄cedentib.
nam id q̄ diximus de mãæ et p̄portionaliter
dicendum e de forma p̄p̄ mutua et optem co-
respondentiam q̄ inter actus duas causas in tris,
scilicet intercedit hinc in extra et p̄teritum.
Itē conclusio breuiter dicitur de p̄mixta ex d. th.
p. p. q. 76. a. 7. Si forma uni res mãæ p̄ solam
exi a p̄stam extrinsecā siue motor unius mo-
bili nō digerit alij un p̄teritū sup̄ additū p̄ quā
ei uni d̄; siue hinc. Angelus inuenit calidum
non

non unius rei immediate & sua substantia sed &
 potentiam materia qua illud movet, atq; forma
 non unius materiae & solam existentiam assistentem
 extrinsecus tunc motor extrinsecus, sed intrinsecus
 ad existendum compositum substantia mediantem
 unione substanti. qd forma immediate & se ipsa
 & potens unius materiae; ut quidem e, pot care in
 actu qd. pte materiae, qd si aut potentia substantis &
 suam naturam et operum respicit actu substantem
 et idem & sua naturam et operum potens & illi
 unius et care, ita et actu substantis & sua naturam
 et operum respicit potentiam substantem materiae se:
 et frequenter & suam existentiam constituet eam.
 Jans in actu primo.

Conclusio Secunda.

Calitas formae & unio quatenus ex vi illius dat
 spiritum materiae et constituit compositum. et effectus
 formae substantis & tam materiae quam compositum.
 pte licite unica ratione. Tam materia quam compositum
 pendet a forma. qd tam materia quam compositum
 est effectus formae substantis. qd quia patet pte aut.
 in primis qd materia sit dependens a forma patet,
 qd materia non habet esse nisi a forma et sua parte
 participat a forma. qd dependet ab illa. Qual
 vero et compositum sit dependens a forma pte,
 forma

cau=
 trum
 rmet
 reali=

actu pri=
 gradum
 qd suavit.
 qd suavit.
 rationabilis
 spiritum in
 casus in tri
 substantiam.
 in ea d. Th.
 ut & solam
 hor unius
 ad dicitur qd
 unius catum
 700

forma e pars estis compositi et sine illa non pot
est nec capi. ergo composita dependet a forma
substanti inquam a parte sui estis.

Causa
forma & vis.

Et supponit hoc tunc forma substanti sine cau
sam substanti non care actu p sua natura enti
tatem substanti atq aliquo sup addito, sed
mediante unione; q idem ac dicere, castem
forma non esse puram substanti ontitatem illi
sed mediu aliqne substanti sup addito median
te quo actu influat tam in materiam qm con
posita. et pter hoc. si forma actu caret q sua
ontitatem, vel si catitas illi est pura en
titas formae, sequeret q scilicet actu. causaret
et nero, atq hoc esse falsu apte probat. ergo et in
oz quo fuit. sequela pter. forma substanti vel sup
ponimus q habet sua ontitatem et illa nero hbt.
ergo q actu caret et nero, si qm catitas substanti
est et in catitas. m. pter. oia ratis non semp
actu cat qto e separata a corpe, ergo m. nero.

Sed quaeres huc ergo. Vtrum catitas
formae pot et considerari in fieri et factu
est sicut supra de catite materia diximus q
scilicet alia fit catitas in fieri et alia in factu est?

Rx.

R. Epe manū discrimen inter formā et matē.
 qm ad p̄p̄nās catitatis; nam catitas matē
 ut diximus supra. q̄si dēns in fieri et in facto
 epe resp: formā et compositū. catitas nēn fer,
 matē nēn p̄t q̄siderari nēl accipi in fieri et in
 facto epe; et rāo huius distictiō ē nāa utriusq̄. nam
 matē et in formā nāatē p̄suppositū formā
 et compositū, de cuius potia educit formā, ut fiēt
 compositū ex utraq̄. Unde sc̄ss matē hīc
 causalitatis circa utrumq̄ in fieri et in facto
 epe q̄a ad fieri formā ḡcurrit in suo ḡre se
 matē recipiēdo actiōnem siḡ q̄a s̄il formā.
 formā nēn p̄t ullō modo ḡcurrere ad p̄p̄nā
 in fieri; q̄a si ut n̄hil p̄t s̄cipere p̄ducere, ita
 et nēn p̄t actu ḡcurrere h̄q̄. catē s̄m in fieri,
 cum talis causalitatis p̄supponat ope eā; et ideo
 catitas formā h̄m p̄t q̄siderari in facto epe, q̄a
 s̄dum p̄t ope actu eā p̄stignā eā educta, et
 p̄stignā h̄ll epe ad eductiōnem ...

QUAERES 20. An unio tenens se ex parte
 formae s̄il illig catitas quo ad oīa q̄ exor,
 et circa matē et compositū?

R. Uniōnem tenentem se ex parte formae
 hīc rāem catitis quatenus et in illig formā
 actual

actuat materiam et quatenus limitat illam. et
quatenus ex se illi existit compositum sicut
supra disticta de virtute materiae. Et licet forma
caelestis non proprie limitat materiam caelestem
sicut forma sublimaris nostram, tu aliquo modo,
do illi repit limitat, sicut et bene pot dicit
quod materia caelestis aliquo modo saltem limitat
formam non tu eo modo quo diximus de materia
sublimari et itaq. limitat quod quatenus ad in
choatum aut actuatum materiae presentem a materia
formae et haec latius alibi explicabimus. (m.)

CONCLUSIO TERTIA

Tantum compositum quidem est materia et forma
si consideret sicut illud esse precise et hinc a materia
vel forma distinguat realiter modaliter a materia
vel forma.

Pro tanto. illud quod hinc compositum precise a forma
distinguit realiter modaliter ab ipsa forma
non vero realiter stricte, hinc, inquam, res a re,
ergo et tunc compositum si sumat sicut sicut
illud esse precise distinguat realiter modaliter,
licet ab illa. pro tanto. quod illud esse precise sumat,
tunc nihil aliud quod ipsa est illa forma

substantia

putatis ut unita materia et communicata compositio,
 sed forma ut unita materia distinguitur tunc modaliter,
 sed realiter a se ipsa. go autem nem. pto m.
 nam unis ut supra dictum tunc tunc modo quodam
 realiter modaliter distincte a materia et forma.

Conclusio quarta,

Si compositum sumatur absolute sicut omnia
 quae includit, tunc distinguitur realiter a materia
 et forma sicut se accepta, distinctione reali
 includentis et inclusi.

Pto Certe. Tunc aliqua duo distinguuntur di-
 stinctione reali includentis et inclusi, quod
 unum ex illis includit aliud et supra illud addit
 realiter entitatem et non tunc modo, sed
 totum compositum quod est materia includit illam
 ipsam et supra illam addit realiter entitatem
 formae putatis. go iam est materia absolute
 sumpta distinguitur realiter ab illa distinctione
 ne includentis et inclusi. Sed dices. Est
 materia non tunc tunc compositum, sed est forma, et est
 forma, est forma non tunc tunc compositum, sed est
 materia. quod go materia distinguitur a forma, et
 est contra? R. Si ~~materia~~ sumatur in ordine ad
 materia forma

ad formam abstractam quam cadit in suo genere
sustentando eius potentiam et esse, distinguunt
realiter ab illa. potest tamen. Illud distinguunt
realiter quoniam unum potest esse sine alio, vel quoniam
unum potest permanere perseverante alio, sed magis
potest permanere prout forma. ergo distinguunt reali-
ter ab illa inquam res a re. Si tamen formalis in
velimus loqui de forma, ut est effectus. Magis scilicet illud quod
per se in portat in ratione effectus tamen non distinguunt
realiter, quia forma ut est effectus magis scilicet illud
esse sustentat ab alio a magis. Sed hec esse sustentat,
tamen, non distinguunt realiter a magis ergo forma.
Sicut istam rationem quod esse in derelicta non distin-
guunt realiter a forma. potest tamen. quia forma per se
se accepta dicitur magis ut actu unitam et
sustentantem formam, et dantem seipsum.
illi, non quidem per modum proutis quod est in se in se.
dicitur, sed per modum basis vel fundamenti cui
instituit. Verum hec consideratio valde precisa est
unde absolute loquendo forma in se est effectus magis
distinguunt realiter ab illa, et est quod magis distinguunt
realiter a forma. et ex his proutis quod est haec,
in causam in bono se cum distinguunt ab eis.

Oliv:

Ovisio jo contra jam contentam. Inter matrem
 et formam autem distantia. jo non potest
 esse, vel non habebunt rationem esse in actu jo
 nisi habeant aliquid potius superaddita per qua
 postea mirum distent et per eam prout unum est esse.
 omni patet, nam materia jura potius et forma
 actus, sed inter potius et actum mixta est distantia.
 jo. Deinde nulla forma potest esse per se operari,
 na vel catina, immo nulla creatura potest per se
 voluntatem aliquid esse, sed semper indiget alio,
 quo acci deinde superadditis, ut patet in hunc et
 actus sit potius ad videndum habet potius in se
 non sibi superadditum. jo.

R. Certo omni negotio requiritur. Nam hanc
 distantiam esse inter materiam et formam videtur
 ordinis potestatis. unde non indiget aliquo alio,
 sed deinde superadditis materiae quae prout esse
 vel exhibent esse in actu jo. sed si ut per se et
 immediate se respiciunt et per se sibi immediate
 correspondunt, ita per se et immediate prout esse
 vel per se et immediate exhibent esse in actu jo.
 Ad alium non quod dicebas R. Nam quae nulla
 forma potestatis sit operaria vel esse factura

+

per medium efficiunt nisi medio aliquo acci-
dente, tunc receptio et in forma non consistit in
aliqua efficientia sed in eo tunc, quod substat
actuare materiam et constituere compositum.

ad utrumque vero forma et apta et petens sunt
se et per se non sunt officia et munera propria
cuius substat, unde forma non intelligitur aliquo
accidente supradicti per quod reddat petens causam
et constituere compositum.

Quia vis 20. Unio est catitas materiae. 20 non est
catitas forma. ante patet ex dictis. pro quibus
materia et forma sunt causa in actu pro quibus distinctas rea-
liter entitates. 20 et debent consistere in actu
20 per distinctas realiter catitas; sed modo unionis
est realiter idem ex parte materiae et formae. 20
non potest esse catitas utriusque. C.

R. Conito ante. et negatio quoniam. Ad patet ite-
rum quod ante et negatio quoniam. nam di-
versae causa petunt diversas realiter entitates
per quas tamen per virtutes proprias sunt peten-
tes causa; sed per eandem entitatem realem
sub diversa ratione sunt acceptam bene potest esse
actualem causa. quod patet ratione et exemplo.

Rat.

Rur, quia caritas non est virtus, & quia causa con-
 currit ad effectum salute una vel medium quo ten-
 dit in effectum. ergo per idem medium reale fructus in
 distinctione potest provenire in ordine ad eundem
 effectum. et hoc et patet in exemplo sequenti. Item
 in g. ad producendum calorem generantur tres causa
 realiter, et multo distinctas & eandem calefaci-
 tiorem realiter, distinctas tamen fructus, hoc est,
 diverso modo illis adhibita lignum & carbonem
 cum se: causa finalis, efficiens et motus; nam
 in igne calefactio procedit ab agente et caritas
 causa efficiens, in igne vero fit quia finis, et causa,
 salubritas finis. in igne vero reliqua in ligno vel
 alio modo est caritas motus in igne causa motus.
 ex quo desumitur tale argumentum si tres rebus causa
 quae inter se distant et plura quae materia et forma
 potest habere eandem rem & caritate. ergo et materia et
 forma potest habere eandem univocam & sit caritas
 utriusque.

Obiicit ergo contra ea quae dicta sunt circa
 2. et 3. contra. Cuius in triplici corpore quibus
 his sit non est vera aliqua actionem, sed
 tamen quibus sunt esse intrinsece; sed primum esse
 causa non sit esse realiter ab illa distinctione.
 ergo

q̄o effy p̄ri manig non erit distincty realiter
ā eūis r̄tio intrinsecis.

R. Teneto m. d̄ distincto m. sed epe p̄p̄m
cāa p̄m se sumptu absq; aliquo addito non
p̄t epe dist̄nctū ā se ip̄s realiter quādo m.
epe p̄p̄m cāa q̄ ut cōcēta d̄ unita non p̄t
epe dist̄nctū realiter nego m. Nam forma
vel māa ut comunicata vel unita totū subit
sup̄a suā p̄p̄m ont̄tatem, unī onemq;
ē realiter mēdialiter dist̄nctū.

Omn̄is q̄o. Si compositū dist̄nctū quēq;
realiter ā forma p̄m se accepta vel māa p̄m
sed q̄a in cluderet māam, sed ut sic compositū
dum non compositū ut effy repp̄. forma. q̄o
compositū ut effy p̄m q̄i d̄vato non dist̄nctū
quēq; realiter ā forma. p̄m m. q̄a compositū
non ē effy māa p̄m aliud epe q̄ p̄m ā p̄m
ā forma, si aut̄ neq; ē q̄ra compositū ē effy
forma p̄m epe q̄ p̄m ā māa. q̄o
si compositū compositū p̄m quālibet cum
quālibet p̄m epe q̄ ab alia h̄t, non com.
parat ut effy r̄tio. q̄o non dist̄nctū realiter ab ea.

Confir.

Conjunctio. Improprie e quia def forma sine
offu primario; sed si offu forma e per realiter
ab ea distincty pot sine illo reperiri. qe non e ubi dicit
stincty realiter ab illa. pto m. qd q distincty gnuat
realiter pnt ab in nicem separari.

P. Composita distingui a forma pto m.
hinc ope y qd se hnt ab illa non eadem entitativie
sed realiter modaliter. Deinde sumendu bnt
composita absolute in rae offu distincty ab
illa entitativie realiter ut diximus in reate pto.

Conjunctio: distinguitur m. de forma actu in
formante vera vera e, de forma vero ab
strata, falsa. Et vera e qto forma actu exor,
et caltem, sed cum forma separata nullam
exoret caltem non e m m q nullu habet
offu et primariu d pnt huius rei raris adduci
expta. nonu offu primariu frutis albedinis e vel,
dece ston album, et offu frutis quantitas e
reidere substantiam extensam qd DEVS creat
vel albedinem vel quantitatem extra se
ston illa hinc non involvit offu frutis;
et idem dicendu de forma pto m. - e.

Et hinc si Janna: 1. 5. 30.

PVA:
S

QUESTIO
TERTIA.

DE CAUSA EFFEC-
TIVA ✓

Dubium Primum.

Quid sit Causa
Efficiens, et quotuplex?
Cāam

Causam efficientem vere sciri in rem non certum debet esse apud eos recte philosophantes, neque, etiam si a multis potest existari causa efficiens quare quodlibet relicta ad eam, ad efficiendum quod, audiamus, et sic.

Conclusio Prima

Causa efficiens recte definitur ab Aristotele hoc modo: cap. 3. in hunc modum. @.

Causa efficiens est illud a quo primo incipit motus.

Definitio haec est aptissima, verba per genus et differentiam. licet non explicite per genus per se: causa; vel et remota, proprie nempe: tu dicitur intelligi per nomen, illud; cetera vero pariter explicant differentiam, quae causa effectiva differunt a materia, forma, et fine: sicut haec differunt bene intelliguntur, et sensus adhibetur de his generis. Notandum est dupliciter potest intelligi aliquid esse illud a quo primo incipit motus. scilicet in ordine vel via intentionis; quae vult causa finalis est illud quod primo influunt, licet finitior loquatur finis non potest dici illud a quo primo, sed potius cuius gratia incipit primo motus; sicut et nec materia nec forma potest dici illud a quo primo incipit motus.

scilicet
Id a quo primo incipit motus, dupliciter accipitur.
scilicet in ordine intentionis.

TIO
TA
FEC
um.
SA
pleat

20 In ordine
Executionis
et sic accipit
de quo causa efficiens:

motu, sed materia ex qua fit vel perdit motu hinc
ex hoc, et forma est in quod primo tendit et motu,
et sic et hanc partem impellit magna est differentia
causa efficiens a ceteris causis generibus. Potest quoque
finis dici id a quo primo incipit motu ordine inten-
tionis; nam ideo causa efficiens agit et operatur ut
th. sapre docet, quia aliquid intendit, et movet ad finem.
20 ut aliquid est id a quo primo incipit motu, ordine exe-
cutionis, sine forma est. et hoc ratiō, a causa efficiente
primo incipit motu; nam licet quilibet causa in suo
genere sit id unde primo est motu, quia materia non
supponit aliam materiam, nec formam aliam formam.
In absolute legitur si fiat comparatio inter quod causas
et eam causam, tunc causa efficiens est id a quo primo
incipit motu ordine executionis, et forma est materia
hinc; ex quo patet quod hanc primo causam sit vera, quia
efficiens agit, ideo materia recipit formam, et forma
informatur materiam, et resultat compositum, quod a
materia hinc finis ultimus intendit habet: nam cum materia
non sit seipsam movere ad formam, quia nulla habet
activitatem, nec forma sit seipsam efficere, cum nihil
sit causa sui ipsius, necesse est ut sit materia movens
finis efficiens quod materiam moveat ad recipiendam
formam, et forma de potentia materia ducat, et sic
resultat totum compositum.

Obicitur,

Obicies 10. Contra defectum Actus. Per illam
 paritatem primam, in defectu causae efficiens posita
 vel intelligitur qd causa efficiens sit simpliciter prima
 causa motus, vel tunc intelligitur qd sit prima in suo genere.
 neutrum illius potest. 1o defectus praedicta sunt paritatem
 primo, nec est bonum. M. patet. per m. Nam primum
 dicitur negat, qd causa finalis est simpliciter 1a in qua incipit
 sit motus, qd causa efficiens non est nisi motus a
 fine, ac prima causa efficiens prius movetur a fine
 quam operatur. Item, et tunc dicitur; qd alias eadem ratio
 ratione posset determinari causa naturalis et finalis; It. qd sicut
 id a quo 1o in proprio genere incipit motus; nam motus
 in genere causae naturalis 1o incipit a materia, nec materia super,
 ponit aliam materiam nec forma aliam formam, sed undecumque
 et causa 1o motus in proprio genere.

R. Conter m. et negat m. quo ad 1m. Ad m. pug.
 -nam huius dicitur quod aut. Causa finalis est prima
 simpliciter 1a, ordine vel via in executione quoad aut.
 ordine executionis, nec aut. Illa 1o pariter
 primo in defectu posita sumunt quatenus denotat
 causam efficientem et per id a quo ordine et via exe-
 cutiois et situm operis exercitum motus absolute et
 simpliciter incipit licet fiat collatio in executione aut.

Obicies 10.

Obiicies 20. Causa ratione vera causa efficiens est
ita ab illa non potest incipit motus. ergo defectus causae effi-
cientis non venit omni generis sub defectu huius.
m. patet infra, m. p. r. causa ratio agit ut suber-
ditur motu et applicata a prima ad agentem
ergo ab illa non potest incipit motus, sed a causa prima
et illa applicat et mouet.

R. Constat m. et descriptio m. Si causa ratio operatur cum
potest quae DEVS, concedo m. Si n. non potest incipit
motus ab illa, sicut ut probatur latius infra ad
p. r. de dependentia et subordinata causa ratio ad
p. r. Si uero operatur aut comparatur ordine ex-
cubitis et p. r. spe cum aliis causis generis huius,
nego m. Si n. ab illa potest incipit motus, et hoc
sufficit q. defectus generat causam ratio. q. ad dicta p. r.
ita in defectu posita huius debent explicare suffragan-
tiam efficiens quo fructus ab aliis causis huius quid
et r. d. posita posita bene posita te in defectu.

Obiicies 30. Defectus causae efficiens generat
alteri a defectu. ergo falsum est. potest autem generat non;
nam et natura te in a quo potest incipit motus, ut dicitur m.
ergo autem non. Constat argumentum ergo. Instrumentum
et causa efficiens saltem reducitur. ergo dicitur illi sal-
tem alii per modo generat defectus causae efficiens,
Sed

sed non y venit. go non erit bona defio. pto a summa
 hunc de rae est instrumenti q agat in virtute
 cae propriae; et grates tm agat ut motu ab alio.
 go instrumentu non erit id a quo primo incipit
 motu; sed a quo 2o incipit. Conformit 20. Caa
 creativa ca vera efficiens cae, et tu ab illa non po
 incipit motu. go idem q antea. pto m. creatio non
 e motu neq mutao cum non supponat aliq, s tm
 q tu vero pnt ad motu. go cae creans vel creativa
 non e id a quo po incipit motu. q vero cae creati-
 va fit vera efficiens cae pte; q per illa vero
 pvenit aliq eff ex nihilo.

R. Angli ngto ans. ad pbtem q ex dictis. Nam
 tm spe pmpm motu in dnm, ut apte colligit ex
 defia nate. cae vero efficiens e ad a quo absolute
 po incipit motu, sine sit interny sine externy, hec
 e sine sit imaneus sine transiens. R. 20.

Nam non potest q, sed id a quo po incipit motu
 s tm explicam facta, s: ordme executionis; nam
 mea vero e nra et tu ab illa non po incipit motu
 s tm explicam factam. R. 30. Nam tm spe
 pmpm quo, motu; at vero cae efficiens bene pt
 spe pmpm quod, a quo po incipit motu.

Ad

Ad jam Confir. matem. Ex. Conit. ans. et et gignatur.
negat tu assumptu. Si n. in instrumentu comparat
cum aliis cas, maati se: fronti et finali, tunc ab
illo et jo inci pit motu licet aliquo modo deficiat
a rigore ead efficiendis; nam ead efficiens in suo
proprio ordine qsi derata si comparat cum aliis cas
et fuerit efficiens ead pxa, hll q ab ea jo incipiat
effe vel motu, independenter ab alia ead sigdem
ordinis, se: ead pxa; et qdter hll quid ab ea jo sim-
pliciter et in rigore incipiat motu vel effe. qd
dependentia ab alia ead uniti, sicut non essent
a ead pxa raem ead principalis; Ita q neg. ab
illa jo incipiat motu. Sed instrumentu q inter
eas pxa numerat talis e nra ut dependenter
ab alia ead pxa et principali sit primu motu,
et si nunqu ab instrumentu ista incipiat motu
ut simpli iter jo et rigore ab ea incipiat.
Ad jam Conf. R. Defiem. Actis si stricte uen-
gat non gnerit ead creatura; hll; si motu
in defie profity accipiat in rigore, gnerit
tu et illi si sumat q quocunq effe; unde alij
adclunt alias paretas, muenio claridatis gra,

in

in defie caa efficientis. Licet. Caa efficiens
e it a qua po incipit effy vel actio vel moty or,
dne executionis.

Cognita quidditate caa efficientis, restat
inquirenda, quobplexa fit caa efficiens.

Caa Effectiva
nane divinity.

Est aut nane pnt ad huc dices, negata illas q
magis neceffaria et utiles in deliband ppropony.

Dividitur go go ab Arto in hec lib: capi: 3.

jo In

In caam per se; et per acci dens. Caa per
se est illa a qua, ut tali, pcedit effy; vel caa
pcedit illa q p mixturam aliqua ita generat ad
effy, ut sine illa effy non pot dari in rem naa,

Caa per se.

attendendo eadem eorpa univervi; hac rae stat
tuariq est caa p se sua natura, et edificator archi
tictij; qd illis quatenus tales sunt pcedunt huius
modi effy; et sine illis non pot dari in rem naa.

Caa vero per acci dens est illa q p acci dens con
iungit caa per se; et a qua ut tali non pcedit
effy. in g. Polieloty est caa q acci dens statua
qa statua non pcedit ab illo ut Polieloty, sed
ut statuarig, et plane q acci dens e, q Polieloty
fit statuarig. Similiter et musicy est q acci dens
caa

Caa per
Accidens.

cāa statua, q̄a musica p̄ accidens giungit cum
statuano, si n̄ statuans n̄ est musice, tū ul
sine p̄cederet statua. e.

20

Cāa per acci-
dens diuī dicit̄
in illa q̄ statua
ex parte cāa.

Et

Ex parte effus.

Cāa p̄ accidens subdit̄ in dicit̄ in illam q̄e talis
ex parte cāa. Et q̄e talis ex parte effus.
Ex parte cāa dicit̄ illa q̄e cōuenit cāa accidentis,
his tenet se ex parte illius q̄ cāa; ut ex parte uir-
tutis catina; ut cum dicit̄, musice asphicat, uel for-
mal statua. Ex parte uero effus hinc dicit̄, q̄e
aliquid effectum p̄ accidens giungit, ut effodientis
terre dicit̄ cāa p̄ accidens in uentibus thesauri,
ex parte effus, q̄a ip̄i effodient, q̄ p̄ se p̄dit ab
effodiente, p̄ accidens giungit in uentibus thesauri.
Sed hinc dicit̄ n̄ est actio magis momenti;

30.

Cāa per se di-
uidit̄ in Prin-
cipalem.

Et.

Cāa instru-
mentalem.

Voluit q̄o cāa p̄ accidens, Cāa per se ista no-
stro proposito sufficit diuī dicit̄ p̄o in Principia-
lem et Instrumentalem. Cāa propria sita
Th. 3. p. 1. 62. a. p. et illa q̄ propria uirtute operat̄, ut
p̄o regi: filij, dicit̄ cāa propria. Cāa uero instru-
mentalis et illa q̄ in uirtute alterius operat̄, sine
q̄ ab alia cāa eleuat̄ in p̄ducendū effectū q̄ uerū
inea sita se p̄o stare n̄ pot̄, ut serua regi:
artificis dicit̄ cāa instrumentalis q̄a ab artifice
eleuat̄

eleuat̄

etiam ad producendum effectum, quae ipsa sunt sepe
 vere non poterat. Utay, caa item subordi-
 Instrumentalis quidem vel potius instrumentum
 dividit in duo membra scilicet in instrumentum con-
 iunctum; et separatum. Instrumentum utrumque
 illud, quod ex sua natura coniunctum unum agente
 principali, ut lingua, pes, manus, homo, sunt
 instrumenta coniuncta homini. Instrumentum vero sepa-
 ratum ut ex ipso non facile patet, se illud
 quod ab agente principali est separatum, ut ser-
 va in instrumentum separatum artificis; et plerumque di-
 versis intelligentiis adducunt Theologi alia expta.
 Dicunt enim humanitatem Christi Dei esse instru-
 mentum coniunctum divinitati, mediante quo
 ponat gratiam, et alia dona superna in homines.
 Sacramenta vero dicunt esse instrumta sepa-
 rata in ordine ad productionem gratiae. 1.
 Caa vero principalis varie dividit. 1o
 in causam primam; et secundam.
 Caa ja ut illa a qua omnes caeterae caae depen-
 dent, ipsa vero est plane independens ab
 omni alia; Vel ut Th. docet. Caa ja est illa
 cuius proprius effectus est sine omni.

40.
 Caa instrumti
 dividit in in-
 strumta Coniuncta.

Et
 Instrumenta
 Separatum.

50.
 Caa prima-
 lis dividit se
 in causam Pri-
 mam.

Et
 Caa 2a 2am

In caam Se=
cundam.

60.

Caam Principa=
lis dividit in
Universalem.

Et

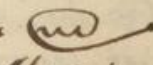
Particularem.

70.

Harum Alia e
Aequivoca.

Alia Univoca.

80.
Item alia e caa
Totalis.

Caam ra te illa q in sua caritate dependet a
pater et unig effy ppinge tale ons, vel talis
effy, et talis cati ras sunt vae creatura;
Iohus vero dux e caa prima.

Caam principalis item e duplex. Alia Universalis
Alia Particularis. Unites e q pures et Diversos
pducit effy. ut sol de caa unites, dux quoq' imo
et intelligentia pnt dicit caa unites. Caam vero
Particularis e q certu et determinatu tui pducit
effy et ad illu pducendu e destinata.

Rursus alia e caa aequiva. alia univoca.
Caam Aequiva e illa q pducit effy Diversos spci
ab ipsa caa distinctos, quos et in pfectione
supat. Sic dicit e caa aequiva cum effum aquo,
com, sol et de caa aequiva resp. effum
corporeu. Caam a Univoca e illa q pducit
effum eiq dem spci unig e ipsa caa, quia rae
ho de caa univoca resp. albing hets et ignis
albing ignis. Et hanc dicit non multu in deq
differre ab ea q univoca pceptit. Item

Alia e caa Totalis Alia Partialis. Caam
Totalis q in suo genere et ordine non nisi=
get

est mixta aut generis alterius ad producendum
totum effectum, sed ipsa ex se sufficiens in tali
parte ad producendum totum effectum; sicut ignis in causa
totali respectu alterius ignis. Diximus in suo
parte, quia licet pendeat ab a maiori vel firma
modo et ab aliis causis efficientibus diversis ordinis,
non, ut videtur, a causis mixtis, sicut folia, & tunc ab
hoc non desinet esse causa totalis.

Causa vero Partialis est illa quae in suo parte et ex,
vix non est sufficiens ad producendum totum
effectum sine in unum et generis alterius, ut videtur.
duo homines qui unum ad trahenda una navem
vel portandum unum magnum lapidem, quae
nemo eorum solo potest portare, tunc causa partialis,
res; et haec causa partialis est duplex, sicut
aliquis. Alia est partialis partialitate causae,
Alia partialitate effectus. Illa est partialis
partialitate effectus, quae una causa quae alias solum
se bene potest producere totum effectum, generis ut tunc ad
illam simul cum generis alterius causa. ut videtur. quae
duo homines generis unum ad unum parvum lapide
portandum, quae unusquisque eorum seorsum potest
ferre, tunc causa partialis, partialitate effectus

Alia est causa
Partialis.

90.
Causa partialis
dividitur in parti-
talem partialita-
te effectus;

Causa

&

Et
In causam partia-
lem partem abilitate
chuse.

Causa vero partialis ex parte causae illa iam
supra explicata & scilicet non tunc in se sufficit
entem ad producendum sedem effectum sine generis
alterius.

10.
Causa Principa-
lis alia est causa
Libera.

Item Causa Principalis alia est causa Libera. alia Necessaria.

Causa libera est illa per nunc, quae propositis effectibus regis
sitis potest operari et non operari. Ut homo n. g. resp.
arbitrium moralium est causa libera. Sed et multa

Alia Necessaria.

libera operari ad extra. Causa vero Necessaria

est illa quae propositis effectibus necessitatibus ad operandum non
potest non operari n. g. ignis est causa naturalis resp.

alterius ignis vel caloris; quia propositis effectibus visus,
sibi enim non potest non producere alium ignem et non
calefacere. Item causa efficiens alia est Proxima

11.
Alia est causa Proxi-
ma.

Alia Remota. Causa proxima illa inter
quam et effectum nihil mediat, ut quod n. g.

ignis resp. alterius ignis generati est causa proxima
quae inter ignem generantem, et genitum, nihil

mediat ut quod, licet aliyqua mediant
ut quod, ut in visibus n. g. calefactio et ignis

Alia Remota.

causitas scilicet calefactio. Causa vero Remota,
licet illa inter quam et effectum mediat alia
causa

causa efficiens ut quod, ut uq. sed resp: hanc
geniti de causa remota, quia inter selem et hanc
genitum mediant agens primum ut quod scilicet hanc
generamus.

Divinitus causa efficiens in causam per se et
essetivam subordinatam et in subordinatum
accidentaliter. Causa per se et essetiva subor-
dinata est illa quae ita est connexa cum altera
ut non potest operari sine actuali consensu illius,
et tales causa essetiva subordinatae sunt omnia
vita inferiora subhumana, quae ita connectuntur
cum corporibus caelestibus, ut sine illis non possunt
procreare effectus suos; quoniam nec corpora caelestia sunt
et essetiva subordinata intelligentibus motu-
cibus, et ipsa intelligentibus, Deo; et ita tam-
quam creaturae essetiva subordinatae a Deo
sunt primum causa.

12.
Causa efficiens
alia est causa per se
et essetiva subor-
dinata.

Causa vero subordinata accidentaliter
est illa quae licet sit quiescens et dependens ab
altera et cum illa concatenata, tamen ad primum
censum essetivum non indiget actuali consensu ali-
terius, sed bene potest actualiter suos effectus influere,
re, ut uq. sibi resp: Pars est causa acci-
dentaliter

Alia Subordina-
ta accidentaliter.

dentabitur subordinata, si et n. ipse sit ori,
natus et connatus aliquo modo. Si scilicet
non indiget actuali g. causa. Præ autem præcedenti
alim. fortiter vel quemcumque alim. offer. Unde
trihy. metus. Præ est opus et offer. variis p. n.,
cere.

B.
Ultimo dimidi
in causam mor
ralem.

Tandem dicitur dunt alij causam efficiens
in causam moralem et Phycam.

Causam moralem dicunt illa q. eodem gener,
ut ad offer, sed tunc non phycæ influat, solum
a. movet suadendo, depre. comodo vel alio me,
diis morali by ipsam causam influentem.

Vel causam moralem est illa q. licet ut talis non
phycæ influat in offer, tunc se hinc in gre. me,
ris ac si realiter influeret et phycæ. Qua
ræ theologo docent SS. Præ notens festa,
menti fruisse causam moralem in cas. natis nati

Et
in causam Physi=
cam.

divini. Causa Phycæ est illa q. hinc realiter et
phycam influat in offer, sine nescire
libere influat, qua ræ deq. str. causam phycam
qto generit de causis secundis, vel qto p. n.,
et quemcumque alim. offer. licet hanc
liberrime sanat; et hoc de dicitur causam efficiens.

Contra

Contra jam dicitur officium unicum placet
 adducere argum. praesertim qd in mentem vel
 potius qd ex parte adhibita ab arte dicente Policleto
 esse causam & accidens statuae. Contra. Policleto
 significat suppositum seu suppositum sicut causa pro se vel
 actionis. qd statua est qd Policleto fit causa & accidens vel
 vel actionis. m. patet; nam Policleto est nomen proprium
 et non esse. qd significat suppositum. m. patet. nam actio-
 nes sunt pro se supposita ut sunt esse plurimum arti-
 ana. qd. @.

¶ Conto mai: et negat m. nam actiones sunt
 supposita aliquot pro se; aliquot pro accidens. Si n. sup-
 posita agant et agant iuxta propriam formam et sine
 vint expressa vel demonstrata per nomina qd significat
 dependentiam esse ab eisdem et ita significat suppositum
 tum quatenus habet illam formam ratione unius esse depen-
 det ab illo, tunc suppositum significat ut causa pro se; si vero
 aliter significat, est causa & accidens; Unde Policleto
 artifex si nomine artificis significet et exprimat, tunc
 denotat ut causa pro se statuae; non vero si nomine Po-
 licleti significet, quia plane accidit qd Policleto fit sta-
 tuarius et fit a Policleto ut balli, & accidens est statua,
 non vero ut arte artifex.

Dub:

Dubium Secundum.

Quenam sit Causalitas causae efficientis?

Conclusio Prima.

Causalitas causae efficientis non est nuda et pura entitas illius neque potentia vel virtus ad causandum, neque relatio quae refertur ad effectum.

Pro Contro. quae habet tres partes. Si causa efficiens operetur actu causans suam puram et nudam entitatem, tunc semper actu caret; atque hoc esse patet per ipsam experientiam; nam aqua non se frigida dat; neque alius causa se actu causet. ergo causalitas causae efficientis, vel illa quae actu causet non est pura et nuda entitas illius substantia, si causa est substantia, vel accidentalis si est accidens. Sequela patet. nam causa efficiens se habet suam entitatem. ergo si illa constitueret actu causans, semper actu caret.

Potest

Potest et hanc ja posse probari rationibus supra adductis
de causis materiae et formae. nec enim nulla causa potest
fieri causa per se suam et primam entitatem actu. in hoc
n. suprad. DEVS est creaturas q. ipse immediati p.
suam substantiam et entitatem fit operans et actu
causans.

Et contra pars p. ca. efficiens semper habet sua
potentiam et vim ad causandum vel producendum hanc
vel leme q. se habet potentiam generativam, et tunc non
semper actu est vel generat. pro potentia vel virtute
causae efficientis non est entitas illig. Quod
vero nec ratio illa qua efficiens refertur ad
effectum sit eius entitas p. Ratio tunc tribuit
causae denominationem relativam q. supponit causam
actu causantem sicut denominationem absolutam
vel q. rationem e. ratio illa causae ad effectum supponit
entitatem huiusmodi rationem fundandi ipsam rationem.
pro ratio non potest esse entitas causae efficientis.

Restat ergo in quodam q. sit illud quod agens ac-
tu est vel insubst. in effectum vel quod minimum sit
causae efficientis. In qua diffinitio duae sunt
sententiae, quae si bene inspiciantur tunc quo ad nomen
inter se differunt.

ja sententia aperit entitatem causae efficientis
esse

ndum.
causa=
ntis?
a
m. e. multa
et virtutibus
ad effectum.
a efficiens
m. e. multa
et virtutibus
ad effectum.
causae
m. e. multa
et virtutibus
ad effectum.
causae
m. e. multa
et virtutibus
ad effectum.
causae

esse actionem ita docent Rubij hinc tract: de cau
efficiente. q. 1. a. p. 3. Comibri. euf. hinc q. 6. a. 7. Suarez
et alij eisdem Societatis Jesu.

2a vero sententia statuit compatibilitatem agen
tis non esse actionem, sed agere sine officere.

ita videtur docere Thomistae Masij hinc q. 3. sed: 2.
Sennius 5. met. q. 7. Janelly ibidem.

Sed nostram sententiam ab ipso agens sicut
quod actio sine agere sine officere habeant se
quodammodo ut abstractum et concretum. et quatuor
differunt hinc duo quo ad modum sicut sicut hinc
ferunt contra concretum et abstractum. Actio 2o
sicut sicut suo modo et ut quo emanat ab
agente tendens in terminum et eam producere.
agere vero concernit ipsum agens, sicut actionem
quasi coniunctam sine exercitum et ipsum agens.
et sic agere sicut hoc 2o agens hinc actionem
dicit 2o secunda sententia causam efficientis non
consistere in actione ut sic quatenus hinc modo sicut
sed potius in ipso agere, hinc, in ipso influent
et communicare, vel educere de effectu rem
de non esse ad esse et ipsam actionem exercere.
quatenus in hinc in voluit ipsum agens ut quatenus
actioni et ut et illam attingit effectum, hinc pro,
notato sit;

Concl:

Conclusio Secunda.
 Causalitas causa efficientis sicut
 rem loquitur et tam Actio quam agere.
 formaliter tu loquitur et causalitatem agentis exprimit,
 cum per se agere.

Ita tunc quo ad utramque partem. Illud
 est causalitas agentis quod denominat actu agens
 et actu existentem in esse talis. sed tam actionem
 quam per agere attendendo ipsam rem res actu a
 gens et actu existentem talis. ergo tam actio quam
 agere sicut rem loquitur et causalitas causa efficientis.
 m. patet ex supra dictis. m. pto. Por illud quod
 hinc actu agens, causa et influens, quod illi immedi-
 ate ad inveniunt ultra potentiam et virtutem agentis
 sed nihil ultra potentiam vel virtutem agentis
 immediate adveniunt causa efficienti quod actio
 et agere. ergo tam per actionem quam per agere quod
 hinc causa efficiens actu agens et influens.
 m. quod dicitur. pto m. nam causa quam diu intelligitur
 hinc hinc potentiam agentis, non intelligitur actu
 influens vel agens. ergo per illud quod si immediate
 adveniunt ultra potentiam vel virtutem agentis
 intelligitur

intelligetur actu agens et influens et quod in ipso
erit causalitas eius.

2^a Causa pars p^{tr}. Causa efficiens vel agens non est
in actu ~~et~~, nisi quatenus exercet suam actionem et
suo modo cum illo coniungit, et per illud attingit effectum
vel terminum, sed hoc fructus loquitur optime explicat
per hunc agere vel efficere, quod si cum causam agentis
hinc esse agere formalis loquuntur quia alij. Sed quia
hinc hinc de nomine, ideo plura arguta non addiderunt.
Causa has sententias videtur quod si sonimus et magis alio,
tunc videtur actionem non esse causam agentis ut
in principio loqui videtur, tunc non sunt audiendi
si vero videtur actionem vel esse abstractam acceptam
non esse causam agentis admittendi sunt. 2°
vero sonare et alij de eadem actionem esse causam
efficientis, tunc non loquuntur de illa nisi ut exoritur
ab agente et suo modo illi coniuncta, quia loquuntur
de actione vel actu agens per illam attingit effectum
sive ut agens per illam reducitur ad actum attingendi
effectum et influenti in illud et sic realiter loquitur idem
causa et agere licet causalitas efficientis non sit explicita
causa nomine actionis, sed per hunc agere, et per istum
sensum preterunt predicti fructus cum cordam, immo
et sonimus explicat se hoc videtur esse quod ut ipse
ait. quod causalitas agentis non est actus sed dare
esse

spe effri.

Præcisè p̄o contra. Actio eſt cā efficiētis
p̄o nō ē caritas ſig. q̄ p̄na p̄at. nō eſt
ſemp̄ p̄oſterior carē, cum illa p̄ p̄p̄onatur
hinc id rōe cui accipit ſpe. p̄o ſi actio eſt agē.
his nō poterit ſpe caritas ſig. ant̄ p̄o. actio eſt
forma acq̄ſita in p̄oſo. ſal forma acq̄ſita in
p̄oſo eſt efficiētis. p̄o actio eſt cā efficiētis.
his. Conſirmat̄ arḡtu. Actio incepit hinc
ſpe q̄ antea nō habebat. p̄o eſt alii cui.
tunc ultra ſu nō eſt alteri niſi cā efficiētis.
p̄o idem q̄ antea eſt.

R̄. Arḡto p̄o. Nōt̄ om̄s. actio n̄. ſimilit̄ legit̄
nō eſt agēns, ſal p̄oſit̄ illi effectio; illud
n̄. p̄p̄nē d̄r eſt agēns q̄ diſmanat ab eo nō ſe-
ipſo ſul q̄ alia actio n̄. al n̄. actio unū ſit
ſimilit̄ rōe agēns; nō ſit q̄ aliam actio n̄.
ſicut unio n̄. g. nō unū m̄d̄a vel formā alio
unione, ſul ſeipſa; alias d̄r̄ p̄p̄ſy in inf̄m̄s
hinc. Sicut et actio ſeipſa manat ab agēns
q̄ reſultam̄ ſimilit̄ ſem.

R̄. Dicit̄ om̄s. actio eſt agēns vel quod,
nōt̄ om̄s. V̄. Quo, quod om̄s. q̄ hoc nihil eſt
aliquid quā actio n̄. ſpe aliquid mediante quo
agens

agere potest sunt effectus et tunc non distinguuntur
ab eis ceteris. Ad probandum autem distinguo m.
e forma acquisita ut quod nego m. et quod quod
m. et eodem modo distinguo m. forma n.
acquisita ut quod in proprio est effectus non vero ut quod
Licet ergo proprius actus sit forma ut quod in
proprio recepta habeat in se ut in medio quod
acquirenda e forma non tunc ut quod et hae rae
e effectus non. Ad confirmationem. Quid actus
cum sit ens creatum et non increatum in seipso
hinc esse de novo. et sic quodens aut. disti. quodens
ergo est effectus alius sumendo effectus largo modo
vel in proprio quod quod sumendo effectus stricto.
Et si proprie nego. actus in acquisitis proprie non sit
et effectus nec si proprie disti. effectus sed proprie
medium quod effectus quod ab agente et licet actus
dependat ab agente tunc non proprie tunc dependet
re eo modo quod effectus sed proprie et in medio ante
quod effectus dependet ab agente.

Quicquid 20. Ablata actione manet adhuc
causitas agentis. ergo actus non est causatus illig.
quod quod patet. quod aut. quod modo a se. sed
refertur ad murum quod disti. ergo manet eis ceteris
in

in qua fundat talis relatio. tunc ultra. Sed
non manet hinc actio productiva cum illa fuerit,
vel actio transiens. ergo ablatam actione manet
causitas agentis.

R. Negat. autem si sermo sit de actione realiter
et in actu exoritur accepta. Ad probationem quod
quod sol referat ad munus productum a se, negat
in quibus, si quod debeat manere aliquid causitas.
quod relatio agentis ad quod sit hinc quod ratione fundandi
actionem presentem vel potentiam ut in logica
habet: de rebus diximus. Hec nempe quod actio
quod debeat manere aut hinc ut agens referat ad
passivum, nam ut patet in Pre generante et
ablatam generat quod orat ratione fundandi patet.
talis actus respicit futurum.

Obiicitur. Actio tunc generat ad fieri
est, sed causa efficiens non tunc a causa respicit fieri
est, sed potius in facto esse. ergo actio non est causitas
agentis.

R. Negat. non enim actio tunc generat ad fieri
est, sed ad ipsum esse vel dictum est, nam mediane
te actione est acquirit esse quod antea non habet,
bat.

Centra

Contra alteram quatenus dicitur 2^a dicitur,
es 2° Naturam rationem supra q^{uam} Contentum rationem allata, 2°

Ubi dicitur hoc modo. Illud est actus agentis quo
p^{ro}ce d^{icitur} p^{er} se et intrinsicè attingit effectum, vel actum
in quo p^{ro}ce attingit effectum q^{ui} est actus eius.

Contra arguitur. Si actus agentis non est ac-
tio, tunc non est vel aliquid p^{ro}cedens actionem, vel
subsequens illam, vel concomitans. nihil
ex his 2° p^{ro}cedit dicitur. q^{ui} non p^{ro}cedit. Quia aliquid
actionem non p^{ro}cedit nisi actus agentis; cum ad
minimè actus non referat ad actum agentis.

ut oes fatentur. Deinde, quod p^{ro}cedit actum
spectat tunc ad mixtum causam, sed actus
non spectat ad mixtum causam, sed illa
p^{ro}ponit. q^{ui} non p^{ro}cedit actum agentis.
his. Nam, tunc dicitur p^{ro}cedit. Nam q^{ui} p^{ro}cedit actum
agentis, vel est effectus, vel aliquid p^{ro}cedens effectum.
2° non p^{ro}cedit dicitur. Quia tunc per accidens se habet
ad actionem et p^{ro}cedit ad actum q^{ui} non
est actus.

R. Simul 2° d^{icitur} 2° arguitur. Actionem exornit
et concomitantem agentis ipsa vel q^{ui} illam attingit,
q^{ui} effectum tribuit denominationem agentis in
actu.

actu exorato. ad Conf. vices. Acti onem p[ri]ncipalis
 re ad cat[er]am, non t[ame]n absolute, sed ut habitam
 et exoratum p[er] agens, et ut sic p[er] dicit aliquid
 subsequens actionem absolute sumptam
 p[er] se p[ro]p[ri]etatem r[ati]o. q[ui]a si aut p[ri]ncipalis p[er] se
 forma p[er] se antequam intelligat in h[ab]itu
 p[er] se et p[ri]ncipalis intelligit actu absolute sumpta
 qua intelligat y[er]m[en]ta agentis d[omi]ni r[ati]o
 exorata, mediante qua attingit effectum et con[tra]n[atu]m
 n[atu]rali illi esse. *ad.*

Dubium Tertium.

An Causæ secundæ
 vere aliquid efficiant. Et
 quæ sit virtus principa-
 lis causæ efficientis in pro-
 ductione. Subsantiæ?

Circa

Circa effluentiam carnis secundarum tres
dmi fuisse sententia, ut refert A. Th. j. p. q. 1005. a. 5.
ja fuit quorundam opinio casus raris nihil
eis agere vel efficere in productione generum,
effluentium sed solum deum esse causam efficientem a
qua eis procedunt. nempe unum nempe ad essen-
tiam illam quasi ex facto a se constituto generis
ad productionem effluentium. Iuxta quod dicitur q. 1005. a. 5. q. 1005. a. 5. q. 1005. a. 5.
Iste videtur solum apparentia aliquid agere.
et hanc sententiam Haliensis et Gregorius q. 1005. a. 5. se
adducit hanc dicentem; non pro sumis aliquid
ex nobis quasi ex nobis.

2a sententia ait, casus raris spirituales vero aliquid
agere et efficere, non vero corporeas, nulli quo-
modo sententia q. 1005. a. 5. in toto universo procedat
ab aliquo causa spirituali, vel intelligentia ali-
qua existente in corporibus; et hanc ut testatur
A. Th. loco supra citato dicitur Anthonium
in lib. sententiarum raris.

3a sententia habuit casus raris ^{longe} spirituales quos
corporeas vero aliquid efficere non circa substantiam
sed circa accidentia tunc, ita ut ignis v. g.
non

non potest producere alium ignem sed tantum calorem
 Verum haec tres sententiae non tantum verae sunt, sed et
 fidei Catholicae repugnant ut de SS. Litteris
 constat. unde contra eas fit

CONCLUSIO PRIMA.

Causae secundae tam corporales quam
 spirituales veram habent efficientiam
 circa substantias et accidentia.

Contra haec est et inter veras sententias et per se
 auctoritate Sacrae scripturae Genesio 3o. ubi dicitur.
 Germinet terra herbam viuentem. et producat
 cal terra animam viuentem. Et Luc: 21. dicitur.
 Videte si culneam et omnes arbores cum producant
 ramum ex se fructus ferunt quia proprie et veritas.

Per contra ratio experientia. Nam euidenter
 experimus quotidie quod sol illuminet aerem,
 et ignis calefaciat et producat alium ignem.
 Item quod homo ambulat, et alios effectus producat.

Et haec etiam experimus quod tactu sensibilem in
 quo nulla potest esse deceptio. non dubitamus et carum
 res et corporales vere aliquid efficere et producere.

Per contra et ratio. Si causa ratio nihil agerent
 sed

Si deus tu ad presentiam illam adducere
esset, sequeretur quod calefactus non esset magis tri-
bunda caleri quam frigori. quoniam est albus,
duo ergo et id ex quo. pro superbia. quia deus et
ad presentiam frigoris potest calefacere; si ille
hinc se solo postaret aliquid nullo generis causa est.
Deinde creaturis vel carnis esse nullo quod non.
tamen tunc talem vim effectivam et quod vere potest
aliquis esse. ergo nunc est deneganda talis virtus.
nunc enim haec nunc dicitur bonitas dei, quod rebus
creatis et quod habet aliquam vim ad adducendum
nunc est. nunc est presentia gratia omni sequuntur
multa absurda. proinde, quia tolleret omnem dispo-
sitionem quod intercedit inter viventia et non viven-
tia, non enim una res habet quod magis, quam
si quia alia. Deinde deus frustra desiderat
vel creatis vel et tam varias qualitates et
potestas operativas, si res creata nihil adducere.
necque ex actionibus rem creatam potest
colligere nichilum et qualitates aliquas,
quia si deus ad presentiam ignis et non ignis
calefacit

calescit, non potest colligi igneus esse calidus
 potest enim deus ad igneam vim calescere, nec
 tamen inde colligere vim igneam esse calidam esse de
 aliis rebus creatis.

Si deus vero ad igneam vim deus producit calidam
 rem, tunc colligi ignem esse calidum quia pars tres
 quae sunt cum creaturis et fundatur in ipsis rebus
 ita ut non veniat generalitatem aliquam nec ad ignem
 hanc vim, sed habetis similem generalitatem
 rem. Nam haec responsio non tollit locum in casu
 agens quod dissimilem plane et hinc distincta hinc
 est, tunc haec responsio tollit et variis dispoies
 resitas ad mutam naturam. Nam ut frat. Brito
 cum v. g. satis est sicut hanc opinionem si nihil
 aliud videtur, nec oportet arare agrum et fructus
 sicut calor solis et inter calidum, quod tamen est sicut
 quod calidum est natura.

Quamvis tres sententiae relatae multum falsitatis
 habeant, tamen non desunt auctores quibus fulciantur.
 et aliquid probabiliter ostendunt. Inter quos primum
 est illud supra insinuat, ductum ab auctoritate
 SS. scripturae ad Corint. 15. et 13. Deum opus omnia
 in aeternum. Item, non quod singulae sufficientes aliis
 cogitare

congruare ex nobis, quasi ex nobis, sed sufficientia
nra ex Deo e. d. p. r. v. s. i. o. Dey a infinitum
opendo et grandis, et intine attingit quemcumq.
est. go caa rae suffluunt. p. r. v. s. i. o. Dey
q. una caa pt. p. se officere, non e. in rem genore
altiam caam, et q. r. v. s. i. o. Dey
a. et nra nihil suffluunt. sed q. r. v. s. i. o. Dey
ad p. ducendo est, non indiget caa rae, ad se
solo p. ducet, caa rae nihil e. opantibus. p. r.
v. s. i. o. Dey. Quia melius e. q. est creati dependat
tu a caa q. opat. p. virtutem a nullo alio accepta,
qua ab aliqua caa q. opat. p. virtutem ab alio
communicata quodis e. caa rae. go. rae est p. r.
v. s. i. o. Dey.

Ad autem datam S. Pauli tam admittere
et capli caudo. p. illa n. v. r. a. Dey opat. oia in
oia, solus nulli. Ap. Dey immediate opati circa
oia et immediate attingere rae est creatos, hoc a.
non tollit sufficientiam caam rae. p. r. v. s. i. o. Dey
ait nos non esse sufficientes cogitare aliud ex
nobis, quasi ex nobis, loq. de opat. sup. nobis
per

et hoc se dispent ad gratiam. Et talia quae non sunt
 esse et nobis quasi ex nobis. Ad rursus R. rego
 ans, et rego gratiam. Gratiam vero non gratis admittit,
 verum deum pro se quem unum esse se sole pducere
 E. q. tu de multis effectibus et actionibus maxime vitalibus
 veniunt. et haec rursus non indigeat gratiam
 carum rursus; tu valde queniens et deus fuit
 quodens se coram creaturis, non tu quo ad se,
 sed et quo ad opari, et eas in utroque sibi si
 miles efficere. et primum creaturis corruptis,
 libere queniens hinc nimis pducitur, sine ge-
 neratione sibi simile, ut si prout esse in spe gratia
 vare. Ex quo et patet ad alterum. Nam alio
 modo loquendo prout erat deest bonitatem dei
 indiget quod effectus creati habeant dependentiam
 ad deum et eam rursus. e.

Pro sententia Avicennae non tale formari solet
 argum. Ad hoc ut non pducatur aliud, debet esse
 intime praesens et intime penetrare substantiam
 pducti, sed eadem rursus corporea non prout hinc talem
 sententiam et penetrare. et non prout et aliam sub-
 stantiam pducere. m. patet. quia nulla causa physica potest
 agere in distans, sed sicut est intime ubi agere

id

ut in q. agit m. p. d. nam corpa pp. quantita,
sem sunt in penetrabilis sicut eadem usque nunc
licet sup. natter duo corpa bene sint q. se in eodem
luc et gustus se penetrare.

Quo ad 2. trim. Augustus format huc ar. tur.
Sicut creatura non sunt inmediate opatione,
et ideo huc acci deus huc ad dita mediantibus
q. by agunt. q. ut huc potuerunt p. ducere ead. ead.
quod ead. acci deus. huc ultra. Sed nullu. acc.
videm q. p. ducere sicutam ead. sit longe in p. felio,
no nunc. q. neg. sicutam creatura potuerunt p. ducere,
ere alia sicutam. Sed si aliq. potuerunt p. ducere,
illud erit acci deus.

Ad ar. tur. q. m. Dis. p. m. Debet esse in hinc
p. ducere et penetrare q. sicutam et penetrare mati,
neg. m. virtuali, q. d. m. et eodem modo d.
Sicutam m. sicutam virtuali q. sicutam nega.
tio m. sicutam mater, q. d. m. saltem natter
lecto. Ad p. ducendum q. aliq. vel gaudia non
p. ducere penetrare corpa mater, quod sit illa
cum Ch. n. h. n. p. d. n. clausis ad s. p. d. p. d.
Sed neg. et sufficit virtuali penetrare vel.
qua non de penetrare alius q. a. p. d. p. d. p. d.
virtutem

virtutum et plenus rei producta et habem. Jactura
hll igno circa lignum unig partes penetrat vis,
hubs sui caloris et proam pt in illa quom,
humis utimas ayce.

Ad 3m argtu p 3a senta B. q. 2do ans et
q. 2do q. 2da, licet n. putita creatu non mediate
pducant suis effy et non sint mediate opa,
hinc sunt dcy, in forma putitis in illis septa
garrul lignu pmpur radi cale et pmpate
mediantibus acci dentibus et potius suprad dicitis
ad pductione putita unde ply put pduce
quam sola acci dentia licet ply psted median,
tily acci dentily, qm et acci dentia fallom in
Instrumentaliter put garrere ad pductionem
putita.

Job vero diximus eas res nec pducere sub,
stam, non volumus dicere q ab eis tota putita
pducant sicut eas suas partes, nec n. nam nec e,
nam maam et pducta p creatum et ho generans
hoiem nec pducit maam nec formu, qd utray,
hll qd creatum, sed huc nihil putitit maam
cum, formu, nec edmit formu de ptra maam
q. 2do et maam et sicut istu dicitur modis cuat
dm

ut producere substantiam.

Hic tam per se quod si causa non vere aliquid efficiat
aut tam substantiam quam accidens, recte ordine
prius per quam virtutem id faciunt.

Cum vero sit duplex virtus Instrumentalis scilicet
et Principalis quoniam quoniam sit virtus principalis
sive propria principalis quae causa efficiens producit
aliam substantiam. Et primo de causa in ordine ad
substantiam, quia quod intendit causa efficiens producere
in se ipso sit sibi simile in substantia, nam quod est per quam
virtutem producat accidens vicem infra.

In hac re duae sententiae. Prima statuit formam
substantiam in causis suis efficientibus repleam esse primo
in parte et prima ratione agentis et producentis
alia substantiam, de materia n. certum, quod illa non potest
esse alicui ratio agentis cum ipso sit et suis actibus
satis exp. et g. primum et principalem primum
quod ignis producit aliam ignem et forma substantiam
ipsius ignis, et sic de reliquis agentibus naturae primi,
reality substantiam aliquam.

Secunda sententia aperit sola accidentia vel potius
sua addita hinc rationem principalis virtutis et
potestatem quae causa non producat substantiam ita
ut

ut forma futuri nullo modo generat ad producendum
 onem alterius futuri.

Inter has duas sententias iam nichil placet utpote
 veniosel coier, q' uny maiori intelligencia fit

Conclusio Secunda.

Produens principaliter ut quod aliam
 substantiam se ipsum suppositum.

Conte coier et p' rae breuiter. Actiones p' p'ie
 sunt suppositum. q' productio futuri q' nemis
 principaliter ipri supposito ut quod. q' p' p'ie
 p' p'ie p' rae. operari q' supponit q' p' p'ie q' ut q'
 p' p'ie q' p' p'ie, sine p' p'ie ut quod, q' p' p'ie
 q' d' p' p'ie. sed supposito sine p' p'ie p' p'ie
 h' p' p'ie et q' p' p'ie, ut quod. q' illud q' q' p' p'ie
 principaliter ut quod.

Conclusio Tertia.

Rao sine mixty principalis in causis
 secundis efficienib' resp. p' ductionis futuri
 e forma futuri. Et nullo pacto accidens,
 vel p' p'ie p' p'ie ad dita.

Conte videt Actio p' de generat' loc. 5 q. d. 7. de oia

ut

ubi depressius animam fr̄e aut. Anima e qua s̄o
sentim̄, loco mouemur et intelligim̄. s̄o for,
ma s̄utis s̄m mentem h̄tis e s̄a et principalis
r̄as agendi in cas̄ s̄is efficiētibz.

Pro Conto r̄o r̄ae Contra Berouam, a parentem
accidens spe eadem principalem resp: s̄utis
p̄uente. Ut cas̄ principalis not̄ aquosa
vel uniuoca. s̄d accidens nec e ead̄ aquosa
nec uniuoca resp: s̄utis. s̄o non e cas̄ prin-
cipalis resp: illi. M. q̄d̄ ex d̄ice cas̄ prin-
cipalis. m. quo ad s̄m p̄r. Cas̄ aquosa s̄p̄e
notabilis s̄o s̄p̄e cum eminenter ḡtineat illum.
s̄d accidens nec e notabilis s̄utis, m̄to longe
m̄ḡ factis q̄ illa. s̄o non e cas̄ aquosa resp:
illiq̄. Quid nec non p̄t cas̄ uniuoca p̄r.
Cas̄ uniuoca d̄t s̄p̄e sigdens q̄s̄t̄ om̄is s̄p̄tis
et s̄p̄is cum suo s̄p̄e, s̄d accidens nec e sigdens
q̄s̄t̄ om̄is s̄p̄tis cum s̄utis ut de se p̄bet.
s̄o non e cas̄ uniuoca. nec aquosa. Et s̄o
non p̄t s̄p̄e cas̄ principalis resp: s̄utis. Vel q̄
idem e non p̄t s̄p̄e uis̄y vel r̄as principalis
agenti eam r̄m n̄ ad me ad p̄duenda
s̄utis.

Neg:

Neq[ue] ualeat si tunc r[ati]o occurras dicendo, actio-
nem in r[ati]o entis spe q[ue] d[icitur] in p[er]fectio[n]e futu[r]a, no[n]
tu[m] in r[ati]o p[er]ductio[n]e. non ualeat inquam, q[ui]a q[ui]
e[st] p[er]fectio[n]e altero uel a que p[er]fectio[n]e in r[ati]o p[er]ductio[n]e
dicitur spe p[er]fectio[n]e uel a que p[er]fectio[n]e in r[ati]o entis.

Quod p[ro]t[er]. Quia n[on] p[er]ductio[n]e fundat in entitati
q[ui]a q[ui] in r[ati]o uoluit in p[er]fectio[n]e altero neq[ue] spe
p[er]fectio[n]e illo in r[ati]o p[er]ductio[n]e. Deinde in q[ui]a ca[usa]
efficientis nemo dat quod non h[ab]et. q[ui]a si accidens p[er]du-
cit entitatem futu[r]a in q[ui]a ca[usa] p[ri]mari[us]
q[ui]a l[icet] illam in se uel futu[r]a uel em[er]genter,
et q[ui]a adhuc non p[otes]t spe in p[er]fectio[n]e q[ui]a futu[r]a
in r[ati]o entis q[ui]a tu[m] q[ui]a aduersari[us].

P[ro]t[er] l[icet] 20. directe. Actiones p[ro]p[ri]e sunt sup[er]
positio[n]e sine subiectu[m], sed forma futu[r]a
e[st] id quo supponitur e[st] tale. q[ui]a forma futu[r]a
e[st] p[ri]mari[us] op[er]ationale quo op[er]ation[is]. ma. p[ro]bata
e[st] in c[on]tra. 2a. m. et p[ro]bata. nam e[st] forma fluidi
in q[ui]a a p[ri]ma radice exiit et futu[r]a, q[ui]a e[st] mediu[m]
futu[r]a et p[ro]p[ri]e q[ui]a h[ab]entur supponitur uel tale.
q[ui]a uero p[ro]t[er]. Non ualeat supponitur e[st] p[ri]mari[us]
et p[ri]mari[us] efficiens uel quod q[ui]a e[st] id quod e[st]
q[ui]a si forma futu[r]a e[st] id q[ui]a supponitur p[ri]mari[us] e[st]

fine

siue ratio est operandi oritur et in quo est operatio super
posita, siue est ratio et principia ratio agentis. et
ergo accedenti haec non nime huiusmodi.

Confirmat haec ratio. Si forma futuri non esset
primum dignum primum primum operandi in compo-
sito, sequeretur quod frustra esset in illa quo ad equi-
ta ut alicui si eadem forma futuri non potest esse
primum primum operandi. quae quoniam est absurdum ergo
et ratio. propter sequenda. quia nihil est operari nec
radicaliter ut notantur contrarij, neque et quod ut
ostendimus in supra. ergo.

Si dicas. Sufficit quod forma futuri det
esse composito, et sic non est frustra in illa
non ostendit nisi arguit. quia in tunc aliquid agit
sicut quod est in actu. ergo id quod est tribuit composito,
quod sit in actu. erit et primum primum et primum,
primum operandi. tunc ultra. sed forma futuri ergo
tribuit composito quod sit actu quod est actu primum
futuri. ergo erit et primum et principale primum
operandi.

Ostendit ergo contra. Antea quod libi de sensu
et sensibili cap: de sapore aut. ignem

ignem non agere ut ignem, sed ut calidum;
 go sicut Artem sed calor est propria agendi
 ratio igni.

R. Artem tunc velle ignem non aliter nisi per
 calorem huiusmodi instrumentum materiae naturae, vel huiusmodi
 per causam dispositionem producere alium ignem.
 unde ignis desinitur calore, non producit alium
 ignem. non tunc nulli Artes forma pulstem ignis
 nihil eis operari, ut ex aliis locis apte colligere
 possunt.

Thesis 20. Ignis multo aëre generatur a solo
 calore. go accidens se solo potest producere substantiam.
 et quibus potest esse causa principalis illius. pro aëre.
 nam si ferrum candens admittatur supra, statim producit
 et ignis, et tunc illi substantia calor est non ignis go ignis
 a solo calore potest produci. Constat nam sola accidentia
 vix generari a sacerdotibus potest generare quiddam aëre
 in vinum. go sola accidentia potest producere substantiam.

R. go constat autem et regere generatum. Quia ad genera-
 tionem substantiam non potest quod principalis causa genera-
 tionis sit sua substantia sed potens, sed sufficit quod
 tunc reliquens aliquam virtutem per quam generat
 ad

ad productionem putredinis, ut patet in femine de iusto ab aëre qd p^u,
at alius aut; licet aut fuerit a quo fuerit de iusto semen se,
reat et non sit praesens secundum substantiam,
dummodo h^uic fil^us sit virtutem aliquam relicta
a se.

R^x. 20. Ad illud capitulum de ferro ardente qd in ipso
sunt aliqua partes ignita, sine qd in partibus eius
potest lateat ignis. cuius rei signum e qd in ferro
partea alig cineres apparent, qd non generant nisi
ab igne, et tunc fiunt ad defensionem eius.

Ad C^ons^u: R^x. Eodem modo. Nam accidentia in ni
generati sunt relicta a putredine in hijs qdam mixtu,
licet illis, unde non nisi qd p^ont g^ottu aqua quæti in
ni.

Obiicies 30. Accidentia vere effectine attingunt
productionem putredinis sed p nulla mixtura fugantur
tam eam attingunt. 30 qd p^onciam mixtura.
et q^ontur evant eam vel p^oncipales mixtura resp:
sunt. m. e. certa in se hola et h: p^onc. qd q^ont
n. illa mixtu sup ad sita q^ont putredine vel acci dens.
neutrum p^ont. 30 acci dens nulla mixtura
sup ad sita q^ont ut in q^ont p^ont productionem putredinis
jo nec e putredine illa mixtu, q^ont putredine resp recipi

m

in accidente. nec est accidens. quia seipsum quod accidens
 virtute propria producat substantiam. cum illa virtute acci-
 dentibus ab eo ulla alio superaddito, producat vero sub-
 stantiam. nisi huic virtuti melius item alio superaddere
 et sic in infinitum. sequitur patet. quia causa prima pro-
 ducit illamque virtute propria producit effectum.

R. Certe in. et in. negabitur in sequentia. Quia ad
 causam primam requiritur quod non operetur ut virtus alterius
 in ordine ad effectum nobiliorem se. cum ergo calor operetur
 ut virtus fructus, in productione fructus. non potest dici
 causa primae potest fructus. et ita sic calor semel
 habet quod sit virtus ignis tunc non virtus alius
 alio superaddito realiter ad fructum producendum.
 ergo vero in dicta causa est quod sit illa que virtute
 propria operetur, ut virtute propria, excludit et quod non
 operetur ut virtus alterius in ordine ad effectum, se nobiliorem.

Principes quod. Calor ut 8. producit alium calorem
 ut 8. virtute propria. ergo potest et virtute propria
 producere substantiam ignis. sequitur patet. calor ut 8. est
 ultima dispositio ad formam ignis, sed id quod producit ultimam
 dispositio ad aliquam formam producit et abstrahit
 sit et ipsa forma patet. calor ut 2. virtute propria
 potest calorem producere ut 2. ergo et calor ut 8. potest ut 8.

cum

cum non sit materia ratio unius quae alterius.
 R. Nihilominus. ad probandum vias esse differentias
 et vias quae calorem ut 8. tunc procedat a forma putris
 huiusmodi in materia putris, quae cum per unum ignis in se.
 praesens tunc ante formam ignis non introducit hanc calorem
 ut 8. scilicet: sed talis quae sufficit ad destinationem dispo-
 sitionis, quae generat formam stuporem, et ad diffundendam
 materiam per formam ignis. Sed minus calor quae 8.
 sufficit ad hoc quod standum ut 8. unde calor ut
 8. fit quod naturam resultantem a forma ignis generat
 et idcirco illud quod mixtura propria ut altera illa forma
 potest et producat calorem ut 8. quae terminus secundarius
 et resultans non attingit ad generantem, nisi ea in
 productionis terminum a quo resultat. Denique dicitur
 quod calor ut 8. fit ante ceteram formam putris ignis
 tunc non potest per se producere effectum principalem in calore,
 quae quae non potest mixtura propria attingere terminum pri-
 marium intentionis naturae. quod est a forma putris.
 non potest et attingere terminum primarium executionis
 quod est ultima dispositio.
 Quaesitum hinc. An forma putris supposito
 quod est primum principale et sit immediata primum
 vel ratio immediata producendi aliam substantiam?
 R. Nulla substantia creatam esse immediate opera-
 tionem

incom et productiva aliam est. Ut rati ex D. Th.
j. p. q. 57. a. 3.

Non est creatio spei et operi sunt duo actus di-
stincti realiter, ut patet, et ideo hec a priori solus
dei quia actus purus et sit sua creatio. ergo potentia
quod ordinat ad esse sine existere distinguitur realiter
ab illa quod ordinat ad operari, sed etiam potentia creatio
et potentia ad esse potest sine ad existere, et potentia opera-
tiva et potentia ordinata ad operari. ergo potentia et potentia
operativa distinguuntur realiter, et igitur potentia
non est se ipsa sine alio quo superadditur operativa.

ja quia pot. idem est specificati unum et distinctum
firmum sed potentia specificati unum et actus, ergo quod illos et
distinguentur. ergo ubi sunt distincti actus erunt et
distincta potentia. in vero statim presumptis pot.
nunc etiam rei creatio comparat ad esse sine exis-
tere veluti potentia ad actum. et nota est potentia resp.
illis. nam sicut existit intrinsece imperat q. sit
actus et terminus ultimus in linea potentia, vel supra
docuimus lib. 10 pot. nota potentia creatio et sic hinc
et sit potentia in qua rei quod dicitur esse et vero po-
tentia operativa sit ordinata et potest ad operari et sic.
ergo potentia operativa et dicitur nihil aliud ad factum quod
sunt et potentia ad operari. potest idem est

Dant plures generes netes ad quas non quere-
runt

circumul formato subitio mediate. mo neguent.
 go figurat e q multa forma subitio sit mediate opa.
 sicut. q sequit patet. pto ans. go sol general au.
 in in visibily terra luce sol non mediate generat
 ut p sua forma subitio, cum non sit q sero nisi
 q suas virtutes transfereat mediat. neqz adhi
 cel distinctu generat ab eo que dat p suas vir
 tutes. et idem qd ad in auti generante alius
 aut. nam ali qto forma subitio auti generantis
 non e anphy in actu nata, q modo go mediate
 poterit pducere subitio aliam. go qd dicit illa
 medi autily p accidentily sup ad dicit et non se
 ipsa. et go subitio creata non est mediate opa.
 sicut.

R ad primae S. Th. R. a quodam q duo
 acty realiter distincti in ad aequati tm bene poss
 sint ab eadem potentia pvenire, quare una
 et eadem pars realiter dicitur in ordine ad esse
 et operari qd sunt duo acty metaphysici.

Contra e.

Essia subitio per se go ordinatur ad esse et potentia
 operativa et p se go ordinatur ad operari. go non pot hi duo
 acty esse auty ad aequaty eiydem potentia, sed uterqz postulabit
 ipsam

q^o p^onam et distinctam potiam a^o quo act^o p^onam partem
 p^otr. p^otr. se p^o respicit et p^o se p^o respicit in illud q^o e
 infra p^onam p^onam p^otr. dicitur uero redubiue, sed
 q^o uel ex^otra e^o infra p^otr. p^otr. p^otr. redubiue,
 p^o p^otr. illud p^o se p^o respicit. m^o e^o cert^o. p^otr. m.
 in hoc n. differt p^otr. ab aliis p^otr. q^o uita respiciat p^o
 se p^o illud q^o e^o infra p^onam gen^o, q^o infra p^onam gen^o p^otr.
 p^otr. p^otr. h^o totu^o p^onam complementum p^otr. Alia
 a^o p^otr. p^otr. in aliis p^otr. p^o se p^o respiciat aliq^o ex^o
 p^otr. p^otr. et hoc quia p^o respicit p^otr. q^o
 p^otr. p^otr. ex^otra, uel p^otr. p^otr.

p^otr. a^o quo ad eam. p^otr. p^otr. ut talis e^o p^o se
 p^otr. p^otr. a^o n^o p^otr. p^otr. p^otr. respiciet
 illam, et de hoc definit et p^otr. ut talis in ordine
 ad illam h^o p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.
 p^otr. p^otr. p^otr. q^o se p^o respicit a^o p^otr.
 nam ab eo q^o p^otr. a^o se p^o respicit p^otr.
 p^otr. a^o p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.
 h^o p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.
 p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.
 p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.
 p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr. p^otr.

Alij aliam dant p^otr. q^o tu n^o D. Th.
 non conuenit si bene inspiciat et penetret, sed hoc
 uel sufficit.

Vnum

Utrum tu verba quendam, an dato q. natus legit
nulla fultia sit immediate creata opatione, saltem
fug natus fieri hec potest. R. Negativie qd
velint alij. Nam ad hec y. unum et idem sit ratio
fenti: fultia et opanti immediati, requit vultu
et effectio in fultia in qre casu, qd q. a ppiis
ratio et creatas ita se hnt, ut unum sit fultia et rea,
liter accidens, et aliud fultia. non potest sic realiter
identificari nisi in actu puro et simpliciter infi,
nito, ita ut puritas actus unica annexa infinitas
sit sola et ppiis caa identificatis eoru. alij in crea,
tura potia opatione pxi, realiter et fultia et
accidens; potia vero ad spec. fultia. qo non
potest realiter identificari nisi in actu puro
et infinito, qualis e. solus deus. quid vero in
creatura potia opatione vel immediato sit realiter
fultia et accidens, pti. opao ipse e. accidens
qo et potia pxi opatione vel accidens. uno pti,
pti. pxi, qd actus et potia fultia in eodem
qre moe sed si actus e. pxi manij datus pxi
fultia potia, ut supra dictu e. qo potia pxi opo,
tura in creatura accidens.

Olivi: p

Ovis est qd centra. forma substantie mixta,
 in primum operari qd et operari. ante patet p[er]
 gignere, qd ad esse seip[er] operari qd id qd fuerit p[er]
 primum operari et immediati, et ut et operari. p[er]
 gignere et. ideo magis qd se sola et primum medi-
 atu recipienti, qd h[ab]et rationem p[er] potentiam, vel primi
 s[ub]i. qd forma substantie se sola est immediatum
 primum operari, qd se sola h[ab]et rationem actus primi, et
 non qd alij accidentis p[er] se dicitur. p[er] ultimum
 gignere. nam sicut recipere p[er]uenit ex potentiali-
 tate, ita operari ex actualitate. si qd magis p[er]
 se sola immediati recipere, quare forma substantie
 non potest se sola immediati operari?

Cons[ider]at magis arist[otel]em qd. Forma substantie
 p[er] suam substantiam immediati infernal et finis,
 h[ab]et et qd immediati operari p[er] illa. Cons[ider]at qd.
 si forma accidentalis ideo p[er] immediati p[er]ducere
 ens s[ub]i qd, qd ipsa et accidentis h[ab]et bene et p[er]
 s[ub]i qd. qd forma substantie cum sit ens simpliciter,
 inter, ut p[er] se substantia h[ab]et bene et p[er] simpliciter,
 potest immediati p[er]ducere alia substantiam. gignere
 p[er] qd magis notabilis ut h[ab]et h[ab]et qd
 h[ab]et

h^{ic} forma f^{act}is illi h^{ic} h^{ic} v^{er}um ad nobilis,
v^{er}um est m^{ed}iate p^{ro}cedit.

P. C^{on}do aut^{em} d^{ic}o q^uod p^{ro}gnat^{ur} ad p^{ro}buem
d^{ic}er^e q^uod h^{ic} ut id q^uod est ope f^{act}is, d^{ic}o et op^{er}
radicaliter, et op^{er} p^{ri}ncipaliter p^{ro}gnat^{ur} ad h^{ab}ens
ope simp^{li}citer h^{ab}ens ad p^{ro}p^{ri}um radicale et
p^{ro}p^{ri}um, nec h^{ab}eⁿt m^{ed}iate, imo n^{on} pot^{est} q^uod forma
d^{ic}o ope simp^{li}citer vel f^{act}is, d^{ic}o et m^{ed}iate
op^{er} n^{on} ac^{ti}vis, ad h^{ic} n^{on} p^{ro}p^{ri}et^{er} s^{ed} m^{ed}iate
q^uod nulli creatura^e competere p^{ot}.

Ad r^{ati}onem p^{ro}bem d^{ic}o p^{ro}. q^uod m^{ed}iate
recepta forma, p^{ro}venit ex magna v^{ir}ta^{te} p^{ro}p^{ri}
f^{act}is p^{ro}. ex p^{ro}va p^{ro}sentit^{er} a^{ct}ivitate est, et s^{ed}
p^{ro} p^{ro}va h^{ic} h^{ic} p^{ro} p^{ro}. Ad h^{ic} de ar^{ti}
q^uod m^{ed}iate recepta h^{ic} p^{ro} ill^{ic} v^{er}
p^{ro} p^{ro} p^{ro}. Ad C^{on}tm. p^{ro}. C^{on}do
aut^{em} d^{ic}o q^uod p^{ro}gnat^{ur} nam p^{ro}p^{ri} forma n^{on}
ag^{er} h^{ic} p^{ro} p^{ro}, h^{ic} in q^uo est f^{act}is
ita et n^{on} d^{ic}o p^{ro}p^{ri} p^{ro}te officians, s^{ed} p^{ro}p^{ri}
offians q^uo; q^uod s^{ed} h^{ic} m^{ed}iate acci^{de}n^{ti} ab eo
d^{ic}manat, et ip^{si} ad^hib^{it}. Unde d^{ic}o p^{ro}p^{ri} v^{er}
cale cui ad^hib^{it} officians n^{on} h^{ic} m^{ed}iate
p^{ro} vel generat^{ur} v^{er} et v^{er} v^{er} genit^{ur} ap^{ro}p^{ri}at^{ur}
illi

illi hinc proprio principali, nec a. accidentibus.
 Ad rān. Confir. mām. P. C. Cento om̄. et negat
 gignam. Diffinitate, q̄a epe p̄p̄m ḡm
 et im̄ediātū h̄m, ita ut nec sit ḡa radix
 simul ḡandi repp̄. formae ḡutit̄is e magna
 im̄ p̄fectio. et rēos p̄t q̄uenire accidentibus nō
 vero ḡutit̄is. hanc n. ubi p̄batur, e p̄p̄m
 radicali et p̄ncipali ḡandi. patet et diffin.,
 ita ex rāty supra relatis.

Hiis autē q̄o si ḡutit̄is non epe im̄ediātū
 ḡandi epe p̄ rān. D. Th. sed illa non q̄uit,
 ut im̄ediātū. q̄o p̄t n. una et eadem ḡutit̄is
 realiter bene p̄t recipere duos actus realiter dist̄inc̄.
 tos, si unus illorū sit p̄ncipalis alter s̄cundarij
 sed epe actus p̄ncipalis, q̄an vero s̄cundarij.
 q̄o bene p̄t ab eadem ḡutit̄is recipi. p̄t n.
 ad epe s̄c̄p̄t ḡandi. q̄o ḡandi e actus s̄cundarij
 P. C. Cento m. et negat m. ad glān. y uelut P.
 et negatis m. Ad glān. y uelut autē, et negatis
 gignam. nam et uolūt̄is s̄c̄p̄t ad rā. Illationē,
 nihil n. uolūt̄is, nisi p̄ncipalis cogit̄is; et t̄n nō,
 libit̄is ḡutit̄is realiter dist̄incta. q̄an
 q̄o h̄m e actus s̄cundarij formae ḡutit̄is

si illa

Si illa immediate sit operatio. q. p. q. de
 rae acty secundarij nunc q. tribunal p. m. et
 q. sub diversa formalitate respiciat i. p. etia
 ab si p. etia q. p. immediate operatio tunc illa
 quatenus talis sumeret. Ita p. m. ab op. o.
 q. ad illam vel p. etia q. p. illa ex rae q. p.
 imposita; et q. p. illa intelligi aut s. p. i. r.
 non p. etia; deinde rae ad op. o. sub diversa
 p. etia q. p. q. p. respiciat n. q. rae m. o.
 op. o. n. n. q. rae rae efficitur. q. p. rae
 q. op. o. sit acty secundarij resp. forma p. etia
 p. etia, quatenus i. immediate operatio.

Corollarium.

Tria sunt in p. etia d. o. examinata. Primum
 quid rae rae vere efficiant et p. etia s. m.
 p. etia q. rae acci d. o. p. etia rae illa p. etia m.
 p. etia p. etia p. etia et h. o. q. rae p. etia p. etia
 n. p. etia p. etia rae.

Secundum. Quid rae rae vere p. etia p. etia
 p. etia p. etia p. etia p. etia p. etia p. etia
 p. etia p. etia p. etia p. etia p. etia p. etia.

Tertium

Tertium e quod licet in casu est prima pars rati
 producendi aliam substantiam sic forma substantie, illa
 tamen immediate producit substantiam per mediantibus
 accidentibus et potius secundum accidentibus. Ex quibus colligitur
 magis quod una substantia creata producat aliam
 quanto magis accidentia concurrant ad productio-
 nem substantie e distans. Et quia Secundo probatur ea
 tunc dispositiue concurrere non effectiue instru-
 mentaliter, ideo specialiter videtur mouere dubi-

Dubium Quartum

Vtrum accidentia non tan-
 tum dispositiue sed etiam
 effectiue instrumentaliter
 ad productionem substantie con-
 currant. Et quanto unum ac-
 cidens concurrat ad producti-
 onem alterius similis sibi in spe?

Aliq

Aliqui Auctores nimis multum tribuunt acciden-
tibus ut sunt citati in Sub. potti. dicentes
accidentia esse causas primas reales agentis et per
reus etiam substantiam in casu est. Alii vero
videntur nimis multum subtrahunt in hoc quod
est Scoti. Qui quidem credit accidentia generare
ad productionem substantiae, non tamen quod eam effectiue
instrumentaliter abstrahant, sed sicut Scotus acci-
dentia duo generare ad productionem substantiae tamen
disponere, quia si tamen disponunt materiae generandi
dispositio accidentales ad recipiendam formam
substantiam. Alii denique sunt qui admittunt et
quod non generantur in instrumentalem in accidentibus
respon: Substantia, afferunt tamen formam substantiam et per
generantur accidentia hoc immediatim et distincte
influent in substantiam productionem. verum hoc ista
sententia tamen supra a notis et reiecta et non
pugnata et iam sententia tamen generat et reprobatur
restat ergo tamen videre de ea sententia, an illa vera
sit an non, et quomodo sit.

Conclusio Prima

Acci:

Accidens non tunc dispositive sed etiam in-
strumentaliter in virtute futuri scilicet attin-
git immediate productionem substantiæ, ut
n.g. calor ignis neri et insinuat attrigibationem
ignem, non eadem q. virtutem propriam sed in
q. tunc ipse et mixtus ignis.

Conte hanc q. hanc scilicet ut hic refert Rulig.

et tunc tunc naris in locis .j. p. q. 59. a. 3. et q. 7. a. j.
et hanc centum docent modo contra Thomista.

Et ratio 1°. Substantia non attingit immediate alle-
ram substantiam vel productionem illius. q. mediæ,
se aliq. q. sequitur et apta. tunc a. ultra attingit.
illud q. mediæ non est futuri. q. erit accidens.
nam eis ratio agentis nota substantia, vel accidens,
q. accidens immediate attingit instrumentalem pro-
ductionem futuri. q. tunc hanc sequitur. accidens non
est esse ratio primi realis agentis respectu futuri,
vel substantia. supra. q. erit instrumentalis sum-
mum hanc duo non est medium; q. accidens
instrumentalem attingit aliam substantiam.

Et Conte 2° ratio supra facta quia probatur q.
sed probatur omni in virtute non immediate
cum non sit effectus q. sua substantia, sed medi-
antibus suis instrumentalibus.

Et

Pr 30. Semen e' in substantia actus p' q' qd' n'it
substantiam sibi simili, ubi ysa' e'it non e' p'fes
p' suam substantiam, et calor natus p' hanc substantiam
ex ali' m'ente, ut docet Arist' de lib: degenerat.
et calor ignis p' hanc aliam ignem ex st'uga.
ubi tu' substantia ignis n'it e' p'fes. sicut n'it h'ic
feminalis e' acci' d'ens, et h'ic uterq' calor. q' d'
acci' d'ens attingit qd' n'it hanc substantiam n'it hanc
hanc in virtute substantia. q' d' si cum seculo
neges, semen vel virtutem feminalem esse n'it,
substantiam actus, si n'it. aut non attingit hanc
suam substantiam formam n'it in matre
matris, nec et unam formam cum matre. q' d'
attingit p' virtutem feminalem esse in substantia
q' d' acci' d'ens et in p'fectis. q' d' q' n'it hanc substantiam.
q' d' si item neges, n'it attingit a virtute
feminali, plume sicut n'it n'it non esse eam
alteri, q' d' illud n'it n'it attingit, n'it p'
virtutem feminalem, ut q' d' is; n'it p' substantiam
n'it hanc e' q' d'.

Contra hanc sententiam Arist' 30. q' d'
q' d' e' n'it hanc n'it qd' n'it aliud q' d'
p'fectis, sicut acci' d'ens e' uno n'it hanc. q' d' non
p'it

potest ducere in substantiam & ignem in p[ro]fec-
 tione multa fugal. q[ui] respiciendo, non respiciendo
 re rem in p[ro]fectum ducere aliam p[ro]fectum
 in virtute h[ab]et aliter. Contra e. Id q[ui] de se
 neq[ue] ducere aliquid est si nihil ei addideris,
 non pot[est] illu[m] ducere, q[ui]a manet impotens si aut
 antea. q[ui]o cum accidens p[ro]p[ri]e se non pot[est] ducere,
 et substantiam si ip[s]i nihil addideris non pot[est]
 illam ducere. tunc ultra. Illud vero q[ui]
 addis h[ab]et p[ro]p[ri]a cum p[ro]p[ri]a non pot[est] recipi
 in accidenti. q[ui]o est accidens. q[ui]o p[ro] illud
 adhuc non pot[est] ducere substantiam. p[ro]p[ri]a
 ultima q[ui]sq[ue]. nam ides calor non pot[est] sine
 aliquo sup[er] addito ducere substantiam ignis, et
 in substantia, q[ui]a ip[s]e est accidens. q[ui]o si illud
 sup[er] addit[um] est accidens neq[ue] tunc illu[m] ducere
 substantiam. et p[ro]p[ri]a f[er]re manet in p[ro]p[ri]a,
 h[ab]et et in p[ro]p[ri]a in d[omi]n[us], unde non p[ro]derit al[ia],
 rendere ad ordinem sup[er]iorem s[ed] substantiam
 sicut res corporea pot[est] ad rei spiritualis ordinem
 illam si ducendo vel in substantia attingendo.

R. Solu[m] daturu[m] inter argu[m]entum q[ui]o
 bona

bonam, licet n. accidens, sit imperfecta quia subiecta, ex hoc
non sequitur q. non sit in se subiecta alii generi
hominem subiecta, quoniam vis huius non sit principia-
liter vel licenter quodvis. Ad conjugationem
antiquam Q. Nihil acci dno posse dupliciter
generari q. in rae acci dno. To in q. t. e
nihil q. q. a. n. a. subiecta, si q. d. d. p. i. s. e
in rae acci dno, tunc a plane ingreditur
ad producendam subiectam. si vero sumat ut
nihil subiecta a n. a. q. q. a. si h. h. t. aliqua
q. p. o. r. t. i. o. n. e. m. c. u. m. s. u. b. i. e. c. t. a. ; d. h. u. s. r. a. e. t. o. i. n. i.
aliquod sup. additum, non eodem realiter aut
genitum, sed virtualiter distinctum ab ipso q. d.
derivatione q. i. s. e. in rae acci dno, rae uicij
h. h. t. mai. o. r. e. m. u. i. g. o. r. e. m. q. u. e. n. i. o. u. t. i. u. m. a. b.
illa subiecta, uicij e. n. i. l. q. h. u. s. s. u. p. p. o. s. i. t. o. d. i.
ro ad conjugationem, acci dno q. h. o. c. q. s. u. t.
nihil subiectum derivari quod rae a subiecta,
et sit h. u. m. e. f. o. r. m. a. l. i. t. a. t. e. m. s. i. q. s. u. n. t. u. i. s. t. a.
h. u. s. s. u. b. i. e. c. t. a. m. a. n. e. t. s. p. e. l. e. v. a. t. a. a. d. p. r. o. d. u. c. e. n. d. a. s. u. b. i.
i. t. e. m. d. r. a. e. s. u. i. c. i. j. e. l. e. v. a. t. i. s. p. a. r. a. l. i. t. e. r. i. n. u. i. s. t. a.
subiecta, et p. r. e. s. t. a. n. t. q. u. o. d. a. m. o. d. o. u. d. o. r. d. i. n. e.
subiecta. q. u. a. n. t. a. l. i. t. e. r. u. m. q. u. i. n. u. i. s. t. a.
subiecta

substantia agere in aliam ignem, non est ipsi alii
aliquid naturaliter superadditur, sed est ipse calor
vel entiter illius huiusmodi mixtura ignis.

Clarius 20. Calor n. g. non potest naturaliter elevari
ad producendam substantiam. ergo naturaliter legitur accidens
non potest producere substantiam et instrumentum. ergo
natura. quia instrumentum ut ostendit alii in se habet in se
autem potest. ideo res corporea non potest naturaliter elevari
ad producendam rem spirituales quia est in se
ordinis; inter ostendit a. et instrumentum debet esse talis
specie ut utrumque ad eundem ordinem spectet,
et ita ut forma quae sunt res corporeae et sensibiles
res producuntur gratia debent supernaturaliter elevari,
sed substantia et accidens sunt plane diversae ordi-
nis. ergo naturaliter accidens non potest elevari ad produ-
cendam substantiam, et forte nec supernaturaliter, quia
nihil potest ei addi. rae enim abstrahit a productione
substantiae.

R. Ex dictis nego autem. ad praemissas rae eo
ipso quod accidens considerat ut mixtura substantiae, hinc
licet maneat in rae accidentis, nihilominus tamen
accidit natura, ad producendam et naturam substantiae,
sicut

fiunt passionibus sunt multae propter fortitudo et idem
accidens et ab ipso modo ad ordinem fortitudo
unde non minus quod moueat eleuatur ad potentiam
dare fortitudo, nam ut ait philosophus supra mi
infirmitate attrahit infirmitate superuenit. Unde cum
ista virtus sit super omnia infirmitate in tali natura
quatenus est excellenti primus quod dare accidens
illius virtus: talis est ad quem descendit, et idem
attrahit infirmitate superuenit se. fortitudo. In modo
facto modo instruetur se. Virtus vero ad
haec quod accidens attrahit instruetur productionem
fortitudo, debet fortitudo virtus et virtus est stare alius
que influant immediate quo confortet quod virtus
virtus, accidentis, dicitur.

Nam fortitudo est talis influant esse deo supra,
canit; neque ad mittendum; alias fortitudo est
mediate operatur; quod supra virtus. De hac
re videantur complures et Aristoteles.

Conclusio Secunda.

Non solum fortitudo sed et accidens potest esse,
vere aliud accidens;

Conto

Conto ista e eois inter pntes et pntes ex dictis
quo ad iam partem. Si n. fulstra pot pducere
aliud fulstrum, poterit et pducere accidens.
et hoc patet experientia. nam ignis de facto
pducit calorem.

Quo ad iam partem pte conto. Nam simile
pot pducere sibi simili te. qd nrm accidens bene pot
pducere aliud accidens. Est tñ diffra qmto
nrm accidens pducit aliud, pmiu paliter fr.
om vero instructio hñ. Circa qua diffra
duplex e sentia. qd statuit nrm pducere
aliud accidens tñ instructio, si sentiant
construere ceptis 2. p. c. 2. Philosophia 3. p. c. 2.
q. 6. sect. 5. Et alij. 1.

2a sentia aperit accidens ad pductionem alie,
nig accidentis sibi similis sicut sua pnt qoi,
derati generare p mediu virtutis et rñs agentis
pmples. ita s. th. 3. p. q. 62. a. j. quem sequuntur
Magis Curia any op alit. Et hoc sentia pnter e.

Conclusio Tertia.

Unum acci dens pducit aliud accidens sibi
simile in spe, non ut rca instructio, sed
ut pmiu palis; ut q. idem. Accidens generat
rit

nil ad productionem alterius accit deus sibi sicut
nilis sicut quoniam, non ut ratio instrumentalis, sed
ut principalis.

Hanc sententiam Th. Constanii, locis citatis supra.
cum et tenet Scotus Augustinus Paludanus.

Pro ratione. Illud est causa instrumentalis respectu alterius
effectus, quod ipse effectus excedit instrumentum illius, sed
quod unum accidens quod dicitur aliud accidens sibi
simile in specie, hinc effectus non excedit instrumentum
illius. quod non est causa instrumentalis, sed principalis.

M. pro. non pro utrum instrumentum debet elevari in
proprietate agentis, pro utra ratione; quia nihil illius
non est sufficiens per se ad producendum effectum quod
est nobilior respectu instrumenti. non patet. non
unum accidens respectu alterius non excedit alterum
in perfectione effectus, quia ut supponimus sunt
eiusdem speciei, aliter videmus in calore, quia ean-
dem perfectionem existens generat in se calorem plus
minus, quod producit. quod idem quod antea.

Obiicitur pro contra hanc sententiam. Virtus operantis
non accidentem fundat in eorum existentiis, sed acci-
dens, quo ad existentiam suam dependet a virtute illius
subordinata.
"det a virtute quod"

go et quo ad mixtum opukna. Tunc ultra go acci-
 dens non generat ad productionem alterius, tunc ca-
 pmutio. pte ultima gyna. qd q. in mixto opukna
 dependet ab alia, non hnt ppria mixtum, sed mea,
 dicata. go non est eam pmutio, qd opus ppria mixtu,
 4e.
 R. Tunc accidens pmutio opal vice depreu.
 Tam et subordinaam a d. subitum. Ex hec tu non
 infert q. in accidente non sit mixtu ppria ad opam,
 Tu vel pducendo ulius accidens, tunc caa pmutio,
 pmutio; qd alius pducens et pducit sunt sigdem
 ppria sic n. cas caa caa dependens pmutio a deo
 et illi subordinaam in pductione suam effuam;
 ha tu non est aut generant caa pmutio,
 resp. eam effuam, cum qd hnt pmutationem; non
 recte go infert ex subordinaam et dependentia acci-
 dentis a subitum genere ad productionem alterius
 accidentis tu ut caam in subitum. Exptat magis.
 Nam albedo n. g. mixtu e ppria tunc caa pmutio
 f. dat spe albu sto in quo e licet in suo et spe fruti
 dependat subitum pmutio a subitum cui pstat suu
 effu frutum. go dependentia non tollit caam caa
 pmutio, si alia sit mixtu pmutio exata in cas
 ris. (u).

Blacies

Plurimae res. Respectu unius et eisdem effectus non potest
dari multiplex causa totalis propriae eiusdem ordinis,
sed in productione caloris ignis et causa totalis proprie-
tis particularis. igitur calor creatur generare huiusmodi
propriae. m. p. talis infra. m. p. tr. Quia ignis non
tunc potest ignem producere, sed et calorem ut diximus.
forma n. q. ad n. g. ut hinc effectus ad quem alio die
spicere ordinantur, et potest producere tales effectus. igitur ignis
potest et producere calorem huiusmodi si spicere ad formam
ignis introducendum. *Compositum.* Ignis generat
calorem cuius neuter, igitur potest illi producere huiusmodi
propriae. igitur sufficit alio die causa totalis propriae
particularis. igitur si calor generat ad calefaciendum
tunc generat et modo causa in fructu?

R. Admittendo m. et dissolvendo n. Ignis est causa caloris
non propriae radialis, quod non causa propriae propriae
et mediantia, nego n. et tunc negat ynyru.
Quia si item probet ynyru. Dicitur causa propriae
eisdem ordinis non potest generare ad eundem
effectum, quod est assumptum; negatis tunc quod causa propriae
radialis cum mixtura propria agentis, si sit aequa,
tunc potest omni cum effectum, sunt duae causae; sed ma-
gis causa una et eadem causa spectans ad ordinem
eundem

eundem. Unde licet ignis producat calorem proprie
 titer radicaliter & forma substantiam & propriam esse
 & calorem nihilominus censet una eam & substantiam
 adaequata & utramque. sicut u. g. licet lux habeat
 se resp. sine uolitione & modo propriatis agentis,
 tum ratione sua naturae, tum ratione sua uoluntatis,
 haec tamen non censet inueni ens, quia una g. currit
 ad uolitionem non modo intelligendi, & modo
 animi tritis radicalis; uoluntas a. p. modo propriis
 pra. Ad Cens. R. Lomb. aut. et di. h. 2. q. 2. q. 2.
 quens. quod potest producere calorem propriatiter ra-
 dicaliter, quod g. quoniam; propriatiter pra,
 nego g. quoniam. quod sufficit alia causa propriatis,
 negat g. quoniam. p.

Corollarium

Ex dictis habemus tria. 1. quod quid accidens i.
 instruitur ablingat et producat substantiam. 2.
 quod quid accidens producat a substantia, non pra,
 sed radicaliter; 3. quod quid accidens producat
 si ab alio accidente quod dicitur pra, non tamen
 ab instruito, sed propriam a causa propriatis.
 Corollaria 1. et 2. nihil occurrunt di. unda.
 3. aliter in. se. q. substantia non fit in media,
 se opatima aut producat aliter quod sine
 substantia

Subiecto sine acci dentibus, et huius rei alia
ratio assignat quod illas forma adductas, et tales.
Forma subiecto de se indifferens ad plurimas
operas. igitur necesse est ut determinet ad aliquam
certam particularem operam per aliquid determini,
natura acci dens per se et immediate generat. non
patet. non enim aia satis per se determinata ex sua natura
aliquid per se et acci dentibus per se additis non
magis determini natura ad agendum vel amandum,
per se propter quod de se indifferens ad operandum
non est in illo maius quo generat magis hanc
quam illam operam elicit; aliam non est in se,
foram igitur si non addat per se operam determini
sui naturam, aia enim non magis per se acci dens,
mem volenti, quam in se habet generandi.

Centra huius subiecti est calor et non acci dens
reale resp. ignis. igitur per se ab igne. igitur
quodlibet; quia omne ens reale habet causam realem
sui per se. tunc ultra ille calor quod est in
igne, vel per se ab eo immediate, vel mediate.
Si immediate igitur subiectum vel forma subiecti
est immediate operativa. Si mediate igitur
mediante

mediante aliquo accidente. et tunc de illo
 accidente mediante nunc pro, an mediato
 sit productum a futura vel mediante, si mediante
 non videtur. si mediante redit ystis de illo acciden-
 te mediante et per se per se in infinitum.

Vel certe ycalendum est futuram esse immediate
 operativam. Certum est. Aqua calida mediante
 se reduit ad pristinam frigiditatem. ergo futura
 aqua se mediante operativa. pro ystis. illa re,
 ductio est vera actus. ergo. tunc vero ystis expi-
 entia et licet in aqua maneat aliq. frigidi-
 tatis, tunc non pot. accipi maior frigiditas sine
 nova actione. ergo aqua mediante se reduit
 ad pristinam frigiditatem et veram activam.

R. Certo tunc se: calorem esse veram acciden-
 tum esse ignis. dicitur: ystis. ergo. productum
 ab igne proprie et activum aliq. distinctum.
 ergo ystis. et resultatum naturam ystis.

et sic calor mediante si movet ad opera ignis
 sicut est proprie tunc nullo modo repellit ad
 opera. ad partem ystis dicitur et calor et in ystis
 et proprie ignis habeat cum sui productum proprie
 non ipsam futuram ignis sed generatam.
 qd

qto in fact a. go facta a immediate operatio
negal gigno. ga passiones non di manant ab
opra mediant aliqno actione sed mesum
resultantiam nature et hec argtu petil dicit
them an optra vel facta sit vera cau efficiens
pprie resp: gignit omi vel gignitatu. et ceter
in schola S. Th: Q. Quia non sit vera pprie
efficiens, sed q passiones immediati di manent ab
opra q resultant nature; In pte vero natus
resultat, pssat, non adeo facile explicat,
sufficiat tu p mune fieri supposito q gono,
vane q una actionem attingat ta optra
quam optra ad illam; q n. dat forma,
dat et gignat ad illa. ita tu q non attingat
passiones iam nisi pnt attingat optra, et ad
et non pt attingat tam passiones nisi pnt
attingat iam. hec in qua supposito Natus
resultantiam vel emanat passiones pssat
in alio ordine exerunt post optra, ex in
mny passiones actionis qnt; ita q passiones
aliqno modo exerunt de pnter al optra
quatenus

quatenus ipsa uter uno in actu impedit necessita-
 tem agentis rati con necessitate qua hnt unum suis
 p proprietatibus, ita ut ipsa possit et non aliter de-
 beat haberi q se loco qducere pusiones ex ui-
 sisdem actionem. Ex quo colligit. Effra-
 nem esse vera et officiosam causam efficientem
 resp. suam proficua posse hnti in prietatem
 qd effra simul cum generante qd hnt ex una
 parte; et pusiones ex altera. Et ipsa effra
 e quasi mediu p q generans attingit p-
 siones. Quid vero putato vel effra esse
 sit, rati pnie officiosus accipi suam p-
 sione, facile ut p-
 sta opul mediate opubus. Ad Con-
 p. Causa omis. et n-
 tices, reducti enim illu non esse vera et nec-
 saria actionem sed hnt naturam accidentem, vel
 omnam. Quid si dicas. rati e causa
 frigiditas. qd hnt aliquid rati p-
 efficientem. sed illa n-
 qd rati interit. qd mit effra. p. Quid
 sit generans mediate generant qd in-
 manet in effra hnt in medio atq-

resp.

roy: Latis Frigiditatis.

Dubium Quintum

An causa prima concurrat cum causis secundis ad quamcumq; earum operam et effectum. Et an immediate hoc praestet?

Postquam explicita te caas rai nre aliq. galyo, ae et pncip. p virtutem inata et coactam a. hie restat inquirendu an caa rā ghibita in actu jo p sua ppriam virtutem pnt aliy nra opam rliare absq; actuali gnytu caa pcc. @:

Circa ha. dub. ca ja sentia Durandi in 2. dist. ja. 7. 5. Et dist. 37. 9. ja. Vbi ait. quid mundus fuerit pcc d. immediate a. hie pncip. sed postquam creatum accipit spe et virtutem operantia pperitacata

proportionatam esse quod in rebus hinc ipsa causa ratio
 et eam quodvis esse attingunt, ita ut deus nihil
 extra se agat, nisi quod solum illam esse et virtus
 semper gaudeat. ☉.

Ita sententia subdit jam causam se: DEVS propter
 hanc quod ratio vis dederit, esse, et virtutem operanti
 generare cum vis et quae vel eam esse et
 quamcumque, operanti ita ut quodcumque causa ratio
 quod; et causa iam simul coequet et generat; hinc
 talis generis dicitur simul tanquam.

Hanc sententiam modo citat in schola philosophorum quod
 cuius explicat fit;

Conclusio Prima

Causa iam se: Deus concurrens actu et immediate
 ad eos effectus et operantem causam rationem; ita ut
 non minus eorum entitas dependeat a causa
 iam quam ratio. |.

Contestatur Th. 7. 2. 7. 75. a. 2. et 3. Et quod generat,
 c. 67. Est eius modus non tunc inter plures sed hinc:
 Hic sententia ratio. Quiddam entitatis in rebus
 creatis pendet a deo in generali immediate.
 quod et esse causam rationem, virtus operanti, virtutis
 generis

genuerit et gratia illarum. p^{tr} g^{na}. quia hanc
oia sunt entitates reales et eo ipso q^d dependunt
a g^{na}, dependunt et n^o esse; q^{ia} g^{na} n^o nil
e^t aliud q^{uam} g^{na} materia rei p^oductio, vel p^oductio
rei s^p p^oductio. ois vero p^{tr}. sⁱ. q^{uod} d^{icitur} mediate
g^{na} q^{uod} e^t entitatis reip^s in creaturis. n^o n^o
d^{icitur} ois q^{uod} e^t p^oductio, e^t vero creatura e^t ois q^{uod}
participat. q^{uod} actu dependet a d^{icitur}. p^{tr} g^{na}.
nam esse ois q^{uod} participat e^t fundamentu
actualis dependit; q^{uod} n^o mediate dependet,
aut p^{tr} e^t; si d^{icitur} mediate non g^{na}
creaturas, tunc d^{icitur} q^{uod} p^{tr} in infinitu;
sⁱ d^{icitur} n^o e^t ad mittend^o. q^{uod} p^{tr} sequela.
nam si una creatura g^{na} a d^{icitur} q^{uod} aliam,
tunc de illa item q^{uod} n^o, an q^{uod} aliam, vel n^o;
si n^o q^{uod} aliam, tunc item, et sⁱ in infinitu.
si a^l d^{icitur} q^{uod} alia mediate g^{na} a d^{icitur}, tunc
sⁱ q^{uod} e^t et ois alias creaturas g^{na}
mediate cum non sit motus r^{ati}o de una, q^{uod}
altera.

Declarat hanc r^{ati}o, d^{icitur} esse ois q^{uod} e^t p^oductio, et illas
creaturas esse entia q^{uod} participat, e^t totu^m fundatu
actualis dependit eam a d^{icitur}, tunc a cau^s;
sed

sed sine respectu ad eas res interpretas in
 comparando inter deum et creaturas. Deus est ens
 p[er] se, et creatura ista sunt entia p[er] partem
 partem. q[ui] sine immediati respectu et mediae crea-
 tura ista op[er]es se: et ista carum rem, sunt p[er] se et
 mediale dependant a deo ut a cau[sa]; et p[er] se
 q[ui]libet actus creata q[ui] et ens p[er] partem partem p[er] se,
 debet a deo h[ab]ere a vera et actuali cau[sa].

Per Conto 30. 55. 20. Et 50 Litteras colligunt
 interma p[er]sentiam dei in creaturis ex op[er]e
 qua in illis exoritur; atq[ue] p[er] se h[ab]ent deus
 nihil modo op[er]is in creaturis, q[ui] p[er] se h[ab]ent dei
 neq[ue] colligi in illis. Quod tu p[er] se h[ab]ent thel:
 dicitur, ap[er]entur deus op[er]e ubiq[ue] p[er] se h[ab]ent, p[er] se h[ab]ent,
 d[icitur] p[er] se h[ab]ent. Est Deus essent[er], p[er] se h[ab]ent, ubiq[ue] p[er] se h[ab]ent.

Circa hunc textum Sciensu nos non instituit
 dignitatem h[ab]ere, et in sequenti de istis casu
 creatis, tam libens, q[ui]a n[on] n[on]is, sed tu de neces-
 sario q[ui] p[er] se h[ab]ent istis resp[er]tis ad grandu non
 pat[er] non op[er]is, q[ui]alis cau[sa] e[st] arg. ignis, q[ui] h[ab]ent,
 et de casu libens, q[ui]a deo cum illis deus p[er] se h[ab]ent
 ad eliciendas op[er]es libens, q[ui]a cum p[er] se h[ab]ent exce,
 dea nihil; ite[re]q[ue] de illis h[ab]ent non agens.

Sciensu

Sciendum tu. eos modo plures et theod. admit,
 vera gausu simultaneu dei, et in casu libe,
 ris in ordine ad actiones liberas, sicut admit,
 tunt in casu necessariis; ita q. deq. immediate
 generat ad actiones liberas eam q. n. sicut
 ad actiones necessarias; et huius ratiō d. eund
 illam, quā q. lenti nra aduicimus q. huc in
 lenti optime conuincit.

Deo generat q. pte
 ad casu r. s.

Immediate mediata
 virtutis.

Immediate mediata
 suppositi.

Antequam ratiō lenti p. nra de modo
 generandi dei cum casu r. s. si. mediate,
 an immediate, h. t. e. dupliciter p. pte ali,
 quā eam mediate generare ad effm. p. o.
 immediate mediata virtutis. 2. immediate
 immediate suppositi. Concurrere immediate
 immediate virtutis in h. t. a. aliā quā generare
 ad effm. p. nra virtute ab alio nra communi,
 tā. Quil sit generare immediate mediata
 suppositi, non est eodem modo replicant.
 Breuiter tu. ex pte. q. uerere immediate imo.
 diae suppositi et ita aduicere effm, ut nra,
 ter eam et effm. nra aliud mediat suppo,
 situm simul opans et influens in effectum;
 hoc supposito, fid.

Conto

Conclusio Secunda

257

Deus concurrens immediate ad oes effectus carum
et non solum immediate virtutis, sed et in
mediate suppositi.

Contro eam inter phisicos et theologos, pro quo ad
utramque partem. Causam aliquam generalem imme-
diate mediate virtutis, et abstrahere effectus p-
pnam virtutem, non certam ab alio; sed
Deus abstrahit eam effectus carum et in p-
pna virtute; alias si non; effectus eius dependens in
sua causa ^{ab alio.} generat immediate mediate
virtutis. Quod ad eam partem pro.
In ea re creata e aliquo punctu a solo deo, p-
e: ipsum esse, q- effectus p-
e causa generat immediate mediate suppositi. pro
idem e. Illa causa agit immediate mediate
suppositi, inter quam et effectus nullus alius
suppositi mediat simul influens et operans
in effectus, sed in ea effectus creata e alijs q- a solo
deo p-
dicit. q- Deus generat immediate mediate sup-
positi. ma. patet. pro m. nam eis effectus vel e
spiritualis vel corporeus. inter haec non datur mediu, si spiritualis,
tunc

tunc a solo Deo producit. Sic corporey tunc in
tunc in cludit matiam q a solo Deo e produita p
cream. Cum go in quocunq; esse creato repiat
aliquid a solo Deo produci, q a nullo supposito
creato produci, aut produci pot, tunc erit caa
immediate exans et influens immediate suppo.
fiti.

Circa has partes notum in quodlibet esse creato chi
particularem aliquam rationem correspondentem dicitur,
et in libet caa q currenti ad illum, sicut aliquo modum
tunc tunc caa ra qua se generat ad eam entita,
tunc et realitatem repitiam in esse ita, ut nihil rea,
litatis sit in illo, q nec sit produci tunc a go qua
ra caa, in quodlibet esse repitiam plures rationes
finitis et gradus et pendi. in g. in hanc, repitiam gradus
entis realis, gradus substantie, gradus corporeitatis,
et gradus rationalitatis. Similiter et repitiam gradus
singularitatis, et quidem caa isti gradus correspon,
dent p se et ra caa, tunc dicitur go et p se sicut ali,
qua particularem modum et rationem correspondent
uni, et nec alteri. Sic hanc sicut gradum entis corres,
pondet primo et p se go caa sicut gradum corpo,
reitatis correspondet primo mobili; sicut nec
gradum singularitatis correspondet generanti
singulari

singulari, huc tu non obstante certum est, sed istos
 gradus produci tam a se qua ra caa se viderent
 se suam realitatem. cum vero e ista, ga oes
 pchit gradus realiter identificantur vider se
 ut in legi pbanting gra Scoti. go tunc se ga
 ra caa pducens unum gradum, pducet oes alios;
 alius illi gradus non sunt una et eadem entitate
 realiter.

Alii eius go. Deus potuit creaturas tate
 dare qstam ut sine illis actuali y curpe age,
 vel ut n. g. sed pduceret autem sine Deo, ho hroca,
 ho leonem. go credibile e tunc hunc huncrem
 creaturis in pectus se. pto g. g. g. nam p huc
 duceret magis Dei bonitas et misericordia.
 ans patet. nam illud non inuoluit g. h. h. h.
 nem. go bene potuit fieri a Deo.

R. Negat aut. ad pbam negatis aut. nam
 ex illis se manifestata g. h. h. h.; epet n. crea,
 hura et non epet creatura. facta illa hypothefi.
 in p. n. o. epet creatura ut p. p. p. et non
 epet creatura, ga creatura ex sua sp. et
 quo ad epam epet subordinetur se caa,
 et dependet ab illa. cum sit aut epet per
 participam

participatorem, sicut in g. representat instrumentum
quatenus tale e, hinc tantam virtutem ut ipsi
sunt se solo alij motione proprias agentis pube
cat effm; qd in homine ut tale, est iter petat move,
ni a principali agente in ordine ad effm nobili,
orem se. Quid sic dicitur qbra. Effm non exee
dunt virtutem carum rrm, ut dicitur. qd pot
pdm sine actuali generis sui. Qd. Certe om.
negatis tu sequam. Quia qd dicitur effm non
excedere suam rram ceteris in sollicitudine et psp,
pmit qd dicitur caa p. Neq; et valet si dicas,
ideo sui carum om effm reatum, qd rei q
caam pducit, solet saepe effm caa ad hui.
Qd. hoc eodem rram spe in alijs hinc, tu non hnt
loca in pfecti, rram: Dei et carum rrm.

Alii dicit qd si Deus generat unum carum rram
ad pducendum effm, non generat eadem actione
qua creatura generat, sed diversimoda. atq;
nullo modo p, qd nullo modo generat.
pdm in principio non generat diversimoda actio,
ne, qd ad illa actio diversimoda, vel est prior
creatura

creatura, vel possit, quod simul cum illa. nil
 potest dici de his 3. q. non esset potentia, quia
 et actio sua causa, quod se quod actiorem causa sua.
 q. potest minus. atq. hoc et dici non potest. quia tunc
 actio creaturae, ut pote potentia in veniret cum
 potentia esset potentia per potentiam actiorem sua causa,
 quod se ad potentiam esset a sufficienti, et sic et
 actio creaturae esset sufficienti. neq. potest esse
 simul; nam quod libet eam et sufficienti prima
 ad potentiam esset. q. sufficienti altera;
 demum idem termini neq. hinc duas actio,
 ones sui potentias, cum actiorem distinguerent
 per terminos, q. cum sit idem terminus: ut supponit,
 nunc nequeunt ^{esse} diversae actiões potentias.
 Neq. potest dici q. sit una et eadem actio. quia potest
 plures causas q. eandem actiorem aliquid potentias
 esset ex eo q. habeant eandem virtutem agentem,
 de, ut patet in 3. q. personis divinis q. per ean-
 dem actiorem potentias totum mundum, quia in
 illis et eadem virtus agentis potentias, sed
 in causa sua et sua nunc et eadem virtus operan-
 di et potentias, cum virtus creaturae potentias
 et finita

et finita; virtus vero causa prima increata et infinita.
ergo causa prima non generat eam ratione eandem actionis
nem ad producendum effectum. *Consequenter 20.* Si causa libera
libera esset illo quod est deus, non esset libera in suis
actionibus. haec autem est absurdum; quia haec ratio tolleret
libertatem. ergo deus ex quo sequitur. pro secula. quia
non est in manu causa libera ratione, quod cum ipso
generat causa prima, ergo si causa non generat causa prima
vel libere esset, non poterit ipsa ex se libere operari.
Consequenter 20. Causa prima vel potest producere seipsum
n.g. illa actione qua cum causa ratione generat, vel
non. si non potest. ergo potentia deus esset limitata et
finita. si potest. ergo profertur actio eius, generantis
ad productionem alterius eius.

R. Condo m. n. ergo m. ad partem dices quod eadem
actione et non diversimodum generat deus cum causa ratione
vel bene potest per se ipsam. Sed in pugnam ne,
gatis eam operi adaequata rationem pro qua idem
effectus potest produci eadem actione a pluribus causis in
mediatis. si. quia in illis eadem virtus causa prima
haec non ratio huius loci huius in causis ovis deus generis
ut

ut patet 3^{ty} p^{er}sonis divinis. Sed ratio quare unum
 numero est quod in duobus casibus eadem actio est
 a^{ctio} q^{uod} est dependet ab una causa ut particulari
 ab altera ut uniti. Quod licet sint distincta habet
 autem distinctas virtutes tunc potest provenire unde
 est eadem actio p^{ro} subordinatum et de qua
 dicitur quod una ab altera habet in divinis a.
 unum nulla debet admitti subordinatio q^{uod}.
 in p^{ro}fectionem in justis idem in 3^{ty} personis
 dicitur eadem virtute resp. unum et idem est.
 Et ut plene ratio scilicet q^{uod} ostendit, Adde
 quod ratio ratio p^{ro}fecte quod in suo ordine et q^{uod},
 tunc cum sit causa particularis in dicitur generis
 causa uniti et p^{ro} actio subordinata. Et quomodo
 vis est p^{ro}ducta a causa ratio uniti non excedat
 p^{ro}fectionem causa ratio quo ad illius p^{ro}ductum, tunc videtur
 hinc est neg^{atione} generis causa p^{ro} ad illius p^{ro}ductum
 nem; nam et ens creatum unum sit ens p^{ro} p^{ro}ductum
 hinc patet dependet vero a p^{ro} ente si: Deo p^{ro}
 p^{ro}ductum, cum q^{uod} actio qua causa ratio p^{ro}ductum sunt
 est sit ens p^{ro} p^{ro}ductum vero dicitur de qua
 dicitur in Deo, ita ut talis actio non op^{er}et in causa
 naa

nāa nisi ad eiq̄ entitatem Deo generetur, actio n.
et effectus in finem sunt idem. Unde colligitur Deum
immediate generare ad effectum eādem rā eādem
actione qua eā rā generat. Ad Conf. Jam
R. Illam q̄dem excedere limites p̄na, tu
p̄na breuiter R. Cā rā rā liberam non
amittere suā libertatem ex eo q̄ dependat
ā eā rā in sua op̄e. quicq̄ n. Dei rā in actū
eā rā rā inuallibilis, et nunquā deest in mo-
mento op̄is, licet absolute sit liber resp. Dei.
Deus et generando cum eā rā rā accommodat
se rā eā rā, quare q̄libet eā rā libera h̄t
sufficientem generat̄ generalem inuallibilem
et rectā, ut cum illo pot̄ libere op̄ari, q̄t̄ maḡ,
aduenit.

Quarunt huc aliqui An Deus generat
et ad actū peccaminosos, u. g. ad actū fornicationis
vel fornicationis. ad q̄ rā ad theologicos spectat
R. breuiter. In actū peccaminosus respici huc,
iō ipsam entitatem rectam positivā actū.
rā deformitatem aut defectū in recta rā
vel

vel p[ro]p[ri]o dei. Deus go g[er]it ad v[er]am r[ati]o-
 nem entitatem r[ati]onem in actu peccaminoso.
 non vero ad deformitatem vel defectu. q[ui]a de-
 formitas p[ro]cedit a c[aus]a r[ati]o deficiente, non of-
 ficiente. Et ideo non n[on] n[on] q[ui]a Deus ad ea non
 general. Ad r[ati]o r[ati]o. R[ati]o. i[n] q[ui]busdam.
 Deum p[ro]p[ri]e se solo illo g[er]it quo g[er]it
 ad c[aus]am r[ati]o p[ro]ducere p[ro]p[ri]e alias cum
 c[aus]a r[ati]o p[ro]ducit q[ui]a dicitur illu[m] g[er]itum
 ope i[n] p[ro]p[ri]o o[mn]i f[er]it. Sed R[ati]o. r[ati]o ad r[ati]o.
 Quia Deus se solo non p[ro]ducere p[ro]p[ri]e illo
 g[er]it quo g[er]it cum c[aus]a r[ati]o al[ia] i[n] p[ro]p[ri]a
 c[aus]a r[ati]o op[er]ante. ad huiusmodi p[ro]p[ri]am dicitur.
 quod licet ille g[er]it o[mn]i a p[ro]p[ri]a i[n] f[er]it,
 debet n[on] n[on] t[ame]n i[n] c[aus]a r[ati]o q[ui]a cum illa p[ro]p[ri]a
 et g[er]it; et sic g[er]it Dei debet n[on] n[on] et
 accommodat[ur] c[aus]a r[ati]o p[ro]p[ri]a i[n] f[er]it et non i[n] f[er]it
 f[er]it modo quare una tali g[er]it non p[ro]t
 Deus se solo p[ro]ducere p[ro]p[ri]a, licet simpliciter p[ro]t
 si attendamus mere ad p[ro]p[ri]am a quo talis
 o[mn]i g[er]it se n[on] i[n] f[er]it i[n] f[er]it. et si deus
 velit se solo p[ro]ducere p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a tunc alio
 modo concurrit per distinctum g[er]it. @. R[ati]o:

Principes 30. Cetera rae sunt cae principales. qd
non indigent gessu alterius ad pducendum effectum.
ans patet. pto gressu. cae principales illae q
virtute ppaia et gressu alij alieno opaf.
qd cum tunc rae sunt principales. non indige,
bunt actuati gressu alij ad pducendum suum
effectum. sed tunc indigent qd Rex gessu illam esse
et virtutem agendi.

R. Cetero ans et negotio gressu. Ad ptaem
distm gressu ans. cae ppaia et q non eget
gressu alterius ad pducendum suum. qd. dicitur.
si conditio. nego ans. nam illa distm cae
ppaia in argto celata, si absolute intel,
ligat non pot gressu cae rae factu pta.

Principes 30. Si Rex gessu cum cae
rae ad pducendum effectum, vel ipse pducit tunc
partem vel totum. si totum est. qd cae rae nil
opaf, qd nihil ipsi pducendum. Si vero dicat
quod tunc partem est. qd cae rae caelit alteram
partem in dependenter a pta. et q gressu
factu illam partem effectum non sicut gressu,

notum

riam. demide dant multi effectus & plures sunt in
 distinctis et partibus carentibus, ut sunt nostri
 generis, quomodo ergo poterunt fieri partes producti.
 Quibus addit ex hoc aperte sequitur, Deum esse causam
 partialem quae tamen non admittitur.

R. Totum effectus causam in causa ipsa et ratione.
 Sed dicitur simpliciter; nam totus effectus causatur a causa
 ut in causa uniti et est, in causa vero ratio habetur a
 peculiari et dicitur mixta causa. Ex quo sequitur
 Deum non esse causam partialem sed totalem
 sed hoc arguitur et hoc modo operari debet fieri:
 Non potest generari deum agentem vel suam
 causam ad unum effectum producendum nisi utrumque
 agens sit partiale, ut patet in duobus hominibus
 perturbatis unum lapidem. Vel alterum sit causa
 imperfectio ut nequeat ulterius effectum nisi
 adiuvet ab alio. Sed neque deus neque creatura
 ratio agens partiale, cum totus effectus ab
 utroque procedat. Neque creatura causa mixta
 factio ut nequeat ulterius effectum cum ut
 supponitur effectus sit eisdem partem et agens
 imperfectio

incausabilis
 causa effectus
 in illis
 non operatur
 non in his
 unde sunt
 illam esse
 plures
 in eodem
 o. dicitur
 causa
 in telis
 ipse
 cum causa
 ut tunc
 a ratione
 non dicitur
 l. aliter
 supponitur
 utraque
 ratione

perfectio essentialis cum sua causa. qd non
erit necessarium concursus dei cum causa eius?

R. Maiorem tunc veram esse si intelligat
de causis eiusdem ordinis et non subalternis.

ad effectum subordina-
tionem
importatibus

fallit a. si sequatur de causis inferiori ordinis
Adde ex Carletono p. 9. 52. a. 2. Quam non

prope diu causam partialem, quia illa censetur
causam partialem qm in eodem genere et ordine causam
ad unam causam eiusdem generis integranda esse,
nisi ita ut neutra pendens ab altera ad agen-
dam ut patet in ductu huius lapideum partem
hily. hinc a. modo non y currit deus ad causam eius.

Primo 50. Deus y currit medius causis eius
et inter ipsum et effectum mediantibus supposita causam
eius. qd non currit immediate mediantibus sup-
posita. qd patet. quia deus se solo non potest
esse factus mediantibus causis eius, ut contra lo-
quuntur philosophi. quia patet. quia y currit me-
diante mediantibus supposita et ita y currit
ad effectum vel inter ipsum et causam nullam aliam
mediantibus supposita. qd si inter deum et effectum
mediantibus supposita ~~causam~~ causam eam deus non y currit
mediate

Immediatē

mediatē suppressi. @.

R. Certe uno et negotio sequam. Ad primum si,
 res deum tibi agere mediante causa tua, quia
 una cum illis opus; quod tu non impedit quod
 quo minus ipse sit effectus intime, et eam opus
 et effectus immediate abtingat a negotio, agere
 mediate mediatē suppressi, quod agere abso-
 luti mediatē hanc, non abstinendo ad opus
 sortiri aliud agere, neque et causa tua inter media inter
 deum et effectum, quia de ratione causa mediatō quod causa
 propriis solum abtingat mediatō et quod illa sola
 abtingat effectum, quod tibi neque de deo, cum ille
 abtingat intime effectum et per se hanc eadem causa.
 Et si in aliqua sensu causa tua inter mediatō,
 fortiter et effectum hoc tunc ille quod opus per
 virtutem a deo communi abtingat.

Principes ultimo. Si deus gereret cum
 causa tua ad eam opus, sequeret dum ego videro
 vel videro, deus et deus videro vel videro.
 quoniam falsum. et et aut. pro sequela. deus et
 causa mediatō mediatē suppressi hanc actionem.
 sed actiones deum in sua causa a qua procedunt.
 ergo deus denominatus videro et videro.

R.

la. go
 yro 28
 hellygal
 abialio.
 cadriox
 um non
 cyfent
 ie cao
 da ghu
 id ayu
 gubon
 cao re
 is deo
 in carm
 ias fye
 u pdrind
 inter la
 re rns
 curra n
 the aliud
 et effect
 in garyet
 m aliace
 trini

R. Nōdo sequēdam. ad p̄tē gades m. et disting: m.
Et actioes denominantur suā causā imēdia,
tam si sit receptiva et si vitalis talis actiois
quod m. si non sit receptiva, nec vitalis, sed
sua p̄ductiva. nego m. q̄ acty isti vitales et imē
nentes dicuntur respectu hanc fedentalem ad
p̄p̄m vitale a quo dimanant et in quo recipiunt et tantum
denominant tale p̄p̄m. Quare cum deus non
sit p̄p̄m vitale p̄ducens et recipiens talis acty
non potest denominari ab illis sed solum hō. hanc n. q̄
recipere actū vitalem vel quancūlibet aliam formā
cum p̄tineat ad geny suā matris neq̄ deo
quēvis, recipere n. dicitur in p̄fectiōem.

Habemus q̄ ex dictis deū generare cum causā
sua ad quancūlibet causā p̄tē et p̄tē et p̄tē
imēdiate, non tū imēdiate virtutis, sed et
imēdiate suppositi. Vocat a. iste generis si,
nullatenus vel gemitibus et p̄tē se non est ali,
vel q̄m ipsa actio creatura vel dependens
a deo inq̄m a p̄a causa. Et sic deū generare
simul cum causā sua nihil est aliud, q̄m ut ipse
quod illam actioem p̄ q̄m causā sua p̄tē
quod fuerit effectus. (m.)

Quib: 6.

Dubium Sextum Celebre.

An præter concursum simultaneum debeat etiam admitti concursus Preuius quo causæ secundæ à Deo prius natura quam operentur realiter physice prædeterminentur et applicentur ad operandum uel potm effm?

Dubium præfens magnam et multis iam sententiam agitatum gubnet differtur. In qua dicitur sententia. Jā e Molinæ in sua Concordia de libero arbitrio. quæ statuit Deum non influere in causam prius eam prius promouendo ad operandum, sed simul eum ad influere in eam gubnetu si multum. Et addit hæc sententia causam prius non agere ut motam à Jā, neq; causam prius prius natura operari quam causam.

Sed ubi:

sed utramque simul generata, sicut generantur duo
 homines ad trahenda unam naturam. Eandem sententiam
 tam bene Suarez? .j. thesibus sine physica di. p. 22.
 eamque sequuntur eos PP. Societatis Jesu. i.
 2a sententia hinc contraria ait. Quam non solum
 concursu si multantes influere in effectum carnis
 est, sed et in ipsas causas ipsas si movendo illas
 realiter physice prius natura quam effectus. et hoc est
 perpetua sententia S. Th. quam apte probat i. p. q. 105.
 a. 5. Et alio in locis. Eum sequuntur eos Disputi.

Concursus q. p. intelligi?

Pro uno expli. cae supponenda est qd non esse
 hic sermone de concursu dei sicut qd est in
 ipso deo, nam sic nihil aliud est quam actus ille
 hic immanens, intellectus si et volitio a qua omnis
 entitas realis extra hunc, sed sermo de concursu
 DEI a dextra situm qd in cae 2a recipitur.

Concursus Simul-
taneus quid?

Concursus Praevius
quid?

Concursus iste in via S. Th. est duplex. Simultaneus
 scilicet et Praevius, sine praedeterminatio plures
 causas eam ad operandum, et hinc physice praedeterminatio semper
 intelligitur vera et realis mutuo cae 2a. q. virtute a deo data, ut opel.
 Concursus 2o simultaneus non est aliud quam in-
 fluens Dei in operem et effectum cae 2a. Concursus
 vero Praevius aut praedeterminatio est in influens
 gloriæ non solum in operem et effectum, sed et in ipsam causam
 eam, et est quaedam virtus realis collata a Deo cae 2a per
 modum transeuntis prius natura quam ipsa influat in effectum.

Suppo:

Supponendum 20. Inqum certu. Inid: et queden,,
 hi Julio dictu. Deum concurrere q casu simul,
 homo eum qua concurrens caa ad operandu.
 Cuius ratio licet sit infirmata supra, tibi tu illa
 repetere. Ois caa creata non tua dependet a Deo
 in propria entitate, sed et in ratione agentis et influentis
 entis in suu effectu. Nam in ubiq; parte existit
 subordinata Deo, sed Deo influunt et eat totam
 entitatem caa creata. qd et influunt in actu
 et effectu in ordine ad quae caa ra tr agentis et
 influentis. Deinde ad ee ens reale creatu genus,
 ut Deo Inqum in caa efficiens cum ee tale
 uno sit ens p parti cipatum; sed ~~entia~~ actio
 et effectus sunt entia realia participata. qd Deo et influunt
 q ungu si multatue in illam entitatem.

Conclusio Prima

Præter concursum simultaneum neco admit-
 tendu qd concurrat præmig quod DEVS phyce
 promoveat et prædeterminet caas eas necas ad
 producendum effectum suum. Q.

Explicat Conto. Diximus caas eas necessarias. quia
 agere de cais libris, utrum Deo eas promoveat phyce
 prædeterminat ad suas operationes aut suos effectus,
 et quod

Et quomodo cum tali commotione physica potest stare libertas
ad theologos spectat. Ideo nos pro nomine deo causas
necesse disputatam instituisse volumus, nec non physica
probit. Est quae scilicet certis quibusdam antecedentibus
causis cum causa ad effectum vel effectum illius, pro mercedem
ipsam causam rationem ponenda in ipsa quondam
virtutem proximam, in qua antecedentibus deus generatorem
igne ad calefactum dabit ignis, in quo natura naturae se solo
prouit in igne virtutem quondam pro qua causa
reddidit complete et ultimate potens et sufficientem
in ratione actualis principii ad producenda actionem et effectum.
quod a se habet nullo superaddita natura in se habet.
Certum tu a Theophrasto inchois methis applicatis prode,
terminare, auxiliu proxiu, quibus proxiu appellationi
solent.

Hanc sententiam sic explicata est de. Th. 1. p. 9. 105. a. 5.
et de potentia 9. 3. a. 7. ad 1. in, ubi ait. quod licet causa
natis actus habeat in suo genere virtutem suffi-
cientem ad agendum, requirit tamen propter illam vir-
tute suam ad actionem obicienda. Est et nota
cento sententia 8. physica. lex: 33. Vbi agens de causa
et ratione et de ipsius motione sic ait. Vt unumque rem
mouere dicimus, et 1. in et ultimate mouentem se
magis primo, illud non mouet ultimate, sed non hoc
1. in, et sine primo quidem ultimate cum mouentem
illud

Illud a fine huius, ut baulis non movetur non mo-
 ventur hinc. p. q. verba illa dicitur jam causam in
 ra mha, q. licet utray actus moveat, huius & genus,
 rat actus ad actum et effectum, tunc jam movet causam
 ad causam et effectum primum. ra tunc non movet jam,
 q. sicut movetur huius causa jam movet causam ad opem,
 random; et generat per genus simultaneum. adruit.
 huius et generat primum, q. movet aliud ad
 opem, non tunc simul generat cum illo. sicut
 et illud generat et effectum. Nec videtur si
 deus; ad movendum dicitur huius actus, q. p.
 q. deus dedit causam in virtute gratias, easq.
 generat generat in spe; huius n. ra sicut deus movet
 causam ad agendum. Deinde sufficit q. deus
 simul generat cum causa ra ad opem generat et
 effectum generat simultaneum; nam cum illo actus
 sit primum a deo, ut pote causa universalis omni,
 quam a causa ra, sufficit videtur causa ra q. illam actus,
 non potest a deo determinari ad movendum eandem
 actum, potest ab illa. Non videtur in qua, q.
 huius directam generat futurum afferentem ex tunc de
 baculo, q. non movet, nisi movetur ab huius. movetur
 a. baulis non tunc generat movetur illis in
 spe sicut et movetur terram ad movendum

non

non e governare virtutem illius in se, sed potius in applicare se
ad agendum. Demum si movere eam eam ad
agendum est tu governare virtutem activa illius
sicut q eam ra semper movetur a tuo ad agendum,
huc a te ybra expiam. go of id expiam. pte seynela.
Dey semper gromat res eam q virtutis in se et
qdem mediate. go si dey gromando movet ad
contrarij velunt ad gratiam dey se movet.
m. de hoc responsio nichil in Durando Jm,
q dicitur q huc situ eam gromere ad actiones
eam eam, qa p dicit illum spe et virtutis acti,
ne et illas gromere ytra. illud non qd,
dicit eam movere eam eam q gromere ytra,
tamen se q eandem actionem, gromere ytra
e ab illo, factu e, quid se ostendit. Nichil
movet aliud nisi aliqd agit in illu, sicut
nullu pot movere lapidum nisi aliqd agit in
illu, sed dey q gromere ytra simultaneu nichil agit
in eam eam. go q illu non movet eam.
m. de se paret. qa movetur de novo e mutari, et
gromere ad q movetur debet recipere aliqd q q aliter
se habeat ac antea, huc n. e mutari. m. pte.
actio transiens ut volunt eam contrarij non e

m

in ipsa causa agente, sed in re ipsa. quod cum dicitur
 in philosophia in operibus actionibus transiuntibus quod
 dependit a deo a quibus firmamentis non minus,
 sed causam quam dicitur si consideret illa actio potest
 prout potest a deo, quod situm hanc prout in factum
 nihil reale remittit in causa re ipsa quod movetur.
 Sunt et alia cui dicitur prima testimonia ista
 ab omnibus generis nempe autem quod ceteris recipit,
 ut ab aliis philosophis et quod multum apta sunt non
 instructo et roborant mentem ceteris, ista ea referre
 remus.

- 1^m Causa re ipsa operatur a se ad operandum.
- 2^m Causa re ipsa exhibet res ad operandum.
- 3^m Causa re ipsa determinat ad operandum.
- 4^m Causa re ipsa non agit nisi mota a se.
- 5^m Causa re ipsa subordinatur se sicut instrumentum
 subordinatur artifici.

Grave testimonium aptum quinquibus generibus
 opinionum.
 1° Causa re ipsa, quod. Omnis causa debet habere in
 se vim productivam quod qua nihil potest esse et
 esse res re ipsa in illo. Sed causa re ipsa sine
 generis proprio, hoc est sine virtute ipsi
 intrinseca superaddita non potest esse effectus.

et eas res replet in illo. 2o vero quod dicitur quod quodammodo
m. de se patet. quia quod dicitur in effectu alienigena,
debet contineri in causa vel fructu vel eminentia,
quia causa non potest dare quod non habet. m. antequam
patet. Notandum in effectu locuti de illo longo modo,
quod ut se extendit ad ipsam gratiam, quod et solum
dicitur effectus in propria terra, multa repetit. 2o repetit
fructus ipsius actionis, quod de summa ex obis, in quo que
nil unum potest et habitum, 2o. repetit ratio actus est.
in quo differat a virtute operativa, et habitum quod duo
sunt actus primi. 3o repetit ratio entis communissima.
Et tamen et ratio fructus existat. Hoc quod notatum
est m. in actione vel effectu alienigena causa repetit
ratio entis communissima. Item ratio actus est et 3o
ratio fructus existat. sed has res non potest ducere causa
2a sumpta solum suas potestates et virtutes ipsas,
sicut nisi a suis propriis procedunt. 2o idem quod
antea. m. item patet. patet m. quod ad fructus
prout: in propria terra quod ad rationem ipsam
entis; nulla causa habet in se naturam et propriam vim
ad producendum effectu propriam alienigena causa nisi acci,
quod virtutem ab illa causa, sed ratio entis est,
sicut et proprius effectus sui. 2o nulla causa 2a habet
vim

vim naturam ad illam pervenienda. go nō sō qd
 aliā qmōtione phyca. Im pōtē. Aqua nō pōt
 suam virtutem naturā neq̄ calēfacere neq̄
 rēgere, nisi in se recipiat virtutem aliā qmō
 ab igne q̄a rēgere et calēfacere ē p̄p̄rio offi
 cō. Nam air vel aliud corp̄ celeste neq̄
 illuminare nisi à sole recipiat. ab igne vir
 tutem, q̄a vivere vel illuminare offi p̄p̄rio offi
 celis. go m. versu. p̄ter m. cōtra unives salis,
 fimas debet recipere unū versali p̄ m̄
 offi, sū dicit cōtra univēma, et rāe et hō
 ē offi univēma, q̄a nihil sōl sub sole y nō
 fil' ens. go rāe et hō ē p̄p̄rio offi dicit. go rā
 cōtra nō pōtē in illam, nisi recipiat aīa,
 virtutem ^{aliquam} recipiat p̄mā a dicit.
 Quā ad rāem aīa rē. p̄ter eadem m. Ignis et
 aīa virtutis aīa se multo inq̄ fectior rāe
 aīa rē. go ex se nō pōt illa pervenire, sū
 eget virtute p̄p̄ ad dicit. q̄mō p̄ dicit, idē
 m. nō pōtē eget aliā qmō virtute ad pervenire,
 dicit offi cōtra p̄p̄ rē, q̄a in p̄p̄ rē, qd
 illi. p̄ter aīa. virtutis et ignis virtutis comp̄
 ad rāem aīa rē vel p̄ter ad aīa. et aīa =
 nō ad illū velut ad finem. sū aīa p̄p̄ rē p̄p̄ rē
 p̄ter

petri qd magis assimilat Deo. et primo semper
e pfectior illo qd admodum ad illu. qd uno uerbo.
p'ter m. et quo ad 3'tiam. Si in caetera op'et
aliqua uirtus p'ductiva frater existit uel op'et
existit illi caetera, uel aliqd ip'i in natura. sed nihil
ex his pot' dici. non existit. qd ip'a non e uirtus
gratiarum, uel p'ductiva sed uirtus creditus t'm
ad op'and'u. et p'ter hec. Uirtus gratia dicit
ordinem op'tem ad op'atum et effectum; sed existit
dicit t'm ordinem op'tem ad op'atum; quia uelut
suam petram actualit. qd non e uirtus op'a,
sicut. M. patet. p'ter m. existit ex sua op'a e
uirtus qd habens rem uel op'atum complete uel
suas caetera. qd t'm dicit ordinem op'tem ad
op'atum. Deinde si existit dicitur ordinem
op'tem ad op'atum non op'et uel uirtus actualit;
sicut uel, sed t'm aliqd de pot'ite, op'et n. in
petra ad sua op'atum. hec a. e. qd non uiam
existit. qd.

Quid uero nihil aliud in natura pot' op'e
uirtus p'ductiva propria existit p'ter.

Quid aliud h't caetera. illud e qd ip'a,
h'ic qd existit, qd pot'it'at' qd illud non
e

a nisiy p d u l m a o i g j u s t i c i a s . g o d e l l
 a t e o p u n i a l i e s a l i a n i c a a r a p y r e d a g
 u l t i m a t e d e c o m p l e t e p e t e n s a d i l l a p o n e n t e
 d a m . p i r e n i h i l a l l a d m a n e h i l i m p e t e n s
 f i a n t a n t e a . d h e r e t r i n e p t e t p l a r i r a e
 a d d u n t a s u p r a . q a e x i s t e n t e p p r i g e s t y l e i
 d i p n i e s t e ; q a t e u l t i m a a c t u a l i t a s r e i
 g o c o r r e s p o n d e t p o a t t r i q a e t y .

R A l e u t r a n i s p o q u a n d h i e t e x i s t e n t i l
 p p r i g e s t y l e i d i g t e i t u c a a r a b e n e p t i l l a
 p o n e n t e q u i b u t e n s c o r t a m a b i n i t i o
 q u a d e y m e d o q s e m e t . q u a n a n e m p e t i t
 a l i o n i s t y q d a m s u p a d d i t u i p n i c a a r a
 d y s t e r f r u s t r a n y e t y u n s y h o n i y .

R i o D e u m g e n s u s u o f i m u l t a n e s s u p
 p l e r e d e f e c t u s , d h m i e n e m p e t i t q o m e t h o
 p h y z i a , u l a l i q u a q u a l i t a s u p a d d i t u .
 T o m n e u t r a f a t e . q u e n p i n . q u a i l l a
 n i s t y p e c o n t a c a e r e a u t i n i t i o n e m h e t t
 e a i n s e n e y f u n t t u n e y e m i n e n s
 q n i e s t e r e p i u n s . m i o s u d a l i q u e s q h o m i .
 h e t t s e i n o r d i n e a d i l l a m e g n i n s t r u c t u r e
 g o

go ut pducat illa debet elevari et debet minari p virtute aliqua.

Noti. 2m. qd ex illa seq(Deum se solo pducere
eos illas rati raptas in effu et non caam rati
p qd gausu simultanter ut ipse ptrauq fa,
hinc ni huc pponit in caa ra p qd pducere
illas.

Pbr 2o Conto rae. Esse pmpm actuale et com,
pletu rati, e aliqd reale in caa ra. sed huc ope pultor
non hnt caa ra p suam pultum; neq; p suas vir,
tutes opativas. go ut actu opus et pducit fmn
effu pntit rati aliqua rati pntia qd realiter
pntiat caam rati in rae pmpm actualis actu
influentis. m. pbr. actio non hnt dependet i pmp,
pno habituali ter opativo pntis pmpm; qd
pnt ope pmpm habituale aliq; eo qd pnt actio,
sed dependet ab illo, ut e actuale et debet,
minate pmpm illig, sine actu actualiter op,
plicitate ad opatu, sed se ut i pnt actio rati
dependet, e aliqd reale, go et ope pmpm actuale
ont aliqd reale; qmly adde qd si pmpm ha,
habituali ter opativo aliqd reale. go d pmpm
actualiter

actualiter quous erit aliqd reale . pto geyna .
 qa huc deditat pmpm magis completu et
 magis actuale iam, pto n. d. que ad iam
 partem puidt nam nulla creatura e actu op,
 ans p sua fulstatur abq' sup ad dno aliqno .
 que ad iam partem pto p. Si nity q' actua
 se sola e pset actuare pmpm q' actua, sequeret
 in pmpm q' caa ra p actu operaret, hoc a. ope
 falsu paret expia. sequela paret, qa p hnt
 pmpm actu influens et actualiter applicatu.
 hoc n. e ope pmpm actuale q' actua. Pnt
 Centronij nro sequelum; qa cum dno non p
 gcurat ad q' actua simul cum caa ra, non
 illo p q' actua, hnt p habeat virtutem q' actua,
 nam; existimant n. pmpm actuale q' actua
 nihil epe aliud q' caa ra d' ois actio,
 nem epe ab dno, qa actio penult a dno q' actua,
 sum simultaneu caa nro ois nity q' actua
 p gcurat q' actua; fal non euadunt ad dno,
 Janj. Unde hnt arctus q' actua ser. Epe actuale
 pmpm q' actua sicut realiter, q' actua hnt virtutem
 continuam, et ignam actiuem p ut pendente

a dno

à Dieu. 2° R^o nulla. p^o ano. q^a p^ofectum
gremio n^o optuam d^o aut^o, al^oq^o eo q^d
e^a e^a e^st actual^o p^ogn^o op^oali ut p^oct in
igne d^o m^ohyate e^st cal^ofactive, p^oct n^o d^o p^oct,
cu^a n^o m^o cal^ofactive, d^o ip^oa cal^ofactive m^o
al^oq^o eo q^d actu influeret vel calefaceret; in
hec n^o non differunt act^o n^o n^o vitales à m^o,
sality q^d p^oct illa gremio al^oq^o actuali g^o p^oct n^o,
non vero act^o n^o vitales. 3° ano. p^o ano. o^o
p^ogn^o actual^o op^ois, dicit id à quo p^ondet op^o
q^d ind^osolubilem nexu; ita ut non p^oct ab illo
separari. 4° ano. o^o actual^o p^ogn^o op^ois non
t^o dicit ipsam entitatem e^a d^o ind^osolub^o
ex una parte et ipsam op^ois ex altera ut
p^ondentem ab ea, sed addit al^oq^o medium
q^d sit e^a hui^o actualis depend^o. ano p^oct p^o
p^ogn^o, q^a o^o habituale p^ogn^o non imp^o,
s^o talem nexu et ip^oa actio non p^oct o^o id
à quo q^d talem nexu depend^o; ubi idem
p^ondent ex^oter^o à se ip^o, q^d absurd^o. 5° ano
ultra hinc d^o addend^o à al^oq^o 3° finem reale,
v^o n^o actio dependeat à e^a e^a in actu
exerc^o, q^d ind^osolubilem actio^o g^ontine.

p^o

Ltr. tanto pto. Si Deus non pmoneret causam
 rati ad opem, sequeret qd una ra eptet in se
 movens et in se determinans ad opem, et
 qdpter eptet in pmpu simpliciter, sed hoc dicitur
 a nept. qd. In pntia pto. Quia cau ratiq
 non movet ad opem ab alio, e in se movens
 et determinans, saltem in gre opationis. m pto
 qa rati darent duo p pmpu, qd e error Man.
 nichem et qdra fidem. Et hanc rati ptoe nisi,
 nuda e d. Thema. Construct hanc rati. Quid
 ignis sit actuale a ctuale pmpu opais et determinaty ad eam,
 e aliqd reale distin ctu, tam a digna qd rati qm
 a pmpu habituati opandi. qd ignis hnt tale
 eptet nuda dicitur, nuda e se. si a dicitur, qd movet
 ab illo ad opem, et qdpter dicit qd rati ptoe.
 si a se; qd e pmpu actuale opandi. nam
 hnt hnt a se et non ab alio; et qdpter eptet et in
 ens. ano pto, in pmpu qd eptet actuale pmpu
 opais sit qd distin ctu ab ipsa qd rati ptoe.
 qa ens epta distinguit realiter a suo eptet, et
 pmpu a suo pmpu. Quid nuda sit et
 realiter distin ctu a pmpu habituati e ptoe,
 pto pmpu habituati ab ipso e m acti,

qtoq

quandoq; vero non. qd primum actuale fuerit e qd distinc-
tum a principio habituali.

¶ ut contrarij qd quid ad ha ut aliq d fit qm
se mouens, et determinans potest, ut habeat ope
a se. hec a non hnt caa ra. ¶ ut 20.

¶ quid caa ra non fit qm se mouens, qd non
pot se mouere sine y consp si multano ja caa.
si a. opit se mouens, deberit se mouere sine
sali y consp, hie a. ope factu. patet.

¶ Verum reprehenses ista non erant uentim
vra ratio, et iam sic in principio. ^{¶ ad ista hie.}
¶ caa ra qd a se non hnt ope, non hnt et a se y fit
actuale primum operandi; qd sake primum debet
hnt oppositorem cum ope, mo fundat in ipso
ope. qd si qcedit y fit actu operans a se, debet
et qcedi y sit ens a se; vel si non e ens a se, non
debet et qcedi y sit primum actuale operandi a se.
Et haec bene in proclia contradictionem inuoluit.
¶ si q caa ra opit ead ens in se, et non opit,
non opit, qd e ens creatu; opit uero, qd ut
qcedunt contrarij, opit actuale primum operandi
abiq eo q dny gaurat. Deinde licet una,
¶ dant contrarij utiq; modo, y hunc soluen-
ne

ne debeant credere eam esse in omni
 simpliciter, tu debent credere, qd sit in operibus, vel
 in actuale primum regni. In actu operibus. qd p^otr.
 Quia actus qd est actus a causa ra, et p^otr actu
 influunt in illam, num^o ab alio. qd est se.
 Et p^otr et nulla. Quia qd est simul tanquam
 non tollit rationem p^otr causa, qd p^otr. Quia licet dicitur
 pot^o esse caliditate sine igne qd est contra alterius ratio
 ab illo quo generat unum igne, tu non pot^o id
 facere qd generat simul tanquam qd generat
 unum igne, ut supra diximus, qd ille generat
 est per se simul ad unum y curat ignis, et tu
 in p^otr actu causa dicitur qd curat ut p^otr causa, et
 qd se movens et dicitur in navis. qd ex eo capis
 de p^otr qd ignis intelligat y curat simul
 tanquam, non amittit rationem primi y movens.
 Contra hec ipse. Ad actionem vitalem
 non pot^o dicitur y curare, nisi simul y curat primum
 vitale, qd actio vitalis dicitur est in ordine
 ad primum vitale, et tu dicitur ibi y curat ut
 causa p^otr. qd qd desideret generat alterius causa,
 non tollit qd aliquid sit p^otr causa, et tunc movens.
 P^otr tunc ipse. Omne agens creatum qd de novo
 agit et movet, movet ab alio. qd causa ra de novo

agens

in qd dicitur
 ad qd sit in
 habet esse
 ut
 no, qd non
 p^otr causa.
 movens sine
 h.
 autem
 p^otr ipse
 qd sit
 debet
 in ipse
 debet
 esse, non
 ubi esse
 movens.
 et ipse
 qd sit
 movens
 et sit una,
 et sit una
 72

eigen debet moveri ab alio. et illud iterum ab alio de,
nec p[er] se movetur ad deum q[ui]e movens movetur ut thel:
gr[ati]a patet. nam nisi s[er]vamus in deo q[ui]e pars motor
omn[is] carum r[ati]o d[omi]n[us] p[er] se in infinito et nullus erit
motor ut ostendit st[er]o 2. metaph. et st[er]o 2. th. j. p. q. 2. a. 3.
cum r[ati]o ista. q[ui]a c[um] r[ati]o nihil pot[est] efficere nisi com-
pleta sit in sua virtute sed q[ui]e p[er] se non pot[est] esse
q[ui]a in infinito q[ui]a cum inferior c[um] debet supplere
ex subordinat[i]o[n]e ad superiorem, carum a. superiorum nullus sit
fines, inferior nunquam completi poterit et sic nullus
d[omi]n[us] motor in de 2. th. loco citato. ans o. p[er] jo.
C[um] r[ati]o actualiter movetur cum antea actua,
liber non movetur et illam aliter se h[ab]ere quam
antea q[ui]o q[ui]o actu movetur, movetur et q[ui]e r[ati]o movetur
gr[ati]a patet, q[ui]a mutari nihil est aliud q[ui]a aliq[ui]d
se h[ab]ere modo q[ui]a antea. Negat Suarez? ans th. p.
2. sua metaph. et dicit actionem h[ab]ere se unitam
e[ss]e t[er]o extrinsecam agenti et r[ati]o c[um] r[ati]o
q[ui]o actu movetur et agit, non mutari intrinsicive
p[er] illius p[er] actionem. Sed hanc d[omi]n[us] q[ui]a d. th.
q[ui]a multis in locis dicit actionem e[ss]e p[er] factiorem
in h[ab]itu p[er] agentis q[ui]a t[er]o r[ati]o real[is] fundam[en]ti
relati[on]e realium agentis ad p[er] se. q[ui]o q[ui]e in
h[ab]itu ip[s]i agentis p[er] se r[ati]o r[ati]o et h[ab]it
q[ui]a actio

q' actio transiens non fit in agente tñ p'ter adhuc
 ante q'ta dicitur. 30. Esse agens et movens actuale
 nullo onis r'is vel reale. nec fit dicit onis r'is, cum
 dicit à parte rei et nullo cogitante. 30. est onis reale.
 Inne ultra 30. ita 2a q'do actu agit aliter se h'it
 quam antea. q'a h'it antea aliqd reale q' antea nō h'bat. et q'do
 mutat et movet. p'ter idem 20. q'a licet actio trans,
 non fit in agente q'ta ad motu que dicit in
 rebus se tñ in illa q'ta ad originem motu, qua
 dicit in obliquo. Ita a. onis cogit aliqd reale et
 illa de novo recipit in agente. 30. agens q'to
 actu movet et agit mult' al' realiter et movet.
 Sicut contrarij dicitur ante, dicitur q' dicitur. Ita n.
 onis. Si movet, movet aliqd de novo sup'additum ipsi
 agenti. sed ipsa virtus operativa quam p'ca 2a ab initio
 accepit, et qua dicit q'to q' dicitur. sed hanc dicit
 nulla e. q'a licet nō sit originem illam virtutem,
 tenet et habituale esse virtutem sup'additam
 ipsi agenti in initio p'ca 2a, hanc tenet,
 in mente de origine actuali. illam. dicit aliqd
 distincte realiter à virtute p'ca 2a
 ut supra. et r'is p'ca 2a. p'ter idem 30.
 nam si c'ca 2a q' actio movens et motio movens
 actu exercet non movet onis mutare, illa effect
 similis

similis deo in gaudio & nulla rē mutari pot
p sua actiōe. Sed creatura assimilare Deo
in gaudio & p̄ta cōs p̄tatis d' theod. go cū rā
q̄to actu q̄tal mutab' d' mouet. et q̄ p̄tr dictum
Artis uerū hll. sc. omne agens creatū q̄ de nouo
agit et mouet, mouet ab aliis. /

Ornphicāter explicat Suarez huc dicta Artis.
sc. Omne q̄ mouet mouet ab aliis d' à p̄a cāa
p̄o. q̄dem sic. Quid p̄seruāo q̄tinua uirtutis
opatiue ip̄is cū rā dicitur meho. et q̄a d'ey p̄
p̄seruat uirtutem cāa rā hūc et t̄r illa mouere.
rō Explicat. Quid q̄a p̄a cāa p̄ong influit in
effm cāa rā et oīy q̄raem ut ostendim' supra.
hūc t̄r d'ey mouere cāam rā q̄a p̄a Suarez
in fluxu iste uel q̄ uirtutis & motio d'ei aut p̄a cāa.
Verum neutra d'eo satisfaciit. Et iam iam supra
in pugna uirtutis q̄to p̄olūim' d'ies q̄brauim'
ad illam auctori d'ebim' Artis ablatam in p̄p̄o
centis nō. Quae in pugna uel d'et p̄t ibi d'om.
rāam uero in pugna sic d' d'om. Ex ip̄is p̄
p̄mū fundamentis. Dico non mouet ad actum
p̄cti ut ip̄is falsq̄, sed t̄r d'ey influit in p̄ctū
actu

actus p[er] se, q[uo]d influat Dei in op[er]em r[ati]o e[st] non
 et motus ad illam. in quocumq[ue] p[ri]ncipio et em[er]it
 q[uo]d cum futura actus p[er] se sit actu suo reale e[st]
 tunc h[ab]et ope p[er] se p[er] se a[ct]u. q[uo]d q[uo]d currit ad il-
 lam. Deinde actus transiens ut null[us] suareh. no[n]
 e[st] in ca[us]a agente sed illa extrinseca, q[uo]d cum
 influat in op[er]em transiens in se h[ab]et in alijs
 extrinsecum illi s[ed] agenti. q[uo]d q[uo]d h[ec] non movet
 agere extrinseca.

Proterite q[uo]d ca[us]a r[ati]o ex se a[ct]u debet n[on] n[on] e[st]
 in differens ad q[uo]d plures numero est q[uo]d
 ut tunc numero est debet n[on] n[on] e[st] q[uo]d
 quam aliu[m]. Sed ut actus r[ati]o debet n[on] n[on] e[st]
 a se ip[s]a debet n[on] n[on] e[st] q[uo]d est a se debet n[on] n[on] e[st].
 nam tunc ultra. Sed non est debet n[on] n[on] e[st] nisi
 in se alijs recipiat q[uo]d ex in q[uo]d q[uo]d ca[us]a
 q[uo]d debet n[on] n[on] e[st] r[ati]o ad q[uo]d, ca[us]a r[ati]o recipit
 alijs virtutem in se. q[uo]d ca[us]a r[ati]o plus
 potest n[on] n[on] e[st] a se ad h[ab]ere suas op[er]es.

Conclusio Secunda.

Concursus ille p[er] se vel p[er] se q[uo]d e[st] quaedam
 qualitas transiens et in actu adnatis p[er] se inhae-
 rens ca[us]a r[ati]o per quam ipsa redditur ultimat[us] et com-
 plete potens ad p[er] se actum vel effectum.

Extr.

Est et per conto quo ad singulas partes. De imprimis q
generis proximi sit actualitas qdam qd per illu generum
dicimur quales. qd e qualitas. quia p^{ter} qd qd generis
sum proximi dicimur ultimate potentes ad qdam opam
sed esse potentem se esse quale in potentia ad rem suam qualita-
tis p^{ter} qd qd generis proximi de qd qualis. De 2o. Qualitas
transiens, qd non permanet in huius. ca^u r^{ati}o, sed p^{er} modu transie-
untis tantu in ea durat, quatin durat opam. et sed dicit
a^u Th. vis intentionalis, non qd realis non fit, sed qd p^{er} modum
fluentis et transiens qd ad eum vere in^{de}, quo p^{er} in aere sui
solent intentionalis, qd non dicitur illi durat qd ab o^{mn}ino m^ultum
usq^{ue} ad potentiam r^{ati}onem. De 3o. quid sit vis activa qd per
illam p^{er} hinc ca^u r^{ati}o ultimate potens ad opam. et sic
expresse neminus a. Thomas q. 3. de potentia. a. 7. ubi ait.
Deum habere ca^u r^{ati}o quando eum illa r^{ati}o ca^u r^{ati}o currit
viam quandam activam et fluentem.

De 4to actualis. qd ut dicitur, dicit ad p^{er}dam
actualitatem opam et ut p^{er} hinc p^{er} hinc o^{mn}ino actuale,
eum alius tale p^{er} hinc fine motione p^{er} hinc fit
injusticiam et in potentia ad p^{er}dam opam. Quod fit
a^u further in hinc p^{er} hinc. P^{er} hinc n. p. q.
ca^u r^{ati}o opam debet illa p^{er} hinc in actu p^{er} hinc,
hinc hinc hinc. qd si p^{er} hinc p^{er} hinc p^{er} hinc
hinc ca^u r^{ati}o r^{ati}o in actu in hinc hinc hinc
Ultima sententia pars ex dicitur p^{er} hinc, qd ca^u r^{ati}o
p^{er} hinc hinc hinc et a^u p^{er} hinc hinc

non

non sunt complete & ultimate potentes ad
 idam actualitatem gratias, quia sicut se sunt in se,
 hoc dicitur per se esse. ergo ut compleantur et assistant
 potentes ad agendum, debet illi suprad
 aliqua vis quae praedictis minime phyca.

Obiicit contra rationem allatam quod dicitur.

Ex illa sequitur rationem rationem tuam instructam generare
 ad operam et hanc gratiam vel esse. sed hoc est contra
 dicta supra. ergo et id ex quo sequitur per. quia
 opera solum deo competit per operam, et non ab aliquo
 extrinseco per partem ipsam, quia si ratio quod dicitur vis
 habet, generat et rationem rationem tuam instructam quod dicitur
 operam et hanc esse. Confirmatur arguitur.

Ex illa ratione sequitur quod ratio ad rationem individua-
 bilem esse generat, ut ratio promptis, et ut ratio
 instructis. atque hoc est impossibile. ergo si generat
 instructis ad existam, et rationem entis confirmans,
 generat et instructis ad operam et hanc.

R. Negato sequendum. Ad partem hanc esse
 disparitatem; licet n. opera, unum unum rei esse,
 hoc solum participatum a Deo et ab illis quod dicitur
 et tu

in spiritus et connatis creaturis. ac pergruens
non mirum si causa rationis ut causa preparata ista p[ro]p[ri]a
erunt. non a. sed se habet existens q[ui] non e[st] de g[en]ere
spiritus creaturas. **Ad Confirmationem R.**

Et hinc non ita spe inlinifibilem, q[uo]niam saltem
admittat distinctione rationis futuri, et hanc
distinctione sufficientem e[st], ut causa ratio dicat generare
ad unam legem instructam, et ad aliam legem causa
preparata. et hanc doctrina patet in rebus
licet in in istis realiter rebus si e[st], ut abili
dictu[m] e[st], ratio corporis et ratio inveniendi. ad hunc t[er]m[inu]m
p[ro]p[ri]a futuri distinctione hanc rationem sol vel
causa q[uo]d currit ut instructum ad rationem inveniendi.
ad rationem vero corporis ad hanc causa preparata agnoscit.

At contrarij quidam rationem rationem instructam p[ro]p[ri]a,
vere existant; dicunt t[ame]n sola subordinatum
ad rationem iam sufficientem, ut q[uo]d necesse est illa absq[ue]
eo q[uo]d in se recipiat aliqua instructum et sic

Alii erunt q[ui]o. Sola subordinatio causa ratio
ad rationem, sufficit ad hanc ut p[ro]ducatur q[ui]dam et
ut p[ro]p[ri]a futuri via q[uo]d in ipsis recipiunt. q[uo]d sufficit
p[ro]p[ri]a q[uo]d p[ro]p[ri]a aut q[uo]d determinat
physica

Luzia. quia patet. pro omni 20. Membra ex.
 tenora corporis sunt aliqua mixtura intrinseca
 supradicta, sed ex sola subordinae ad motum et
 induratum exoritur suas opus. 20 idem d.
 videntur ut de canera in ordine ad gani q. fu
 eo sola subordinae ad illa pducet fuerit.
 pro idem omni 20. Caler ignis abq. aliqua mix
 tura supradicta, sed ex sola subordinae ad igne
 pducit substantiam alteri ignis. 20 et caa ra
 ex sola subordinae ad gani pducet fuerit.
 omni gstat ex supradictis fi. q. caler qto mstru
 tter attrahit substantiam ignis non recipit
 an se aliqua mixturam ab igne distincta
 a sua propria ontitate. qe.

R. Negto omni. ad gani siy placem dices.
 falsum qe q. membra extenora ex sola
 subordinae ad motum et induratum vel p. jctm
 mixturam illis obcurant fuerit opus, sed hec hnt
 q. mixturam aliquam ipsis intrinsecam, ut null
 3. th. quaf. 23. c. 5. ubi ait q. triplex sit motus
 in arti motiva. 1a. dirigens. 2a. imperans.
 3a. exsequens. Dirigens e phantasia et estimativa
 prima. imperans e gignibilis et irascibilis.
 exsequens

exsequens nō est exterior, et q̄ diffundit in
miseris laetitia si nervis membrum. Ad
viam p̄tatem R. Calorem ignis p̄tē se ope
virtutem ignis ad p̄tatem substantiam alterius
ignis; unde negat sibi, q̄ habeat huc ex
sola p̄tate mae ad ignem. sed ex se ut aliis
li dicitur, in q̄tā e p̄tatis ignis fluens ab
eius p̄tate dicitur ab ipsa mae virtutē ad
p̄tatem ignem similem. Sed contra. Caler
ignis e instructus ad p̄tatem substantiam ignis, sed
instructus qualiter p̄tatis mae p̄tatis p̄tatis
est effectus in q̄tā p̄tatis a. cā p̄tatis corū
virtutē activa indeterminate. q̄ si caler non
corū aliqua virtutē ad p̄tatem substantiam ignis
p̄tatis illā ex sola p̄tate mae ad ignem
sed hae virtutē manebit in suo robore.

R. Simpliciter ope instructus tenuerunt, et
Separati. Ceterum nō p̄tatis mae, virtutē
aliud quā ipsa virtutē cā p̄tatis influens
in effectus et hae non indiget alio virtutē sup,
ad dicitur. Instructus vero Separati cum non
sit ipsa virtutē cā p̄tatis, sed aliquid diffinit.
In ab illa petit virtutē sup ad dicitur p̄tatis
p̄tatis

put ab inque estm caa pmpuato q nistby ipm
 corcat q medu tran feruatis, et qferq gotu
 ab illa arbutitio applicat ad pndm. Et
 licet utruq; instructum vero subordinet caa
 pmpuati ut sig estm ab in gat, sola tra subordi
 oras nisi alias sit instructum nistby fitm se
 raā pmpuatis aut agat q nist bntum sup ad
 Sibam, non suffi iet ut instructum epes, et faicat
 id q antea non poterat.

Obiicies 30. Caa ra noapraia fitm se sunt dterminata
 ad agtm et pdm sues esty. go non indigeat y omfu
 prario pdr aut ignis n. g. ex sua naa e debet
 minaty ad comburendu; et ut comburat petis
 tu applicas combustibilu. gagna pdr. qa illo nos
 penitus gausu pntu ut caa ra dterminat ad
 pdm. go si ca fitm se debet minata, non petis gausu
 quiy dterminans.

R. ijo sunt determinata ad agtm fitm se pntu, gudo ans, gplite et
 ultimate quo ad actualitatem actionis et esty. neg
 ans. et negat y gntu. licet n caa ra nera ex pna
 naa sit dterminata ad hunc pte estm et nec ad aliu
 pdm, actue tu indiget. Egi prario. q si a tuc
 subtrahat aliis aty ad pdm. negfide q sistenti ky
 esty.

distigat
 tum. Ad
 tm se ope
 in aliter
 cat huc ex
 ra se ut ab
 thens ab
 nistby ad
 color
 ignis, fal
 gntu gntu
 ti corth
 si non
 in ignis
 um
 bre.
 abum et
 ta, mlti
 i gntu
 i bntu
 a cum non
 ad distigat
 um q gntu
 pntu

offi non sequitur ut patet. Item 3. qd dicitur in p[ro]p[ri]etate
ignem calidum ne combureret 3. p[ro]p[ri]etate q[ue] facta
e[st] p[er] g[e]n[er]is fulguris sicut p[ro]p[ri]etate si, neq[ue] n[on] abstrahit d[omi]n[us]
virtutem autem ignis, neq[ue] suspendit g[e]n[er]is sicut ad gl[ori]and[um],
neq[ue] abstrahit vires comburentis, cum postea statim
calidiores ipsa idem ignis abstrahit sicut. neq[ue] dicitur
ad certam e[ss]entiam in p[ro]p[ri]etate. Et ex hoc patet ad
argum[entum]. Sed contra solum in statu. Si g[e]n[er]is
sicut quicq[ue] patet ut suppleat defectu virtutis e[ss]entia
re ad p[ro]p[ri]etate actualitatem et existenti[am]. qd e[ss]entia re
non indiget p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate ad p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
p[ro]p[ri]etate. et g[e]n[er]is eadem manebunt in g[e]n[er]is e[ss]entia q[ue] nos
supra g[e]n[er]is contrarios abstrahit. R[ati]o t[er]tia e[ss]entia.
et neq[ue] g[e]n[er]is. ad p[ro]p[ri]etate dicitur. Quid cum
e[ss]entia sit actus int[er]ius et int[er]ius sic utraque p[ro]p[ri]etate
actualitatis, et ipsa p[ro]p[ri]etate sicut sub e[ss]entia, et hinc nota
e[ss]entia p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate ad p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate, sicut alius e[ss]entia re sicut ipsi
p[ro]p[ri]etate. qd p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate, non p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
cum e[ss]entia. Deinde R[ati]o t[er]tia e[ss]entia e[ss]entia et
p[ro]p[ri]etate actus et h[ic] realiter identificari cum p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate
g[e]n[er]is si e[ss]entia re indiget p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate ad
p[ro]p[ri]etate e[ss]entia e[ss]entia, ut p[ro]p[ri]etate e[ss]entia, sicut e[ss]entia e[ss]entia,
sicut indiget g[e]n[er]is p[ro]p[ri]etate, q[ue] ad p[ro]p[ri]etate,
sicut

licet sita illa q̄ ceptu explicatu d̄ p̄p̄te acceptu non
 sit vera q̄ d̄ta q̄ motis p̄p̄ta. q̄ tu a parte rei
 hanc via idem sunt, et hinc p̄d̄t q̄ d̄ta p̄p̄ta.
Omnis q̄. Causa est sunt causa p̄p̄ta univ-
 nose et aq̄ uoce resp. fuerit ostium et op̄atum. q̄
 hnt virtutem aq̄ue nobilitate si sunt univocata,
 nul nobilitatem si sunt aq̄uocata suis effect̄ et actib̄.
 q̄ una sunt ex se sufficientes, sine virtute aq̄i,
 qua sup̄addita ut p̄ducant suas op̄ate et effect̄
 ja q̄ supra p̄cedit. ex definit̄ causa univocata et aq̄-
 uocata. ultima vero q̄ supra p̄tr. iam alius non
 op̄eat aq̄ue nobilitate aut et nobilitates suis effect̄
 si sita se non op̄eat sufficientes ad illos p̄dos.
Confirmatur arḡtu. Ex nra sententia J̄p̄, nul-
 lam causam univocata p̄p̄ta. hoc e a. falsu. q̄.
 p̄tr sequela. eis causa ta sita non, agit ut mita et
 p̄mota a ja, q̄ virtutem sup̄adclitatu, non q̄d̄
 q̄ manentem sed transeuntem. q̄ est causa et
 est instructu. p̄tr q̄ supra, q̄ hanc e. caus̄ q̄ d̄ta.
 hinc instructi se: ut agit ut motu ut aliud q̄ virt-
 tutem transeuntem sibi sup̄adclitatu.
R. Conueto aut̄ et d̄ d̄p̄to null: q̄ supra. q̄
 orunt sufficientes ex se complete et ultimate,

nego

negō gignam in completē grado. R. 2. ex 8. Th.
q. 3. a. 7. Causa rās univēsus sine aq̄uocis ope
in fine ordīe sufficiētibz ad p̄des suos esty.
non tū sine auxiliō et motione dei, q̄a ut dictū
ē, licet s̄tm virtutem suam p̄int p̄ducere suos
estz et op̄is, q̄uo ad sp̄m quō accipiunt ab ōtō.
tū rās auxiliō sup̄additi p̄ducunt illas q̄tū
ad suas actualitates et estz q̄tū ad rāem ōtis
confram. Ad confirmāem R. 10. Negō sequē,
lam. ad p̄bāem dicez. Illam ope cāam instrū,
mētalem q̄ solum agit, q̄a meta ut alia et
q̄ virtutem transfunditur. at si cāa rā alia
habet virtutem p̄sticantam in ordīe ad sp̄m
op̄is et estz, non ōtō cāa instrūit s̄d p̄p̄at. R. 20.
Quom̄libet cāam rāem ope instrūit resp̄. actuali-
tatis et ōtō, restō in op̄is et estz, q̄a in ordīe
ad illa nulla cāa rā habet sufficiēntem et p̄p̄at,
notam n̄m ut ex q̄uo s̄e docet 2. Th. l. 1. citato.

Pluribus 50. Ex n̄ra sentia s̄c̄p̄ p̄ usq̄
in in fini tū. s̄d hie n̄m admittendy. q̄o n̄m
n̄ra sentia admitti debet. p̄tr sequēla m. q̄uorū
p̄rāriy ē creatura et ōis q̄ participat. q̄o ut
ip̄se aliq̄d p̄ducit in cāo rās s̄olē p̄moneri
et p̄r

et qd aliu quatuor, et iste item qd alium et sic in
 restrictu. ante pald. pte qd qd. Ideo n. caa ra
 indigent promotione phyica ad agtm sctm nos
 qd sunt esse abiu et orbu q partiu ptem. qd si
 iste qd qd aliu esse abiu certe indiget ad p
 motione phyica.

Respo nego sequendum m. ad ptem q cedet omis
 et negatio sequam. qd motu non mouet q abiu
 motu neq ad actiuem dat alia actio. si aut n. q.
 creatura existit q existam a se disticta. existit n.
 non indiget alia existia p qua existit; qd in
 trica existit ipsa a sua frutis. Sic et licet caa
 ra pdeant suas opas et offy med iante q motio,
 ne phyica dei recepta in caa ra; et licet et qd dicit
 motio dei sit creatura ipsa tu non indiget alia
 motione qd a ipso motio et determinat caa ra.
 Volq item caa ra frutis mouentis et determinan
 di. **R**. 20. Hanc phyicam q motu caru fuit qd
 sunt primum qd a deo in caa ra qd nullo qd
 complementu eius sicut exalua caa ra ad hec
 ut opet. et cum complementu non petat com
 plen motio caa ra non indiget alia motione.
 ad qd licet caa ra inu non pnt mouere nisi
 mouent ab alia, indiget pro motione dei
 qua

et qd aliu quatuor
 restrictu. ante pald.
 pte qd qd. Ideo n.
 caa ra indigent
 promotione phyica
 ad agtm sctm nos
 qd sunt esse abiu
 et orbu q partiu
 ptem. qd si iste
 qd qd aliu esse
 abiu certe indiget
 ad p motione
 phyica.

Respo nego
 sequendum m. ad
 ptem q cedet omis
 et negatio sequam.
 qd motu non mouet
 q abiu motu neq
 ad actiuem dat
 alia actio. si aut
 n. q. creatura
 existit q existam
 a se disticta.
 existit n. non
 indiget alia
 existia p qua
 existit; qd in
 trica existit
 ipsa a sua
 frutis. Sic et
 licet caa ra
 pdeant suas
 opas et offy
 med iante q
 motio, ne
 phyica dei
 recepta in
 caa ra; et
 licet et qd
 dicit motio
 dei sit
 creatura
 ipsa tu non
 indiget alia
 motione qd
 a ipso
 motio et
 determinat
 caa ra.
 Volq item
 caa ra
 frutis
 mouentis
 et
 determinandi.
R. 20. Hanc
 phyicam q
 motu caru
 fuit qd sunt
 primum qd
 a deo in
 caa ra qd
 nullo qd
 complementu
 eius sicut
 exalua caa
 ra ad hec
 ut opet. et
 cum
 complementu
 non petat
 complen
 motio caa
 ra non
 indiget
 alia
 motione.
 ad qd
 licet caa
 ra inu non
 pnt
 mouere
 nisi
 mouent
 ab alia,
 indiget
 pro
 motione
 dei
 qua

qua compleat ad opacum et riu d am. /

Plin uis 60. Si deus mediante influentia in
causam riu, non influentia mediante in opacum
et offm illig. atq huc yha nes et supra reputata
go nunc pervenit q curat pna vig, y nihil aliud
quam mediantibus influentia in ipsam causam riu.
in patet ex dictis. pte sagula. deus influentia
mediante causa riu, q influentia mediante recepta
in ipso. go non influentia mediante in offm. pte q
qua. q non pte eundem influentia mediante
influere in causam et offm.

R. Deum distincto influentia influere in causam
tam et in eiq offm et opacum, et in utrumq, qd
mediante. In causam influentia mediante q generat
pna vig q a seculo deus mediante pna vig et non
ab alia causa riu. In offm vero et opacum influentia
et mediante q generat si multum ad supra di.
sume. qa inter deum et offm non mediat alia
causa influentia q sit eisdem ad inis et linea.

Plin uis 70. Ceteroq pna vig nihil aliud
quam excitatio pna vig vel causa riu ad opacum.
go hll aliquem terminum. pte q supra. nunc q sub.
eis alio debet huc aliquem terminum, sub exci=
tatio

hanc actio. qd habet ab igne terminum.
 Vtru. Sed nullus terminus pot designari quem ro,
 species generis proximi. qd non est attributivus.
 pte m. si pot alius terminus designari ille nre
 est actio vel effe. Sed hoc dici non pot. qd actio
 e terminus virtutis operativa, iura ra. qd.

Q. Cuius terminus in enthymema. ad subsump,
 tum dicitur. Actum spe y nullus terminus pot
 designari; nam duplicem terminum contra des,
 signant. Vnum nra aduocatur, alteru aduocatur.
 In modo quibus e ipsa genera ultimata re,
 ducta ad actum, ut actualiter influat. Aduocatur
 hinc vero terminus e potia vel virtus sic qd sita
 ra, e ipsa opas vel effe. Ad huius inuentionem
 dicitur. Quod licet opas vel effe correspondat
 virtuti operativae iura ra, et est generis proximo,
 in dicitur qd modo, nam potia vel virtuti qua-
 sita ra ra correspondet sita spem; qd motio
 ni vero ptytu correspondet sita actualitatem
 et existam. @

Olivius 80. Por generis proximitatem
 saluat eis dependentia iura ra a ra. qd supra
 ponit

punit g'ensy p'uis. p't' ans. non sine g'ensy
 si multum eam r'a nec p't' esse, nec p'ari. g'o
 p' g'ensy si multum saluat p't'is dependia
 eam r'a a p'a. Confir'mat' arg'tis. Con-
 c'usy p'ra'ing p't' separari ab actione. g'o in illo
 non p't'it' motu d'ei ad ag'tu. ans p't' q'a
 cum g'ensy ille sit p'ior n'a' ip'sa' actione,
 et g'ensy in dependens, ut illa, bene p't' separari.
 Demide p't'. Omne p'p'm creatu p't' d'ig' se-
 parare ab actuali g'rae. g'o. g'ensy p't'. g'ensy
 suo d'ei debet p't'ere in aliquo q' non p't' separ-
 vari ab actione eam r'a. alia' stante motu
 d'ei effici p't' non p't' actio, q' tu repugnat
 divina, uoluntati, et a'y efficacis.

P' N'yto ans. non n' saluat o'is dependia
 p't'is q' d'um g'ensy si multum eam r'a a p'a.
 m'ce quo ad r'aem uolunt' p'p'm. ut d'icit'.
 ad Confir'macem P' N'yto ans. ad p't'iam p'am
 d'ices. quid illud q' h'it in fallibi tem p'roxi'one
 cum altero uic' p't' p'ing r'a' illo, non p't' ab
 eodem separari p' divina et p't'iem saluat
 in seip'su compo' p't'o. Et p't' se h'it illa g'ensy
 p'ing' e' sine g'ensy p'ing. Ad r'aem p't'iam

vices

Dices, cum nempe de proprio creato et modo
 quod modo à Deo efficiatur. Satis tamen si intelligatur
 de proprio creato ut efficiatur quod modo in sensu
 composito in eadem via.

Dubium Septimum.
 In quo consistat ratio forma-
 lis causæ Instrumentalis. Et
 an Exemplar Spectet ad cau-
 sam efficientem, uel formatam?

Circa jam dictam rationem sunt Authores opinionati
 et multi uideri se contrariè sentire in via
 S. Th. tenendum sit eandem rationem ex sequenti.

Inprimis quod multi sunt quod dicuntur sunt rationes Instrumenta multiplicia.

Insonata specie triplici gratia. Nam alia sunt ratio
 alia frequentia. Alia artificialia. Ratio tunc Instrumenta Natia.

quod abstracta natura sunt propria caris et, in ordine
 ad primum aliquam speciem naturam excedentem uirtu-
 tem propria sunt. ut in reg. calor in regne
 et

Insta. Supernata.

et semen in animali, q. q. currit in instrum. ad promotione
alterius actus. Instrumenta Supernata sunt illa q. a se
sunt in a. d. in ordine ad p. m. esse Imperante
vires rari, et talia sunt, Sacramenta q. a sumunt
a. d. in ordine ad p. d. a. m. q. d. esse Supernata

Insta. Artificialia.

Instrumenta Artificialia sunt q. ad esse artificiale
p. m. a. sumunt. ut ferra u. g. str. instrumentum arte-
ficiale, q. a sumunt in ordine ad cathedra vel
aliud op. artificiale p. m. Et p. r. a. m. p. d. d.
Iulii de instrum. naturalib; q. d. hae instrum. spectat
ad p. m. a. m. Obiter tu et aliqd. dicendum est de ali-
is instrum.

Duo go sunt principia q. circa naturam instrum.
a Doctorib; agitari solent. 1. m. e. An instrum.
debeat se agere ut motu ab alio. 2. m. e. An
instrum. semper habeat quicquam actiuum in ordine
ad esse p. m. a. m. agentis. p. r. e. s. h. u. e. p. r. i. m. i. s. i. l.

Conclusio Prima

De rae instrum. e. agere ut motu ab alio.
Hae sententia e. d. t. h. p. 3. q. 62. a. j. ob q. videtur itidem.
Et rae rae. Instrum. non hnt virubem suffici-
entem ad p. m. esse p. m. a. m. agentis nisi a p. m. a. m.

p. m. a. m.

pali agente dicitur, sed neque dicitur nisi aliquid in se
 recipiat. qd de rae instructio agere ut motu ab alio.
 m. pabel ex dictis instructio eam. m. pter. nam in ista
 de se te in pabel ad ptem esse pmpatis agentis.
 qd si nihil ipm sup addat manebit in pabel ut an,
 dea. qd fuit autem ne qd abtrigere ptem, sic neq
 postea in ipm pabel. qd nullo modo abtriget
 ptem pmpatis agentis, q tu te qtra eadem sententia.
 R. ut Contrarij hanc dicitur instructio nihil ee
 aliud qua qm notione in stuti ut agens pmpati.
 illam a. qm notione nihil de novo sup addere
 ipis instructio. sed hanc respicio nem non hnt.
 quia si in ista manebit ut autem, sicut autem
 non pabelat pducere ptem. ita nec ptem.
 si non manebit ut autem. qd mutus et q ptem morer
 ab alio. Mutari n. non pot. nisi aliquid recipiat in se
 q autem non habebat. hanc n. e ptem naa mu,
 hanc. *Q*

Circa rem punitum nanc qm fuit Arist:
 opiniones. Aliq n. dicitur instructio ex ptem naa qua
 instructio non hnt ab ipm actioem ptem naa pmi
 am, a rae pmpatis agentis q correspondat ptem
 formae illig. sic sentit Suarez in thome melugh:
 et alij ex eadem sententia Jesu.

Contraria

rit ut elevatu ab agente purpate. go de ignis pua
 e generosa ad offera suporantem eig naam ut
 micturam nativa. pte gregua, ga us non elevat
 et onchid ad id q non excedit vires eig nate.
 ano a. gstat. ex de fca ignis instruti. *Actum*
Instm in exercitio et quo ad executionem me,
 dante niter caam purpatur et offera. ratur ga
 agere purpate utius instruti ad expandu medio
 instruti influit et gnat. go instrm in exercitio
 et quo ad executionem offera mediat inter caam
 offerentem et offera q tu non fit debet in bellis
 quasi sola entitas instruti mediet, alsey aliena
 elevat, sul mediet ut elevatu a purpate agente
 et actio sine pductio offera intenti utiq; corripit.
 del et caa purpate, et ratur elevato. licet quo
 ad executionem mediet ratur corripendat ratur,
 quum caa purpate; *Actum* 2 30 *Instm*
 querendo ad offera purpatis agentis natio mu
 nera exorere circa actionem illig, nam recipit
 illum et recipiens medietat et limitat, ut
 fit alienig peculiaris offera pductum; cum n. agere
 sit indifferens ad naves ptes offera ex vi instruti
 limitat illig actio ad hunc offera ptem. et licet
 huc omi ptes instruti patiendos et in se recipiendo
 pass.

ri instruti
 si coritum
 rura ad pu
 bonam pioni
 in terra
 istum qua
 tabin adie
 e. g. gubem
 catharia.
 hanc pton
 s. n. s. ut
 dicitur
 e. g. ha
 in q
 e. o. lona
 ti p. p. d. na
 n. nativa
 n. via t. p. n.
 na carnem
 utra, calov
 e. califo.
 i. huius alig
 e. g. g. g. g.

passione tu perfecta una p actione agens pro
patis dicit ad effectum suum in re sua
ad huc tu illa afferunt et sunt q modu actione
ac si instrum ageret modu si cendo illa actionem
et illam deferendo ad effectum suum proprium. et sic fit

Conclusio Secunda.

De rae instrumenti physici et quod habeat aliquam
actionem propriam et propriam ad rae principalis
agentis contingentis eius effectum.

Secundo et ceteris in schola D. Thomae. et ideo suspensum est citare
plures autores. Diximus de rae instrum physici esse ut habeat
aliquam actionem propriam, si n. loq uelimus de instrum
morale certo, q non habeat actionem propriam physice
contingentem effectum principalis agentis, ut docet Bannes.
ubi docet Deu uere posse assumere creaturam Amanu hinc
instrum morale ad creandum aliquid in quo casu non apparet
actio aliqua propria contingentis effectum sui dei. Est igitur
sermo de instrum physico et in hoc sensu pter cetero rae.

Si instrum physicum non hret actionem aliquam propriam
et propriam. hinc in simpliciter et absq. rae assumunt ab agente
nati uel arte instrum quodam determinata et accommodata ad ptes
eff. sed hoc non est dicendum. q. m. pter si ferrum u. g. nihil hret
ppriam uel propriam ad faciendam pteritiam cathedra non est rae
cur ab arte pteritiam assumeret ferrum pteritiam uel lupa aut
certe est asperitiam rae cur pteritiam occupat ferrum qua alium. q.
m. q. d. uel uel uel n. q. n. a. et ass. utant certis instrum, n. a. et ass.
nil frustra absq. rae faciunt nisi q. uel uel huc caa pter q.
et erroneum.

ptv

Petr 20. Si infra non habent actionem propria proxima, scilicet
 res q agentia natura immediate per se habent, hoc non
 dicuntur. go. m. patet ex dictis. pro secula, si n infra nul-
 lam habent actionem propria tunc nihil medietate q agent
 distincta actione. go agentia natura medietate per se habent.
 Petr 30. Caa infra neq in virtute agentis propriis at-
 tingere propriam esse, nisi q alius se habet in se habent
 esse circa illud. go de rae infra e hie actionem propria
 proxima. q sequitur patet, q de rae infra e factus, attingere
 esse in virtute caa propriis go eis actione. si go non
 pot nisi habeat quoniam proxima, plane se habet saltem actio-
 nem esse de rae factus, et esse infra. ans pro. ut infra ab
 tingat esse propriis agentis in virtute illis, ideo debet
 elevari ab illo q e infra et agens in proportionata ratio: il-
 lig. go pro q gra infra habeat virtutem in proportionata
 et inferiori qua q, elevat et media elevat attingit esse
 in virtute agentis propriis go et pro eul q hie q
 actionem infra virtutem propria arbitria qua q factus par
 hie q actionis alterius agentis. ans patet. infra ut tale
 spectat ad ordinem caa efficientis non propriis sed
 inferioris et in proportionata ad esse propriis. go infra
 ideo eul elevat ad attingendum esse q e caa efficientis
 sed in proportionata. go q sequitur pro. infra subordi-
 nat caa propriis et qmone ab ea in gra caa effi-
 cientes hie q agens inferioris et in proportionata go ante.
 qua elevat et qmone hie in se aliqua virtutem

propria

ppria activa, licet inpproducta, alias non elevatur
 et pmeretur ut agens sed ut unum nudum otus et in
 huc spm qm sil subolmum care inferioris agentis
 ad supiore ut pulch in cau ra d pmpati qm in ipso
 q subolmum jo in gre cae effodit hll in se ppria
 virtutem activa rari: oty pducendi. ra non gypna
 facile patet ex dictis fin. in huc ut sic debet huc
 ppria virtutem activa licet inpproducta antequam
 elevetur et debet huc ppria activa rari: rari:
 deinde tali virtuti q sil dispositiva oty. pti huc
 ultima gypna alias tali virtuti maneret oiosa et
 non spet data in rari virtutis activa, sed in rari
 virtutis ut gypna in huc non egeret elevare fructu loget
 qm cae activa inferior.

Obiices Jo Contra jam Contem. Semen in huc
 generantis et tu non agit ut motu ab alio. go no
 e de rari in huc agere ut motu ab alio. pti m.
 qm semen attingit et pducit nety huc generans
 nety motum vel longe distat ab eo, movetur resp
 aliud cum ad motu one pducit oty et apxas no.
 nety ad mobile, et tu semen huc vere in huc
 agit. go in vera. Conpntu argtu. phantasma
 generat huc in huc in huc agentis ad pti pti
 in huc gili lem et factu generat in huc ad eandem
 gans in animaly fictitum et nihil e ex ipso gans

nil

rit metu ab alio - qd ritum q antea m. e cura pte
m. ut n. illa medio opes spirituales vel corporales
non virtuales qd non possunt recipi in esse sunt
accidens corpus neq recipi in re spirituali.
neq et opes corporea, qd res corporea non pot attrin-
gere rem spirituale ut e fides intelligibilis d. qm.
qd illa virtus non pot esse corporea.

R. Negto m. ad p[ro]p[ri]etatem qcedes ans. d. h[ab]it[us] q[ue]ritur.
qd non pot moveri actualiter p[ro]p[ri]etate q[ue]ritur. virtua-
liter neq. qd iam dicitur qd generans movere semen
ad generandum p[ro]p[ri]etate quando manet in illa virtute
impropria a generante. et cum virtute illa manent
cum dum attrin[gu]it p[ro]p[ri]etate h[ab]it[us] et q[ue] h[ab]it[us] q[ue]ritur
moveri semen, sicut fugit h[ab]it[us] in h[ab]it[us] moveri
a p[ro]p[ri]etate vel fugit h[ab]it[us] in h[ab]it[us] moveri
vel virtute impropria a p[ro]p[ri]etate. Sed Certu e.

quia ex hac p[ro]p[ri]etate p[ro]p[ri]etate virtutem ab agente
coactam p[ro]p[ri]etate q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur p[ro]p[ri]etate
q[ue]ritur h[ab]it[us] q[ue]ritur q[ue]ritur h[ab]it[us] q[ue]ritur h[ab]it[us].

R. Distinguitur sequenda. sequenda q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur
q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur
in uno instanti q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur q[ue]ritur
neq. q[ue]ritur. et hu non e q[ue]ritur p[ro]p[ri]etate. Ad Certu e.

R. Certo m. et nego m. ad p[ro]p[ri]etatem h[ab]it[us] illa m[et]a[m]one
q[ue]ritur

spirituale, ad hunc in magnam se. accidens
spirituale completum et permanens non potest recipi
in re corporea, bene tu accidens spirituale quasi
in completum et transiens et corcat et medius hinc
et hinc modo recipit motu spirituales itaq agentis
in phantasmate et motu dei ad partem gratiam in
sacramentis et hoc e doctrina D. Th. 2. p. 2. a. 4.

Obiectis 20. Omnes actus in agentibus ut motus
a se et tu non sunt causa iustis, sed de ratione iustitiae
causa non e q. agit ut motus ab alio. m. patet ex
dictis quod dicitur sub. m. et q. dicitur non inter causas
ras dicitur multa proprietates boni innocua quae aq.
necesse. Contra 20. Calor e in igne et tu
non agit ut motus ab igne sed agit tu q. e
quasi motus cum illo. q. dicitur q. autem. - Contra 20
Iustum cum illa motione vel virtute fuerit,
dicitur vel sufficiens esse finis vel non. si non
hinc in dicitur alia motione et de illa motione nihil
fermo et sic ultra. Sic q. dicitur motus q. dicitur causa
proprietatis q. tu dicitur neq.

R. Dicitur m. agit ut motus a se ad effectum nobilitatis
orem nullas supponendo vires aut agnate q. dicitur
hincem vero q. dicitur agit ut motus a se ad effectum agnate
q. dicitur supponendo sufficientem virtutem vel
non ultimate completa agnate tu q. dicitur
et sic q. dicitur m. dicitur q. dicitur minore. negat q. dicitur

ad naturam ergo causa instrumentis non sufficit ad movendum quos
cumque modo, sed debet movere ad effectum se rediorem
et sic excedentem vires illius rei quae respicitur non
habeat sufficientem virtutem aut agentem
effectivam quae in eis res non reperitur.

Sicut enim equus ad generandum alium equum debet
quodammodo a causa sua, tamen non de causa instrumentis, quia effectus
non excedit vires et perfectionem spiritus illius.
Ad hoc jam Confutatio de Causis m. d. d. m. non agit ut
motus ab igne actualiter, quod m. habitualiter nego.
nam ut ex supra dictis patet calor ex generatione
ad ignem accipit aliquam si generatorem quae
sunt producere ignem quae generat cum igne aut in
alio sustinet non duceret. Et licet calor per se non sit
ignis non habeat aliquid superadditum realiter praeter
proprietatem entitatis, sed tamen aliquid virtualiter factum.
et hoc nihil est aliud quam ipse calor quod sub
est igni huiusmodi virtutis instrumentis ad generandum
solum aliam ignis. Propter et non est calor non
esse proprie ad generandum instrumentis ignis. Ad naturam Confutatio de
instrumentis quoddem cum illa motione et virtute esse sufficientem
ad generandum effectum, negatis tamen hinc sequi esse causam propriam, quia
cum habeat istam virtutem quae modo fluxus et influxus
in ordine ad effectum solum omnium naturam excedentem vires
vires non potest dici quod sit causa principalis. Aliter aliter dicitur
de instrumentis cum virtute ad generationem esse ad hunc in genere,
honoratum quia illa virtus tamen habet naturam fluxus et transitus.

Phil:

Obi ctes 30. Instuta signatio non indigent aliqua
mitione. q̄o nec matia. ḡeque patet; nam quo effy
præstantior, eo maior pot̄t̄ elevat̄. ans p̄tr̄ in creaturis
qua assumunt ad effy signatas e pot̄tia obediatis q̄re q̄a
hinc lat̄m effum. q̄o p̄m̄ p̄ducere illes absq̄ ulla mitione
sup̄addita. ḡeque patet. nam alias non esset pot̄tia q̄re
activa. ans p̄tr̄. in creaturis e pot̄tia obediatis passiva
ad oēs formas signatas recipiendas. q̄o et esset pot̄tia
obediatis activa lat̄m formam. d̄ q̄r̄tr̄ pot̄ent̄ creatur̄,
na ḡeure instuta ad p̄ductionem effum signatum
absq̄ additione mixtura intrinseca, sicut absq̄ additio,
na recipiunt formas signatas per pot̄tiam s̄ obediatis
passivam.

R. Hoc aut̄m maiori ex parte p̄tinere ad Theologos
in m̄ q̄tu n̄m̄ Centi refragatur R. N̄ḡto ans.
ad p̄t̄em. negat̄ ans ad huius p̄t̄em ḡedes ans. d̄ neg:
ḡequane disparitas e. q̄a r̄o pot̄tia obediatis activa
dicit̄ et affert̄ quandam p̄fectionem q̄ non p̄t̄ creaturas
com̄uni cari ligni q̄ illis innatum et connate, ut
alibi d̄o dante lat̄is ostendemy. Secus vero e de
pot̄tia obediatis passiva, per hanc n. p̄hibuit̄ creatura
pot̄ens ad recipiendas oēs formas signatas, habet̄
r̄am m̄m̄ pot̄tia passiva q̄ non tanta in vult̄
p̄fectionem.

Rogas hinc cum in ista ut in ista generat̄ ad
effum ead̄ p̄p̄tatis non e mixturam p̄m̄iam, sed com̄,
nicatam ab agente p̄p̄tati, in quo consistat hanc
mixturam

virtus, vel quid sit. *R.* Juxta diversitatem
 instrum in quibusdam cum e qualitas vel virtus
 activa & modum transeuntis communicata, ut patet in
 Semitis & virtutem aliquam activam signatam monentem
 à Deo ad pdam gram instr; in quibusdam vero, iustis
 pdicta virtus vel motio e ipsa virtus agentis proprias
 rae e. nam posita actione caa proprias in instr et q
 illig modificatam et determinatam ei quasi appropia-
 ta intelligit instrum elevatu potens influere, imo activa
 liter influens in effm caa proprias. qo actio caa proprias
 bene pt dici motio et virtus illig contributa in rae instr
 et si qd aliud fugat ad illud, videt fugatum; et ex hoc
 colligitur effm quasi distra inter caam proprias et instru-
 mentalem, nam virtus pducendi effm in caa proprias e
 immobilis, constans et duratura, habetq; in illa fixas
 mas radices. In instr vero ista virtus e fluens et diminuta
 et imperfecta, ideoq; phili solent illa vocare virtute instru-
 mentalem et subiectivalem.

Obicies qd. Contra rae centem instrum nulla hnt
 adicnem ppriam propriam situm se. qo cente rae ra falsa.
 pto aut. qd. si instrum situm se hnt adicnem ppriam, hnt et
 ppriam virtutem ad dicendam illam actionem, et hoc
 rae effm caa proprias, qd dei non debet. pto aut. qd.
 in instrum nulla pt assignari actio q non sit à caa pmi-
 pati. u.g. in ferris, tam fictis qua ferma e ab artifi-
 ce, si n. artifex non moveret ferram non form deret.
Conferat argum. actio instrum ppriam propria, vel e eadem
 realiter cum actione proprias agentis, vel non. si e eadem.

J

q̄o non ē prātia neq; p̄p̄tia. si non eſt eadem
q̄o nūc ē à cāa p̄p̄tati et q̄eſt̄r non eſt actio iñſt̄i.
q̄eſt̄r p̄r. actio n. iñſt̄i ut talis ſenſ̄ debet eſſe ut
agente p̄p̄tati.

R. Nḡto ans. ad p̄tāem q̄eſtes q̄ iñſt̄m habeat
p̄p̄tiam virtutem reſp. illiḡ actionis p̄p̄tate, q̄to
vero d̄t̄ogent̄ cāa p̄p̄tatis, q̄eſtes q̄ȳnam, nam
hoc non inveniēti videt̄, illa n. actio non exē,
d̄t̄ p̄p̄tias vires iñſt̄i, neq; reſp. talis actionis d̄t̄
iñſt̄r iñſt̄m, cum hoc ſit fatendum, q̄ non ſit cāa
p̄p̄tatis in omni rigore. Ad rāem p̄tāem. Aſſing.
ans. Nulla p̄t̄ deſignari actio q̄ non ſit à cāa p̄p̄tati
iñſt̄m cōmuni caute virtutem, nego ans. iñſt̄m appli.
caute virtutem illā ad agētur, q̄eſtes. ſicut n. q. q̄ ap̄
plicat ignem ad comburēdū non dāt virtutem
igni ut comburat̄, ſed t̄m appli. cat virtutem com.
buſtinae ignis ut p̄t̄ exire in. actu. ſed hoc patet ad ex̄ptm
relatū de ſerra. Ad Conſeſem R. Actionem Quāiam in
ſt̄uti reſtat̄s identifi. can̄ cum actione p̄p̄tatis agentes
ad huius impugnat̄em dices q̄ cum illa actio ſit multi.
plex virtualiter ite ſunt̄ur legit̄ q̄ ut egrēdit̄ ab iñſt̄o
d̄t̄ p̄p̄tatis ſcrip̄tis q̄ ut egrēdit̄ à cāa p̄p̄tati.
Quod ſi dicas itē. Hoc ſtare non poſſe nam iñſt̄m
agit ut motū ab agente p̄p̄tati. q̄o illa actio non p̄t̄ eſſe
p̄p̄tatis ut egrēdit̄ ab agente iñſt̄o, ſed p̄p̄tatis ut egrēdit̄ à cāa
p̄p̄tatis, q̄a hāc cāa quare iñſt̄m agit. R. Hec t̄m ſeq̄
p̄p̄tatis eſt motionem iñſt̄i, quā q̄ agit, non t̄m ſeq̄ q̄ ſi ſemel
p̄p̄tatis motio p̄p̄tatis cāa p̄p̄tatis alligat̄ ſum eſſm quā medio
iñſt̄o

insto et instm attingit effu pmpati, sic tu ut pign pducas
pprium. Quod si dicere velis esse suas actiones. R.
ad impugnatem, sculo q non pcedat a pmpati pmpati
qto nro dr actionem insti, debere pcedere a pmpati,
intelligi debet de insto fructu qfiderato quatenus in vir
tute agentis pmpati attingit effu illig, non a. de illo qua
teng habet ppriam quandam actionem.

Obiicies 50. Tam in instis nativis quam arte
ficialibz nulla requit ppria virtus ad agendum.
qo nec ppria actio. gignat patet. ptr ans. quo
ad insti natia, nam aer illuminatus instmter illu
minat parietem. et aqua calida instmter calefacit
ghandama quoz, ut supra dictu e, instmter g currit
ad pductionem spis intelligibilis; atqz haec ora nul
ham habent ppriam virtutem nec actionem
ad ptes dictas esty. qo. ptr idem in instmter arteu
ficialibz in terra nq. nulla e virtus ppria qto,
nam in illa te quantitas, dicitur virtus, gravitas
et illa figura dentium, sed nihil ex istis pt dici
virtus activa. qo.

R. Ngato ans. ad pbaem R. ad singula. ad p m.
aerem non esse instm gcurrentis ad illuminatam pa
rietis, sed potius se habet ut stm vel onedimoz p q
diffunduntur spis intentionales atqz ulla actione
stidem pbaliter pot de aqua calida querendo
calif.

calefacit manū. vel aliqd aliud, tñ licet conce-
deremq aquam epe mtrā ad pōm calorem
negat tñ, q non habeat actionem pōm pōm,
am, calefacit n. pōmā humiditate q̄ e actio
pōmā aquae, et hoc actio dīppōmāre q̄ currit
ad pōm calorem in obo, humilitas e q̄ nāsi ne,
hic actio caloris quo nō hīq̄ et deponat ad partes por,
res corpus, ad m̄ in dēphantasmate. **R.** Quod nūq̄
tam habeat pōmā q̄ niam actionem rōpōmātem
sua pōmā virtuti et forma, facta epe. et si petatur
ut nominet talis actio. **R.** Ex D. Th. 2. a 2. q̄ pōm
phantasmata mouent inctm pōmābilem, non a. ad hoc pōm
sufficiunt ex se ipsis, cum sint tñ intelligibilia in
pōmā mtrā et non mouent nisi ab intelligibili in actu
unde debet frequerē mtrā actio agentis, cuius il-
lustrat phantasmata sint actu intelligibilia, si aut
illustrat huius corporalis sunt actu colores nisi biles.
Ex q̄b̄ verbis d. th. colligit phantasmata mouere inctm
pōmābilem, non ex sed ex illustrat incty agentis
in tali a. motione repit aliqd q̄ e pōmā ipsi phan-
tasmati.

Dices contra, hoc epe impōmte, q̄ si phantasmata
q̄ aliqd sibi pōmā et pōmā n̄ q̄ abirent ad
mouendū inctm pōmā et dān pōmā intelligibilem
sequeret rem corpoream agere in rem pōmābilem. hoc a.
non e dīcendū, q̄ res pōmābilem cum sit pōmā extra
phantasmata actus rei corporeae nō hīq̄ illū attingere. sed nō q̄ pōmā pōmā se abiq̄
illustrat incty agentis e oio mate rōpōmātem rei pōmā rāes mates.

R.

Quod uti cognoscitur negre in caa pntis gre pre um pntia nisi ut mstru.
 Sed hoc qdem rem resp: pntia dicitur ab hys
 natis agentis. In resp: agentis natis hu dpe mpost
 se. q pnt asumme rem corporea ad pdaum rem
 pntialium neg: tale agens pntent unqum of,
 signari. Sed hoc d rem dpe resp: agentis natis
 an pntel in femine q asumit ab hore hysm mstru
 ad abtu genda unione ara natis cum coepe. d sic
 semen attrigit aiam ralem qe pntialialis gior,
 gendo illa um ma; qe semen e mstru ara
 generantis pntis q aie d mstru coepis. d ex tali
 q mstru ad aiam hnt semen q pnt mstru
 attrigere aiam ralem. pntia d nutritiva e mstru
 aie ad mstru munda forma nra humana in su,
 trimentu gioru. ita d hysm q phantasmata
 nra ex eo q pnt pntia a pntia gioru aie
 ralem a pntia aie cum mstru agente. hnt mstru
 hnt d pntia mstru q illa gioru mstru ut pnt
 dpe mstru ad pdaum hnt mstru gioru non pnt
 aie. sed itas q pnt forma nra mstru q
 hnt pntia in coepe se: d ex pntia nra hnt
 ralem ordinem ad pntia phantasmata, ut non
 pnt mstru nra mstru gioru q hnt pntia nisi gioru,
 do se ad phantasmata ut hnt in hnt: de aie
 qm

Item vero attribuit ad multa artificialia negat
et q. careant p. p. virtute et actione. nam in
ferro illo figura dentium tali et tali modo ordinata,
tota et acutissime virtus activa ferrea, immo et via
in argenteo relata consistunt unica virtutem activam
illig. Contra dicitur. Si figura dentium et
virtus activa ferrea go. prestabit ad eam p. p.
qualitatis et non ad p. p. q. falsum e.

R. Negato sequetur. q. illa virtus et tunc activa
dum dendo et resolvendo p. p. ut a. prestabit
ad eam p. p. qualitatis debet esse p. p.
modo activa. sc. q. q. se go. spect. p. p. alicuius
sibi similis. Adde non esse in q. neciens admit.
tere illa figura s. p. q. et fortiter activa prestare
ad eam p. p. qualitatis. Eadem n. entitas non,
tunc s. p. p. diversas formalitates q. si deserta p. p. p.
sunt ad diversas p. p. qualitatis ut in logica dicitur.
Et hinc illa figura q. dicitur activa in talium non ut
tali figura et p. p. et fortiter, sed p. p. q. in talia
tali modo affecta tali vel tali si p. p.

Pluribus ultimum. Deus potest uti actione
hinc interiori v. g. in intellectu aut voluntate
et exteriori v. g. in visione et corpore aliquid mirum
hinc hinc in istis ad p. p. et p. p. aliquid miraculoz,
scilicet

Sed in his institutis nulla apparet actio propria,
 nec n. una actio hinc aliam actionem sequenda,
 Sed, atq. a se distincta. Deinde actus in termi-
 namentis non pot. transire ad extra, nec
 gignere finem vel effectum. qd. de rae instituti non e-
 hinc actionem quoniam. In. de se patet. nam
 Deus pot. quocumq. creatura ubi inqum. instituto
 ad ptem effectum, qd. ois creatura est & subiecta
 Deo nisi hoc fecerit non potest aliqua in pti-
 cationem. et idem patet de corpore mortuo q. cum
 careat vita nulla pot. hinc tacti sitatem.
 Confrat. argum. qd. Deus ubiq. rebus corporeis
 in ordine ad res spirituales. u.g. ubiq. igne infero,
 nati q. e. corpore ad cruciandas vias damnatorum
 et tormentorum, sed res corporee neq. agere in
 reem spirituales. qd. huiusmodi instituta non
 pot. hinc actionem quoniam.

Confrat. id. Deus non ubiq. creaturis ex
 incho gentia, sed pot. tribuit ois virtutem ut
 pnt esse gentia per sua actiones et idem pot.
 incho ubi quocumq. Creatura ad ptem effectum
 atq. hinc non pot. saltem si instituta debet hinc ali-
 qua actionem quoniam quia. qd. de rae instituti non e-
 hinc talem actionem quoniam. His adde instituta
 supra non gignere passim circa q. argum. qd.

carent

careat actu primo. p̄ter. ratio n. q̄ nunc p̄ter
actu p̄ter. ut p̄ter. q̄ nunc p̄ter. ut p̄ter. q̄ nunc p̄ter.
p̄ter. in sacramto. n. q̄ uerba Censuris non
p̄ter. ut p̄ter. p̄ter. panem si: p̄ter. cupi si
aliqua uerba elisset.

R. Argto q̄to m. illam n. sicut exprope
D. Th. 2. 2. 4. 178. a. 1. ad 1. m. Negatis tu m.
ad eis p̄ter. antiqua. H. Explicanda e p̄ter. D. Th.
et Censuris, qua stabimur de ratio insti esse hinc
actionem p̄ter. q̄ nunc ad actionem p̄ter. agentis,
non n. sicut q̄ om̄m debeat hinc p̄ter. uirtute
op̄ter. q̄ sua hinc attingat ad disponat p̄ter. cir
ca q̄ op̄ter. agens p̄ter. Sed sicut q̄ de ratio
insti sit exercere alia op̄ter. p̄ter. uirtute q̄
se habeat dispositi hinc ad op̄ter. agentis p̄ter.
sine p̄ter. p̄ter. in q̄ agit eam p̄ter. sine
non. q̄ hinc om̄m p̄ter. non p̄ter. ad op̄ter.
rationem insti; unde ad iam q̄ hinc de rationem
m̄ter. absumptis a hinc ad p̄ter. op̄ter. m̄ter.
culofu. H. Verum esse q̄ unis actionis non debet
alia actio. negat tu q̄ actio m̄ter. u. g. intel
lectio posse accipit a D̄no deo, sed accipit simul
cum suo proprio uirtute in ordine ad q̄ debet
res p̄ter. hinc ad hinc, et hinc ratio in p̄ter. absumptis
est

spectat ipse videtur vel intelligitur. et q' dicitur non
 potest alio modo distincta. Ad alium q' dicitur
 alio modo distincta d' m' anuntio non potest transire
 id extra, et obtingere realiter sicut vel esse.
 Et huc non esse negat tu q' dicitur. q' de sua
 instruit ut sic non est, q' dicitur q' quantitate d'
 q' dicitur transformatur sicut. Unde licet opus omnia
 et natio instruit q' se ipsa non attingit sicut
 ut videtur in sacramento q' immediate non attingunt
 animam, nihilominus ipse sacramentum hinc instruit
 et opus eius natio proprie et attingere animam et
 productionem gratia. q' attingit animam et gratiam et
 opus sicut certa a deo agente proprii, quatenus
 illa gratia sicut a deo certa determinatur et quasi
 manifestatur q' gratiam omnium instruit, sicut in g. licet
 sola anima ratio q' in se non utendo a organo
 aliquo corpore producat intellectum, nihilominus
 minus tu non sola anima, sed totus homo sicut ex
 corpore et anima, et intelligere, q' in se quavis
 et in corpore, non producat intellectum nisi in q' tu
 et determinatur aphantasmate corpore, ita et non
 tu gratia certa instruit a deo agente proprii
 et producere gratiam, sed totum instruit corpus et
 sicut anima sicut gratiam eo q' anima certa ab
 agente proprii sicut attingit productionem gratia
 nisi

nisi determinata & acti onem propriam instruit
et quoniam in ista causa puritate exorta non pot
dispositio de quibus generare ad omnia effectus nisi
physica obtingat sicut in quibusdam talis effectus hinc in
non potest ad istam divinam virtutem unice trahit
sicut in quibusdam effectus multum distat ab instruit
divina virtutis in actu bene potest obtingere ipsa
In sicut non & deum obactu quantitate virtutis, sed
virtutis, quia sicut non distat a divina virtute
quod virtus rebus virtutis & sicut in sicut virtutis
divina illi virtutis et hinc rati appetit in
sicut ad sicut sicut virtutis quod distat causa puritatis,
ut nimirum generat ista cum ex. Quod si
causa puritatis non distat nunc vero potest appetit
physica et obactu quantitate, sed sicut
obactu virtutis. Sed ut sicut sicut
quod ista virtutis sicut virtutis sicut sicut
ut et sicut virtutis sicut sicut sicut sicut
actionis non debet intelligi nunc et physica
actio sicut hinc sicut sicut sicut sicut
actionis sicut sicut sicut sicut sicut sicut
dicitur et cetera admittit ut virtus sicut rati sicut
instruit ope recipere actionem puritatis agentis istius,
instruere et determinare ex quod agente puritate
de se

de se fit in differeus et hanc Era hinc non sicut
 vera actiones physice transmutabuntur. Iti
 fignit tu ad medu actionis quia ad actio
 nem proprias agentis et una hanc meliorat
 et determinat regit in oi instrumto, scilicet et
 de rae instrumti ope sine actionem propria quia
 et in isto sensu debet intelligi illud quod dicitur
 apertis scilicet instrumto deferat et applicat per sua
 propria actionem virtutum et proprias agen
 tis et per instrumto regem deferat inq in practi
 ca in dicitur inq ad opz miraculosa.

Ad id vero quod dicitur de capite mortuo ut factu
 e de Heliostro phta enim opra opra tunc dicit
 assumptu ad sup idem dicitur. Et opra
 s. prophete dicit fuerit in gromis gate,
 habuisse tu alique gladiu passu in ad medu
 alieni actionis quia dicitur habuit actionem
 propria tunc non ita rigorosa. Et. 20

Illa jam opra habuisse suas qualitates actio
 nas ut caliditatem et frigiditatem et hanc
 dicitur bene probuerunt tunc in tunc gromis
 genere ad istu opra miraculosa et propria
 actionem quia. Ad jam Conf. Et opra in dicitur.
 in. Itm se et ex proprio merito quod in.

ex

in instrumto
 non pot
 opra, nisi
 opra hanc
 meliorat
 et determinat
 regit in oi
 instrumto,
 scilicet et
 de rae instrumti
 ope sine
 actionem
 propria quia
 et in isto
 sensu debet
 intelligi illud
 quod dicitur
 apertis scilicet
 instrumto
 deferat et
 applicat per
 sua propria
 actionem
 virtutum et
 proprias agen
 tis et per
 instrumto
 regem
 deferat inq
 in practi
 ca in dicitur
 inq ad opz
 miraculosa.
 Ad id vero
 quod dicitur
 de capite
 mortuo ut
 factu e de
 Heliostro
 phta enim
 opra opra
 tunc dicit
 assumptu
 ad sup idem
 dicitur. Et
 opra s.
 prophete
 dicit fuerit
 in gromis
 gate,
 habuisse
 tu alique
 gladiu
 passu in
 ad medu
 alieni
 actionis
 quia dicitur
 habuit
 actionem
 propria
 tunc non
 ita rigorosa.
 Et. 20
 Illa jam
 opra
 habuisse
 suas
 qualitates
 actio
 nas ut
 caliditatem
 et
 frigiditatem
 et hanc
 dicitur
 bene
 probuerunt
 tunc in
 tunc
 gromis
 genere
 ad istu
 opra
 miraculosa
 et
 propria
 actionem
 quia.
 Ad jam
 Conf. Et
 opra in
 dicitur.
 in. Itm
 se et
 ex
 proprio
 merito
 quod in.

ex divina ordinae quatenus quingis Deo
 nego m. si est supra de phantasmata virtutis.
 sicut q. ex generatione ad unum ratum ut nisi
 generare ad potatem suam in sollicitudine.

R. R. Inter cum copulam & spirituale
 esse aliquid p. questionem, nempe in rebus certis
 determinari, q. p. quibus licet non sufficiat
 ad hoc ut copulis creatae p. re ipsa in oba,
 te q. hinc autem spirituales p. factis p. p. p.
 quantitate, sufficit tu ad hoc ut q. hinc
 illa p. actuum certam a Deo, quatenus
 illa actus divina determinat p. p. p. p.
 ipsius creaturae copulis modo supra explicata,
 tu. Ad rem Creaturae R. Certe m. d. n. p.
 m. ad potatem dicitur diffam illa q. e. m. l. v.
 dicitur et eas creatas si q. d. e. p. t. q. u. a. u. n. y.
 creatura ubi ad offer aliquid p. m. nisi aliquid
 n. m. v. l. u. t. p. h. a. d. i. c. i. t. u. r. n. e. m. q. s. i. s. t. e. r. e. i. n. h. a. e. q.
 i. n. s. t. r. u. t. i. o. n. e. s. i. c. i. n. o. n. d. e. b. e. a. n. t. t. u. e. a. l. i. q. u. a. a. c. t. i. o. n. e.
 p. r. i. a. m. s. e. d. i. n. h. o. c. q. a. u. m. e. a. u. t. v. e. f. i. n. t.
 i. n. s. t. r. u. t. i. o. n. e. s. i. n. i. m. i. t. a. b. i. l. i. t. a. t. e. m. o. d. o. p. r. o. p. t. e. r. q. u. i. d. a. m.
 a. n. t. i. n. s. t. r. u. t. i. o. n. e. s. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. i. s. p. p. a. l. t. i. m. e. r. g. e. n. t. i. a. s.
 e. o. r. u. m. a. c. c. o. r. d. a. t. i. o. n. e. s. a. d. e. s. s. e. n. t. i. a. m. p. r. o. p. t. e. r. t. e. n. e. s. s. e. s. s. o. l.

Exemplum
 et m. h.
 su. q. u.
 l. i. n.
 r. a. p. a. r.
 d. a. u. p. p.
 l. e. o. n. e. s.

Subiectum est creatura quancumque ubi ad potum
offm a se imbutu non in iustantem aliquam
gradatone et quia nequid fieri nisi a
determinata sua ut videtur in actum
indubitate. nam rpp: oportet duri nec qdlibet
creatura capta ex ordm ac et probare duri
ad y currendu cum illo ad potum offm.

Ad ultimum de secuto vel nebis qd dicitur
iam probat ex dictis.

1o Quasito in dubio probato sc: ad qd qd iam
spectat expta qm duo expta sunt qm e qd
sit expta vel idea. 2o an sit vera realis eam
si n non sit vera cum non possint q se ad alio
geny eam spectare.

Pro explicae primi puncti tradenda e definitio
tradita a d. thoma qua collegit ex s. Aug. q. 3. d. veritate a. j.

Exemplar vel idea e forma quam aliquid imitatur
ex intentione agentis determinantis se ad finem.

Defio Exem =
flaris vel fidee.

In qua dicitur forma tenet locu gnis, cetera
tenet hnt dicitur.

2a parata sc: quam aliquid imitatur, penitus exctm.

Dantur formas quas alio non imitatur, ut forma
leonis non e idem vel expta ignis qd illa

ignis

ignis non imitatur. 3a, ex intentione agentis,
et penes ut excludantur illa forma qly casu
et fortuito alio finibus pducunt. unde si aliquid
pelles nihil respiciens ad Platonem casu et fortui-
to cu ad unum exprimeret non fieret Plato
exptor illi in agnis. Adhuc in deo h
determinatis sibi finibus, ut excludantur for-
mae agentium naturam ut forma ignis generans aliam non e exptor,
nam forma ignis generantis cum non opus p
in actu et voluntatem neqz sibi determinare
finem q tu vero penes ad agentia q sicut exptor
quasi dicit. Magr Panzer in p. q. 15. a. 10 sic dicit
quodam e forma obiecta in actu in se ipso existens
ad quam aliquid actus respiciens opus, forma
penes loco gnis. ut obiecta in actu ut excludantur
habitu et actu in actu q non habet rationem alii in actu.
sed exptor e id q in actu contemplatur. Et q eandem
partem excludunt gnis intelligibiles impropria
qa sicut talia sunt propria in determinatis et non actu
deinde exptor e finis actualis et perfecta alii
representat; al sicut intelligibiles impropria ut
in actu actualis representat qa talia in actu in actu
in actu aliqua ad sicut actu intelligibili.

Ea quo

de hoc exemplaris
sicut Panzer.

Ex quo sequi qd ars in mente artificialis existens
 non sit extar cum non habeat suam essentiam,
 sed propriam effectum. Et dicitur, intra ipsam existens
 aut extrinsecus extranea externa, n. g. imago
 externa propria ad pingendum talis n. imago
 tunc qd accidens ad formam qd potest dici idea et extar
 ut hinc testatur Ruben, qd ait extar extar
 qd sibi artifex extra mentem operatur ut rem
 aliam ad eam similitudinem efformet non ipse
 se nempe ad operari sed bene prope sibi illa potest
 et sic dicitur extar in extar et in dicitur tunc
 analogice sicut dicitur homo in rem et in dicitur
 extar non in dicitur qd e rem et aliter, illo
 neqz fieri effectus artificialis. Unde non e audiendum
 Mendocia dicens extar extar esse vere et
 proprie extar, sed qd in dicitur ad quoniam artifex se,
 spiritus qd, et qd hanc paritatur formae rem
 naturam extrinsecus qd dicitur in natura sicut ad
 rem et qd eandem in dicitur qd extar sicut
 tunc reperiri in agentibus intellectualibus, quia tunc
 agentia intellectualia sunt potest fieri simile reperiri,
 et dicitur. hinc n. ignis potest aliam ignem sibi
 similem, ⁱⁿ ut dicitur forma ignis generis

...ne agens
 ...ly cupit
 ...nde si dicitur
 ...el dicitur
 ...el dicitur
 ...ly
 ...dicitur
 ...non e extar
 ...qz
 ...re
 ...extar
 ...si dicitur
 ...extar
 ...forma
 ...dicitur
 ...mity.
 ...ed qd
 ...m passio
 ...et non extar
 ...feda est
 ...spha
 ...tunc
 ...entis.
 ...Ca

generantis non eo idem ignis geniti quia ignis
generans non operatur respiciendo ad illa forma.

Ex dictis sequitur quod effectus proprie captales et natus
non habeant ideam in causa propria, licet illam habeant
in causa propria. Sequitur 20. quod in intellectu
reperitur verbum mentis sine quodlibet finis proprie
sicut ex parte vel idea a; quod proprie habet rationem et in intellectu
et hoc est quod dicitur de consuetudine et dicitur
ex parte non esse aliquid subiective sicut obiective
sicut existens in intellectu. sicut verum finis veriorum.
et per hoc licet dicitur. Si idea spectat quodlibet tunc ob-
iective vel spectat ipsa res facienda, vel distincte,
scilicet, non ipsa res facienda et actum, alias
cum idea vel ex parte sicut vera causa exemplari
idea spectat causa realis sicut ipsa, et sic causa et effectus
non distinguuntur reatiter, sicut tunc ratione. neque
et per hoc quod finis alia res distincta, nam sicut
quodlibet et artifex operatur sine consuetudine aliorum in
actu. et quia ipse intendit facere per actum, sicut
tunc et cognoscit siquidem rem faciendam. ergo idea
non erit quodlibet obiective, sicut finis, et de hoc
loquitur alibi.

Circa

Circa 2m punctu non e magna differe queni,
aut n. eos Autaco cum Arte in hoc q. suprar
vel idae fit vera caa reatus. d. p. v. Omnes
res boni natus qua artificiales pendent a se
Jo e suis idae, natus qdem ab idaeis hinc,
no, artificiales ab extrinsecis idaeis in quibus
q. artem. go idae sunt vera caa reatus.

gratia patet. qa caa ta d. o. quo jo aliquid
p. se pendent. aut q. tal. raga ipso d. quo vel
res natus a certis factis fidem ut docent eorum
Theol. p. p. q. 15. a. 2. ubi Quid an sint pendera
idae in boni hanc rem creati. R. ita.
Aliam ratiō vide in D. Th. p. p. q. 99. a. 3. in
compe. His resolutio et explicatio fit

Conclusio Ultima.

Exemplar fructu acceptum spectat
ad geny caa fructu non redubare sed
directe.

Hae sententia d. quo ad rem in tu Theomias
et eam docent Combi rursus et alij. Utay,
p. v. n. d. Th. p. p. q. 15. a. 2. jo p. v. v. v.

R. ao

Ratio causa finis consistit in hoc qd tribuat rei certam
 speciem, sed ex parte vel idea tribuat rebus exem,
 platis certam speciem non edem in tribuere sed ex
 intrinsicis ad eam modum quo est in specie proprie
 specis. qd ex parte spectat ad genus causa finis. m.
 quatuor ex dictis. nam primario officio formae est
 dare speciem rei. pte. agens in intellectuale et
 voluntarium non est determinatum ad tribuendam
 determinatam formam et speciem officio pte se abso.
 lute enim agit qd in se et voluntarium qd in
 potius indifferentes et ad opposita se extendentes,
 qd oportet ut ab aliquo alio determinentur ad tri-
 buendam certam speciem. sed non determinatur
 p partem cuius finem cum qd actum et factum
 sit opposita facere qd pte hoc est pte
 aliquid aliud qd qd agens in intellectuale determinatur
 ad tribuendam certam speciem. sed hoc nihil
 aliud qd ex parte. qd ex parte scilicet certam speciem
 rebus non in tribuere sicut dicitur ratio, sed speciem
 materiae qd, sed in se extrinsece qd pte in
 materiae. pte eadem pte ratio y tra. Heli.

abscondentes

a se crentis spectare exptur ad genus eam offi,
 crentis. eam efficiens e q se go primum motu
 et mutatis, sed exptur non e q se go primum
 motu et mutatis, go non spectabilis ad genus eam
 efficiens. m. gradus ex dicitur eam efficiens. p. tr
 m. exptur solum ratio inclinat ad motu et mu.
 latem, qd exptur non e eam efficiens p. tr
 sed efficiens. go non e eam q se go motu et mu.
 latem. et go neq eam efficiens, qd eam efficiens
 e q se go primum motu, et q se go determinat
 ad gradum et mutatem. p. tr ratio idem eam
 efficiens influat in effm, vel transfundendo eam
 q. nescit actione physicae vel q simplicem
 amorem sicut efficiens in eam efficiens suam p. tr
 licet non ita p. tr sed exptur neutro modo p. tr
 influere go non spectabilis ad genus eam offi.
 eam. p. tr m. nam neutro neutro neq ad dicitur
 res mutare q nescit actione physicae, neq ab illa
 resultat artefactu simplicia quaedam resultat
 ab artefactu non libere sed nescit q dicitur
 artefactu. et hanc rati et vim hnt in p. tr
 illam q dicitur eam vel exptur spe trm geoghe
 licet:

obiectum huc ipsa res quatenus existit in dicta diiective
hac n. rae neq. phyca et influere in offer et ghytr
non est eaa efficiens. Contra hoc rae ghastru.
Nam exptor exhorru nempe imago externa
ad cuius similitudine pictor alia pignit non
genunt efficiens ad pductionem alterius ut de se
patet, nihil n. reale influat imago externa in alia, sed solum
determinat obiectum pictorem: go neq. exptor in
terre phyca influet. s.

Tapas Centis pto. Nam forma ut sic vel
eaa fructus in eaa, tunc hnt in bene ptem sine
perten huc faciat in hinc sine actu sine,
atq. exptor neq. dat ptem. go directe ptem,
vel ad geny eaa fructu, atq. ut dicitur in ptem
eaa fructu ut sic non e una pte atomi pto
sub altera gtemy sub se plures ptes in gte
eaa fructu, si ut et eaa efficiens gtem sub se
plures ptes.

Olii eis go centra Exptor fructu detor,
minut mentem arteficiis et dirigat ad ptem opy
exhorru in xta eiy forma. go g currit efficiere
pto geyna. pnyum dirigens eatum efficiens
ad

ad opus practicum. go p[ro]ductum est. go hec for
mal p[ro]p[ri]a practicum.

R. Distinguitur aut. dicitur quo ad assimilacionem
ut ipse assimilatus est. go dicitur aut. quo ad p[ro]p[ri]e,
hincem nego aut. et tunc negat q[uod] signat
qa solum p[ro]p[ri]a dicitur ad p[ro]ductionem et
practicum negatse legit et p[ro]p[ri]a effectivum,
venit non s[ed] se h[ab]et ex[em]plar.

Hiis dicitur q[uod] forma natis generat effectivum
ad effectum natis. go et forma intellectualis qualis e[st]
idea, generat effectivum ad effectum ante fructalem extra
p[ro]p[ri]am, q[uod] patet a p[ro]p[ri]etate r[ati]o[n]is. aut q[uod] dicitur.
nam idea forma physica generat effectivum ad
ad effectum natis qa dicitur ex p[ro]p[ri]etate ut dicitur in th. 1. p. 1. q. 15. ad 1. p[ro]p[ri]e
sed et forma intellectualis dicitur esse p[ro]p[ri]etatem inchoatam.
go generat quocunq[ue] effectivum ad effectum. Simile sicut
forma physica n. g. ignis determinat ad agendum.
ita et forma intellectualis. q[uod] sicut ille generat
effectivum ita et h[ab]et. Constat arguitur. Artifex
generat medicam arte, et ars generat effectivum
distinguitur ad effectum, distinguitur non medicam idea.
go idea effectivum generat. ad effectum p[ro]p[ri]etatis ad
genus causa efficiens.

R.

R. Conto omni de rebus generantur ad platum, illa
non esse quae nam generare forma phyfici genero,
rat effectus saltem radicaliter ad effectum naturam, unde hinc
utray forma del esse, tu diverso modo; nam
forma phyfica dat esse specificum quasi actus,
forma a. intellectualis ut idea dat eodem esse
specificum, sed ita, ut tu q. passiva sui in
suum generat ad effectum quatenus scilicet agens ad
illa respiciens ponit aliquid simile. ex quo et
patet ad aliam q. dicebat de determi. nature hinc
n. utray determinat, tu diverso modo idipsum
praestant. Ad Contraem R. Conto q. artifex generat
rat effectus mediante arte, et ars generat effectus
hinc mediante idea, ars tu generat actus q.
e habitus cum ratione facti. idea hinc generat
in quo eae fructus, et q. videmus q. ars generat
mediate idea videmus dicere q. idea habeat
aliquam actus hinc in effectum rationem, sed
videmus dicere q. ars in se q. ideam ad id,
terminat ad hunc effectum. si n. ars effectus
generat ad effectum et de parte executiva ut
nulli parte dicitur esse. non est enim
dicere

dicere qd idca effectus general alias plu-
ra propria effectiva generent sine necessi-
tate, et qd qd dicitur, idca non hinc alio modo
causandi scilicet formaliter; et sic casus cae ex
exemplari fuerit et qd nihil erit aliud qm
ipsa actio agentis intellectuales ut regulata
et directa ab exemplari vel idca qd proprietas
imitationem. (C)

Causa cae
exemplaris qd
scilicet actio.

Dubium Appendicæ.

An detur Fortuna et
Casus et respectu cuius.
Et quid sit Fatum?

Conclusio Prima

Vere dantur in rem nra fortuna et casus.
Conto e coris inter phisicos et theol. pte casus
Effe fortuiti et casuales vtr illi qd qd inten-
tionem agentis fuerit et qd acci deus pveniat
ab caa aliena qd aliud qd intendebat. Sed mult-
ti dant talis effe in rem nra. qd et dant fortune
et casus. m. p. dicit. pte m. in illo qd fudit terram
et inuenit

plurim, illa
hinc gen
tem, modo hinc
ordo; nam
li actine,
dem qd
hui m
gend au
ca quod
i nra hinc
illic qd
i fca gen
at effe,
hui ga
o genit
is genit
ca hinc
nam, qd
leam et
nos effectiva
ubria ut
x nra
more

et invenit thesaurum q̄ in ventris & fortuito
et casualis.

Conclusio Secunda

Respectu Dei nullus datur effectus
fortuito vel casualis bene tu resp. eam
etiam Angelorum et orbium celestium.
pro Contro pars p̄tr. Quia oia fiunt in rem
nata sicut Deus nullus et pro eo resp. sed si
aliquid fieret fortuito resp. illius sequeret q̄ non
habet effectum q̄ cognoscitur futurum q̄ de Deo dicitur
vere nefas e. bene tu resp. Dei resp. nostri
quod optimo vixto declarat S. Thomas de Dno
q̄ mittit Deus semes ad unum aliquo locum
ita tu ut unus ex illis resp. q̄ alius semper fue-
rit ad eundem locum missus a Deo, et tu dicitur
ob eandem causam missus ut si resp. fili dno,
aut hinc talis dicitur e casualis et fortuito
resp. semper, non tu resp. Deum q̄ ferebat illos
fili inirent dno ab uno. ita et de Deo et eam
vix dicitur.

Contro pars p̄tr. Imprimis de Angelis
in dicitur, q̄a resp. Dei et unum Angelum

aliquid

aliquid in per se et aliquid officere quod ipse referret
 neque intendere quod sua executionem. atque hoc
 plane est casuale. ergo respicit Angelum ut dicitur
 est aliquid fortuitum. De virtutibus caelestibus
 idem patet. Nam profecto casu quod unus virtus
 caelestis aërem humectet, et alia causa naturae
 illius sicca reddat, ut sit aliquid est propter inten-
 tionem virtus humectantis aëris et sic patet
 dicitur aliquid est casuale respicit virtutem caelestem.

Conclusio Tertia

Si fortuna causa efficiens per accidens
 in his quae operantur pro fine et hoc
 raro.

Extr. definitio. Dicitur causa efficiens, quae propter
 causam efficientis agere pro fine aliquo intendit
 et ut sit fortuna, debet aliquid accidere respicit
 illud quod aliquem finem intendebat; et si causa
 et accidens ea parte est, quae fit: debet aliquid
 esse quod sit propter intentionem causa efficiens
 et hoc raro ut. g. quae hinc agens seculum
 ad ferendum aliquid inveniunt calenam auream
 causa quae se illud optionis seculum hinc et hinc, ad hanc
 vero optionem et accidens seculum inveniunt calenam
 quae

fortuita
 nda
 affectus
 respicit
 caelestem
 in rem
 sed si
 non
 delectat
 in
 de
 locum
 in fine
 in
 de
 de
 de
 de

¶ tribus fortuna videtur scilicet: tunc agere seipsum,
tunc per eam per accidens inventionis casus
omnes. ex hinc colligitur fortuna per hanc
acceptationem, ut eam accipit hinc in hoc lib. 1. 5.
non esse ipsam fortunam ut vulgus credit
accipit, sed esse ipsam causam efficientem quae
habet per accidens respectu: talis est. ut in hoc
agunt per finem. ut dicitur casum quae fortuna
debere libere agere et se movere in finem illam
praecipue videtur, quae quia punctum excludit
casu ut dicitur casu sequenti. Et tandem
ultimo addit, Raro quia respectu: illam
effuram, quae semper vel ferre semper contingunt,
non dicitur fortuna.

Conclusio Quarta

Fortuna differt a casu in hoc, quod
fortuna fit eam per accidens in his qui
operantur per finem eligendo media ad illam quae per
casus vero eam per accidens in his qui
in eis operantur ex electione suae per finem. hinc
unde colligitur, quod in solis agentibus intellectibus
libere dicitur fortuna, casus vero solum
quoniam

quoniam brutis et rebus inanimatis u.g.
 quod equus fugit à bello ad flumen ut et,
 strigat suam vitam malis appetitibus et si
 non fugisset fuisset occisus, hunc dicitur esse
 in casu liberatus à morte.

Conclusio Quinta

Fatum nihil est aliud quàm connectio eorum
 eorum ad potus effectus taliter à deo disposita
 et hanc dispositio vel connectio quod ut summi in
 ordine ad deum ut proprii deus quod ordinat
 effectus ad suos fines, quae quod deus est et in
 non aliis libris quod ubi in deo et in natura non
 sunt plures sed ex suppositione, simpli-
 citer n. a. libera. Quatenus vero effectus depen-
 dent à causa defectibilitatis et contingens, sunt
 in natura in seipsis eorum naturis. Ex quo
 colligitur quod in his quod à deo sunt immediate de-
 pendent non debet ullum fatum uideat. Th.
 i. p. q. 105. a. 2. in corpore. Et hoc de eorum effectus
 si uideat dicta et absoluta sic et. Helmmanij.
 sufficiant. Laus deo, B. V. Mariae, Oly. SS.

Q. V. A. S. T.

QVAESTIO
QVARTA

DE CAUSA FINALI
ET DE COMPARA-
TIONE CAUSARVM
AD INVICEM

Dubium Primum
Quid sit causa Finalis;
et an sit uere realiter cāa?

Concl:

Conclusio Prima

301

Finis est cui gratia aliqd fit

Defio causa
finalis.

Hanc defio causo finalis tradit Arto hie c. 3.
de clarah defio. Finis pp sua bonitatem alius
agens ad operandu. unde era illo q ab agente
assequunt ad consequendu talem finem tur me,
dia et gra illius finis. n.g. sanitas tr finis
infirmi qa pp sua bonitatem excitat illum
ut sumat potionem amara. et hac era facit
infirmus gra sanitatis et tr pharmacia me,
vna ad sanitatem consequendam.

Conclusio Secunda

Varia sunt finis finis.

Conte patet ex th: et Ph: q finem vane dicitur
dunt.

Defio finis multo
plex.

Defio dicitur in finem cui. Et fine
cui. finis cui, tr ille q quem assequen
sum mens aliqd ad operandum. n.g. sanitas
tr cui, infirmus, qa pp illa assequendam
mens ad sumenda medici curia. Finis
vero cui, tr illa res cui voluntas et optamus

Finis alius
finis, cuius.

Alius finis cui.

eandem

ALI
RA=
M
T
um
nalis;
er caa?
Concl

eandem rem q̄ te finis uniy, ut ho in firmo
n. q. te finis cui, volumy sanitatem; non n.
sedem intendere sanitatem nisi ut eam nobis
vel alteri aegramy.

2a divisio finis.

Finis quo fine
fructus.

2o. Dividit in finem qui. Et finem quo.
Fine in finem obiectivum et fructum.

Finis quo fine fructus est ipsa gratia q̄ quam
sequimur aliquod bonum vel bonum. ut in fine
clara dei in Patria, est finis quo, et fructus
horis, q̄a mediante infirmitate dei sequimur
ipsum deum q̄ te finis n̄ ultimy.

Finis qui vel
directivus.

Finis vero qui vel obiectivus est ipse bonum
vel bonum q̄ sequimur q̄ gratiam. Finis deus
est finis qui, et obiectivus n̄.

3a divisio finis.

Finis Ultimus.

3o. Dividit finis, in finem Ultimū et
Proximū. Finis ultimus est ad que cetera
eīa ordinantur et ipse ad nihil aliud ordinatur
quod finis est Deus Opt. Max. Finis vero
proximus est ille in quem p̄ce intendit in,
sentio vel actio agentis - ut n. y. bonum
linguisticum est finis p̄ce lingue consideratis
et finis p̄ce vel ordinatus ad aliud, vel factum

Finis Proximus.

te criminalis ad aliud. ut n. g. fornicatio str
 finis pax hinc, qd pace in illam tendit ob ipsa
 ultra e ordinabilis ad bonu animi et honorem
 Dei, ut n. g. si qs appeteret fornicationem ut pret
 vacare contemptu reru diuinam vel Deu
 seruire.

Conclusio Tertia.

Primo e vera caa realis physica
 Conto e Artis cap. 3. et Q. Th. 5. meta. c. 2.
 estq. eois inter Peripatheticos licet eam non
 nulli ex antiquis negauerint. p. rae
 1o. Caa efficiens physica non temere neg. casu
 agit, sed gra aliu. 2o. estq. illi p. p. erit
 aliu. gra p. ducty vel facty. 3o. si aut estq.
 respicit p. se eam efficiens, et p. se depen.
 det ab illa, ita et realiter respiciet illud, cui
 gra e p. ducty et p. se dependebit ab illa.
 Ultra. Sed id a quo aliqs estq. realiter et p. se
 dependet e vera caa realis, et p. se illi. 4o.
 ut uny gra aliqd fit, e vera realis caa physica;
 et hinc e finis ubi ex d. p. p. ratet.

p. rae

Utr Cento 20. Quo ad agentia libera. Illa n.
finem sibi proprium ubi p[ro]p[ri]e d[icitur] p[er] eum p[ro]p[ri]um
et laborant ut patet in illo q[ui] currit ad furore
usq[ue] p[ro]p[ri]e famulatum g[er]mando aut libit aliq[ui]d
p[ro]p[ri]e eam recuperanda. q[ui]o realiter meretur talia
agentia a fine. p[ro]p[ri]e q[ui]a. huc motio non e[st]
meru[er]it ens ratio, neq[ue] pura imaginario, sed
vera et acule. q[ui]o famula vel q[ui]libet ubi p[ro]p[ri]e
nis vera et realiter h[ab]et causam finalem. et q[ui]o
finis q[ui]a vera realis et p[ro]p[ri]e ca[us]a. Contra hoc

Oli eius q[ui]o. finis cui non e[st] ut cui
q[ui]a aliq[ui]d fit. q[ui]o non bene dicitur q[ui]o finis in
finem cui, et cui; q[ui]a patet. p[ro]p[ri]e ens. finis
cui e[st] ut cui optime aliq[ui]d, q[ui]o non e[st] ut cui
q[ui]a fit.

Rx. Ex D. Thoma 2a. 2. q. 1. a. 8. ubi ait. tri-
niam cui et cui, non spe[ct]at finis q[ui]libet
sed ex utroq[ue] fieri unum. eo ipse modo quo ex
obieto mat[er]i et fructu fit unum totale et adq[ui]a,
sunt abiecti. Inve[n]it ut ait D. Th. finis cui
non

non hnt rāem finis completi nisi quatenus gūm,
 gūm finis cui, ut sanitas n. g. non movet neq
 appetit nisi quatenus te bonū hōis infirmi.
 et finis cui non movet nisi quatenus te illi
 volumus finem cuius, ut hō infirmus non movet
 nisi quatenus te curabilis p̄ sanitatem. Sic
 q̄o rāe finis non ḡvenit utriq̄ ut membro
 conditōnato aut separato ab alio sed ut ḡstio
 hnt cum alio eūm et eundem finem. et
 ḡstio hanc duo membra non distinguunt
 Inalter rāe finis, neq̄. Sim̄ dist̄ finis in ea
 ut in membra completa, sed quasi in com-
 p̄ta; ex q̄b̄ unus indiget completiusq̄ finis
 ḡstio ab. Unde patet. illa defio n. finis
 non ḡvenit utriq̄ membro separato, sed compo-
 sito ex utroq̄.

Olivier 20. Contra ultimā d̄m̄em. finis
 p̄xy non a finis. q̄o mala finis ḡxy n̄a patet.
 p̄t̄ om̄. finis debet ope p̄ se appetibilis et non
 p̄ aliud. sed finis p̄xy non p̄ se appeti-
 bilis

illis sed propter aliud. go non e finis. pter m.
eis finis ordinatus ad alium finem appetit p se
tum ad quem ordinatus. sed ut dictum e finis p se
semper ordinatus ad alium vel ordinabilis factum
e. go non p se sed p alium est appetibile.

R. Nego ans. ad ptaem distinguo m. finis
debet esse p se appetibilis positivè, hoc e
pse bonitatem pnam quã in se habet, quod m.
negativè, id e, q. ita appetat pse bonitatem
pnam vel nullo modo appetat pse bonitate
alterius. nego m. Et goo tr q. finis non de-
bet appeti pse aliud si sensus sit, q. ita debet
appeti pse suã bonitatem sine subordinatã ad
alium finem negari debet. Si vero sensus sit
q. bona rão apprehendi non sit bonitas alterius
debet gcedi. Unde licet aliquis finis particularis
sit ordinari ad alium, modo tu habeat aliquã
bonitatem p quã sit movere eam offerens tu
ad eum vere habeat rãonem finis. Conceptus hec.
de rãe pmpij in demonstratibz tunc tunc in m
ad inferenda contentem, non vero q. non sit illa
tu ex alio pmpio in cuius mte tunc inferat contentem
ga

quae hoc tunc de conceptu primi principii. Ita et
 de ratione finis et opere pro se appetibilem si quae
 habeat aliquam bonitatem quae ratione finis sit appetibile,
 licet haec habeat tamen subordinatam ad
 aliam finem et bonitatem. Nam opera pro se
 appetibile sine ulla subordinata ad alium finem
 non invenit ultimum finem.

Philosophicus 30. Textus primum textum. Per
 eam realem actu existens, debet actu existere quod non
 actu non te neque actu care, sed finis quod
 movet et est non actu existit. 30 non erit
 causa realis phyfica. m. patet. pro m. in sanitate
 quod movet infirmum ad sumenda medicamina
 autem si si m. ratio esset sanitas infirmus,
 cur non sumeret pharmacia. 30 finis movet
 et est quod actu non existit. Causa autem.
 Omnis causa movet ad virtutem. quae primum
 hinc se tunc super quod eadem rationem, sed finis non
 te primum 30 finis non erit causa realis phyfica.
 m. patet nam finis et primum opponuntur.
 P. 30. Quod primum videtur de fine curae.

nam

nam finis cui, semper videtur existere in primis
finem cuius et aliquid existere quod movet et causat,
ut dicitur mensura non hinc causa finalis ultima,
semper existit. Aliquid vero non existit, tunc
in non factis et habeat existantiam in appete vel
existantiam non actualem, sed arbitrariam.
et hanc existantiam facit ad causam finalem ut actu
causa et movetur non a. ad materiam finalem et
efficientem. ratio disparitatis de finibus ex proprio
modo causandi unius cuiusque ratione. Hanc finem
modo causandi debet precedere modo operandi.
cum ergo modo causandi ratione efficiuntur sed et
actualem motum enim actu egredientem ab
agente pro more est in requirit actualis et realis existentia;
et hoc ipsum patet in causa materi et finis, quod quod sunt
partes actuales concepti et causat in modo
actu suas proprias entitates, tunc et petunt
actualem et realem existentiam. Modus vero
causandi ratione finalis non est et actiorem pro
egredientem ab illo sed factum ab eo procedente
ut movet et excitat et apprehensionem. ut
habere motum non peti actualis existentiam
Leu

sed sufficit aptitudinis essentia vel intellectus
quod est claris expter huc modo. Nam finis
moveret et erat ut desiderabilis et nendum habitus
res a desiderata factis et nendum habitus bene
pt non esse a parte rei, quare finis non e
mentis nihil, sed vere aliquid appro hensu.

Ad Censuram R. Censuram M. et disjuncto m.

finis non e primum sicut primum sicut intentionis
nem. nego m. sicut primum quo ad executionem
quod m. quare finis quo ad intentionem e
quasi sicut primum et sicut causa a qua procedit
actio et motus in causa efficientibus. nam causa
efficientis nihil agit, nec go melius nisi per alia
quod finem.

Obicitur qd. finis huiusmodi metaphoricus go
non realiter. et go non sicut causa realis utraque
quod primum. nam sicut caritas non e reus nec
causa realis esse potest. aut e sicut. et aliam dicentem
finem huiusmodi metaphoricus e mense. Censuram arystotelem
omnis causa realis refertur realiter ad sicut effectum, sed
finis nequit realiter referri ad sicut effectum go non erit
causa realis. pto m. q. non existit enim potest realiter referri
ad

ad aliud, sed finis sapientie non existit. qd negat referri
realiter ad finem effectum.

R. Exptis illud dictum philosophum qd n. dicitur p. tri
finem m. non est metaphoricum sed est sensus quasi
motus finis non sit realis sed qd non est effectus
et vera aliqua influentia realiter sicut influentia
causa efficiens. p. cuius intelligitur qd motus sit duplex
scilicet una propria et effectus et haec est rigorosa
motus, et nihil est aliud quam influxus realis in
effectum et vera pro motu illius. Alia est motus meta-
phorica qd non est realis influxus in effectum sed aliq
ad motum alii cuius influxus qd exptis qd hoc. Quod
allicial et trahat ad se voluntatem et amorem
et desir deum sui, vel qd alium autem voluntatis
et haec motus sine dubio vera et realis est unum
desir autem eorum propter motu. haec ergo ratio est finis
metaphorice m. non est si comparatur cum causa effi-
cientis motus cuius motus est deo ~~non~~ rigorosa
et ita accipit illig. est motus finis metaphoricum.
Et ex hoc patet ad argum. Ad Contraem R.
negotio m. nam non est causa referri realiter ad
finem effectum realiter p. dicamentali qd nihil existit

realem

realem d'nom extrm qua cum finis non ha-
 leat non pot realiter pot referri ad finem estm.
 qd potest in stus qd e vera caa realis om carm
 creatam, et tu non refert ad finem estm realiter,
 eo qd deficiant condiciones ad halem mactatam
 pehite. Ita at pot dici de fine qd cum si deficiat
 dicitur pehite ad realem potatem habem aliqto
 non respicit finem estm realiter resp: potati
 sed ad finem transcedentali

Dubium Secundum

Vtrum ratio formalis mo-
 uendi in causa finali sit
 realis bonitas illius, uel ap-
 præhensio; aut quod idem est,
 Vtrum finis moueat scdm
 suam realem bonitatem;
 uel potig scdm esse apprehensiu?

Dictum

Dichum e quod dicitur dubio finem care vel fridij,
sare memento voluntatum vel appetitu ad
sui amorem motione metaphorica. Cum vero
voluntas non potest moveri nisi ab illo q. ipsi
e q. in tua ppositu et apprehensu. Ideo in re
dubitamus utrum sola bonitas finis realisq. in
ipso e vel futura, vel existimat futura, vel
propositu, sit rati finis obiectiva et iuris moneat
in eam; an vero et ipsa apprehensio sit rati
finis moneat voluntatem. In quo dubio e
aliquam opinio apprehensio nem esse rati finem
tunc in fine q. qua moneat voluntatem. n. g.
pito infirmus apprehendit sanitatem ut sibi
bona obiectiva, tunc sicut isti habent, q.
sanitas nec tunc moneat nisi firmiter sit sua
bonitatem reale sit et sit illud esse app.
hensu q. sit in rati; ita ut nec tunc bonitas
sanitatis realis, sed et ipsa apprehensio sit
rati finis obiectiva moneat voluntatem in
firmiter. Et hoc sentio hinc magis medicina
p. rati. q. p. a. jo. Et alio. Sed tu pro resolutione

Conclusio Prima.

Ratio

Ratio formalis movendi et finalizan,
 di in caa finali e bonitas realis illiq.
 vel praesens, vel futura, vel existimata
 vel futura et possibilis. Apperatio
 vero habet se huc ut conditio fine qua non.
 Hoc tenet e cois inter Thomist: dicitur D. Th. 2. 2.
 q. 26. a. 2. ad 2m. Vbi docet, Bonitatem finis
 esse caam et ratem diligendi; qd unum qd dicitur,
 qd in qtu e bonu. Visionem vero ad apper-
 hensionem esse huc viam quod ducimur ad
 dilectionem. Idem nisi movet D. S. q. 25. de
 veritate. a. 1. ad 6m. Apperens. Si nesci sciam
 apperhensio enim per accidens se huc ad probas
 apperhensio nisi ei ad in regu dicitur
 apperhensio. qd ex mente D. Th. apperhensio
 non e rae finis movendi in caa finali.
 Ite qd Corus pars. Rae finis motiva finis
 e illa qua finis terminat et facit appetitu
 agentis et q qua allicet voluntatem, sub finis
 terminat et facit appetitu agentis q boni,
 scilicet sua realem suo modo futuram et existentem,
 Item qd bonitas realis finis est rae finis illiq.
 motiva et non apperhensio. m. patet ex dicta

et n. ut enim gratia sit aliquid. et quod sit erit ut enim
et terminat appetitum. in parte appetitus non ter-
minat appetitum alius tunc ager non et per se
et per se appetitus fatigatus et appetitus fati-
gatus. et fatigatus et gratia ex parte. Deinde et
allius infirmum ad sumenda medicamenta non e-
st appetitus fatigatus, sed ipsa realitas bonitas illius.
Contra hoc ratio. Et unquam non movet finis
aliquid nisi ad finem appetitus, sed aliquid ut et non non,
vel ut finis movetur et agens. Et ut et non movet
obicitur non e- appetitus sed realitas bonitas finis.
Et eadem pars contra. Et. Per eandem rationem
per quam constituitur finis in ratione appetibilis constituitur et
in ratione movens. sed finis constituitur in ratione appe-
tibilis et bonitatem realem. Et et per eandem
constituitur in ratione movens. in parte. Idem n. finis
movet quia appetitur, et e- gratia, et illa rationem
per quam constituitur in ratione appetibilis, constituitur et
in ratione movens. in vero parte. bonitas non dif-
fert ab appetibilitate radicali. Et et bonitatem
constituit in ratione appetibilis. aut patet. Idem n.
aliquid appetitum vel e- appetibile, quia habet in se

aliqua

ali qua veritatem. nam meta ut meta. Cui
 p[ro]babiliter sed sentia S. th. ¶ non est appeti
 Deinde ratio finis cuius finitas appetit, non e
 apprehensio finitatis, quia infirmitas non appetit sa
 nitatem & ut e in appetitu homo n. r[ati]o h[ab]et
 sed appetit illum finem realem veritatem p[ro]p[ri]am.
 ¶ ratio finis movendi in eadem finali e ut
 ipsius veritas realis, et non ope apprehensio.
 Cuiusmodi arguitur. Cuiusmodi officium suum non e.
 sed finem suum intendit. atq[ue] q[ui]s greg[orius] finem
 finem ut apprehensio. ¶ ratio movens non est
 ope apprehensio finis vel finis ut apprehensio
 finis. Neque valet si dicas, appetit
 h[ab]entem eadem non ope r[ati]o finem
 q[ui] movendi; ope in r[ati]o finem sub qua.
 et ita licet appetit non habeat r[ati]o finem
 et boni naturis appetit, t[ame]n e ratio finis sub
 qua, ipso realis veritas finis terminalis et
 finalis appetit. Non valet in qua, quia e
 exproposito q[ui] S. th. loco citato supra in t[er]m[in]e.
 ubi dicit appetit t[ame]n se h[ab]ere q[ui] accidens ad
 p[ro]p[ri]as appetit h[ab]ere. atq[ue] ratio finis sub qua
 non.

nun. hñ se x accidens sed q se ut patet in
ræ sub qua, serm. qo huc solutio expresse
gha D. Th. d. Causar. ræe D. Th. Nam
sequeret q charitas in mō et Patria non
eset eadem. huc a. a gha D. Th. et alio Th.
qo. pte sequida. Nam quodvis amq mutus
ræo fructus sub qua, mutus et ræo fructus q,
et gñtr mutus habity et pñtia. sed alia e
cognitio dei in Patria, alia in Via. q pñtia contra,
ræo ræo fructus sub qua, charitatis, qo non
maneret eadem.

Quid si item licet in diversitate cognita
vel apphensionū non distinguere pñtia aut
habity nisi fructus qnoq, diversa apphensio. cum
qo serm. maneat eadem de apphensio, ma,
nedit gñtr eadem charitas. Contra R.

Quia qo ræo fructus sub qua, e diversa,
et diversificat ræm fructem qua, in ræo
specificatis. nam eadem ræo fructus qua,
pñtia diversa ræm fructem sub qua, pñtia,
sed ad diversa pñtia et habity. qo apphensio

nun

nunc ratio finis sub qua; vel si talis, non
 sequitur inevitabilitatem apprehensionis in pro-
 fare quod res ipsa quae apprehenditur, apprehendatur sub
 diversis ratione boni, quod tamen de Deo non est dicendum
 quod tamen in Via quae in Patria apprehenditur
 sub ratione finis boni.

2^a Tentis pars fit. Voluntas appetit
 ratio, non cognoscitur, sed caecum. ergo ut appre-
 hat aliquid bonum debet ipsi a natura cognoscitivam
 quod primum ipsi tale bonum ostendat. quod quia per debet.
 quod nihil volitum, quod non pro cognitum,
 ut et accidit dicitur Poeta. Ignorant nulla cupido.
 Consequitur haec ratio. Omnis causa realis debet habere
 saltem aliquid esse, sed causa finalis non nisi habet
 esse reale existens, quod saltem habet esse in
 appetitu. et igitur finis non potest movere nisi
 habeat esse apprehensum.

Circa haec quaeritur utrum appetitus finis ita non
 regatur ad movenda voluntatem ut et igitur
 non potest alia movere nisi primum fuerit apprehensum.
 Ad haec quod fitum est breviter sic statim haec esse missa

et aliter!

et attendendo vires naturae rationis quae illis cursu neque
finis memere voluntatem abque eo quod prius apprehendit
et voluntati per motum operatur. Et in hac quae in
est autem id est efficiatur perant motus per rationem
causis parte adducta.

R. 20. timis et supradictis non potest memere
voluntatem abque primum finis voluntate ap-
titudine et propensione. Probatum hoc ratione.
Voluntas est per appetitum naturae, sed sicut in timis
sicut est per se rei naturae agere per formam naturam et
sine illa agere implicat contradictionem, sicut quod
inmiscum et est per appetitum naturae agere per formam
apprehensa ergo et implicat contradictionem memeri
et sine incognito et est per illud agere sicut implicat
agere naturae finis forma naturae. Nec valet si dicas
Apprehensio non est ratio finis memendi in fine
sed tantum conditio sine qua non, sicut appropinquatio agentis
ad passum est conditio sine qua non, sed hanc Deus
bene potest supplere; ergo potest memeri voluntas
abque primum apprehensione finis. /

R. Dignitas in appetitu non est ratio finis sed tantum
conditio

conditio sine qua non intrinseca, tunc se ea
 parte eam quod m. Est conditio extrinseca
 nego. m. sed conditio potest bene suppleri a Deo
 in intrinseca nego m. extrinseca transeat n.
 de hac n. alibi videlicet utrum se. appropinquatio
 agentis ad passum potest suppleri a Deo et valde
 probabile est non posse. et negat y. r. q. na. existit
 huius doctrinae habemus in existit q. sicut oes
 phisitas a tunc conditio prohibita in eam efficiens
 ad agere et potest sine esse. existit n. nec est unquam
 activa et y. r. q. na. finis ratio agentis. d. tunc
 quod conditio in intrinseca, non potest suppleri a
 Deo, nego q. d. in na. potest et eam efficiens
 sine illa potest agere, q. potest. si n. eam actu agens
 non habet existitum repugnans q. realem actualitate
 influxum q. statet, ut n. q. actu nondum q. potest daret
 actualium influxum q. implicat. Et sicut se hinc
 existit realem extra suas causas resp. eam efficiens,
 ita se hinc existit finis in appetitu resp. eam fina-
 lis. Et y. r. q. na. finis eam efficiens non potest agere
 nisi habeat realem existitum, ita nec finis poterit
 volenti:

videntatem nisi habeat existantem intentionem
sive in appetitu.

Obiicit 10. Ex Q. 5. Qui dicit appetitum
bonum esse rationem finem memendi in fine. nam
docet q. bonum et malum sicut dicitur per appetitum cau.
sunt dicitur per habitus et actus. 10. appetitio est ratio
finis memendi, et non tunc conditio. 10. quia patet.
quia ratio finis et non ratio sit dicitur significare habitus
et actus. aut pro. nam malum appetitum ut dicitur
est tristitia. appetitum vero et futurum in certis
vimerem. Item bonum appetitum et sensum si est dicitur
est delectatio; si sit appetitum et rationem et dicitur
est gaudium. Sed isti sunt dicitur per actus sicut. 10.
autem non. Confirmatur argum. ex eodem D. 5. p. 9.
30. a. 1. ad 2m. Alii docent hanc esse dicitur in dicitur
appetitum naturam sensibilem et rationem, q. appetitum
natis ferat in bonum sive ulla cognitio, hoc est in bonum
non cognitum ab appetente, ut videre est in lapide,
de, q. aliquid ulla quia cognitio ferat in finem certum
hunc in bonum. Appetitum vero sensibilem habet
per obiectum bonum appetitum et sensum ut patet in bonis
appetitum

appetitio vero intellectus habeat q̄ obo bono
 cognita q̄ in actu q̄o appetitio boni sicut dicitur Th.
 non est tunc contraria, sed vero finis obiectiva
 sicut q̄ supra, q̄a alias non sumeret q̄ prima dicitur q̄
 sicut dicitur inter p̄tias appetitivas ex diversa
 appetitio, sed appetitio habet se si aut abstractio
 à materia respicitur q̄ sicut dicitur in abstractio,
 nempe hinc q̄ rationem finem sub qua, dicitur
 q̄ unum sicut.

R. Mater q̄o dicitur se tunc mouere uoluntatem
 ad actum uolitionis et fugae, hic uero actus
 idem est sicut sicut, sicut mater apprehendit ut
 sicut sicut ut finem. et tunc uero mouet
 uoluntatem ut p̄ducit actum timoris uel hi.
 sicut q̄ tunc actus uenit a diuersa appetitio
 hinc à diuersa ratione finis motiva, sed ab ipsa
 malitia futura q̄ uel q̄ sentit in re existimatur
 in actu. uel quo sicut sicut appetitio futuri
 uel presentis esse conditum intrinsicè p̄hibita
 ad p̄ducendum hunc actum, et idem dicitur de bono
 presenti apprehenso q̄ sensum causante delectatur
 et

et de bono apprehenso q̄ in eam causante gaudium;
viti n. acty non eant ab appetitu hūmā a rati
motina, sed ab ipsa p̄sentia boni p̄cipua q̄ rati
et in hac sententia dicitur magis d. Angely. Unde in
forma R. Angly. Disputo ano. Bonum et malum
causant dicitur per naturam et acty sicut dicitur per appetitum
hūmā q̄ rati fructu mouendi, neque ano. hūmā q̄
centies applicando dicitur sicut rati fructum,
quod ano. et tunc negatis p̄cipua. Eodem
modo R. ad placem antea, nam malum apprehensum
ut pro se non eant tristitia nisi ad appetitum
sicut rati fructu mouendi ad salutem acty, sed ipsa rati
libra ut p̄sentem apprehensa et sic appetitum est q̄ nati
sicut p̄cipua voluntati malum p̄sentem q̄ hūmā
rati fructu mouendi ad acty tristitia. Ad constan
R. Jo. Gualtero d. Th. ait bonum apprehensum
per in eam spe omni voluntatis, bonum vero appi
tentionem q̄ rationem spe omni appetitum sensitivum, appetitum
autem dicitur acty sed appetitum dicitur ita q̄ eadem sit
q̄ apprehensibile. et sensus q̄ bonum ex natura appetitum
et in eam sit omni fructu voluntatis, bonum vero ex natura
sua

sua apprehensibile & sensu sit otm appetitū
 sensitivū. & doctrina sit q̄firmari ex eodem
 D. Th. 1. p. 9. 17. a. 2. Ubi sic explicat distinctio.
 nem voluntatis ab appetitu sensitivo si: q̄
 otm fronte voluntatis sit bonū simpliciter vel
 vante. otm nem appetitū sensitivū sit bonū
 particulare hoc ē sensitivū. et idem docet Jo
 gha Gerbes r. 9. ubi dicit raro docet videat ibidem.

R. 70. Diversitatem appetitus carē diversitate
 otm non fuitur sub applicatione, q̄to si. dicitur ē
 appetitus ut applicat otm sub diversa rāe bonitatis,
 hō et quiescentia. unde bene distinguit D. Th.
 loco citato. appetitū sitū diversas appetitus
 segmentis sensu vel in otm. nam eo ipso q̄
 cognoscit sicut diversas applicat otm sub
 diversa rāe gratia ad naturam sensitivā vel
 intellectuā.

Obiecto 70. Cuius est illius caritas debet q̄supponi,
 nisi ad effectū, sed finis non q̄supponit sitū finis
 esse reale, sed huius q̄ in appetitū vel sitū q̄
 habet esse cognitū. q̄ finis non movetur sitū finis
 esse

esse reale sed esse factu ex natura. m. pabel. pto m.
sanitas n. non supponit ad pnti one amara
factu suu esse reale. sed tunc quatenus apparet
ad futura et apphtis.

R. Certo m. et ngto m. Sanitas n. supponit
nil factu intentionem tu non quo ad exequenda
factu qd hnt esse reale futurum vel pnti. insimul
n. non movet a sanitate factu esse cognitum, sed
factu esse reale. et pto tunc finis tu supponit
quatenus e in apphtie, si sensu sit qd ipsa apphtis
presupponat ut ratio movendi in fine falsa &
pnti, si sensu sit qd apphtis sit contris applicat
ipsam rationem factum, vera &. Et idem mystica
appnti solit ha modo. finis e caa pnti qd
pnti suo esse, sed tunc e prior factu esse apphtis
fa. qd factu esse apphtis catit. m. n. vera &.
si sensu sit qd finis habeat hanc prioritatem ab
apphtie magis a gntie; falsa tu si nihil qd habeat
illam ab apphtie factu.

Obiectio 30. Bonu apparet qd multa hnt realem
bonitatem neq. et pnt hnt, saepe movet voluntate
finaliter, sed ratio movens non pnt esse realis bonitas

30

ge inveniuntur esse apprehensa. go ipsa apphensio
 est ratio mensura. in. p. d. nulla n. ubi e. realis
 lenitas ut supponit, mo. e. ens ratio q. d. q. q. q. q.
 vero recte infertur, q. d. nihil videtur reliquum q.
 pot. huc rationem mensurandi ponitur nisi sola p. h. o.
 Constat autem. Actus viduabatur e. malus, q. d.
 tendit in aliquid q. d. se vere bonum e. apprehensum
 tu ut malum. go bonum situm q. d. in actu, et no.
 situm q. d. a parte rei. in huius p. h. o. actibus humanis.
 q. d. p. d. nam alias ille est bonus cum ten.
 deret in id q. d. in se vere bonum. tu go tendit
 in bonum q. d. se vera p. d. malum, hinc actus no.
 mutatur e. malus. mo. et hanc sententiam videtur d.
 th. et Caietani, d. th. q. d. e. j. p. q. 80. a. 2. ad j.
 ubi ait. appetibili non accedit esse apprehensum q.
 sensum vel actum, sed q. x. illi q. d. p. d. Caietani
 a. j. 2. q. 33. a. 2. ad j. m. ubi ait, apphensum boni no.
 esse aliquid p. d. situm ad appetitum eo modo quo
 apphensio agentis ad p. d. situm, sed esse rationem finem
 obiectivam.

R. C. C. m. et d. d. m. non e. a parte rei
 situm se absolute legito credo m. non e. q. d. cepta et
 intellecta ac sit si est vel pot. esse a parte rei

negō

negō m. illa q̄ bonitas apparet q̄ fr̄i q̄d
p̄p̄t̄is et futura in e. e. r̄ae fr̄tis meliora et
non app̄t̄is, neq̄ si putandū ē ut multū mal.
bonū apparet q̄ fr̄t̄i fr̄lter q̄ ap̄t̄em in
r̄ae boni apparetis momentis voluntatem
q̄ unū ex̄trae ferendū ē. In app̄t̄is boni
apparetis duo praestare in et̄u. in primis
format et fr̄i q̄d r̄ae boni ac si existat
ac sit existere a parte rei. et ex hac r̄ae fr̄tis
directiva sic efformata ab int̄u, specificū ap̄.
p̄t̄is; non t̄m specificat eam int̄u q̄ ap̄t̄em
in gr̄e eae fr̄tis, sed t̄m in gr̄e eae efficientis
fr̄i gen̄e illa boni d̄t̄em ad r̄u medū quo
int̄u sed fr̄i gen̄e Chymora, in quo sensu
nō in d̄t̄is app̄t̄is non r̄ae fr̄tis monens.
2m vero q̄ stat int̄u, ē, q̄ bonū a se q̄ fr̄i et̄u
p̄ponat voluntati q̄ ap̄t̄em t̄m q̄ fr̄i gen̄e,
ens ut in illud d̄t̄is ab. et hanc app̄t̄is boni
fr̄ti t̄m ē actio et non r̄ae fr̄tis, in quo eode
modo philosophandū ē atq̄ in vero bono, in
si ord̄ie ad meliōrē voluntatis. Ad Consp̄em
¶ Actum voluntatis sunt om̄is in bonū
q̄

q. nunc tenet, et, in dicitur tunc ut matrem, non rante
matrem ex appetitu hinc ex rante fructu, sed ex ipsa
malitia q. in dicitur esse in rebus et hanc rante
fructu dicitur q. specificat actum matrem non
habentis appetitu nunc sed se tunc ut gaudet

Ad Locum D. Th. et Caietani R. Illud non stare
contra nos, cum exire se in aliis locis dicitur
nam sentiam, et in primis quo ad verba Cai-
etani utatis ferentibus illa lex q. tra. quod am-
nem admittentes appetibile dicitur dicitur enim
ad appetitum fructu, et q. rante erit non petat
ex parte dicitur, q. tra. factum est q. dicitur voluntate
his ex sua natura hinc q. sit appetibile et mixtum
et dicitur appetibile sensitivum, et sit appetibile et
sensum, et ideo ex natura sua sicut enim ad
dicitur sua gratia, et hanc rante appetitus non hinc
se mere et accidens ad habita dicitur, sed hinc
contines in hinc se petita. Et in hinc sentiam et
intelligendy dicitur dicitur. Alii dicunt ut q. tra.
apert D. Th. bonum appetitum et mixtum esse dicitur
fructu voluntatis, appetitum se nunc et sensum
esse dicitur fructu sensitivum appetitum, non videtur
dicitur q. appetitus est dicitur dicitur

hinc

inquit bonum quod dicitur ratio finis, sed noluit dicere
appetitus etiam sensibili ope bonum quodammodo bonum,
tamen et male quodale et sensu apprehendi potest. etiam
voluntatis ope bonum unum quod per motum apprehen-
di potest. Ex quo clare sequitur apprehensum non ope
rationem finem movendi sed tunc conditum sine
qua non solet hinc et quare an ratio boni
tunc sit finis ratio movendi voluntatem in causa
finali, an vero et ratio mali potest hinc rationem fi-
nis. ita ut finis non tunc ratio boni, sed et mali
finalis est. Hinc Cassini et Scoti affirmant.
Et nota et coram fontana sola bonitatem ope
rationem finem in fine et per illam consistit in actu
per rationem cuius potest esse. per hanc sententiam per ex illa
axiomate philosophum, nemo intendens ad malum operatur.
Et ratio ratio, Voluntas non potest tendere in malum
vel malum, illud amando, quod scilicet potest moveri
circa illud fugiendo ab eo; autem potest nihil potest
amari, nisi propter vel quoniam amantem, sed
malum vel malum non potest propter vel quoniam
per negat tendere in illud voluntas amando.

Tunc

Tunc ultra. go ad finem potest ueluntas uersari
 circa matrem fugiendum et uolendum, sed huc ipso
 go fugiunt motus à ratione boni. go non potest
 moueri sub ratione mali. et quod ratio mouendi
 in causa finali, non potest esse ratio mali. m. et
 quod ratio patet. p. m. Nam propterea uo-
 luntas fugit matrem et odio habet illud quod prius
 uult bono quod ipsi placet, ut patet in agnitione
 et in qua uideri detestatur ueluntas, quod prius
 iam habet. go ratio finis mouens ueluntatem
 ad fugiendum et recedendum à malo et ratione
 boni. go finis se mouet sub ratione boni, et non
 mali, quod est contra Scotum.

Dubium Tertium

In quo consistat causa-
 litas causae finalis?

Dictum

Dictum est supra bonitatem realem repositam
in fine esse virtutem caritativam, vel caritatem bonitatis,
tamen illi offerit quod quod offerunt caritas et mensura facta
in actu suo; modo in presenti dubio inquirimus, in quo
offerat caritas illi vel in quo actu caritatis et mensura.
Et imprimis certum est apud omnes auctores caritatem finis
offerre in illa motione metaphorica supra explica-
ta. Differunt tamen inter se multi, in quo offerat illa
motio metaphorica. Quidam enim ut Comiti: docent offerre
in aliquo quod antecedit actionem agentis se no-
luntatis et finis et proprie est agere pro finem; et nihil
esse aliud quam finem exhibere se volens,
satis et offerre illi bonitatem propriam, et quasi
suavitare et allicere ad amorem sui.

Compositum itaque caritas finis secundum hos auctores in
illa exhibet sui illud et offertur. Alii vero alio
modo descendunt suavitatem tamen. quidam enim sicut
prius dictum dicitur caritatem finis offerre in aliquo
precedente actioni voluntatis dicitur enim non offerre
nisi in illa actione et virtute vel amorem
sui alii aliquo reali in proprio ipsi voluntati, satis est quod tunc
offeratur aliud reale in actu reale tamen in proprio
ipsi voluntati a fine, et in tali in proprio
suis potius in re in proprio et antecedit actu
voluntatis

velut abis esse ceterum finis.

3a vero finis aut ceterum causa finalis non esse
aliquid aliud, ipsa actum velut abis nec sequens
aliquid illud, sed esse ipsa actum sui in ipso pro finis
suis aut potius a velut abis.

Inter has finis qd nobis venis et pbalibus
videat, sequentes declarantur sentis.

Conclusio Prima.

Causalitas finis non consistit in extinc-
tione p pnia bonitatis et exatue ad
amorem sui ante actum velut abis
sive ipso sive naa.

Hae sentis a qtra comib: et abis. pta a vice.

Omnis causalitas causa realis et aliquid reale nenn
realiter distinctu a virtute causativa illius
sed finis a causa realis. qd illius causalitas est aliquid
reale nenn realiter distinctu a virtute causativa
sui. in pabel. caa n nenn qd actu cat. qd qd actu
cat debet qstiri dabo q aliquid reale nenn ab ea
distinctu, alias nul qd actu cat, vel actu cat
eped tui ons rans, q nemo phum dicit. m. ptt

ex

ex dictis dubio quodenti, quoniam bene inferitur. Sed
Ultra, sed & exhibitivum et excitatum nihil potest
reale non distinctum a virtute cativae finis
pro in illa non potest consistere cativitas illius.
pro subsumpta. Vel in hoc reale spectat in rebus.
Sicut in proprio a finis, vel in ipso finis. neutrum
potest dici. pro. Non enim ut fateretur ipse Aristoteles
Iustitiam. neque enim dicit potest, nam finis pro exhibitivum
voluntati et excitatum illa, multum esse tollit quoniam esse
cognitum & quod essentia voluntati, de eadem denominatur
extrinseca quod neque esse ipsius cativitas. pro & exhibitivum
nem et excitatum nihil reale potest in ipso finis
per ostensionem factam & inchoat adeo nihil
reale addit figuram virtutum cativam illius cum
plete constituta in actu pro. Dicitur. In addendum
illa excitatum quoniam antea virtutis et si aliquid
reale de novo addit. Contra etc. Illa
ostensio et excitatum spectat in actu pro vel
ad virtutem cativam finis complete constituta
pro neque in esse & quod constituitur in actu pro. et
propter neque esse cativitas illius. quoniam potest
pro ante

p^{ro} autē. sicut cū officio g^{er}itū complete in
 actu s^{ed} virtutem cōtinuam et presentiam ad p^{ro}sum
 s^{ed} et finis g^{er}itū complete in actu s^{ed} et bonitate
 p^{ro}sum et q^{uod} ostensionē illig. q^{uod} ostensio vel g^{er}itū
 obiectum q^{uod} exūtas voluntas spectat ad
 actu s^{ed}. q^{uod} non sūt caritas illig. p^{ro} Eadem cōte
 20. Impossibile ē dare cōtinuam aliam cōm et q^{uod} non
 deq^{uod} off^{ic}io vel aliq^{uod} cōtinuam. sicut s^{ed} sicut finis cum
 illa cōtinuam s^{ed} et exūtas aliq^{uod} ex q^{uod} s^{ed} aliq^{uod}
 off^{ic}io. q^{uod} cōtinuam illig non g^{er}itū in s^{ed} cōtinuam et
 exūtas. m. p^{ro} d. sicut n. impossibile ē dare virtutem
 cōtinuam, et q^{uod} nil sit causabile q^{uod} illa, sicut et n^{on} p^{ro} p^{ro}
 ē vari cōtinuam actu cōtinuam, et q^{uod} nihil sit cōtinuam.
 m. n^{on} p^{ro}. vel n. ille off^{ic}io op^{er}at. aliq^{uod} realiter n^{on} p^{ro},
 sicut ip^{so} voluntati d^{ist}inctu ab actu ip^{so}; vel op^{er}at
 ip^{so} actu voluntatis. neutru p^{ro} d^{ist}inctu. non s^{ed} in ut
 sicut ip^{so} h^{ab}ere h^{ab}ere sicut. et n^{on} p^{ro} n^{on} p^{ro}
 in cōte cō. Neg^o r^o q^{uod} p^{ro}. illa exūtas p^{ro} cōm
 h^{ab}ere op^{er}at n^{on} vel et h^{ab}ere ip^{so} actu voluntatis
 sicut voluntas et p^{ro} h^{ab}ere p^{ro} sicut p^{ro} sicut
 actu. q^{uod} sicut caritas finis sine off^{ic}io, p^{ro} q^{uod} p^{ro}
 q^{uod} nihil aliud n^{on} d^{ist}inctu reliquū q^{uod} p^{ro} d^{ist}inctu off^{ic}io

cōm

causa finalis. et ideo illa excitatio et exhibitio
spectat ad actum finem cum scilicet hoc finis in effectu.

Conclusio Secunda.

Causalitas finis non consistit in aliqua
causa impropria intentionali ipsi volun-
tati ante y actionem illius.

Contro et contra Arist. 2o sententia. pro ratione. Si causalitas
finis consistit in aliqua causa impropria volunta-
ti, vel illa impropria causa finis vel a se ipsa. sed
neutra ista. ideo causalitas finis non consistit in aliqua
causa impropria intentionali impropria voluntati. pro ratione.
imprimis neque illi, quod a se ipsa non illa voluntas
debet imprimis et primo in voluntate y aliquid
actum. et non ens reale est tunc aliqua actum
sive productum. sed voluntas multa tunc habet
actum vel supponit, quod talis voluntas penes ab actum
ans cum actu voluntatis ideo non imprimis a se
ipsa. neque ista quod imprimis a finis. Si a finis, se-
queretur quod finis esset causa efficiens. atque hunc factum.
ideo etiam ex ipso. pro sequentia. Est voluntas et intem-
perata habet causam sui effectivam. sed hanc voluntas
et realis licet intentionalis, ideo habet causam effectivam.
Iohy

toty sylymy quibz ad Actus finis. Vtra. Sed can
officiis non e voluntas ut qstut. go can officibus
est ipse finis. pte qstut. nam nihil aliud restat
q pot officere qstuta virtutem. et qstut finis
ut finis catit officibus, q e qra et philes.

Conclusio Tertia

Causalitas finis non consistit in aliquo
antecedente actu voluntatis, sed in ipsa
actone illiy p ut gra finis sicut et qd vult.
Certe e d. Th. q. 22. de veritate. a. 2. Vbi sic loquitur.
Sicut influere cana officibus e agere, ita influere
cana finalis e appeti sine desiderari. go finis
Dicit. 5m Causalitas finis consistit in appetitu et deside.
rio illiy. sed huc duo sunt actus voluntatis. go
causalitas finis consistit in actu voluntatis pnt sicut
gra illiy. pte Certe. ex refutae, alio om jentem.
Causa finis dicitur esse aliq realiter non distincta
ab ipso et a voluntate. nam utruq pot vari sine
causate qto se finis non actu movet voluntate.
sed hoc realiter non crept ope cano aliq actu ut
voluntatis. q ante actu illiy nihil e adhuc facta

gra

et exhibito
in a offi.
nda.
in obsequia
in voluntas
i catibus
ha voluntas
nie pnt
aliqua
ubi pnt
nisi
aliqua
voluntas
habuit
ad appetit
in ipso
a finis
huc facta
tas et
huc
tem

gra finis. neq; pot dicitur ab ipso iustitiam ipsius actu
 voluntatis cum his finis gra finis. go suppressit
 finem actu eadem. Neq; et pot esse ab ipso finem
 actu cum ipso actu voluntatis realiter distincta
 ab illo. go erit ipse actu qd sit gra finis. qd
 gradus. pto nll. onis. nll illud reale distincta sub
 a voluntate nll a finis, neutro et ut dicitur. go
 ipse erit actu voluntatis acatit qd sit ipse qd sit
 gra finis.

Dicitur go. Bonitas finis qua in appetitu
 mere adtrahit voluntate ad sui amorem, et amor
 scilicet totum excitatum. go excitatio ante actum
 amoris. sed repugnat intelligere qd finis actu
 excitat ad sui amorem, go actu ead. go in tali
 excitatio ante actu voluntatis qd sit caritas finis.
 ante pto, ex illa nati connexionem qd inter bonum
 vel finem aut potum appetitum quibus a volun,
 bus. m. pto actu excitare a actu care, sed finis
 ante eam actu voluntatis actu excitat et adtra
 hit illa ad sui amorem. go tunc actu ead.

R. Tenete tota in cathymema. sc. qd finis qua
 in apprehendit statim rapit voluntate et excitat
 illam

illa ad finem amorem, et quod hanc excitationem antecedat
 eam actum voluntatis negativis tunc in se habentibus.
 Ad primum illud negativis in. Nam stat quod finis actu
 excitet et quod nullus sequatur effectus ut probatur. cum
 talis effectus negativus aliquid reale distinctum ab ipso
 actu voluntatis, negativus autem ipse illud ut docet
 contrarium, et hoc supra probavimus. Unde non re-
 pugnat intelligere finem excitare et non actu
 eam, quia hanc excitationem ipse et actu voluntatis
 et tunc strictiva et in actu ipso quod dicitur supra
 finem et effectus nihil est aliud quam obsequio boni,
 latius in fine, ut abstractiva vel abstractiva non
 voluntatem, hanc autem dea ad actu ipse pertinent,
 et proprio actu ipso aliam eam non statim in actu,
 quod actu eam. Quia vero in nostra sententia finis
 non intelligitur actu finalizare nisi ipse appetit
 et desiderat, ut docet S. Th. loco citato. Et ideo
 nec intelligitur actu eam nisi per actionem amorem
 vel desiderij directam a voluntate ipsa finis.
 Obiectum vero contra rationem certum. Voluntas
 movetur realiter a fine ad se amandum,
 sed

sed si nihil reale in primis ipse q. ante ut
 actu amoro, voluntas non moueret realiter,
 q. finis mouendo voluntatem in primis ipse
 aliqd. reale ante eam actu voluntatis. m. patet
 ex dictis. nam motio finis non ideo vocat
 metaphenica, quasi non sit realis motio, sed
 q. non e. effectiua, eo modo quo mouet eam
 efficiens. ita m. Si nihil in primis ipse ante
 illu. actu, tunc moueret plume si aut actu ipse,
 rat, sed antea non erat mota. q. nec tunc
 est mota, et ita nunquam non est vi. are,
 finem realiter mouere voluntate ad amandum,
 cum realis motio non pot. intelligi sine ali,
 que sup. addito.

R. Conato m. Sed expli. eam supra facta
 de motione finis. negatis tu m. ad p. tunc ne,
 gatis ante. ad hoc n. ut finis si e. act. mouere volun,
 tatem non e. nec se ut ipse in primis actu,
 qua. mouentem realiter disti. sta. ab actu illi,
 sed sufficit ad motione finis, q. illu. eadem
 acty

acty voluntatis quing fit finem salutem alogua
 formalitatem ab ipso fine qua ab ipso
 voluntate, quatenus si: finis lat voluntati
 q amed trahendo illa ad se. Quod si videtur
 go et ad hoc q deus dicit memere causa raris pisa
 fidel q eadem actus causa raris pisa a deo
 qua ab illa. pto sequela. Nam ad hoc ut finis
 dicit memere voluntatem non potest alogua
 mixta quia mixta sua ipsi voluntati a fine,
 sed salute ipsa actus q ut quing pcedit a fine,
 go idem et si eadem ont de motione causa raris
 rari: pto. i:

R. Ngato sequela, dignitas e. nam causa
 efficiens realiter caret et pcedit ope, sed causa
 finalis non caret ope, sed movet huc causam ef-
 ficientem ad hoc ut det et caret ope, quare
 cum causa finalis non gaurat pto q verum
 et pcedit influent, sed movet eadem efficiens.
 Item ad hoc, ut pcedat, non movet illa mixta
 movendo utique realiter distincta ab actu ipsius
 voluntatis, vel agentis, alius plane spiritus causa
 efficiens

est cuius q. dicitur neq. nisi velimus niter se
q. fundere q. gra. carm.

Alii vices 30. Actus voluntatis & effectus carae
finalis. q. non caritas illig. p. dno. Omne id
q. fit p. finem se effectus carae finalis. sed actus
voluntatis fit p. finem. q. est effectus illig. m. de
se probet. nam voluntas est ut actu amicus p.
finem. p. dno. q. dicitur. Caritas carae realis e. prior
suo effectus realiter et non tunc rae vel q. dicitur, sicut
ad caritas distinguit realiter ab effectus, sed actus
voluntatis & effectus carae finalis. q. distinguit
realiter a caritate illig.

R. Conato uno. et arguo gregnam. Ad p. dno. dices.
In carae finali non requiritur q. caritas illig. fit prior
suo vel realiter suo effectus, sed sufficit prioritas
sua, et sic actus voluntatis quatenus finalis fit
p. finem, se prior se ipsa, quatenus postea
effectus et finalis in genere carae efficiendo est
a voluntate ad alteram p. dno. dices. et non requiritur
in carae finali q. caritas vel effectus illig. distinguit
realiter inter se, sed sufficit distinctio instrumentalis
vel

nel finis fita explicata facta. imo si velimus
 cartum finis sumere adagnate, illa ad huc
 distinguet realiter ab effectu. nam p[ro]p[ter] ip[s]am actio[n]em
 nem[pe] qua nos dicitur esse cartum illius m[er]itu[m],
 dicit et ip[s]am virtute[m] cartum, q[uo]d ut patet J[er]om[us].
 distinguet ab effectu realiter, et hanc me[m]bra nos
 penam[us] redemptio[n]is actio[n]em p[ro]p[ter] caritate[m] car[ita]tis
 his, sum[us] ut sic includat virtute[m] cartum
 finaliter distinguet realiter ab effectu dist[inct]e
 hinc realit[er] includentis et includit.

Dubium Quartum
 Utrum idem numero effectus
 possit p[ro]duci a plurib[us] causis
 efficientibus totalibus et eius-
 dem ordinis et an idem numero
 effectus p[ro]ductus ab una causa
 totali p[oss]it ab alia idem num[er]o p[ro]duci?

Certum

Certum est in primis quod una causa particularis bene potest
 ponere eundem numerum effectuum et est certum de
 causis subalternatis. Et videtur dicitur in titulo Julij
 a causis totalibus et eisdem ordinis. et per hoc sensus
 quod hoc dupliciter intelligitur. primo eundem numerum effectuum
 potest provenire a pluribus causis totalibus effectus et eisdem
 ordinis u.g. utrum duo ignes sint eundem numerum
 calorem ponere. et an effectus proveniat ab una causa
 totali potest idem numerus provenire ab alia causa eisdem
 ordinis. ita ut utraque causa sit efficiens et ponens,
 et utraque sit particularis, ut utraque sit unita.
 si n. causa sint diversi ordinis in subalternatione, eun-
 dem numerum effectuum potest provenire a pluribus causis
 totalibus, ab una ut a causa particulari, et ab alia
 ut a causa unita si n. de facto contingit ut factus
 Actus, dicitur, sed et hoc generat herens, sed tunc
 causa unita, hinc hoc causa particularis, hoc et de se
 Conclusio Prima.

Nihil legitur nec potest eundem numerum effectuum provenire
 a duabus causis totalibus eiusdem ordinis.
 Haec Certosa Actus s. meta. loc. 2. et S. th. j. p.
 q. 52. a. 3. et Caietani parte 3. q. 77. a. 6.

Et per

Et p^o r^o jo. Si hic et nunc applicet n^o g^o many
 hunc igni, p^oducat alius numerus calor in igne
 in illa distinctio ab eo q^o p^oducat ab alio igne si
 ip^o applicaret. imo si transacto hoc instanti
 iterum applicet many igni, hunc ignis p^oducat
 alium numerum igne dist^o a jo. p^o a p^o hinc in casu
 distinctio et non subord^o medii neq^o q^o hinc idem
 numerus est et ip^o nec ab illis totaliter
 p^oduci. p^o aut. unitas numerica accidentis
 hinc sumit a p^oo, tu includit et g^o comitans
 dia, requirit n^o unitatem hinc et unitatem casu
 est unitas totalis. p^o a p^o hinc totaliter numer.
 distinctio, et non subord^o medii neq^o p^o hinc idem
 numerus est. Contra. Ille est idem numerus
 est q^o p^o in hac numerus mea, et in hoc hinc,
 et ab hoc agente numerus. p^o idem numerus
 est non q^o hinc p^o hinc in hinc casu totaliter
 non subord^o medii et numerus. et distinctio hinc. g^o p^o
 p^o hinc casu. ita n^o sumit q^o hinc in hinc hinc,
 hoc requirit ut idem alius sit numerus. est. ex
 quo et colligitur numerus numerus est p^o hinc
 ab una casu, non p^o hinc ab alia

numerus

num. distincta.
p[ro]p[ter] C[on]t[ra] r[ati]o[n]em. V[er]u[m] t[otal]is c[on]t[ra] s[uff]iciens
ad p[ar]t[em] eundem num. s[uff]iciens s[uff]iciens t[otal]is
alia et ad s[uff]iciens. at q[ui] s[uff]iciens s[uff]iciens
alia e[st] s[uff]iciens s[uff]iciens, et q[ui] n[on] n[on] t[otal]is
non p[er]tinet s[uff]iciens c[on]t[ra] t[otal]is eundem
num[er]u[m] s[uff]iciens p[er]tinet. v[er]u[m] t[otal]is. s[uff]iciens
p[er]tinet. nam h[ab]et a n[on] c[on]t[ra] t[otal]is ut se
sola s[uff]iciens q[ui] s[uff]iciens al[ia] c[on]t[ra] s[uff]iciens s[uff]iciens.
s[uff]iciens s[uff]iciens ad p[ar]t[em] t[otal]is s[uff]iciens et t[otal]is. s[uff]iciens
p[er]tinet. q[ui] n[on] n[on] s[uff]iciens s[uff]iciens. q[ui] s[uff]iciens
c[on]t[ra] s[uff]iciens al[ia] p[er]tinet s[uff]iciens.

Conclusio Secunda,

Non solum n[on] n[on] t[otal]is s[uff]iciens s[uff]iciens
c[on]t[ra] t[otal]is eiusdem ordinis s[uff]iciens
ad p[ar]t[em] t[otal]is s[uff]iciens s[uff]iciens s[uff]iciens,
s[uff]iciens et s[uff]iciens s[uff]iciens.

H[ab]et C[on]t[ra] s[uff]iciens s[uff]iciens p[er]tinet m[et]a: s[uff]iciens: 26.
et al[ia] s[uff]iciens: s[uff]iciens s[uff]iciens s[uff]iciens: s[uff]iciens: 52. a. 3.
eandem s[uff]iciens s[uff]iciens s[uff]iciens. Et p[er]tinet s[uff]iciens.

Implicat

simpliciter ymbalictionem eundem numerum qm
 dicitur in duabus casu totaliter eundem ordinis.
 ego in negl fieri et de pntia dei absolutu qm
 pnt. pntia n. dei non e ad impossibilia et ad illu
 qm implorant qm dicitur. aut pnt. qm hunc
 numerum qm pntia totu et totaliter ab hac
 casu totali et unica seu pntia, qm non spe
 et quo ad partem ab alia casu totali et unia
 unica. qm simpliciter ymbalictionem qm dicitur duo
 casu totales pntes eundem numerum. qm;
 autem certu. et pnt. qm qm. spe ab qm qm
 totu et totaliter ab hac casu totali uniuoca,
 non admittit supnatu dependam ab qm qm
 num. qm ab alia casu qm ab qm partem fieri
 qm non non dependet ab una casu totali.
 qm o fortiori minus admittet idem numerum. qm
 dependam ab una casu totali quo ad totu sunt
 spe. pnt. qm qm. qm maior e dependia, depen
 dere quo ad totu sunt spe, qm ad partem.
 qm si minor dependia repugnat, repugnabit
 et minor.

Conclusio Tertia

Gramm

1. Quare nō idem numerus est p̄ dicitur ab
uno agente p̄ accidens p̄t et p̄ dicitur
p̄ accidens ab alio agente, fieri tamen non
potest etiam sup̄ naturā ut idem numerus effectus
p̄ dicitur p̄ se ab uno agente p̄ dicitur et p̄ se ab alio agte.
P̄t̄ ja pars huius centis. Idem homo occisus a
petro p̄ accidens p̄ dicitur et occisus a paulo.
p̄ eadem forma cadaveris cetera a petro p̄
accidens p̄ dicitur et p̄ accidens cetera a paulo.
p̄ quā p̄ dicitur. p̄t̄ aut. Dispositio q̄e in hōie
occiso ad quā naturā p̄ dicitur forma cada-
veris eadem numero fuit a petro fuit a
paulo talis hōie interfectus. q̄o et forma cada-
veris interfectus differtur p̄ dicitur et eadem
numerus. fuit et eadem num. ignis generatus
fuit p̄ dicitur applicet ligna fuit petro.
dum tū p̄ dicitur p̄ se forma ignis fuit idem numerus.
20. Centis p̄ dicitur a hōie 8. met. ubi aut dicitur
habem e f̄m p̄ dicitur ex dicitur p̄ dicitur mā p̄ dicitur
et agitur p̄ dicitur. et p̄t̄ rae .1.
Cetera et effectus fuit correspondens p̄ dicitur qualitativa
p̄

In quibus caliditas fit in calido ita et hinc ca-
 lida fructus hinc fructus ab hinc caliditate et hinc ignis
 ab hinc igne. Contra hanc non inter eam
 et effectus dicitur ordo per se ita ut effectus de caliditate ordine
 ad aliquid eam per se sine qua existere non
 potest ergo hinc effectus numerus non dicitur ordinem ad
 hanc eam per se et non ad alia. pro quibus.
 Si idem numerus effectus potest esse ab alia causa uni-
 versa et accideret effectus per se respectu ista eam
 in particulari unum et potest dicere ordinem ad
 aliam atque hoc est falsum unum effectus productus a causa uni-
 versa ^{per se res ista afficiat.}
 ergo inter effectus et eam est peculiaris ordo et de-
 pendencia ita ut ab alia causa idem numerus effectus
 poni non potest.

Omnis enim per idem numerus effectus productus ab
 una causa totali, potest iterum productus ab alia causa
 totali. ergo diversitas productus vel agentis
 non tollit unitatem numerica effectus. pro quibus.
 Corpus Christi iam productus et existens in celo
 de facto iterum productus a sacerdote etc. rae verborum
 generatio, et tunc manet idem numerus. corpus Christi.
 ergo idem numerus effectus productus ab una causa
 totali, potest productus iterum ab alia causa totali;

M.

m. huius syllogismi et maiorem in q. d. u. q. d. aliam q.
dicunt q. de novo sit corpus Christi in loco in
quo antea erat subiecta panis virtute generis,
actio vero generis et subiectis, q. debet terminari,
si ad aliquam formam: subiectum vero n. generis trans
substantiam, q. et subiectis actus, tunc fit myster.
q. p. hanc actionem debet dari aliqua subiecta
de novo producta, sed q. d. sit reperit in Eucharistia
corpus Christi, et accidens. q. corpus Christi subiect.
sed corpus Christi actum unum: exestus in celo,
et in venerabili Sacramento. q. idem unum: offi
productum nam ab una causa totali, pot. et ab alia
p. huius. f.

R. Habet et corpus Christi productum ex vi q. d.
creatio, et hanc opinionem et eorum inter Thomistas
q. d. alii velint. Et ratio huius opinionis est q. d.
productio ex vi ipsius actus, abstracta matrem de
non esse ad esse, vel non esse tale, ad esse tale.
n. q. productio huius est mutatio de non esse huius,
ad esse huius. q. implicat q. res iam habens
esse subiecti item productum de novo sita sua

substantiam

substantiam. igitur cum corpus Christi iam habeat esse
 factum in calice non poterit de novo substantia
 generari ex materia generata. Contra hoc ratio.
 Productio rei et eius generatio distincta quod
 inter se factum in hoc quod dicitur factum per
 nihil ad rem de novo existentem certo
 illi rem esse generatam non hec non est facta,
 sed solum existens rem existentem. igitur intelligi
 non potest, quod res iam existens iterum de novo generetur
 eadem. Ex quo colliges et rationem bonam per non
 esse contra. Si enim duo agentia, si totalia sunt, separa-
 ratim non possunt producere eundem numerum. ostendit.
 igitur nec simul per eundem numerum, quod agentia
 totalia non poterunt eundem numerum. ostendit per
 cere. R. ad argum. Certe generatum esse
 actionem substantiam, habentem per terminum
 ipsam substantiam corpus Christi non quomodo modo
 sed solum modo operari facit que hinc corpus
 Christi in sacramento eucharistie. prout generat substantiam
 terminat ad substantiam generatam per modo
 operari nullo. Neque ex hoc colliges aliter
 numerum

nomi madum spendi corporis Chri sacramtr
sub specie panis spe terminu factum officio
fuit et etiam e quationis futu panis in cor
pus Chri. non n. se habet ad quatione illa
fignatur, neq. ad terminu illig si ut rati
fuit fa t. se habet r. illig velut terminu
extrinsecy nro pchity et in cluq. in ysa ruc
specifica termini; fuit et r. generis
natis se habet natis madu spendi ysy nri
genite vel pductu q. generatim. et in his pa.
sed ad argum. D.

Quicquid ex d. th. p. 3. q. 67. a. 6. ubi docet.
Quod plures simul eundem fruem simul baptizare
operando eundem roni. baptizant, et q. 87. ead
part. a. 2. docet Quod plures sacerdotes simul
simul operare eundem hostiam ut et de facto
fit, qto fit ordinat sacerdotu. sed in tali casu
restr. e. q. q. libet sem agat in dependenti ab
alio q. agruit ut cae titulo. q. p. r. cae h. a.
les pnt eundem roni: q. p. r. d. uere. J.

Ex Conto aut: d. th. Censuris et q. in tali casu
illi baptizantes et sacerdotes operantes agant
ut

ut ead totales instruatōe tu, atq non impliceat
 qd rēum numero offi pendeat a pluribz casibz tota,
 tibi instruatōe. nam utriusq instrōe opus ut
 mēstr ab unā rāa pūpate sc: Sed ibi n. nulla
 alia cau pūpatis repiri pōt, quare offi non pūnit
 suā mēstrā dūctem ab instrōe, sed a rāa pūpate,
 idem n. num. facientur ont sine hac hōstia offe
 creat ab hee sine alio faciente. Contra ē.
 In casibz instrōe pōt inferri eadem gūstōne chō q
 in casibz pūpality, si n. offi tibi ē ab instrōe,
 non pōt offe tibi ab alio ut patet ex dictis. qd.
 Nō. Nō pōt inferri eandem gūstōne qus
 ad casibz instruatōe non n. valēt, tibi offi ē ab
 hoc instrōe qd non ē tibi ab alio. Gōtō alius
 instrōe opus qd eandem instruatōem qd quā opus
 hoc instrōe, et d. pōt tibi offi ē ab instrōe et tibi
 ab illo, qd in utroq instrōe ē unīca et eadem instrōe
 dūctōne opans in eandem ad unīca causā offi,
 unīcam pūpate a qua dūctōneat. /
 Aricis 30. Cāa jā et rāa rāa pūpate eandem,
 dūctōne unīca offi, in qm ead totalis. qd non rē,
 pūpate supērior eandem unīca offi
 contineri

contineri in pluribus eadem totalibus nisi distinctis
Centr. Dico formae subiectes sunt informare
eandem numerum: namque huiusmodi eadem totalibus. et
dico potentes magis sunt regere et sustentare eam
dem numerum formam. Nec enim non metus implicat
et contradictionem ego a simili potest fieri quod
idem numerum: sed dependet a pluribus eadem totalibus
eisdem ordinis in gratia eadem est veritas.

PX. Constat autem in sensu supra explicato. et
disti. quod numerus totalibus eisdem ordinis neque
quod numerum. Diversi ordinis quod numerum.
non enim requirunt totum esse dependere a gratia eadem
et totum a gratia eadem. Licet enim totum esse dependet
a eadem gratia, non tamen dependet totaliter absolute
in modo dependere; sed totaliter in gratia eadem
gratia et gratia. a eadem numerum gratia dependet in gratia eadem
veritas. et ista eadem habet diversum modum veritatis.
unde requirunt totum esse dependere a totalibus
eandem totalibus eisdem ordinis ita quod totaliter ab
una, et totaliter ab alia dependet. quod de
pendere ab huiusmodi eadem totaliter a nullo modo
hinc dependere ab alia eadem gratia totali.

illa n.

illa n. pariter, totaliter, excludit aliam eam aq.
 dem ordinis. Ad Constatum P. Negat aut.
 Ratio ob qua id figuratur non pot fieri pot
 ex supra dictis. Et ultra illa q supra adduximus
 quare si repugnans figuratur et duas formas
 partiter simul informare eandem num: materiam
 ha et adduci pot; qd tunc in illo casu deus
 deberet supplere viceam eam materis q in huius,
 et adferre inq. formam. Cum n. materia ha nullo
 modo non sit capace et potens nisi tunc ad res
 capiendum unam formam partiter, non pot fieri alia
 eam forma introducere nisi ipsa suppleat tale
 materiam in ordine ad aliam formam. Quod nec
 repugnans nullo in q. eam materis deus nec
 supplere alia argueret inq. formam. Ad
 alterum q dicitur quod una forma pot in formam
 duas partiter materiam factam et est, et non pot
 fieri et figuratur ut dicitur et supra tractatum de
 forma partiter.

Obiicit qd. Si duo calidiora vel q.
 aridiora alteri minimo ligno, tunc ambo agen.
 ha calidiora lignum vel q. et ut eam totaliter.
 Sed ibi tunc e unum num: calor. qd eodem num:

effo

ostendit quod si in duali causa totaliter eadem esse
dicitur. in. p. q. uo ad utrumque gentium. Inq. p.
nis q. illa duo agentia calificantur hinc
ul. q. patet. q. a sunt agentia ex se sufficientia
et non in p. d. et non in p. d. alium cum
non sint opposita. q. calificantur ut q. Quid
vero huc faciunt hinc causa totalis. q. t. r.
Quodlibet eorum e. sufficiens ad p. r. calorem
suum sua tota substatum. q. q. libet eorum erit
causa totalis. q. q. r. patet ex def. causa totalis.
Demide non e. maior pars quare calor p. h. q.
e. uny m. n. e. s. p. r. totaliter magis ab hoc calore
factio q. uo ab alio. neq. d. i. s. p. t. q. una pars
caloris sit ab uno et alio ab altero. nam ex h. c.
sequeret q. libet illam h. q. t. r. p. d. u. e. d. i. c. o. s. g. r. a. t. y.
caloris q. factum. cum q. libet p. t. q. p. d. u. e. d. i. c. o. s.
s. t. u. m. s. i. t. b. e. n. e. d. i. s. p. o. n. i. t. u. r. u. t. s. u. p. p. o. n. i. t. u. r.

Simile arguunt formal. P. Suarez. q. q. u. i. n. i. t.
ad t. u. e. n. d. a. p. t. a. : f. e. n. t. i. a. s. i. c. i. t. n. s. i. a. t. u. e. n. g.
p. d. u. e. d. i. c. o. s. a. l. i. y. s. o. l. s. i. m. u. l. c. u. m. i. s. t. o. s. e. l. e. p. d. u. i. t. o.
in uno hemisphero, illa duo luminaria p. h. c. e. s.
ut eandem r. u. m. i. l. u. c. e. m. q. u. e. t. e. i. d. e. m. n. u. m.
s. t. u. m. n. i. d. e. l. i. c. e. t. a. t. e. n. a. i. r. q. t. u. i. l. l. a. d. u. o. l. u. m. i. n. a. r. i. a.
p. d. u. e. d. i. c. o. s.

quod si eandem numerum. Incom ut ead totals
independentes inter se. go duo ead totales bene
pot sunt nattu q curere ad eundem numerum: *offm*

PS ad M. Quod si duo calefactura applicentur
alieri minimo his igni, tunc non sicut in hysta
aequali a parte vel pto, nisi illo duo calefactura
inter se penetrantur. unde supposito q non pene,
monstr illa duo calefactura, non erunt in dista
aquali resp: partem existunt in minimo igni
dnum representat virtute una partem igni. Et
aliter alia partem, s, d sic quomodo calor
pducit sit unus numerus: qd a in uno numerum. sicut
otinus, in in tali calore dant partes nattu distinctas inter se,
et sic huc pars caloris representat unum officium
et alia alteri et sic illa duo calefactura habe
bunt pting ratur ead partem alio qua totalis.

Et ratur si eundem e ad alterum. si in duo pducit
alig sol unum aequali s virtute, ut qd ubi huc
in eodem numero aere. Dico, quomodo
illa duo calefactura vel luminosa respa inter se
penetrare q p partem sui fieri pot, tunc plene
erunt in dista aequali. go sicuti tota ratur.

PS Vorn spe q duo bene pot officere partem
illam duem corpus. pot facta in plene ae.

illa

illa duo non calefacere vel illuminare
per se remembris et absurda quod in de sequerentur
licet non penetrare faciat et duo illa supra 20,
prehendant unum et eodem loco, non tamen faciunt ut
educat eundem modum calorem, quia hoc ipsis
ex aliis capitibus repugnat. Et haec de casu in
ordine ad suos effectus.

Item et placet illas considerare in ordine ad
se invicem quo ad existantiam et perfectionem
Et in primis quo ad existantiam certum est
effluentem per se existere quia causam finalem
et formam de existantia reali.

20 loco existit finis libatis si compositum.
30 forma. 40 tandem materia. Haec tria
valent ex supra dictis.

Inter causas intrinsecas perfectio a forma quia
materia. Inter causas non extrinsecas perfectio
nisi causa finalis causa efficiens. et per se
causa materialis efficiens ad agendum. Inter causas
per se perfectio causa 20, quia movet illam. et sic dicitur
aliquam independentiam quia tamen non dicitur causa
efficiens et legimus de fine finitum in quo causa
per se in ratione entis causa efficiens per se finitum per
perfectio

effectus eam finali.

Si denique fiat comparatio cum eorum inter se
tam intrinsecam quam extrinsecam. Tunc
absoluto legitur eam extrinsecam finem effectuum
intrinsecis. quod patet ex eo, quia medij carnis
eum extrinsecam finaliter se et effectum,
sunt adhibuit Deo; non vero medij carnis
eam intrinsecam se in qua eam mater et
fructus aut carnis docent Theologi.

Quod eam finem se in qua eam mater et
clare exprimit Ruber, qui videtur hinc et hinc
de libro secundo physicorum dicta et absoluta
si se: ad maiorem Dei gloriam. B. Mariae semp
Virginis S. P. Benedicti. S. Aman,
di. et S. Landelini, Omq;
Civium Supernorum Legi.

FINIS LIBRI SECUNDI.

LIBER